12.5.2017

ROBIT OYJ

LISTAUTUMISESITE

Listautuminen Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle

Robit Oyj:n (”**Robit**” tai ”**Yhtiö**”) osakkeet ovat tämän esitteen (”**Esite**”) päivämääränä kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:n (”**Helsingin Pörssi**”) ylläpitämällä monenkeskisellä First North Finland -markkinapaikalla (”**First North -markkinapaikka**”) kaupankäyntitunnuksella ROBIT. Yhtiö aikoo jättää listalleottohakemuksen Helsingin Pörssille Yhtiön kaikkien osakkeiden (”**Osakkeet**”) listaamiseksi Helsingin Pörssin ylläpitämälle pörssilistalle kaupankäyntitunnuksella ROBIT (”**Listautuminen**”). Osakkeiden kaupankäynnin Helsingin Pörssin pörssilistalla odotetaan alkavan arviolta 17.5.2017.

Yhtiö on laatinut Esitteen mahdollistamaan Osakkeiden listaamisen Helsingin Pörssin pörssilistalle. Finanssivalvonta on hyväksynyt tämän Esitteen, mutta ei vastaa siinä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta. Osakkeisiin sijoittamiseen liittyy riskejä ja sijoitusta harkitsevia pyydetään tutustumaan erityisesti Esitteen kohtaan ”*Riskitekijät*”.

Esitteen jakelu saattaa olla tietyissä maissa rajoitettua. Esitettä ei saa levittää Yhdysvaltoihin, Kanadaan, Uuteen-Seelantiin, Australiaan, Japaniin, Hongkongiin, Singaporeen tai Etelä-Afrikkaan. Osakkeita ei tarjota tai myydä suoraan tai välillisesti Yhdysvalloissa tai Yhdysvaltoihin, eikä Osakkeita ole rekisteröity eikä niitä tulla rekisteröimään Yhdysvaltain vuoden 1933 arvopaperilain, muutoksineen (”**Yhdysvaltain arvopaperilaki**”) tai minkään Yhdysvaltain osavaltion arvopaperilakien mukaisesti, eikä niitä siten tarjota tai myydä suoraan tai välillisesti Yhdysvalloissa tai Yhdysvaltoihin ilman Yhdysvaltain arvopaperilain rekisteröintivaatimuksista säädettyä poikkeusta ja soveltuvia Yhdysvaltain osavaltioiden arvopaperilakeja noudattaen. Esite ei muodosta tarjousta tai tarjouspyyntöä ostaa tai merkitä Osakkeita sellaisessa valtiossa, jossa tarjous tai tarjouspyyntö olisi lainvastainen. Yhtiöllä ja Taloudellisella Neuvonantajalla ja heidän edustajillaan ei ole minkäänlaista oikeudellista vastuuta näiden rajoitusten rikkomuksista riippumatta siitä, ovatko tällaiset rajoitukset Osakkeisiin sijoittamista harkitsevien tiedossa vai eivät.

Taloudellinen neuvonantaja

TÄRKEITÄ TIETOJA ESITTEESTÄ

Esite on laadittu arvopaperimarkkinalain (746/2012, muutoksineen ”**Arvopaperimarkkinalaki**”), Euroopan komission asetuksen (EY) N:o 809/2004, annettu 29.4.2004 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY täytäntöönpanosta esitteiden sisältämien tietojen, esitteiden muodon, viittauksina esitettävien tietojen, julkistamisen ja mainonnan osalta (muutoksineen, liitteet I, III ja XXII), Valtiovarainministeriön antaman asetuksen arvopaperimarkkinalain 3-5 luvussa tarkoitetusta esitteestä (1019/2012) sekä Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Esite on laadittu suomen kielellä. Finanssivalvonta on hyväksynyt Esitteen, mutta ei vastaa siinä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta. Finanssivalvonnan hyväksymispäätöksen diaarinumero on FIVA 25/02.05.04/2017. Esitteestä on laadittu englanninkielinen sijoitusmuistio (”**Listing Circular dokumentti**”), joka vastaa suomenkielistä Esitettä tiettyjä, muille kuin Suomessa toimiville sijoittajille tarkoitettuja lisätietoja lukuun ottamatta. Finanssivalvonta ei ole hyväksynyt Listing Circular -dokumenttia. Mikäli suomenkielisen Esitteen ja englanninkielisen Listing Circular -dokumentin välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen Esite on ratkaiseva.

Esite on saatavilla sähköisenä Yhtiön internet-osoitteesta www.robit.fi/fi/sijoittajille/listanvaihto-2017/ sekä Taloudellisen neuvonantajan internet-osoitteesta www.seb.fi ja paperisena versiona Yhtiön toimipisteestä Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä ja Taloudellisen neuvonantajan toimipisteestä osoitteessa Eteläesplanadi 18, 00130 Helsinki.

Esitteessä “Robit” ja ”Yhtiö” tarkoittavat Robit Oyj:tä ja sen tytäryhtiötä yhdessä, ellei asiayhteydestä selvästi ilmene, että ilmaisulla tarkoitetaan vain Robit Oyj:tä, sen tytäryhtiötä tai liiketoimintaa tai joitakin näistä yhdessä. Viittauksilla Yhtiön osakkeisiin, osakepääomaan tai Yhtiön hallintoon tarkoitetaan kuitenkin Robit Oyj:n osakkeita, osakepääomaa ja hallintoa. Robit Oyj on Suomen lakien mukaisesti perustettu julkinen osakeyhtiö, johon sovelletaan voimassaolevaa osakeyhtiölakia (624/2006, muutoksineen ”**Osakeyhtiölaki**”).

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (”**Taloudellinen neuvonantaja**”) ei suoraan tai välillisesti ota mitään vastuuta Esitteen tietojen oikeellisuudesta, täydellisyydestä tai todenperäisyydestä, eikä mihinkään Esitteeseen sisältyvään tule luottaa Taloudellisen Neuvonantajan lupauksena tai lausumana tässä suhteessa riippumatta siitä, koskeeko se menneisyyttä vai tulevaisuutta.

Taloudellinen neuvonantaja toimii Listautumisessa ainoastaan Yhtiön puolesta, ja Taloudellisen neuvonantajan tarjoama suoja koskee ainoastaan Yhtiötä. Taloudellinen neuvonantaja ei pidä ketään muuta tahoa (riippumatta siitä, onko tämä Esitteen vastaanottaja tai ei) asiakkaanaan Listautumisen yhteydessä. Taloudellinen neuvonantaja ei ole vastuussa kenellekään muulle kuin Yhtiölle antamansa suojan tarjoamisesta, Listautumiseen liittyvien neuvojen antamisesta tai muusta tässä esitetystä transaktiosta tai järjestelystä.

Ketään ei ole valtuutettu Listautumisen yhteydessä antamaan mitään muita kuin Esitteeseen sisältyviä tietoja tai lausuntoja. Mikäli tällaisia tietoja tai lausuntoja annetaan, niitä ei tule katsoa Yhtiön tai Taloudellisen neuvonantajan hyväksymiksi. Esitteen luovuttaminen ei merkitse sitä, että Esitteessä esitetyt tiedot pitäisivät paikkansa tulevaisuudessa tai että Yhtiön liiketoiminnassa ei olisi tapahtunut muutoksia Esitteen päivämäärän jälkeen. Yhtiö kuitenkin oikaisee ja täydentää Esitteessä annettuja tietoja Arvopaperimarkkinalain 4 luvun 14 §:n mukaisesti.

Lukuun ottamatta niitä velvollisuuksia ja vastuita, joita Taloudelliselle neuvonantajalle voi aiheutua Suomen lain tai jonkun muun sellaisen valtion pakottavan lainsäädännön perusteella, jossa vastuun poissulkeminen olisi laitonta, pätemätöntä tai täytäntöönpanokelvotonta, Taloudellinen neuvonantaja ei vastaa Esitteen sisällöstä tai mistään väitteestä tai oletuksesta, joka on tehty tai jonka on oletettu tehdyn Esitteen perusteella tai liittyen Yhtiöön tai Listautumiseen. Taloudellinen neuvonantaja sanoutuu irti kaikista rikkomukseen, sopimukseen tai muuhun perustuvasta vahingonkorvausvastuusta (lukuun ottamatta mitä on todettu aiemmin), joka sillä voitaisiin katsoa olevan Esitettä tai tällaista lausuntoa koskien.

Tiettyjen valtioiden lainsäädäntö asettaa rajoituksia Esitteen levittämiselle. Osakkeita ei saa tarjota tai myydä suoraan tai välillisesti eikä tätä Esitettä tai Osakkeisiin liittyviä muita asiakirjoja tai mainoksia saa levittää tai julkaista valtiossa, joissa tämä rikkoisi voimassa olevaa lainsäädäntöä tai edellyttäisi muun kuin Suomen lain mukaisia toimia. Yhtiö ja Taloudellinen neuvonantaja eivät ole ryhtyneet eivätkä tule ryhtymään mihinkään toimenpiteisiin Osakkeiden julkisen tarjoamisen sallimiseksi Suomen ulkopuolella. Näin ollen Suomen ulkopuolella asuvat henkilöt eivät välttämättä saa ottaa vastaan Esitettä tai ostaa Osakkeita. Asianmukaisten tietojen hankkiminen sanotuista rajoituksista tai rajoitusten noudattaminen eivät ole Yhtiön tai Taloudellinen neuvonantajan vastuulla. Esite ei muodosta tarjousta tai tarjouspyyntöä ostaa Osakkeita sellaisessa valtiossa, jossa tarjous tai tarjouspyyntö olisi lainvastainen. Yhtiöllä ja Taloudellisella neuvonantajalla ja heidän edustajillaan ei ole minkäänlaista oikeudellista vastuuta näiden rajoitusten rikkomuksista riippumatta siitä, ovatko tällaiset rajoitukset Osakkeisiin sijoittamista harkitsevien tiedossa vai eivät.

Listautumiseen sovelletaan Suomen lakia. Listautumista koskevat riidat ratkaistaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa Suomessa.

SISÄLLYSLUETTELO

TÄRKEITÄ TIETOJA ESITTEESTÄ I
TIIVISTELMÄ 1
RISKITEKIJÄT 14
Yhtiön toimintaympäristöön liittyvät riskit 14
Yhtiön liiketoimintaan liittyvät riskit 16
Taloudelliseen asemaan ja rahoitukseen liittyvät riskit 23
Listautumiseen ja Osakkeisiin liittyviä riskejä 24
ESITTEESSÄ ANNETUISTA TIEDOISTA VASTUULLISET TAHOT 27
HALLITUS, TILINTARKASTAJAT JA NEUVONTANTAJAT 28
ERÄITÄ SEIKKOJA 29
Tulevaisuutta koskevat lausumat 29
Ulkopuolisista lähteistä peräisin olevat tiedot 29
Tilinpäätöstietojen ja eräiden muiden tietojen esittäminen 29
Esitteen saatavilla olo 31
Verkkosivuston muut tiedot eivät kuulu Esitteeseen 31
VALUUTTAKURSSIT 32
LISTAUTUMISEN TAUSTA JA SYYT 33
MARKKINA- JA TOIMIALAKATSAUS 34
Yleistä 34
Porauksessa käytettävät kulutusosat 34
Porausmenetelmien esittely 35
Yhtiöön vaikuttavat keskeisimmät tekijät ja markkinatrendit 37
Kilpailullinen markkinatilanne 39
Markkinakatsaus 39
TIETOA YHTIÖSTÄ JA YHTIÖN LIIKETOIMINNASTA 43
Yhtiön liiketoiminnan kuvaus 43
Keskeiset vahvuudet 52
Liiketoimintastrategia 55
Taloudelliset tavoitteet 57
Organisaatio ja henkilöstö 57
Oikeudellinen rakenne ja toimintahistoria 57
Immateriaalioikeudet 59
Merkittävimmät omaisuushyödykkeet ja investoinnit 59
Merkittävät sopimukset 60
Ympäristö- ja muut lainsäädännölliset asiat 60
Oikeudenkäynnit ja välimiesmenettelyt 61
Osingot 61
PÄÄOMARAKENNE JA VELKAANTUNEISUUS 62
Käyttöpääomaa koskeva lausunto 63
ERÄITÄ TALOUDELLISIA TIETOJA 64
Taloudellisia tietoja tilikauden 2016 ensimmäiseltä ja toiselta vuosipuoliskolta 68

Tunnusluvut ... 69
LIIKETOIMINNAN TULOS JA TALOUDELLINEN ASEMA ... 73
Tulokseen vaikuttavia tekijöitä ... 73
Edellisen tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat ... 74
Taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tekijät ... 76
Tuloslaskelman päärivit ... 77
Liiketoiminnan tulos ... 78
Maksuvalmius ja pääoman lähteet ... 81
Tasetietoja ... 83
Korolliset velat ja muut vastuusitoumukset ... 85
Taloudellisten riskien hallinnan kuvaus ... 87
Lähipiiriliiketoimet ... 89
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ... 90
YHTIÖN HALLINTO, JOHTO JA TILINTARKASTAJAT ... 92
Yleistä ... 92
Yhtiökokous ... 92
Hallitus ja johtoryhmä ... 92
Corporate Governance ... 95
Tietoja hallituksen ja johtoryhmän jäsenistä ja toimitusjohtajasta ... 95
Eturistiriidat ... 96
Johdon omistukset ... 96
Johdon palkkiot sekä kannustin- ja eläkejärjestelyt ... 97
Henkilöstö ... 98
Tilintarkastajat ... 98
YHTIÖN OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA ... 99
Yleistä ... 99
Muutokset Osakkeiden lukumäärässä ... 99
Yhtiön osakkeenomistajat ... 99
Hallitukselle annetut valtuutukset ... 100
Osakepohjaiset kannustinohjelmat ... 100
Osakkeenomistajien oikeudet ... 100
Omat osakkeet ... 103
Osakkeiden luovutus ... 103
Lunastusvelvollisuus ... 103
Valuuttakontrolli ... 104
SUOMEN ARVOPAPERIMARKKINAT ... 105
Kaupankäynti ja kauppojen selvitys Helsingin Pörssissä ... 105
Arvopaperimarkkinoiden sääntely ... 105
Arvo-osuusjärjestelmä ... 107
VEROTUS SUOMESSA ... 109
Yleistä ... 109
Suomalaisten yhteisöjen verotus ... 109
Suomessa yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden verotus ... 110

Rajoitetusti verovelvollisten sijoittajien verotus 111
Varainsiirtovero 112
NÄHTÄVILLÄ PIDETTÄVÄT ASIAKIRJAT 113
ESITTEESEEN VIITTAAMALLA SISÄLLYTETYT ASIAKIRJAT 114
LIITE 1 – ROBIT OYJ:N YHTIÖJÄRJESTYS F-1
LIITE 2 – TILINTARKASTAJAN LAUSUNTO F-2

TIIVISTELMÄ

Tiivistelmät koostuvat sääntelyn edellyttämistä tiedoista, joita kutsutaan nimellä ”osatekijät”. Nämä osatekijät on numeroitu jaksoittain A – E (A.1 – E.7).

Tämä tiivistelmä sisältää kaikki ne osatekijät, jotka kyseessä olevasta arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskijasta tulee esittää. Osatekijöiden numerointi ei välttämättä ole juokseva, koska kaikkia osatekijöitä ei arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonteen vuoksi ole esitettävä tässä tiivistelmässä.

Vaikka arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonne edellyttäisi jonkin osatekijän sisällyttämistä tiivistelmään, on mahdollista, ettei kyseistä osatekijää koskevaa merkityksellistä tietoa ole lainkaan. Tällöin osatekijä kuvataan lyhyesti ja sen yhteydessä mainitaan ”ei sovellu”.

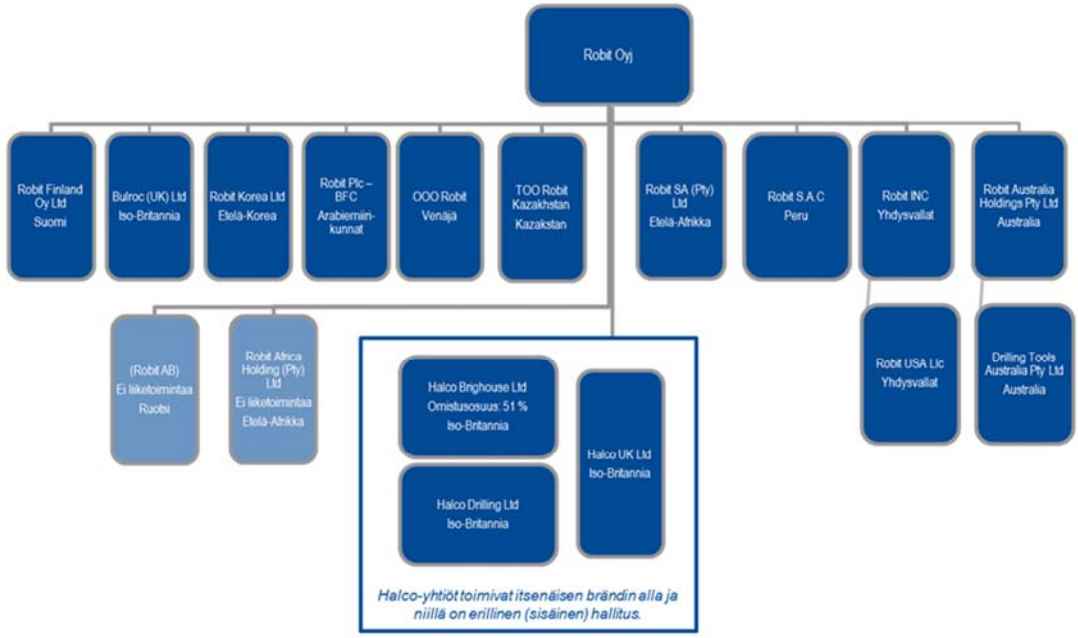
A – Johdanto ja varoitukset

Osatekijä	Tiedonantovelvollisuus	Tiedonanto
A.1	Varoitus	Tätä tiivistelmää on pidettävä Esitteen johdantona. Sijoittajan tulisi perustaa Robitin Osakkeita koskeva sijoituspäätöksensä Esitteeseen kokonaisuutena. Jos tuomioistuimessa pannaan vireille Esitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne, kantajana toimiva sijoittaja voi jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaan joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Esitteen käännöskustannuksista. Siviilioikeudellista vastuuta sovelletaan henkilöihin, jotka ovat laatineet tiivistelmän, sen käännös mukaan luettuna, mutta vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen suhteessa Esitteen muihin osiin tai jos siinä ei anneta yhdessä Esitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista Osakkeisiin.
A.2	Suostumus arvopapereiden edelleenmyyntiin tai lopulliseen sijoittamiseen, tarjousaika ja suostumuksen ehdot	Ei sovellu. Listautumisen yhteydessä ei tarjota Osakkeita.

B – Liikkeeseenlaskija

Osatekijä	Tiedonantovelvollisuus	Tiedonanto
B.1	Liikkeeseenlaskijan oikeudellinen ja kaupallinen nimi	Liikkeeseenlaskijan virallinen nimi on Robit Oyj.
B.2	Liikkeeseenlaskijan kotipaikka ja oikeudellinen muoto, liikkeeseenlaskijaan sovellettava laki ja liikkeeseenlaskijan perustamismaa	Yhtiön kotipaikka on Lempäälä. Yhtiö on Suomessa perustettu julkinen osakeyhtiö ja Yhtiöön sovelletaan Suomen lakia.
B.3	Liikkeeseenlaskijan tämänhetkisen toiminnan luonne ja päätoimiala	**Yleistä** Robit suunnittelee, valmistaa, toimittaa ja huoltaa porauksessa käytettäviä kulutusosia kaivosteollisuuden, maanrakennuksen, tunnelinporauksen ja kaivonporauksen sovelluksiin. Yhtiön tuotteet jaetaan kallioporauksessa käytettäviin Top Hammer (TH) -kulutusosiin ja maaporauksessa käytettäviin Down the Hole (DTH) -kulutusosiin. Lisäksi Digital Services liiketoiminta-alueella kehitetään tuotteita ja palveluita, joilla Robitin asiakkaat pystyvät hyödyntämään mm. esineiden internetin (IoT) eli koneiden ja laitteiden verkkoon liittämisen, pilvipalveluiden sekä teollisen big datan tarjoamia mahdollisuuksia. Yhtiön tarjoamat tuotteet kuluvat porausprosesseissa ja niitä pitää uusia säännöllisin väliajoin. Tällaisia kuluvia osia ovat esimerkiksi nastaporakruunut, niskat, poratangot ja -putket sekä maaporausjärjestelmät. Yhtiöllä on 21 omaa myynti- ja palvelupistettä ja aktiivinen myyntiverkosto 115 maassa. Yhtiön jakeluverkosto kattaa tällä hetkellä noin 150 jälleenmyyjää. Yhtiön tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa, Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa. **Keskeiset vahvuudet** • Kasvavat markkinasegmentit, monipuoliset kysynnän ajurit ja laaja asiakaskunta. • Tarjontaan kuuluvat porauksessa käytettävät osaamista edellyttävät kulutusosat ovat prosessikriittisiä asiakkaille. • Keskittyminen porauksessa käytettäviin kulutusosiin. • Kattava porakalustovalikoima. • Pitkälle automatisoitu oma tuotantokonsepti, jota tukee tehokas alihankkijoiden verkosto. • Asiakaslähtöinen, joustava ja globaalisti kattava myynti- ja tuotantoverkosto, joka tukee tulevaisuuden kasvua. • Digitalisaatio kehityksen kärjessä.

		• Näyttöä historiallisesta kasvusta ja valmis strategia seuraavaan kasvuvaiheeseen. • Kokenut ja ammattitaitoinen johto sekä vahva yrityskulttuuri.
B.4a	Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttaneet merkittävimmät viimeaikaiset suuntaukset	Yhtiön johdon arvion mukaan Yhtiöön liiketoimintaan eniten vaikuttavat tekijät ja markkinatrendit ovat seuraavat: • *Kaupungistuminen ja infrastruktuurirakentaminen* Kaupungistuminen sekä ihmisten ja tavaroiden liikkuvuuden tarve luo kysyntää uusille infrastruktuurirakentamisen investoinneille. • *Asiakkaiden keskittyminen ydinprosesseihinsa ja palveluiden kysynnän lisääntyminen* Porausurakoitsijat ja kaivokset keskittyvät yhä enemmän ydinprosesseihinsa, minkä johdosta näitä palvelevien toimittajien ja palveluntuottajien täytyy jatkuvasti kehittää palvelujaan ylläpitääkseen kilpailukykynsä. • *Valmistuksen automatisointi ja älyn lisääminen tuotteisiin* Porausurakoitsijat ja kaivokset pyrkivät myös automatisoimaan omia prosessejaan. • *Ympäristötrendit* Valtiot, yritykset ja kuluttajat kiinnittävät entistä enemmän huomiota ympäristönäkökohtiin, energiankulutukseen ja päästöjen vähentämiseen. Kaivosteollisuudessa edellytetään yhä enemmän, että valmistajat ja palveluntarjoajat ottavat ympäristöseikat huomioon toiminnassaan niin toimitusketjun hallintaprosesseissa ja raaka-aineissa kuin jälkimyyntipalveluissa ja kierrätyksessä.
B.5	Konsernirakenne	Konsernin emoyhtiö on Robit Oyj. Seuraavassa on esitetty Robit Oyj:n suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt Esitteen päivämääränä (omistusosuus 100 % ellei toisin mainittu).

B.6	Suurimmat osakkeenomistajat	Yhtiön 10.5.2017 päivätyn, Euroclear Finlandin ylläpitämän osakasluettelon mukaan Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat ovat seuraavat:

Osakkeenomistaja	**Osakkeiden lukumäärä**	**Osuus osakkeista ja äänistä %**
Five Alliance Oy	6 408 253	39,84
Fondita Nordic Micro Cap Placeringsfond	1 000 000	6,22
Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike (Hallintarekisteröidyt)	8 222 347	5,11
Sijoitusrahasto Aktia Capital	772 753	4,80
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	757 000	4,71
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttori (Hallintarekisteröidyt)	751 435	4,67
OP-Delta -sijoitusrahasto	571 110	3,55
OP-Focus -erikoissijoitusrahasto	570 000	3,54
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	548 597	3,41
Danske Invest Suomen Pienyhtiöt	356 435	2,22

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Jokaisella Osakkeella on yksi ääni Yhtiön yhtiökokouksessa.

Yhtiö ei ole tietoinen määräysvaltaa käyttävistä osakkeenomistajista eikä mistään tapahtumista tai järjestelyistä, jotka voivat tulevaisuudessa vaikuttaa määräysvallan käyttämiseen Yhtiössä.

B.7	Valikoidut historialliset keskeiset taloudelliset tiedot	Seuraavissa taulukoissa esitetään yhteenveto Yhtiön tuloslaskelmasta, taseesta, rahavirtalaskelmasta ja tunnusluvuista 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta. Alla esitetyt tiedot perustuvat Yhtiön tilintarkastettuihin konsernitilinpäätöstietoihin 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta. Lisäksi alla esitetään yhteenveto tilikauden 2016 ensimmäisen ja toisen vuosipuoliskon tuloslaskelmasta ja taseesta.

KONSERNIN TULOSLASKELMA **1.1.–31.12.**

1 000 euroa	**2016 (IFRS)** (tilintar-kastettu)	**2015 (IFRS)** (tilintar-kastamaton)	**2015 (FAS)** (tilintar-kastettu)	**2014 (FAS)** (tilintar-kastettu)
Liikevaihto	**64 050**	**45 573**	**45 588**	**38 272**
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-67	1 138	1 103	2 468
Valmistus omaan käyttöön	201	232	232	94
Liiketoiminnan muut tuotot	241	163	169	175
Materiaalit ja palvelut	-32 651	-27 789	-27 789	-24 746
Henkilöstökulut	-11 113	-7 643	-7 339	-5 753
Poistot ja arvonalentumiset	-3 233	-1 145	-1 676	-1 005
Liiketoiminnan muut kulut	-13 167	-7 770	-6 899	-5 745
Liikevoitto	**4 262**	**2 758**	**3 389**	**3 761**
Rahoitustuotot	3 316	494	444	438
Rahoituskulut	-2 411	-853	-851	-522
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	906	-359	-406	-84
Voitto ennen veroja	**5 168**	**2 399**	**2 983**	**3 677**
Tuloverot	-1 128	-695	-739[1]	-769[2]
Tilikauden voitto	**4 040**	**1 704**	**2 244**	**2 925**
Jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	4 040	1 704	-	-
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmillä tilikausilla siirtää tulovaikutteisiksi:				
Muuntoerot	43	101	-	-
Muut laajan tuloksen erät verovaikutus huomioituna	43	101		
Laaja tulos	**4 083**	**1 804**	**2 244**	**2 925**
Jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	4 083	1 804	-	-
Emoyrityksen omistajille kuuluva osakekohtainen tulos				
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos	0,26	0,13	-	-

[1)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää laskennallisten verojen muutoksen (12 tuhatta euroa).
[2)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää laskennallisten verojen muutoksen (9 tuhatta euroa).

KONSERNITASE	31.12.			
1 000 euroa	2016 (IFRS) (tilintar-kastettu)	2015 (IFRS) (tilintarkas-tamaton)	2015 (FAS) (tilintar-kastettu)	2014 (FAS) (tilintar-kastettu)
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo	25 469	88	29	88
Muut aineettomat hyödykkeet	8 333	1 297	3 691[1]	654[2]
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	16 611	7 752	7 047	4 970
Lainasaamiset	720	744	717[3]	743[4]
Muut saamiset	157	150	241[5]	245[6]
Laskennalliset verosaamiset	720	339	-[7]	-[7]
Pitkäaikaiset varat yhteensä	**52 011**	**10 369**	**11 725[8]**	**6 700[9]**
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	30 176	11 873	11 679	11 838
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21 248	10 431	10 557[10]	7 530[11]
Lainasaamiset	48	26	21	31
Tuloverosaaminen	-	10	159[12]	78[12]
Rahavarat	10 519	33 310	33 384[13]	1 589[14]
Lyhytaikaiset varat yhteensä	**61 991**	**55 650**	**55 800[15]**	**21 066[16]**
Varat yhteensä	**114 002**	**66 019**	**67 525**	**27 767**
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma	705	705	705	705
Ylikurssirahasto	202	202	202	202
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	32 368	32 322	33 693	599
Kertynyt muuntoero	144	101	-267	15
Kertyneet voittovarat	12 597	11 526	11 348	8 530
Tilikauden voitto	4 040	1 704	2 244	2 925
Oma pääoma yhteensä	**50 056**	**46 559**	**47 924**	**12 976**
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Lainat	36 601	5 262	7 058	5 207
Laskennalliset verovelat	2 093	-	-[17]	-[17]
Johdannaisinstrumentit	-	49	-	-
Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet	947	430	430[21]	349[22]
Pitkäaikaiset velat yhteensä	**39 641**	**5 741**	**7 488[23]**	**5 556[24]**
Lyhytaikaiset velat				
Lainat	10 828	6 224	4 257	3 248
Johdannaisinstrumentit	38	-	-	-
Saadut ennakkomaksut	282	132	132	289
Tuloverovelat	736	103	224[18]	131[18]
Ostovelat ja muut velat	12 421	7 260	7 500[19]	5 567[20]
Lyhytaikaiset velat yhteensä	**24 305**	**13 720**	**12 113**	**9 235**
Velat yhteensä	**63 946**	**19 460**	**19 601[23]**	**14 791[24]**
Oma pääoma ja velat yhteensä	**114 002**	**66 019**	**67 525**	**27 767**

[1)] Luku koostuu seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: aineettomat oikeudet (165 tuhatta euroa) ja muut pitkävaikutteiset menot (3 527 tuhatta euroa).

[2)] Luku koostuu seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: aineettomat oikeudet (69 tuhatta euroa) ja muut pitkävaikutteiset menot (585 tuhatta euroa).
[3)]Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa vaihtuviin vastaaviin luokitellut pitkäaikaiset saamiset, jotka koostuvat eristä siirtosaamiset (0 tuhatta euroa) ja lainasaamiset (717 tuhatta euroa).
[4)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa vaihtuviin vastaaviin luokitellut pitkäaikaiset saamiset, jotka koostuvat eristä siirtosaamiset (5 tuhatta euroa) ja lainasaamiset (738 tuhatta euroa).
[5)] Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt muut saamiset (238 tuhatta euroa) sekä muut osakkeet ja osuudet (3 tuhatta euroa).
[6)] Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt muut saamiset (241 tuhatta euroa) sekä muut osakkeet ja osuudet (4 tuhatta euroa).
[7)] FAS-taseessa laskennalliset verosaamiset on esitetty lyhytaikaisina varoina.
[8)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt pysyvät vastaavat yhteensä (11 008 tuhatta euroa) ja pitkäaikaiset saamiset (717 tuhatta euroa).
[9)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt pysyvät vastaavat yhteensä (5 957 tuhatta euroa) ja pitkäaikaiset saamiset (743 tuhatta euroa).
[10)] Luku sisältää seuraavat FAS-taseessa erikseen esitetyt erät: myyntisaamiset (9 219 tuhatta euroa), saamiset saman konsernin yrityksiltä (0 tuhatta euroa), muut saamiset (809 tuhatta euroa) sekä siirtosaamiset (528 tuhatta euroa).
[11)] Luku sisältää seuraavat FAS-taseessa erikseen esitetyt erät: myyntisaamiset (6 335 tuhatta euroa), saamiset saman konsernin yrityksiltä (0 tuhatta euroa), muut saamiset (598 tuhatta euroa) sekä siirtosaamiset (597 tuhatta euroa).
[12)] FAS-taseessa tuloverosaaminen on esitetty eränä laskennallinen verosaaminen.
[13)] Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt erät rahat ja pankkisaamiset (33 353 tuhatta euroa) sekä rahoitusarvopaperit (31 tuhatta euroa).
[14)] Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt erät rahat ja pankkisaamiset (1 559 tuhatta euroa) sekä rahoitusarvopaperit (30 tuhatta euroa).
[15)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseen erän vaihtuvat vastaavat yhteensä (56 517 tuhatta euroa) vähennettynä pitkäaikaisilla saamisilla (717 tuhatta euroa).
[16)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseen erän vaihtuvat vastaavat yhteensä (21 809 tuhatta euroa) vähennettynä pitkäaikaisilla saamisilla (743 tuhatta euroa).
[17)] FAS-taseessa laskennallinen verovelka on esitetty lyhytaikaisena velkana.
[18)] FAS-taseessa tuloverovelat on esitetty eränä laskennallinen verovelka.
[19)] Luku koostuu FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: ostovelat (5 609 tuhatta euroa), velat saman konsernin yrityksille (0 tuhatta euroa), muut velat (574 tuhatta euroa) ja siirtovelat (1 318 tuhatta euroa).
[20)] Luku koostuu seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: ostovelat (3 984 tuhatta euroa), velat saman konsernin yrityksille (22 tuhatta euroa), muut velat (346 tuhatta euroa) ja siirtovelat (1 215 tuhatta euroa).
[21)] FAS-taseessa työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet on esitetty pakollisina varauksina.
[22)] FAS-taseessa työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet on esitetty pakollisina varauksina
[23)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt pakolliset varaukset (430 tuhatta euroa).
[24)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt pakolliset varaukset (349 tuhatta euroa).

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA **1.1.–31.12.**

1 000 euroa	**2016 (IFRS)** (tilintar-kastettu)	**2015 (IFRS)** tilintarkas-tamaton)	**2015 (FAS)** (tilintar-kastettu)	**2014 (FAS)** (tilintar-kastettu)
Liiketoiminnan rahavirrat				
Voitto ennen veroja	5 168	2 399	2 983	3 677
Oikaisut:				
Poistot ja arvonalentumiset	3 233	1 145	1 676	1 005
Rahoitustuotot ja -kulut	-906	359	406	84
Osakeperusteiset maksut henkilöstölle	-	298	-	-
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot (+)	135	64	-	-
Muut ei rahavirtavaikutteiset erät	46	46	0	93
Rahavirrat ennen käyttöpääoman muutoksia	7 677	4 312	5 066	4 858
Käyttöpääoman muutos				
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-)	-8 187	-2 792	- 3 110	-232
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-37	370	159	-4 108
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+)	2 048	1 926	1 951	1 063
Liiketoiminnan rahavirrat ennen rahoituseriä ja veroja	**1 456**	**3 770**	**4 066**	**1 581**
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-737	-721	-851	-522
Saadut korot ja muut rahoituskulut	20	420	444	438
Maksetut verot	-521	-1 062	-728	-760
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta	**264**	**2 452**	**2 932**	**737**
Investointien rahavirrat				
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	-1 749	-3 254	-6 695[1]	-2 038[2]

Aineettomien hyödykkeiden hankinta	-892	-1 065	-	-
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot	77	357	-	-
Lainasaamisten takaisinmaksut	2	37	-	-
Tuotot valuuttajohdannaissopimuksista	1 156	-	-	-
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-56 622	-	-	-
Investointien nettorahavirta	**-58 027**	**-3 926**	**-6 695**	**-2 038**
Rahoituksen rahavirrat				
Osakeannista saatu rahamäärä kuluilla vähennettynä	-	31 335	33 094	374
Omien osakkeiden hankinta	-	-47	-47	-145
Pitkäaikaisten lainojen nostot	36 815	3 123	1 851[3]	-543[3]
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 871	-1 745	-	-
Luotollisten tilien muutos	636	1 229	1 091[4]	1 148[5]
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-67	-171	-	-
Osingonjako	-631	-433	-433	-429
Rahoituksen nettorahavirta	**34 881**	**33 291**	**35 557**	**405**
Rahavarojen nettolisäys (+)/-vähennys (-)				
Rahavarat tilikauden alussa	33 310	1 516	1 559	2 455
Valuuttakurssierot rahavaroista	91	-23	-	-
Rahavarat tilikauden lopussa	**10 519**	**33 310**	**33 353**	**1 559**
Taseen mukainen rahavarojen muutos	**-22 862**	**31 817**	**31 794**	**-896**

[1)] Luku sisältää seuraavat FAS-rahoituslaskelmassa eritellyt erät: investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (6 731 tuhatta euroa)., myönnetyt lainat (0 tuhatta euroa), investoinnit muihin sijoituksiin (0 tuhatta euroa) sekä pitkäaikaisten saamisten muutos (37 tuhatta euroa).
[2)] Luku sisältää seuraavat FAS-rahoituslaskelmassa eritellyt erät: investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (1 713 tuhatta euroa)., myönnetyt lainat (374 tuhatta euroa), investoinnit muihin sijoituksiin (0 tuhatta euroa) sekä pitkäaikaisten saamisten muutos (49 tuhatta euroa).
[3)] Luku kuvaa pitkäaikaisten lainojen muutosta, sillä FAS-rahoituslaskelmassa pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut on netotettu.
[4)] Luku sisältää seuraavat FAS-rahoituslaskelmassa eritellyt erät: lyhytaikaisten lainojen muutos (1 008 tuhatta euroa) sekä muunto- ja kurssierojen muutos (83 tuhatta euroa).
[5)] Luku sisältää seuraavat FAS-rahoituslaskelmassa eritellyt erät: lyhytaikaisten lainojen muutos (937 tuhatta euroa) sekä muunto- ja kurssierojen muutos (211 tuhatta euroa).

KONSERNIN TULOSLASKELMA	**1.7.–31.12. 2016**	**1.1.–30.6. 2016**	**1.1.–31.12. 2016**
1 000 euroa	**(IFRS)**	**(IFRS)**	**(IFRS)**
	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastettu)
Liikevaihto	**42 974**	**21 076**	**64 050**
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-1 410	1 343	-67
Valmistus omaan käyttöön	103	98	201
Liiketoiminnan muut tuotot	141	100	241
Materiaalit ja palvelut	-19 827	-12 823	-32 651
Henkilöstökulut	-7 355	-3 758	-11 113
Poistot ja arvonalentumiset	-2 554	-679	-3 233
Liiketoiminnan muut kulut	-9 319	-3 849	-13 167
Liikevoitto	**2 755**	**1 508**	**4 262**
Rahoitustuotot	1 308	2 008	3 316
Rahoituskulut	-772	-1 639	-2 411
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	536	369	906
Voitto ennen veroja	**3 291**	**1 877**	**5 168**
Tuloverot	-733	-395	-1 128

Tilikauden voitto	**2 558**	**1 482**	**4 040**

KONSERNITASE **1 000 euroa**	**30.6.2016 (IFRS)** (tilintarkastamaton)	**31.12.2016 (IFRS)** (tilintarkastettu)	**31.12.2015 (IFRS)** (tilintarkastamato
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	19 501	25 469	88
Muut aineettomat hyödykkeet	6 836	8 333	1 297
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14 991	16 611	7 752
Lainasaamiset	742	720	744
Muut saamiset	156	157	150
Laskennalliset verosaamiset	691	720	339
Pitkäaikaiset varat yhteensä	**42 917**	**52 011**	**10 369**
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	27 363	30 176	11 873
Myyntisaamiset ja muut saamiset	14 292	21 248	10 431
Johdannaissaamiset	449	-	-
Lainasaamiset	65	48	26
Tuloverosaaminen	204	-	10
Rahavarat	26 280	10 519	33 310
Lyhytaikaiset varat yhteensä	**68 654**	**61 991**	**55 650**
Varat yhteensä	**111 570**	**114 002**	**66 019**
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	705	705	705
Ylikurssirahasto	202	202	202
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	32 322	32 368	32 322
Kertynyt muuntoero	120	144	101
Kertyneet voittovarat	12 598	12 597	11 526
Tilikauden voitto	1 482	4 040	1 704
Oma pääoma yhteensä	**47 429**	**50 056**	**46 559**
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	32 502	36 601	5 262
Laskennalliset verovelat	1 583	2 093	-
Johdannaisinstrumentit	30	-	49
Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet	891	947	430
Pitkäaikaiset velat yhteensä	**35 005**	**39 641**	**5 741**
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	4 820	10 828	6 224
Johdannaisinstrumentit	-	38	-
Saadut ennakkomaksut	269	282	132
Tuloverovelat	16	736	103
Ostovelat ja muut velat	24 032	12 421	7 260
Lyhytaikaiset velat yhteensä	**29 136**	**24 305**	**13 720**
Velat yhteensä	**64 141**	**63 946**	**19 460**
Oma pääoma ja velat yhteensä	**111 570**	**114 002**	**66 019**

KONSERNIN TUNNUSLUVUT	**1.7.–31.12.**	**1.1.–30.6.**	**1.1.–31.12.**			
	2016 (IFRS)	**2016 (IFRS)**	**2016 (IFRS)**	**2015 (IFRS)**	**2015 (FAS)**	**2014 (FAS)**
	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)	

Liikevaihto, 1 000 euroa	42 974	21 076	64 050*	45 573	45 588*	38 272*
Liikevaihdon kasvu, %	-	-	40,5	19,1	19,1	12,7
Myyntikate, 1 000 euroa	17 405	7 747	25 152	14 683	14 683	11 337
Myyntikate, osuus liikevaihdosta, %	40,5	36,8	39,3	32,2	32,2	29,6
Käyttökate, 1 000 euroa	5 308	2 187	7 495	3 903	5 066	4 765
Käyttökate, osuus liikevaihdosta, %	12,4	10,4	11,7	11,1	11,1	12,5
Oikaistu käyttökate, 1 000 euroa	8 064	2 187	10 251	4 793	5 066	4 765
Oikaistu käyttökate, osuus liikevaihdosta, %	18,8	10,4	16,0	10,5	11,1	12,5
EBITA, 1 000 euroa	3 213	1 508	4 721	2 758	3 448	3 819
EBITA, osuus liikevaihdosta, %	7,5	7,2	7,4	6,7	7,6	10,0
Oikaistu EBITA, 1 000 euroa	5 960	1 508	7 468	3 648	3 448	3 819
Oikaistu EBITA, osuus liikevaihdosta, %	13,9	7,2	11,7	8,0	7,6	10,0
Liikevoitto, 1 000 euroa	2 754	1 508	4 262*	2 758	3 389*	3 761*
Liikevoitto, osuus liikevaihdosta, %	6,4	7,2	6,7	6,1	7,4	9,8
Katsauskauden tulos, 1 000 euroa	2 581	1 502	4 083*	1 804	2 244*	2 925*
Katsauskauden tulos, osuus liikevaihdosta, %	6,0	7,1	6,4	4,0	4,9	7,6
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	-	-	0,26*	0,13	0,17	0,29
Oman pääoman tuotto, %	-	-	9,9	7,4	7,4	25,4
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %	-	-	5,5	6,6	9,5	21,2
Korolliset nettovelat, 1 000 euroa	36 910	11 042	36 910	-21 824	-22 070	6 866
Omavaraisuusaste, %	43,9	42,5	43,9	70,5	71,1	47,4
Nettovelkaantumisaste, %	73,7	23,3	73,7	-46,9	-46,1	52,9
Bruttoinvestoinnit, 1 000 euroa	24 755	33 272	58 027	3 926	7 732	1 731
Bruttoinvestoinnit, osuus liikevaihdosta, %	-	-	90,6	8,6	17,0	4,5
Bruttoinvestoinnit ilman yritysostoa, 1 000 euroa	-	-	2 641	3 926	7 732	1 731
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, 1 000 euroa	1 062	444	1 505	1 367	1 368	804
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, osuus liikevaihdosta, %	2,5	2,1	2,3	3,0	3,0	2,1
Henkilöstö keskimäärin kauden aikana	239	129	199	124	124	109
Henkilöstö katsauskauden lopussa	263	134	263	134	134	109

*Tilintarkastettu

KÄYTTÖKATE JA OIKAISTU KÄYTTÖKATE	**1.7.–31.12.**	**1.1.–30.6.**	**1.1.–31.12.**			
	2016 (IFRS)	**2016 (IFRS)**	**2016 (IFRS)**	**2015 (IFRS)**	**2015 (FAS)**	**2014 (FAS)**
1 000 euroa	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)	
Liikevoitto	2 754	1 508	4 262*	2 758	3 389*	3 761*
Poistot ja arvonalentumiset	2 554	679	3 233*	1 145	1 676*	1 005*
Käyttökate	5 308	2 187	7 495	3 903	5 066	4 765
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät						
Listautumiseen liittyvät kulut	-	-	-	890	-	-
Yrityshankintoihin liittyvät kulut	2 756	-	2 756	-	-	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	2 756	-	2 756	890	-	-
Oikaistu käyttökate	8 064	2 187	10 251	4 793	5 066	4 765

* Tilintarkastettu

EBITA	**1.7.–31.12.**	**1.1.–30.6.**	**1.1.–31.12.**			
	2016 (IFRS)	**2016 (IFRS)**	**2016 (IFRS)**	**2015 (IFRS)**	**2015 (FAS)**	**2014 (FAS)**
1 000 euroa	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)	
Liikevoitto	2 754	1 508	4 262*	2 758	3 389*	3 761*
Yritysjärjestelyihin liittyvät poistot	459	-	459	-	59	58
EBITA	3 213	1 508	4 721	2 758	3 448	3 819

* Tilintarkastettu

OIKAISTU EBITA	**1.7.–31.12.**	**1.1.–30.6.**	**1.1.–31.12.**			
	2016 (IFRS)	**2016 (IFRS)**	**2016 (IFRS)**	**2015 (IFRS)**	**2015 (FAS)**	**2014 (FAS)**
1 000 euroa	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)	

Liikevoitto	2 754	1 508	4 262*	2 758	3 389*	3 761*
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät						
Vaihto-omaisuuden kohdistusten kuluvaikutus	2 195	-	2 195	-	-	-
Yritysjärjestelyjen kulut	561	-	561	-	-	-
Listautumiskulut	-	-	-	890	-	-
Oikaistu liikevoitto	5 510	1 508	7 018	3 648	3 389	3 761
Yritysjärjestelyihin liittyvät poistot	459	-	459	-	59	58
Oikaistu EBITA	5 960	1 508	7 468	3 648	3 448	3 819

* Tilintarkastettu

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Käyttökate = Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset

EBITA = Liikevoitto + Asiakassuhteiden ja brändin poistot

$$\text{Osakekohtainen tulos (EPS), euroa} = \frac{\text{Tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä (keskimäärin tilikauden aikana)}}$$

$$\text{Oman pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{Tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin tilikauden aikana)}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), \%} = \frac{\text{EBIT (Liikevoitto)}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin tilikauden aikana) + Korolliset rahoitusvelat (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, keskimäärin tilikauden aikana)}}$$

Korolliset nettovelat = Lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta - Rahat ja pankkisaamiset - Lyhytaikaiset rahoitusarvopaperit

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – Saadut ennakot}} \times 100$$

$$\text{Nettovelkaantumisaste, \%} = \frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Viimeaikaiset tapahtumat edellisen tilikauden päättymisen jälkeen

Yhtiö osti tammikuussa 2017 Halco International LLC:n ja Halco America LLC:ltä tuotanto-omaisuuden ja aineettomat oikeudet sekä helmikuussa 2017 enemmistön Halco Brighouse Ltd:n osakkeista. Kauppaan sisältyy myös oikeus ja velvollisuus ostaa loput (49 %) osakkeista optio-oikeuden perusteella vuoden kuluttua. Liiketoimintojen kauppahinta yhteensä oli 2 998 tuhatta euroa, josta 1 640 tuhatta euroa maksettiin laskemalla liikkeeseen Yhtiön osakkeita ja 983 tuhatta euroa maksettiin rahalla kaupan toteuttamisen yhteydessä. Lykätty kauppahinta 375 tuhatta euroa maksettiin rahalla huhtikuussa 2017. Halco Brighouse Ltd:n osto-option toteutushinta riippuu yhtiön liikevaihdosta vuonna 2017 ja sen arvo on rajattu 350 tuhanteen euroon (300 tuhatta puntaa).

Yhtiön hallitus päätti 23.3.2017 merkittävästä tuotannollisesta investoinnista, jolla Yhtiö tulee kasvattamaan Top Hammer -tuoteryhmän kankien ja niskojen tuotantovolyymia merkittävästi Etelä-Koreassa. Yhtiön arvio uuden tehtaan kokonaisinvestoinnista on noin 10 miljoonaa euroa. Tehtaan tuotannon arvioidaan alustavasti alkavan vuoden 2017 loppuun mennessä.

Yhtiön 28.3.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti jakaa tilikaudelta 1.1.–31.12.2016 osinkoa 0,10 euroa Osaketta kohden eli yhteensä 1 578 922 euroa. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 30.3.2017 ja osinko maksettiin 6.4.2017.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous päätti 20.4.2017 hallitukselle annetusta osakeantivaltuutuksesta, jonka nojalla voidaan laskea liikkeelle enintään 7 000 000 Yhtiön uutta osaketta. Yhtiökokous päätti myös hallitukselle annettavasta valtuutuksesta omien osakkeiden hankkimiseen, jonka nojalla voidaan hankkia enintään 1 608 390 Yhtiön osaketta.

Mika Virtanen nimitettiin uudeksi Yhtiön toimitusjohtajaksi ja hän aloitti virallisesti 1.5.2017. Uusi globaali johtoryhmä, jossa on yksitoista jäsentä, nimitettiin 1.1.2017 alkaen. Yhtiön tilintarkastamaton liikevaihto tilikauden 2017 ensimmäiseltä vuosineljännekseltä oli 20 049 tuhatta euroa ja kasvua vertailukauteen eli tilikauden 2016 ensimmäiseen vuosineljännekseen oli 113,4 prosenttia. Kasvu oli orgaanista sekä erityisesti yritysostoista johtuvaa rakenteellista kasvua. Yhtiö raportoi tilikaudella 2017 IFRS:n mukaisesti.		
B.8	Valikoidut pro forma muotoisiksi yksilöidyt taloudelliset tiedot	Ei sovellu.
B.9	Tulosennuste tai -arvio	Yhtiön vuoden 2016 FAS-tilinpäätöksessä kannattavuutta mittaava tunnusluku EBITA oli 10,6 % (raportoitu luku, johon ei ole tehty oikaisuja. FAS- ja IFRS-tilinpäätösten tunnusluvut eivät ole keskenään suoraan vertailukelpoisia). Yhtiö on siirtynyt IFRS-tilinpäätöskäytäntöön vuonna 2017. Vuodelta 2016 laaditun IFRS-muotoisen tilinpäätöksen mukaisesti laskettu suhteellinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) oli 11,7 %. Yhtiön johto arvioi, että Yhtiön prosentuaalinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) säilyy vuonna 2017 vuoden 2016 tasolla, mikäli markkinakysyntä säilyy nykytasolla eikä markkinoilla esiinny muita häiriötekijöitä. Yhtiö määrittelee EBITA-kannattavuustunnusluvun seuraavasti: Liikevoitto (EBIT) lisättynä liiketoimintojen hankintojen yhteydessä taseeseen merkittyjen asiakassuhteiden ja brändien poistoilla. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät, kuten yrityshankintoihin liittyvät välittömät transaktiokulut, vaihto-omaisuuden kohdistusten kuluvaikutus vuodelta 2016 sekä listautumisen välittömät transaktiokulut. Yhtiön arvio kannattavuuden säilymisestä samalla tasolla perustuu muun muassa seuraaviin seikkoihin: • Vuonna 2016 hankittujen yritysten kannattavuus vaikuttaa koko kuluvan tilikauden kannattavuuteen. • Yritysostojen myötä Yhtiön hankintamäärät kasvavat, minkä johdosta Yhtiön johto uskoo Yhtiön saavuttavan ostohinnoissa skaalaetuja, mikä parantaisi suhteellista kannattavuutta. • Yhtiön johto arvioi, että tuotantomäärien kasvaessa tuottavuus kehittyy positiivisesti ja tuotannon yksikköhinnat laskevat. Tämä johtaisi myyntikatteen parantumiseen. Parantunut myyntikate myös kompensoisi mahdollista hintaeroosiota. • Yhtiön johto arvioi, että laajemman tuotetarjonnan myötä Yhtiön myynnin tehokkuus kehittyy suotuisasti. Tämä yhdistettynä suurempiin toimituseriin tehostaa myyntiä ja pienentää myynnin yksikkökustannuksia myytyä tuotetta kohden. Yhtiön johto voi osittain toiminnallaan vaikuttaa kannattavuuden säilymiseen samalla tasolla toteuttamalla kasvustrategiaa ja hallitsemalla kustannusten kasvua. Yhtiön johdon vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevat seikat liittyvät yleiseen markkinakehitykseen, asiakkaiden käyttäytymiseen, kansainvälisen kaupan muutoksiin, muiden markkinatoimijoiden järjestelyihin sekä muihin Yhtiön toimialaan ja liiketoimintaan liittyviin riskeihin, joita on kuvattu tässä Esitteessä.
B.10	Kuvaus historiallisia taloudellisia tietoja koskevassa tilintarkastuskertomuksessa mahdollisesti esitettyjen muistutusten luonteesta	Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksiin ei sisälly muistutuksia.
B.11	Liikkeeseenlaskijan käyttöpääoma	Yhtiön johdon mukaan Yhtiön käyttöpääoma on riittävä kattamaan Yhtiön nykyiset tarpeet Esitteen päivämäärää seuraavan 12 kuukauden ajaksi.

C – Arvopaperit

Osatekijä	**Tiedonantovelvollisuus**	**Tiedonanto**
C.1	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyyppi ja laji	Kaupankäynnin kohteeksi otettavat Osakkeet ovat arvo-osuusmuotoisia. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka ISIN-koodi on FI4000150016.
C.2	Liikkeeseenlaskun valuutta	Yhtiön Osakkeet ovat euromääräisiä.
C.3	Liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä / osakekohtainen	Esitteen päivämääränä Yhtiön osakepääoma oli 705 025,14 euroa. Yhtiö oli laskenut liikkeeseen 16 083 900 täysin maksettua Osaketta.

	nimellisarvo	Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.
C.4	Kuvaus arvopapereihin liittyvistä oikeuksista	Osakkeisiin liittyvät oikeudet määräytyvät kulloinkin voimassa olevan Osakeyhtiölain ja muun Suomessa voimassa olevan lainsäädännön mukaan. **Osakkeenomistajien merkintäetuoikeus** Osakeyhtiölain mukaan suomalaisten yhtiöiden osakkeenomistajilla on etuoikeus merkitä yhtiön osakkeita osakeannissa osakeomistustensa suhteessa, ellei antia koskevassa yhtiökokouksen päätöksessä toisin määrätä. **Yhtiökokoukset** Osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiön asioissa yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeutta. Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan joko henkilökohtaisesti tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Kukin Osake tuottaa yhtiökokouksessa yhden äänen. Yhtiökokouksessa päätökset tehdään yleensä yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Kuitenkin eräät päätökset, kuten esimerkiksi yhtiöjärjestyksen muutokset, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeaminen osakeannin yhteydessä ja eräissä tapauksissa päätökset Yhtiön sulautumisesta tai purkamisesta, edellyttävät vähintään kahden kolmasosan enemmistöä annetuista äänistä sekä yhtiökokouksessa edustetuista osakkeista. Lisäksi tietyt päätökset, kuten osakkeenomistajien omistusosuuksista poikkeava osakkeiden pakollinen lunastaminen yhtiölle, edellyttävät kaikkien osakkeenomistajien hyväksyntää. **Osingot ja muu voitonjako** Kaikki Osakkeet tuottavat yhtäläiset oikeudet osinkoon ja muuhun voitonjakoon jako-osuuksiin (mukaan lukien Yhtiön varojen jako purkautumistilanteessa) sen jälkeen, kun Osakkeet on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin (”**Kaupparekisteri**”). Osingonjako tai osingonjakoa koskevan valtuutuksen myöntäminen hallitukselle edellyttää osakkeenomistajien enemmistöpäätöstä yhtiökokouksessa. Osinko ei saa ylittää jakopäätöksen perusteena olevan yhtiön vahvistetun tilinpäätöksen osoittamia jakokelpoisia varoja. Yhtiön taloudellisessa asemassa edellisen tilinpäätöksen laatimisen jälkeen tapahtuneet merkittävät muutokset on otettava huomioon osingonjaosta päätettäessä. Lisäksi osinkoa ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön tai että osingonjako aiheuttaa yhtiön maksukyvyttömyyden.
C.5	Arvopapereiden vapaata luovutettavuutta koskevat rajoitukset	Ei sovelleta. Osakkeet ovat vapaasti luovutettavissa.
C.6	Hakemus kaupankäynnin kohteeksi ottamiseksi	Yhtiön Osakkeet ovat listattuna First North -markkinapaikalla kaupankäyntitunnuksella ROBIT. Yhtiö tulee jättämään listalleottohakemuksen Helsingin Pörssiin Osakkeiden listaamiseksi Helsingin Pörssin pörssilistalle kaupankäyntitunnuksella ROBIT. Osakkeiden kaupankäynnin Helsingin Pörssin pörssilistalla odotetaan alkavan arviolta 17.5.2017.
C.7	Osingonjakoperiaatteet	Yhtiön hallitus on määrittänyt Yhtiön osinkopolitiikan. Yhtiö harjoittaa aktiivista, kassavirtaan pohjautuvaa osinkopolitiikkaa, pyrkimyksenä maksaa osinkoa keskimäärin 20–50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Yhtiö kuitenkin arvioi osingonjaon edellytykset vuosittain siten, ettei mahdollinen osingonjako vaaranna Yhtiön strategiassa määriteltyjä kasvutavoitteita tai muita Yhtiön taloudellisia tavoitteita. Yhtiön maksamat osingot 31.12.2016, 3.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta on esitetty alla olevassa taulukossa oikaistuna Esitteen päivämäärän mukaisella osakemäärällä.

	1-12/2016	**1-12/2015**	**1-12/2014**
euroa		(tilintarkastettu)	
Osinko tilikaudelta	1 578 922,00	631 373,32	432 659,50
Osinko/osake	0,10	0,04	0,04*

* Luku on oikaistu Esitteen päivämäärän mukaisella osakemäärällä eikä lukua ole tilintarkastettu.

D – Riskit

Osatekijä	Tiedonantovelvollisuus	Tiedonanto
D.1	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeeseenlaskijalle tai sen toimialalle ominaisista riskeistä	Yhtiön toimintaympäristöön liittyvät riskit: • Yhtiön tuotteita käytetään aloilla, joihin vaikuttavat maailmanlaajuiset taloudelliset ja poliittiset olosuhteet • Markkinat, joilla Yhtiön asiakkaat toimivat, ovat alttiita suhdannevaihteluille ja ne voivat tulevaisuudessa kohdata lamakausia • Yhtiö toimii toimialalla, jolla kova kilpailu on tyypillistä • Muutokset lainsäädännössä ja/tai sääntelyssä voivat vaikuttaa haitallisesti markkinoihin, joilla Yhtiön asiakkaat toimivat • Yhtiö toimii kehittyvillä markkinoilla, joihin liittyy poliittisia, yhteiskunnallisia ja taloudellisia riskejä Yhtiön liiketoimintaan liittyvät riskit: • Mikäli Yhtiö ei pysty suojaamaan immateriaaliomaisuuttaan tai Yhtiöön kohdistetaan immateriaalioikeuksien loukkauskanteita, se voi haitata Yhtiön liiketoimintaa • Yhtiön epäonnistuminen uusien tuotteiden kehittämisessä, markkinoille tuomisessa ja markkinoinnissa, teknologian kehitykseen vastaamisessa tai kilpailussa voisivat haitata sen liiketoimintaa ja liiketoiminnan tulosta • Yhtiö voi epäonnistua rekrytoimaan ja pitämään palveluksessaan avainhenkilöitä • Yhtiö saattaa epäonnistua strategiansa laatimisessa tai toteuttamisessa • Yhtiön mahdollisten yritysostojen epäonnistumisella tai integraatiovaikeuksilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan • Yhtiön liiketoiminta on kasvanut merkittävästi ja nopeasti, eikä voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö pystyy hallitsemaan kasvuaan tehokkaasti • Yhtiön suurimpien asiakkaiden menettämisellä tai niiden taloudellisilla vaikeuksilla voi olla haitallinen vaikutus Yhtiöön • Yhtiön merkittävien toimittajien toiminnassa ilmenevillä laatuongelmilla, toimitusten puutteilla tai viivästyksillä, huomattavilla hinnankorotuksilla tai merkittävien toimittajien menettämisellä voisi olla haitallinen vaikutus Yhtiöön • Yhtiö on riippuvainen sen jakelijoiden ja myyntitoimistojen tehokkuudesta • Mikäli Yhtiön valmistustoimintaan tulee merkittäviä häiriöitä tai valmistustoiminta keskeytyy tai sen tuotantotilat tai varastot vahingoittuvat, tuhoutuvat tai ne suljetaan mistä tahansa syystä, Yhtiön mahdollisuudet jaella tuotteitaan heikentyvät merkittävästi • Lakot ja muut työtaistelutoimenpiteet voivat haitata Yhtiön liiketoimintaa • Yhtiön tekemät investoinnit tai tutkimus- ja kehitystoiminnan panostukset voivat osoittautua tappiollisiksi • Liikearvon arvonalentumisella voi olla haitallinen vaikutus Yhtiölle • Tuotteiden laatuvirheet, mahdolliset tuotteiden takaisinkutsut, tuotevastuu tai takuuvaatimukset voivat vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen sekä maineeseen • Lainsäädäntö ja viranomaismääräykset sekä niiden muutokset voivat aiheuttaa haasteita ja esteitä Yhtiön liiketoiminnalle ja aiheuttaa huomattavia lisäkustannuksia • Vaikeudet IT-järjestelmien ylläpidossa ja päivittämisessä, IT-järjestelmien puutteet sekä tietojärjestelmiin liittyvät viat ja ulkopuoliset verkkohyökkäykset voivat vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan, tulokseen ja taloudelliseen asemaan • Oikeudenkäynneillä tai oikeudellisilla vaateilla voi olla haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan ja ne voivat aiheuttaa odottamattomia kustannuksia • Siirtohinnoitteluun liittyvien veroriskien ja muiden veroriskien toteutuminen voi johtaa taloudellisiin menetyksiin, joilla voi olla haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan • Yhtiön vakuutusturva ei välttämättä kata kaikkia Yhtiön liiketoimintaan liittyviä riskejä Taloudelliseen asemaan ja rahoitukseen liittyvät riskit:

		• Yhtiö ei välttämättä saa rahoitusta kilpailukykyisin ehdoin tai lainkaan • Korkotason nousu saattaa nostaa Yhtiön rahoituksen kustannuksia • Luottotappioilla voi olla epäedullinen vaikutus Yhtiön liiketoiminnan tulokseen • Valuuttakurssivaihtelut voivat aiheuttaa valuuttakurssitappioita • Tulevat tilinpäätösstandardien muutokset altistavat Yhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, tilinpäätösstandardien ja kirjanpitomenetelmien muutoksiin liittyville riskeille, joilla voi olla vaikutusta Yhtiön raportoimiin lukuihin ja jotka voivat esimerkiksi johtaa Yhtiön raportoidun velkaantumisasteen nousuun • Mikäli Yhtiö ei kykene hallitsemaan maksuvalmiusriskejä, tämä voisi vaikeuttaa Yhtiön liiketoimien rahoitusta ja erääntyvien velkojen takaisinmaksua • Mikäli Yhtiö ei pysty täyttämään rahoitussopimuksiin sisältyviä kovenanttiehtoja, kyseisten kovenanttiehtojen rikkominen voi johtaa myös muiden lainasopimusten eräännyttämiseen • Yhtiön taloudellinen kehitys saattaa poiketa olennaisesti Esitteeseen sisällytetyistä taloudellisista tavoitteista, eikä sijoittajien tulisi liikaa luottaa niihin tai pitää niitä takeina tulevasta kehityksestä
D.3	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	Listautumiseen ja Osakkeisiin liittyviä riskejä: • Ei voida taata, että Yhtiön listautuminen pörssilistalle toteutuisi • Yhtiö voi epäonnistua pörssiyhtiöltä vaadittavien toimintojen toteuttamisessa • Osakkeiden hinta saattaa heilahdella, aktiiviset ja likvidit markkinat eivät välttämättä kehity, ja mahdolliset sijoittajat voivat menettää huomattavan osan sijoituksestaan • Listautumisen jälkeen Yhtiön suurin osakkeenomistaja säilyttää merkittävän omistuksen ja äänivallan • Yhtiö ei välttämättä jaa tai kykene jakamaan osinkoa tulevaisuudessa • Tulevat osakeannit tai merkittävien osakemäärien myynnit saattavat alentaa Osakkeiden arvoa • Hallintarekisteröityjen Osakkeiden haltijat eivät välttämättä kykene käyttämään äänioikeuttaan • Ulkomaiset osakkeenomistajat eivät välttämättä pysty käyttämään merkintäetuoikeuksiaan • Sijoittajat, joiden pää- tai viitevaluutta on muu kuin euro, altistuvat Osakkeisiin sijoittaessaan tietyille valuuttariskeille

E – Tarjous

Osatekijä	**Tiedonantovelvollisuus**	**Tiedonanto**
E.1	Liikkeeseenlaskun/tarjoamisen kokonaisnettotuotot ja arvioidut kokonaiskustannukset	Listautumisen yhteydessä ei anneta tai myydä Osakkeita eikä Listautumisesta siten synny Yhtiölle välittömiä tuottoja. Yhtiön johto arvioi, että Listautumisen yhteydessä Yhtiön maksettavaksi tulevien maksujen, palkkioiden ja arvioitujen kulujen kokonaiskustannukset ovat noin 0,3 miljoonaa euroa.
E.2a	Syyt tarjoamiseen, tuottojen käyttö ja arvioidut kokonaisnettotuotot	Suunnitellun Listautumisen tavoitteena on Yhtiön tunnettuisuuden kasvattaminen ja Osakkeiden likviditeetin parantaminen sekä uusien omistajaryhmien mukaan saaminen. Listautumisesta ei synny Yhtiölle välittömiä tuottoja.
E.3	Tarjousehdot	Ei sovellu.
E.4	Liikkeeseenlaskuun/tarjoukseen liittyvät olennaiset intressit ja eturistiriidat	Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttori (”**SEB**”) toimii Yhtiön taloudellisena neuvonantajana Listautumisessa. Yhtiö on tehnyt SEB:n kanssa toimeksiantosopimuksen, jossa sovitaan tavanomaisista taloudellisen neuvonantajan palveluista Yhtiölle Listautumisen yhteydessä.
E.5	Arvopapereiden myyjät ja myyntirajoitussopimukset	Ei sovellu.
E.6	Tarjoamisesta johtuvan välittömän laimentumisenaste ja prosenttiosuus	Ei sovellu.
E.7	Sijoittajilta veloitettavat kustannukset	Ei sovellu.

RISKITEKIJÄT

Mahdollisten sijoittajien tulisi tarkastella seuraavia riskitekijöitä huolellisesti muiden Esitteessä esitettyjen tietojen lisäksi.

Mikäli jokin jäljempänä kuvatuista riskitekijöistä toteutuu, saattaa sillä olla haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen, taloudelliseen asemaan ja/tai Osakkeiden arvoon. Mikäli nämä riskit johtaisivat Osakkeiden markkinahinnan laskuun, Osakkeisiin sijoittaneet voisivat menettää sijoituksensa kokonaan tai osittain. Kuvaus riskitekijöistä perustuu Esitteen päivämääränä Yhtiön hallituksen ja johdon tiedossa olleisiin ja arvioimiin seikkoihin, minkä vuoksi kuvaus ei ole välttämättä kattava.

Jäljempänä kuvatut riskit ja epävarmuustekijät eivät ole ainoita Yhtiön toimintaan vaikuttavia tekijöitä. Muilla seikoilla ja epävarmuustekijöillä, joita ei tällä hetkellä tunneta tai joita ei pidetä olennaisina, voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Riskitekijöiden esitysjärjestys ei kuvaa riskien toteutumisen todennäköisyyttä tai tärkeysjärjestystä.

Yhtiön toimintaympäristöön liittyvät riskit

Yhtiön tuotteita käytetään aloilla, joihin vaikuttavat maailmanlaajuiset taloudelliset ja poliittiset olosuhteet

Maailmanlaajuiset, alueelliset ja kansalliset taloudelliset ja poliittiset olosuhteet vaikuttavat Yhtiön tuotteiden kysyntään. Taloudellinen epävarmuus vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan monella tapaa, mikä tekee vaikeaksi sen tulevan liiketoiminnan tarkan ennakoimisen ja suunnittelun. Yhtiön tuotteiden kysyntään vaikuttavat esimerkiksi rakentamisen ja kaivostoiminnan määrä sekä mineraalien hinnat. Useat makrotaloudelliset tekijät, kuten luottojen saatavuus, valtion menot ja muut vastaavat tekijät, voivat saada Yhtiön asiakkaita tai jakelijoita vähentämään, lykkäämään tai peruuttamaan heidän nykyisiä tai tulevia Yhtiön tuotteiden tilauksia.

Myös poliittiset päätökset ja niiden ennakoitavuuden vaikeus vaikuttavat taloudelliseen epävarmuuteen. Useissa maissa poliittinen tilanne voi myös lisätä protektionistisia toimenpiteitä, ja viime aikoina erilaisten kansainvälistä kauppaa rajoittavien tai hankaloittavien kansallisten määräysten lukumäärä on kasvanut. Yhtiöllä on toimintaa Isossa-Britanniassa, ja suorien tai epäsuorien vaikutusten arviointi koskien Iso-Britannian eroprosessia Euroopan Unionista on vaikeaa. Yhtiö toimii myös Yhdysvalloissa, ja Yhdysvaltain nykyisen hallinnon toimenpiteiden tai aloitteiden suorien tai epäsuorien vaikutusten arviointi on vaikeaa. Lisäksi yleisesti epäedullisella yhteiskunnallisella tai poliittisella kehityksellä, muilla taloudellisilla tekijöillä, aseellisilla selkkauksilla, terrorismilla tai muilla konflikteilla tai kauppasanktioilla voi olla suora tai välillinen vaikutus yleiseen taloustilanteeseen tai valuuttakursseihin, ja ne voivat olennaisesti vaikuttaa rakennus- ja kaivostoimintaan tai mineraalien hintaan. Vaikka Yhtiön myynti on jakautunut maantieteellisesti ja eri teollisuudenaloille, voi yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen vaikuttaa Yhtiöön negatiivisesti. Erityisesti euroalueen, Venäjän ja Etelä-Amerikan talouden kasvuun liittyvät näkymät jatkuvat Yhtiön arvion mukaan epävarmoina.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Markkinat, joilla Yhtiön asiakkaat toimivat, ovat alttiita suhdannevaihteluille ja ne voivat tulevaisuudessa kohdata lamakausia

Yhtiö palvelee asiakkaita neljällä markkinasegmentillä, jotka ovat kaivosteollisuus, maanrakennus, tunnelinporaus ja kaivonporaus.

Julkisen rahoituksen saatavuus, julkisten urakkatarjousten ajoitus ja muut tekijät vaikuttavat yleisesti Yhtiön asiakkaiden tai heidän loppuasiakkaidensa ostodynamiikkaan, kun kyse on suurista infrastruktuuriprojekteista, kuten tunneleista, valtateistä, rautateistä tai padoista. Muutokset valtioiden, kuntien ja muun julkisen sektorin toimijoiden taloudellisessa asemassa tai tulevaisuudennäkymissä voivat vaikuttaa niiden kyseisiä projekteja koskeviin päätöksiin, millä voi olla haitallinen vaikutus Yhtiön asiakkaisiin ja lopulta Yhtiöön. Yksityisellä sektorilla esimerkiksi rakennusten, maalämpö- ja maaviilennysasennusten ja kaivojen rakentamiseen vaikuttavat tavallisesti yleinen taloudellinen tilanne, energian hinta, ympäristösuuntaukset ja muut seikat.

Porauspalveluiden ja -tuotteiden kysyntä kaivostoimintasektorilla riippuu merkittävästi maailmanlaajuisesta mineraalien ja metallien kysynnästä sekä kaivosyhtiöiden ja porausurakoitsijoiden toiminnasta. Korkotaso, inflaatiotaso, maailmanlaajuinen mineraalihyödykkeiden tarjonta, kulutustottumukset, tuotantotasot, teollinen kysyntä ja kulutuskysyntä, spekulaatiot ja valuuttakurssien vaihtelu voivat aiheuttaa merkittäviä vaihteluita mineraalien hinnoissa. On olemassa riski siitä, että merkittävä ja jatkuva hyödykkeiden hintojen lasku voisi huomattavasti vähentää tulevaa, erityisesti poraustoimintaa koskevaa kaivostoimintaa, mikä johtaisi porauksessa käytettävien kulutusosien kysynnän laskuun. Myös nykyiset ja tulevat hintojen laskut voisivat aiheuttaa sen, että kaupallinen tuotanto muuttuisi käytännössä mahdottomaksi.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiö toimii toimialalla, jolla kova kilpailu on tyypillistä

Yhtiö toimii toimialalla, jolla kova kilpailu on tyypillistä, ja osa sen kilpailijoista on yhtiöitä, jotka ovat huomattavasti suurempia ja joilla on suuremmat taloudelliset resurssit kuin Yhtiöllä. Yhtiön johdon mukaan Yhtiön pääkilpailijoihin kuuluvat Atlas Copco AB ja Sandvik AB, joiden molempien pääkonttori on Ruotsissa ja joilla molemmilla on laajaa kansainvälistä toimintaa. Porauksessa käytettävien kulutusosien markkinoilla on myös muita maailmanlaajuisia ja paikallisia kilpailijoita. Ei ole myöskään varmuutta siitä, ettei nykyisille markkinoille tulisi uusia kilpailijoita tai että Yhtiö kykenisi kilpailemaan menestyksekkäästi nykyisten tai uusien kilpailijoidensa kanssa. Ei voi olla varmuutta siitä, etteivät Yhtiön kilpailijat tai mahdolliset uudet kilpailijat tuo markkinoille parempia tuotteita tai parempaa palvelutarjontaa. Tällaisilla kilpailijoilla voi olla Yhtiötä suuremmat kehitys-, markkinointi-, henkilöstö- ja taloudelliset resurssit. Eri kilpailijat voivat myös myydä tuotteita ja palveluita markkinoilla halvemmilla hinnoilla.

Mikäli nykyiset tai mahdolliset uudet kilpailijat päättäisivät ryhtyä hintakilpailuun Yhtiön toimintamarkkinoilla tarjoten samalla vastaavia tai parempilaatuisia tuotteita, voi tällä olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Muutokset lainsäädännössä ja/tai sääntelyssä voivat vaikuttaa haitallisesti markkinoihin, joilla Yhtiön asiakkaat toimivat

Toimialat, joilla Yhtiön asiakkaat tai loppuasiakkaat toimivat, ovat laajasti säänneltyjä muun muassa kaivostoimintaa ja luonnonvarojen käyttöä, rakentamista ja rakennusturvallisuutta, ympäristöä, julkisia hankintoja sekä terveyttä ja turvallisuutta koskevan sääntelyn osalta. Muutokset lainsäädännössä, muussa sääntelyssä ja viranomaisten toiminnassa niissä valtioissa, joissa Yhtiö toimii, voivat vaikuttaa Yhtiön asiakkaiden tai niiden loppuasiakkaiden liiketoimintaan tai niiden edellytyksiin harjoittaa liiketoimintaa. Lisäksi Yhtiön asiakkailta tai niiden loppuasiakkailta voidaan vaatia hyväksyntöjä, lisenssejä ja lupia liiketoiminnan harjoittamista varten, muun muassa rakennus- tai infrastruktuuriprojekteihin tai kaivostoimintaan. Ei voi olla varmuutta siitä, että tällaisten lisenssien, hyväksyntöjen ja lupien myöntämisestä vastuussa olevat eri valtioiden viranomaiset myöntävät niitä tai että jo myönnettyjä lisenssejä, hyväksyntöjä ja lupia ei peruuteta. Tällaisten lisenssien, hyväksyntöjen ja lupien puuttuminen voisi viivästyttää asiakkaiden liiketoiminnan tai suunniteltujen projektien aloittamista tai kieltää sen, joka puolestaan voi vaikuttaa Yhtiön tuotteiden kysyntään. Suuriin infrastruktuuriprojekteihin tai kaivostoimintaan voi myös kohdistua negatiivista julkisuutta, mikä voi vaikuttaa valtiollisten tai paikallisten viranomaisten hyväksyntöjä, lisenssejä tai lupia koskevaan arviointiin.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiö toimii kehittyvillä markkinoilla, joihin liittyy poliittisia, yhteiskunnallisia ja taloudellisia riskejä

Yhtiöllä on laajaa toimintaa kehittyvillä markkinoilla, kuten tietyissä maissa Etelä-Amerikassa, Afrikassa ja Aasiassa sekä Venäjällä. Näissä maissa sen liiketoimintaan voi kohdistua erinäisiä poliittisia, oikeudellisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia riskejä, joihin kuuluu varojen kansallistaminen, yhteiskunnallinen, poliittinen tai taloudellinen epätasapaino, valuuttakurssien tai bruttokansantuotteen vaihtelut, rajoitukset voittojen kotiuttamisessa ja rahavarojen siirrossa, odottamattomat muutokset sääntelyssä, ja oikeusvaltion luhistuminen, joilla kaikilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan. Toiminta kehittyvillä markkinoilla voi aiheuttaa riskejä, joita ei kohdata vakiintuneen taloudellisen ja poliittisen järjestelmän omaavissa maissa. Tämän vuoksi Yhtiön voi

olla näillä markkinoilla tavanomaista vaikeampaa ennustaa tulevaisuuden liiketoimintaa koskevia olosuhteita. Katso myös "– *Taloudelliseen asemaan ja rahoitukseen liittyvät riskit – Valuuttakurssivaihtelut voivat aiheuttaa valuuttakurssitappioita*".

Yhtiön liiketoiminnan tuloksellisuuteen voivat vaikuttaa mahdolliset uudet kaupan rajoitukset tai ankarammat Euroopan Unionin ulkopuolisten maiden asettamat tullivaatimukset nykyisten jo olemassa olevien rajoitusten ja tullivaatimusten lisäksi. Kaupan rajoitukset, kuten tullitariffit, tuonti- ja vientimaksut, kauppasaarrot, tuonti- ja vientikiintiöt sekä vientimaiden verolainsäädännössä tapahtuvat muutokset, voivat nostaa Yhtiön ostamien tuotteiden hintaa, rajoittaa niiden saatavuutta tai vaikuttaa muutoin haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiön liiketoimintaan liittyvät riskit

Mikäli Yhtiö ei pysty suojaamaan immateriaaliomaisuuttaan tai Yhtiöön kohdistetaan immateriaalioikeuksien loukkauskanteita, se voi haitata Yhtiön liiketoimintaa

Yhtiön immateriaalioikeudet ovat tärkeä osa sen liiketoimintaa, erityisesti tuotenimet ja patentit, jotka ovat olennainen osa Yhtiön strategiaa. Vaikka Yhtiö on pyrkinyt suojaamaan sen tavaramerkkejä rekisteröimällä ne jokaisessa maassa, jossa se on kokenut rekisteröinnin kaupallisista syistä tarpeelliseksi, ei voi olla varmuutta siitä, että Yhtiön toimenpiteet sen immateriaaliomaisuuden suojaamiseksi ovat tai tulevat olemaan riittävät. Yhtiön patentit voidaan mitätöidä tai niitä voidaan kiertää, tai Yhtiö voi joutua teollisuusvakoilun kohteeksi. Lisäksi muut yhtiöt voivat kehittää merkittävästi vastaavaa tai korvaavaa patentoitua teknologiaa tai kilpailijat voivat tarjota samankaltaisia kilpailevia tuotteita, mikä vähentää merkittävästi Yhtiön immateriaalioikeuksien arvoa. Yhtiö harjoittaa liiketoimintaa myös sellaisissa maissa, joissa lait tarjoavat vain rajallista suojaa sen immateriaalioikeuksia kohtaan, jos lainkaan. Yhtiön tekemät toimenpiteet immateriaaliomaisuutensa suojaamiseksi tai immateriaalioikeuksien loukkauksien puolustamiseksi eivät välttämättä ole riittäviä väärinkäytön estämiseksi tai väärinkäytöstä aiheutuvien vahinkojen kattamiseksi. Immateriaalioikeuksien merkitys kansainvälisessä kilpailussa on korostunut ja korostuu edelleen osana globalisaatiota. Siksi immateriaalioikeuksien merkitys kasvaa, mutta samalla niiden riskipotentiaali korostuu entisestään.

Yhtiöön voidaan myös kohdistaa immateriaalioikeuksien loukkauskanteita. Yhtiö ei voi varmistaa sitä, että mahdolliset kanteet eivät menestyisi. Loukkauskanteeseen vastaaminen voisi aiheuttaa Yhtiölle merkittäviä kustannuksia, vaikka kanne todettaisiinkin myöhemmin mitättömäksi, ja se voisi viedä resursseja muulta liiketoiminnalta. Yhtiö voi myös joutua muuttamaan tuotteitaan tai hankkimaan lisenssejä välttyäkseen loukkausvaatimuksilta. Loukkauskannetta koskevassa oikeudenkäynnissä annettava Yhtiölle epäedullinen tuomio voisi aiheuttaa mittavia vahingonkorvauksia ja sisältää kieltotuomion tai muun tuomioistuimen määräämään rajoituksen, joka voisi estää Yhtiötä tarjoamasta tiettyjä tuotteita.

Mikäli Yhtiö ei pysty suojaamaan immateriaaliomaisuuttaan tai mikäli Yhtiö joutuu immateriaalioikeuksien loukkauskanteiden kohteeksi, saattaa näillä olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiön epäonnistuminen uusien tuotteiden kehittämisessä, markkinoille tuomisessa ja markkinoinnissa, teknologian kehitykseen vastaamisessa tai kilpailussa voisivat haitata sen liiketoimintaa ja liiketoiminnan tulosta

Yhtiön pitkäaikainen kasvu ja kannattavuus ovat riippuvaisia sen kyvystä kehittää, tuoda markkinoille ja markkinoida uusia tuotteita. Mikäli Yhtiö ei kykene tuomaan uusia tuotteita markkinoille onnistuneesti oikeaan aikaan tai jos sen kilpailijat tuovat markkinoille uusia tai paranneltuja tuotteita tai palveluja, joita sen asiakkaat pitävät kehittyneempinä ja/tai sopivampina heidän tarpeisiinsa, Yhtiön liiketoiminnan tulos ja markkinaosuus voivat kärsiä. Mikäli Yhtiö ei kykene pysymään maailmanlaajuisen tuotekehityksen ja teknologisen kehityksen tahdissa, mukaan lukien teknologiset muutokset sen toimintamarkkinoilla, tai vastaamaan asiakkaiden vaatimuksiin, tällä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan.

Yhtiön toimintamarkkinat ovat erittäin kilpaillut hinnoittelun, tuotesuunnittelun ja palvelun laadun, tuote-kehityksen ja uusien tuotteiden markkinoille tuomisen ajoittamisen, asiakaspalvelun ja rahoituksen ehtojen

osalta. Yhtiö joutuu kohtaamaan voimakasta kilpailua merkittäviltä maailmanlaajuisilta kilpailijoilta ja vähemmässä määrin pieniltä alueellisilta yhtiöiltä.

On myös mahdollista, että Yhtiö kehittää tai ottaa käyttöön teknologian, joka ei saavuta laajaa kaupallista menestystä tai joka ei ole yhteensopiva muiden uusimpien teknologioiden kanssa.

Mikäli Yhtiö epäonnistuu uusien tuotteiden kehittämisessä, markkinoille tuomisessa ja markkinoinnissa, vastaamisessa teknologian kehitykseen tai kilpailussa, näillä saattaa olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiö voi epäonnistua rekrytoimaan ja pitämään palveluksessaan avainhenkilöitä

Yhtiön liiketoiminnan menestys riippuu siitä, kuinka hyvin Yhtiö pystyy hankkimaan, motivoimaan ja pitämään palveluksessaan ammattitaitoista henkilöstöä organisaation joka tasolla sekä ylläpitämään näiden henkilöiden ammattitaitoa. Yhtiön kasvu ja kansainvälistyminen lisäävät avainhenkilöille asetettuja vaatimuksia. Jos Yhtiö menettää yhden tai useamman avainhenkilön palveluksestaan tai Yhtiö epäonnistuu pätevien ja ammattitaitoisten työntekijöiden rekrytoinnissa, kouluttamisessa ja heidän pitämisessä Yhtiön palveluksessa erityisesti myyntitehtävissä, tämä voisi johtaa asiakkaiden menettämiseen tai muutoin estää Yhtiötä toimimasta, kehittymästä ja kasvattamasta toimintaansa menestyksekkäästi. Myös Yhtiön organisaation uudelleenjärjestelyt tai henkilöiden vastuualueissa tapahtuvat muutokset voivat johtaa avainhenkilöiden vaihtumiseen.

Jos Yhtiö epäonnistuu avainhenkilöiden ja työntekijöiden rekrytoinnissa, ammattitaidon ylläpitämisessä tai henkilöiden pitämisessä Yhtiön palveluksessa, saattaa tällä olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiö saattaa epäonnistua strategiansa laatimisessa tai toteuttamisessa

Yhtiö pyrkii olemaan kansainvälisesti suurin, yksinomaan Top Hammer (TH)- ja Down the Hole (DTH) -porauksessa käytettäviin kulutusosiin keskittyvä yhtiö. Yhtiö palvelee asiakkaita neljällä markkinasegmentillä, joita ovat kaivosteollisuus, maanrakennus, tunnelinporaus ja kaivonporaus, ja pyrkii edelleen korostamaan kasvua yhtenä tärkeimmistä liiketoiminnallisista tavoitteistaan. Yhtiön strategiaa on kuvattu tarkemmin kohdassa ”*Tietoa Yhtiöstä ja Yhtiön Liiketoiminnasta – Liiketoimintastrategia*".

On mahdollista, että Yhtiö epäonnistuu strategian toteuttamisessa, strategiaan liittyvien taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa tai strategisten riskien hallinnassa.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiön mahdollisten yritysostojen epäonnistumisella tai integraatiovaikeuksilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan

Sen lisäksi, että Yhtiö pyrkii orgaanisesti kasvattamaan sen liiketoimintaa, Yhtiö saattaa ajoittain arvioida mahdollisia yritysostoja laajentaakseen Yhtiön olemassa olevaa tuoteportfoliota, tai päästäkseen uusille markkinoille. Ei voi kuitenkaan olla varmuutta siitä, että Yhtiö onnistuisi ostokohteiden löytämisessä tai kykenisi toteuttamaan yritysostoja ehdoilla, jotka ovat Yhtiölle hyväksyttäviä. Ostokohteisiin voi myös sisältyä ennalta tuntemattomia riskejä tai vastuita.

Yhtiön toteuttaessa yritysostoja, sen tulee integroida ostokohteen liiketoiminnot, järjestelmät, tuotetarjonta, asiakaskunta ja henkilöstö omiin toimintoihinsa, mitkä voi vaatia merkittäviä liikkeenjohdollisia sekä taloudellisia resursseja. Yritysostosta saatavien hyötyjen kehittyminen voi kestää pitkään, eikä Yhtiö voi olla varma siitä, että tietty yritysosto tuottaa odotetut hyödyt. Lisäksi integraatioprosessi voi aiheuttaa liiketoimintojen keskeytyksiä tai liiketoimintamahdollisuuksien menetyksiä ja on myös mahdollista, että Yhtiö epäonnistuu ostokohteiden integroinnissa. Yhtiö on toukokuun 2016 jälkeen toteuttanut neljä yrityskauppaa, joiden integrointi on osittain kesken mm. Yhtiön sisäisten IT- ja toiminnanohjausjärjestelmien osalta. On myös mahdollista, että joitakin yritysostokohteita ei täysin pyritä integroimaan, vaan ne jatkavat itsenäisinä oman brändinsä alla.

Päättäessään uusien liiketoimintojen ostamisesta Yhtiö tekee muun muassa tiettyjä olettamuksia ja määrittelyjä tulevasta myynnistä ja investointien tarpeesta, jotka pohjautuvat sen tutkimukseen kyseisestä liiketoiminnasta ja muuhun sinä hetkenä saatavilla olevaan tietoon. Vaikka Yhtiö uskoo, että se kykenee arvioimaan näihin hankintoihin liittyviä mahdollisuuksia ja riskejä, ei voi olla varmuutta siitä, että sen olettamukset ja määrittelyt osoittautuvat oikeiksi. Edellä mainittujen riskien toteutumisella ja velkojen, vastuusitoumusten tai tappioiden toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiön liiketoiminta on kasvanut merkittävästi ja nopeasti, eikä voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö pystyy hallitsemaan kasvuaan tehokkaasti

Yhtiön liiketoiminnan ja henkilöstömäärän kasvu voi asettaa haasteita Yhtiön johdolle sekä operatiiviselle ja taloushallinnon henkilöstölle. Yhtiön liiketoiminnan kasvun jatkuessa sen tietoteknisiä järjestelmiä tai sisäisiä riskienhallinta- ja valvontamenetelmiä on laajennettava liiketoiminnan tukemiseksi. Yhtiön maantieteellinen laajentuminen kasvattaa ja monimutkaistaa organisaatio- ja johtamisrakenteita ja tuo mukanaan erilaisia yrityskulttuureja. Kasvun tehokas hallinta edellyttää, että Yhtiö parantaa jatkuvasti liiketoiminta- ja johtamisprosessejaan sekä sisäisiä valvonta- ja johtamisjärjestelmiään. Uusien toimipisteiden myötä toiminnalliset riskit ja logistiikkaketjujen hallinnan vaatimukset ovat kasvaneet, ja se asettaa kasvavia vaatimuksia esimerkiksi Yhtiön laadunvalvonnalle ja toimitusketjujen seurannalle. Yhtiön johtotehtäviin on rekrytoitu uusia henkilöitä, ja Yhtiön toimivan johdon toimintakyky edellyttää tehokasta tiimityöskentelyä. Epäonnistuminen kasvun hallinnassa vaikuttaisi haitallisesti Yhtiön kykyyn saavuttaa tavoitteensa. Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiön suurimpien asiakkaiden menettämisellä tai niiden taloudellisilla vaikeuksilla voi olla haitallinen vaikutus Yhtiöön

Yhtiö myy tuotteitaan sadoille loppuasiakkaille ympäri maailmaa. Vuonna 2016 Yhtiön liikevaihdosta noin 24 prosenttia tuli kuitenkin Yhtiön viideltä suurimmalta asiakkaalta, joihin lasketaan sekä jälleenmyyjä- että loppuasiakkaat, ja suurimmalta asiakkaalta tuli hieman alle 10 prosenttia tilikauden liikevaihdosta. Tietyillä maantieteellisillä markkina-alueilla Yhtiön suurimpien asiakkaiden suhteellinen osuus voi olla merkittävämpi, ja yksittäisen asiakkaan osuus Yhtiön liikevaihdosta voi kuluvana tai tulevina tilikausina ylittää 10 % liikevaihdosta. Mikäli nämä asiakkaat tulevaisuudessa epäonnistuvat sopimuksenmukaisten sitoumuksiensa täyttämisessä, päättävät olla ostamatta Yhtiön tuotteita tai päättävät ostaa vähemmän tuotteita, sillä voisi olla merkittävä vaikutus Yhtiön liiketoiminnan tulokseen ja se voisi vaatia Yhtiöltä aikaa sekä ponnistuksia uusien asiakassuhteiden kehittämiseen. Asiakkaiden menetys voi johtua esimerkiksi kilpailun lisääntymisestä, asiakkaan markkina-aseman heikkenemisestä tai toiminnan lopettamisesta, asiakkaiden kanssa tehtyjen sopimusten tulkintaa koskevista erimielisyyksistä, asiakkaan taloudellisista tai liiketoiminnallisista vaikeuksista tai sen toimialalla tapahtuvista rakenteellisista muutoksista tai siitä, että Yhtiö ei kykene vastaamaan asiakkaiden tai loppuasiakkaiden toimitusten laatua, oikea-aikaisuutta tai kustannustasoa koskeviin vaatimuksiin. Vaikka Yhtiö voisikin löytää uusia asiakkaita, ei voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö saisi saman hinnan sen tuotteista. Yhtiön merkittäviä toimitussopimuksia on kuvattu kohdassa ”*Tietoa Yhtiöstä ja Yhtiön liiketoiminnasta – Merkittävät sopimukset*”.

Yhden tai useamman suuren asiakkaan ostojen vähenemisellä, suurien asiakkaiden menettämisellä tai niiden taloudellisilla tai liiketoiminnallisilla vaikeuksilla voi siten olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiön merkittävien toimittajien toiminnassa ilmenevillä laatuongelmilla, toimitusten puutteilla tai viivästyksillä, palvelujen huomattavilla hinnankorotuksilla tai merkittävien toimittajien menettämisellä voisi olla haitallinen vaikutus Yhtiöön

Yhtiö ostaa aliurakointipalveluita ja raaka-aineita rajoitetulta määrältä avaintoimittajia ja -kumppaneita. Yhtiön toimittajilla voi olla laatuongelmia, rajoituksia tai viivästyksiä toimituksissa tai ne voivat korottaa hintojaan merkittävästi. Jos palveluiden tai materiaalien osalta ilmenisi merkittäviä laatuongelmia tai puutteita tai jos toimittajien toimitukset muusta syystä viivästyisivät, Yhtiö saattaisi joutua lykkäämään toimituksia tai maksamaan lisähintaa hankkiakseen korvaavia palveluita tai tuotteita, mikä voisi vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoiminnan tulokseen. Joissain tapauksissa varsinkin kriittisten materiaalien puute voisi merkittävästi vähentää niiden tuotteiden tuotantoa, joihin kyseisiä materiaaleja käytetään. Yhtiö voisi joutua myös vaihtamaan toimittajaa, mikä voi vaatia merkittäviä taloudellisia ja muita ponnisteluja Yhtiöltä.

Yhtiö altistuu lisäksi raaka-aineiden, kuten teräksen ja kovametallin, markkinahintojen muutoksille. Raaka-aineiden hinnat voivat vaihdella merkittävästi vuoden aikana ja ne vaikuttavat myös Yhtiön hankkimien muiden materiaalien ja tarvikkeiden hintoihin. Yhtiö ei välttämättä voi siirtää raaka-aineiden, materiaalien tai tarvikkeiden hinnankorotuksia asiakkailleen haluamanaan aikana tai ollenkaan, jolloin toimittajien hinnankorotuksilla voi olla haitallinen vaikutus Yhtiöön.

Yhteistyö olennaisten toimittajien kanssa voi myös päättyä johtuen muun muassa toimittajan toiminnan lopettamisesta, toimittajan taloudellisista tai liiketoiminnallisista vaikeuksista, toimittajan kanssa tehtyjen sopimusten tulkintaa koskevista erimielisyyksistä, toimittajan toimialalla tapahtuvista rakenteellisista muutoksista taikka siitä, että toimittaja ei kykene vastaamaan Yhtiön tai Yhtiön loppuasiakkaiden toimitusten laatua, oikea-aikaisuutta tai kustannustasoa koskeviin vaatimuksiin.

Komponenttien tai materiaalien vajeella, laatuongelmilla, hinnankorotuksilla tai toimittajien menetyksillä voi siten olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiö on riippuvainen sen jakelijoiden ja myyntitoimistojen tehokkuudesta

Yhtiöllä on laaja, noin 150 jakelijan jakeluverkosto. Suuri osa Yhtiön myynnistä tapahtuu ulkopuolisten jakelijoiden kautta, mutta Yhtiöllä on myös 21 omaa myynti- ja palvelupistettä, ja noin 50 prosenttia myynnistä on Yhtiön omaa suoramyyntiä.

Mikäli Yhtiön jakelijat epäonnistuvat sopimuksenmukaisten velvoitteidensa täyttämisessä, päättävät olla ostamatta Yhtiön tuotteita tai päättävät ostaa vähemmän tuotteita, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoiminnan tulokseen sekä se voisi vaatia Yhtiöltä aikaa ja ponnistuksia suhteiden kehittämiseksi uusien jakelijoiden kanssa. Tämä voi johtua esimerkiksi lisääntyneestä kilpailusta, jakelijan markkina-aseman heikkenemisestä tai toiminnan lopettamisesta, jakelijan taloudellisista tai liiketoiminnallisista vaikeuksista tai sen toimialalla tapahtuvista rakenteellisista muutoksista tai siitä, että Yhtiö ei kykene vastaamaan jakelijoiden tai loppuasiakkaiden toimitusten laatua, oikea-aikaisuutta tai kustannustasoa koskeviin vaatimuksiin. Vaikka Yhtiö löytäisikin vaihtoehtoiset jakelijat kyseisellä maantieteellisellä alueella, ei voi olla varmuutta siitä, että uusi jakelija kykenisi myymään Yhtiön tuotteita riittäviä määriä.

Mikäli Yhtiön jakelijoiden tai myyntiyhtiöiden tai -toimistojen toimintaan kohdistuu häiriöitä, se voi vaikuttaa Yhtiön myyntiin, millä puolestaan voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Mikäli Yhtiön valmistustoimintaan tulee merkittäviä häiriöitä tai valmistustoiminta keskeytyy tai sen tuotantotilat tai varastot vahingoittuvat, tuhoutuvat tai ne suljetaan mistä tahansa syystä, Yhtiön mahdollisuudet jaella tuotteitaan heikentyvät merkittävästi

Yhtiön pääkonttori sekä merkittävä osa tutkimus- ja kehittämistoiminnoista sijaitsevat Lempäälässä. Yhtiön tuotantolaitokset sijaitsevat Lempäälän lisäksi Etelä-Koreassa, Australiassa, Yhdysvalloissa ja kahdessa eri paikassa Isossa-Britanniassa. Yhtiön tavoitteena on pitää yllä hyvä varastotaso sen isommissa varastoissa (hubeissa), jotka sijaitsevat Yhtiön suurimmissa omissa myynti- ja palvelupisteissä, tarjoten loppuasiakkaille sekä myös jälleenmyyjille hyvän toimitus- ja palvelutason. Tästä johtuen Yhtiöllä on merkittävä määrä vaihto-omaisuutta. Yhtiö on myös päättänyt investoida Etelä-Korean uuteen tehdaskiinteistöön, ja sen käyttöönottovaiheessa toteutettava tuotannon siirtäminen uuteen tehtaaseen voi sisältää tuotannon jatkuvuuteen liittyviä riskejä.

Yhtiön lisääntynyt tuotantolaitosten määrä voi kasvattaa myös toimitusten logistiikkaan liittyvää riskiä. Mikäli yksikin yllä mainituista tiloista tuhoutuisi tai suljettaisiin mistä tahansa syystä, tilojen laitteisto vaurioituisi vakavasti tai mikäli Yhtiön tuotannossa olisi merkittäviä häiriöitä tuotannon siirron epäonnistumisen, tulipalojen, tapaturmien, luonnonmullistusten, aseellisten selkkausten, terrorismin, pandemioiden tai muiden vastaavien Yhtiön kontrollin ulkopuolisten tapahtumien johdosta, Yhtiö ei välttämättä kykene täyttämään sen velvoitteita asiakkaitaan tai jakelijoitaan kohtaan. Mikäli Yhtiön ei olisi mahdollista löytää vaihtoehtoisia tuotantotiloja tai siirtää valmistusta toisiin Yhtiön tiloihin tai korjata vaurioituneita tiloja tai laitteistoja ajoissa ja kustannustehokkaasti, tällaisilla olosuhteilla voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan. Lisäksi valmistuskomponenttien saatavuus on riippuvainen Yhtiön toimittajista, ja jos niiden toiminnassa ilmenee häiriöitä tai niillä ei ole riittävää kapasiteettia, tällä voi olla haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan.

Vaikka Yhtiöllä on omaisuus- ja liiketoiminnan keskeytysvakuutuksia siinä määrin kuin Yhtiö katsoo tarpeelliseksi, ei voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö pystyy saamaan takaisin vahinkojen aiheuttamia tappioita tai että saadut korvaukset ovat riittäviä vahinkojen kattamiseen.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Lakot ja muut työtaistelutoimenpiteet voivat haitata Yhtiön liiketoimintaa

Yhtiöön voidaan kohdistaa lakkoja ja muita työtaistelutoimenpiteitä, jotka voivat aiheuttaa liiketoiminnan keskeytyksiä ja joilla siten voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan. Osa Yhtiön henkilöstöstä kuuluu ammattiliittoihin, joiden kanssa on tehty työehtosopimuksia. Kaikki ammattiliittoihin kuuluvat Yhtiön työntekijät eivät kuitenkaan kuulu voimassa olevien työehtosopimusten piiriin. Yhtiötä ja muita työnantajia edustavat työnantajajärjestöt eivät välttämättä pysty neuvottelemaan uusia tyydyttäviä työehtosopimuksia, kun aikaisempien työehtosopimusten voimassaolo päättyy. Yhtiötä koskevat nykyiset työehtosopimukset eivät myöskään välttämättä estä lakkoja tai työnseisauksia. Myös työselkkauksilla Yhtiön asiakkaiden toimialoilla tai muutoin Yhtiön liiketoimintaan liittyvillä aloilla, kuten rakennus-, kaivos- tai kuljetus- ja logistiikka-aloilla, voi olla haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiön tekemät investoinnit tai tutkimus- ja kehitystoiminnan panostukset voivat osoittautua tappiollisiksi

Yhtiö on panostanut huomattavasti moderniin automatisoituun tuotantoteknologiaan, tutkimus- ja kehitystoimintaan sekä myyntiyhtiöihin. Yhtiö on myös aktivoinut tutkimus- ja kehityskuluja taseeseen. Yhtiö on myös julkistanut merkittävän tuotannollisen investoinnin toteuttamisen vuoden 2017 aikana Etelä-Koreassa. Yhtiön investoinnit tuotantotiloihin, laitteistoihin tai tutkimus- ja kehitystoimintaan sekä myyntiyhtiöihin voivat osoittautua tappiollisiksi. On mahdollista, että Yhtiön kannattavuuslaskelmien pohjana käytetyt myynti-, kustannus- ja muut ennusteet osoittautuvat liian optimistisiksi eikä Yhtiö tule saavuttamaan asettamiaan tavoitteita. On myös mahdollista, että aktivoiduista tutkimus- ja kehityskuluista ei synny Yhtiölle tuottoja. Yhtiön tulee investointeja valmistellessaan ja toteuttaessaan arvioida investoinnin vaikutusta liiketoimintaan ja kannattavuuteen sekä muita investointeihin liittyviä seikkoja perustuen muuttuviin ja epätäydellisiin tietoihin sekä olettamuksiin, jotka voivat osoittautua vääriksi.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Liikearvon arvonalentumisella voi olla haitallinen vaikutus Yhtiölle

Yhtiön liikearvo 31.12.2016 (IFRS-standardien mukaisesti laskettuna) oli 25,5 miljoonaa euroa, mikä oli 50,9 prosenttia Yhtiön omasta pääomasta. Yhtiön liikearvo muodostui suurimmalta osin vuoden 2016 aikana tehdyistä yrityskaupoista. Yhtiön taseeseen kirjattua liikearvoa ei poisteta, mutta sitä testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain tai tarvittaessa useammin, jos olosuhteet viittaavat arvonalentumiseen. Tällöin rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritetään käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Käyttöarvolaskelmien rahavirtojen laskennassa on käytetty ennusteen perusteena seuraavalle vuodelle vahvistettua budjettia ja sitä seuraaville kahdelle vuodelle Yhtiön johdon parasta arviota liiketoiminnan kehityksestä. Mikäli nämä arviot eivät toteudu, on mahdollista, että tehtävillä alaskirjauksilla saattaa olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Tuotteiden laatuvirheet, mahdolliset tuotteiden takaisinkutsut, tuotevastuu tai takuuvaatimukset voivat vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen sekä maineeseen

Yhtiön tuotteiden suorituskyky, laatu ja turvallisuus ovat ratkaisevia tekijöitä sen liiketoiminnan menestyksen kannalta. Vaikka Yhtiöllä on käytössään useita laadunvalvontatoimenpiteitä, ei ole varmuutta siitä, että kyseiset toimenpiteet olisivat riittäviä tulevaisuudessa. Etenkin tuotannon siirtämisen yhteydessä riski laatuvirheistä kasvaa. Sisäisesti havaitut laatuongelmat voivat vaatia huomattavan määrän johdon resursseja ja niistä aiheutuu tavallisesti kustannuksia, jotka voivat olla merkittäviä. Epäonnistuminen Yhtiön

laadunvalvonnassa voi myös johtaa viallisten tuotteiden toimittamiseen Yhtiön asiakkaille. Tällaiset tapahtumat voivat myös johtaa tuotteiden takaisinkutsuun, tuotevastuu- tai takuuvaatimuksiin sekä sopimusvastuisiin Yhtiön jakelijoita ja/tai asiakkaita kohtaan tai kolmansien osapuolten esittämiin vaateisiin. Mikäli Yhtiön toimittajat ovat valmistaneet tai toimittaneet viallisia tuotteita tai materiaaleja, Yhtiö ei välttämättä pysty siirtämään taloudellisia tappioita kyseisille toimittajille tai toimittajien vastuu voi olla rajoitettu. Tuotteiden laatuongelmat tai tuotteiden takaisinkutsut voivat myös aiheuttaa Yhtiölle mainehaittaa ja johtaa asiakkaiden menetyksiin.

Yhtiö luottaa siihen, että sen asiakkaat ja muut kolmannet osapuolet käyttävät sen tuotteita niiden käyttötarkoituksen mukaisesti. Vaikka Yhtiön johdon mukaan on epätodennäköistä, että Yhtiötä pidettäisiin vastuussa vahingoista, jotka kolmas osapuoli aiheuttaisi tuotteiden väärinkäytöllä, sen tuotenimi ja imago voisivat vahingoittua tällaisen väärinkäytöstä aiheutuvan vahinkotapahtuman johdosta.

Vaikka Yhtiö uskoo, että sen tuotteiden laatuongelmiin ja tuotevastuuvaateisiin liittyvä vakuutusturva on riittävä, ei voi olla varmuutta siitä, että vakuutusmäärä tulee tulevaisuudessa kattamaan Yhtiötä kohtaan mahdollisesti esitettävät vaateet. Tuotevastuu tai takuuvaatimukset voisivat johtaa merkittäviin oikeudenkäyntikuluihin, vahingonkorvauksiin ja kasvaneisiin vakuutuskuluihin, ja Yhtiön vakuutusturvan ylittävällä Yhtiötä vastaan nostetulla kanteella tai kanteella, josta seuraa merkittävää haitallista julkisuutta, voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Lainsäädäntö ja viranomaismääräykset sekä niiden muutokset voivat aiheuttaa haasteita ja esteitä Yhtiön liiketoiminnalle ja aiheuttaa huomattavia lisäkustannuksia

Yhtiön täytyy noudattaa sen toimintaa koskevia lakeja ja sääntelyä muun muassa terveyteen, turvallisuuteen, ympäristöön, työsuhteisiin, kilpailuun, yhtiöoikeuteen, kansainväliseen kauppaan, verotukseen ja arvopaperimarkkinoihin liittyen niin Suomessa kuin muissa maissa, joissa Yhtiö harjoittaa liiketoimintaa. Ei ole myöskään mahdollista sulkea pois sitä, että Yhtiö on tulkinnut väärin tai ei ole noudattanut Yhtiöön tai sen toimintaan sovellettavia lakeja, määräyksiä tai muuta sääntelyä. Mikäli Yhtiö ei kykene noudattamaan sen toimintaan soveltuvia lakeja ja säännöksiä, voi tämä aiheuttaa Yhtiölle taloudellisia tappioita, merkittävästi heikentää Yhtiön liiketoimintamahdollisuuksia ja vahingoittaa Yhtiön mainetta.

Yhtiön kontrollin ulkopuolella olevia olosuhteita ovat Yhtiön kannalta merkityksellisen lainsäädännön ja muun sääntelyn muutokset, viranomaisten toimenpiteet ja asettamat vaatimukset, samoin kuin tapa, jolla näitä lakeja, säännöksiä ja toimenpiteitä pannaan toimeen ja tulkitaan. Lisäksi uuden lainsäädännön laatimiseen voi liittyä merkittäviä epävarmuuksia sääntelyn lopulliseen muotoon ja/tai sen tulkintaan liittyen. Vaikka Yhtiö seuraa ja arvioi lainsäädännön ja viranomaismääräysten muutoksia, on mahdotonta ennustaa näiden tekijöiden vaikutuksia. Yhtiön toimintaan suoraan vaikuttavan sääntelyn lisäksi lainsäädännön ja muun sääntelyn muutokset sekä viranomaisten toimenpiteet voivat vaikuttaa Yhtiön asiakkaiden tai päämiesten liiketoimintaan tai liiketoiminnan edellytyksiin.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Vaikeudet IT-järjestelmien ylläpidossa ja päivittämisessä, IT-järjestelmien puutteet sekä tietojärjestelmiin liittyvät viat ja ulkopuoliset verkkohyökkäykset voivat vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan, tulokseen ja taloudelliseen asemaan

IT-järjestelmillä on huomattava merkitys Yhtiön liiketoiminnalle. Yhtiö turvautuu laajasti IT-järjestelmiin ollakseen yhteydessä työntekijöidensä ja asiakkaidensa kanssa sekä Yhtiön valmistuksen hallinnoinnissa, tutkimus- ja kehitystoiminnassa ja liiketoiminnan tehokkaassa toteuttamisessa. IT-järjestelmiä tarvitaan materiaalien tilaamiseen, hallintaan sekä valmistukseen liittyviin prosesseihin, tuotteiden toimittamiseen asiakkaille, transaktioiden käsittelyyn, yhteenvetoon ja toiminnan tuloksen raportointiin, hallinnollisten, oikeudellisten ja verotukseen liittyvien vaatimusten noudattamiseen ja muihin Yhtiön liiketoiminnan hallintaan liittyviin tarpeellisiin prosesseihin. Yhtiön tietojärjestelmät voivat vahingoittua tai ne voivat lakata toimimasta lukuisista syistä johtuen, kuten esimerkiksi käynnissä olevien IT-järjestelmien ja palveluntarjonnan kehittämisprojektien, kolmansien palveluntuottajien häiriöiden, katastrofaalisten tapahtumien, sähkökatkosten, tietoturvaloukkausten tai suuronnettomuuksien, kuten tulipalojen ja luonnonmullistusten, sekä Yhtiön omien työntekijöiden tekemien virheiden vuoksi. Tietojärjestelmien toiminnan olennaiset keskeytymiset tai vakavat virheet voivat haitata ja heikentää Yhtiön liiketoimintaa.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Oikeudenkäynneillä tai oikeudellisilla vaateilla voi olla haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan ja ne voivat aiheuttaa odottamattomia kustannuksia

Yhtiö voi joutua osapuoleksi tai kohteeksi oikeudenkäynneissä taikka välimies-, hallinto-, viranomais- tai muissa vastaavissa menettelyissä. Yhtiö toimii myös kehittyvillä markkinoilla, mikä on omiaan lisäämään edellä mainittujen prosessien tai menettelyiden todennäköisyyttä ja monimutkaisuutta. Edellä mainitut prosessit ja menettelyt tai niiden riski voivat aiheuttaa kustannuksia ja vastuita, vaatia Yhtiön johdon resursseja, aiheuttaa epätietoisuutta Yhtiön liiketoimintaan liittyen, sekä muutoin vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan haitallisesti.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Siirtohinnoitteluun liittyvien veroriskien ja muiden veroriskien toteutuminen voi johtaa taloudellisiin menetyksiin, joilla voi olla haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan

Yhtiö harjoittaa liiketoimintaa useassa maassa ja siten siihen sovelletaan eri valtioiden verolakeja ja määräyksiä, mukaan lukien tuloverotusta, arvonlisäverotusta, kiinteän toimipaikan määrittelyä ja siirtohinnoitteluun sovellettavia säännöksiä. Siirtohinnoittelua koskevien säännösten mukaan yritysten tulee suorittaa mahdolliset konserniyritysten väliset liiketoimet markkinaehtoisesti ja ne tulee myös dokumentoida riittävällä tavalla kunkin maan säännösten mukaisesti. Yhtiön eri maissa toimivien ja sijaitsevien yksiköiden välillä on paljon konsernin sisäisiä liiketoimia, minkä takia Yhtiö on erityisen altis siirtohinnoitteluun liittyville riskeille. Yhtiö on ottanut käyttöön konsernitason siirtohinnoittelupolitiikan vuoden 2015 aikana ja täsmentänyt sitä vuoden 2016 alussa, mutta ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että veroviranomaiset voivat kyseenalaistaa Yhtiön kyvyn noudattaa sovellettavia siirtohinnoittelusääntöjä ja -käytäntöjä. Lisäksi Yhtiö saattaa joutua paikallisten veroviranomaisten suorittaman verotarkastuksen kohteeksi, ja Yhtiön verovelvollisuutta voidaan tarkistaa toimivaltaisten viranomaisten suorittaman katselmuksen tai tarkastuksen mukaisesti. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko Yhtiön tasolla edellyttää huolellista harkintaa, ja lopullisen veron määrä voi olla tulkinnanvarainen. Veroriskit liittyvät myös verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin. Mahdollisten tulevien verotarkastusten tai muiden veroviranomaisten suorittamien tarkastustoimenpiteiden seurauksena voidaan määrätä lisäveroja (mukaan lukien tuloveroja, lähdeveroja, kiinteistöveroja, varallisuusveroja, leimaveroja ja arvonlisäveroja) tai oikaisuja, jotka voivat johtaa Yhtiön verovelkojen kasvuun sekä vaikuttaa negatiivisesti Yhtiön liiketoimintaan joko siten, että kyseinen vero määrätään suoraan Yhtiön maksettavaksi, tai siten, että Yhtiö joutuu vastuuseen toissijaisena velallisena. Riskin toteutuminen saattaisi johtaa veronkorotuksiin tai muihin veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.

Vaikka Yhtiö hyödyntää ulkopuolisia resursseja veroriskien hallinnassa, ei kuitenkaan ole varmuutta siitä, että kaikki veroriskit ovat havaittavissa tai vältettävissä. Kunkin edellä mainitun riskin toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Yhtiön vakuutusturva ei välttämättä kata kaikkia Yhtiön liiketoimintaan liittyviä riskejä

Yhtiöllä on tavanomaiset vakuutukset koskien omaisuus-, liiketoiminta-, tuotevastuu- ja muita riskejä. Vaikka Yhtiöllä on Yhtiön johdon käsityksen mukaan asianmukainen ja riittävä vakuutusturva, ei voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö saa sille aiheutuneet tappiot takaisin täysimääräisenä tai että vakuutuksesta saatavat varat riittävät kattamaan Yhtiön tappiot.

Vakuuttamattomien menetysten tai vahinkojen maksaminen tai vakuutusmaksujen korotukset voivat aiheuttaa Yhtiölle maksuvelvollisuuksia, joilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Taloudelliseen asemaan ja rahoitukseen liittyvät riskit

Yhtiö ei välttämättä saa rahoitusta kilpailukykyisin ehdoin tai lainkaan

Yhtiö rahoittaa liiketoimintaansa ja investointejaan operatiivisilla rahavirroilla sekä velkarahoituksella. Yhtiön liiketoiminta sekä velanmaksukyvyn ylläpitäminen edellyttävät riittävää kassavirtaa. Yhtiö ei välttämättä kykene tuottamaan liiketoiminnallaan riittäviä kassavirtoja Yhtiön kilpailukyvyn ylläpitämiseksi, Yhtiön rahoituksen varmistamiseksi ja Yhtiön velkojen lyhentämiseksi. Lisäksi ei ole varmuutta siitä, että Yhtiö pystyy turvaamaan rahoituksen riittävässä määrin ja kilpailukykyisin sopimusehdoin liiketoimintansa ja investointiensa rahoittamiseksi.

Muutokset makrotaloudellisessa ympäristössä tai rahoitusmarkkinoiden yleisessä tilanteessa voivat vaikuttaa negatiivisesti rahoituksen saatavuuteen, hintaan ja muihin ehtoihin. Oman ja vieraan pääomanehtoisen rahoituksen saatavuudessa ja tarjolla olevan rahoituksen ehdoissa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa Yhtiön mahdollisuuksiin investoida sen liiketoiminnan kehittämiseen ja kasvattamiseen tulevaisuudessa.

Mikäli Yhtiö ei saa rahoitusta kilpailukyisin ehdoin tai lainkaan, voisi tällä olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Korkotason nousu saattaa nostaa Yhtiön rahoituksen kustannuksia

Korkotason nousulla voisi olla olennainen suora vaikutus saatavilla olevan rahoituksen kustannuksiin ja Yhtiön olemassa oleviin rahoituskustannuksiin. Vaikka Yhtiön nykyiset rahoituskustannukset ovat suhteellisen alhaiset, korkotason nousu voisi vaikuttaa Yhtiön vieraan pääomanehtoisen rahoituksen kustannuksiin. Yhtiö on suojautunut korkomuutosten varalta vain hyvin vähäisessä määrin.

Korkotason nousulla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Luottotappioilla voi olla epäedullinen vaikutus Yhtiön liiketoiminnan tulokseen

Yhtiöllä on satoja asiakkaita ja sen tuotteita viedään noin 115 maahan. Vuoden 2016 liikevaihdosta noin 24 prosenttia tuli kuitenkin Yhtiön viideltä suurimmalta asiakkaalta, joista suurimman osuus tilikauden liikevaihdosta oli hieman alle 10 prosenttia. Vaikka Yhtiö pitää luottoriskiään alhaisena, luottotappioita ja Yhtiön asiakkaiden maksuvaikeuksia ei voida sulkea pois. Vaikka Yhtiön tietämyksen mukaan sen asiakkailla ei ole merkittäviä maksuvaikeuksia, on olemassa mahdollinen riski siitä, että sen asiakkaat eivät kykenisi suorittamaan velkojaan, ja myyntitulot voisivat näin viivästyä tai jäädä kokonaan saamatta.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Valuuttakurssivaihtelut voivat aiheuttaa valuuttakurssitappioita

Yhtiö käy ulkomaankauppaa ja näin ollen Yhtiö on altistunut transaktio- ja translaatioriskeille. Transaktioriskit aiheutuvat siitä, että tuotteita ja tavaroita ostetaan ja myydään eri valuutoissa kuin mikä Yhtiön ja tämän tytäryhtiöiden käyttämä kotimainen valuutta on. Translaatioriskit aiheutuvat, kun tytäryhtiöiden eri rahayksiköissä olevat pääomat muutetaan emoyhtiön toimintavaluutaksi eli euroksi. Yhtiö käy kauppaa eri valuutoissa, joista tärkeimmät ovat euro, Yhdysvaltojen dollari, Etelä-Korean won, Australian dollari ja Iso-Britannian punta. Yhtiö ei ole tällä hetkellä suojautunut valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamilta riskeiltä, mutta se saattaa käyttää suojausinstrumentteja tulevaisuudessa ja se on käyttänyt suojausinstrumentteja erikseen määritellyissä tilanteissa, kuten vuonna 2016 suoritettujen yrityskauppojen yhteydessä. Suojausinstrumentteihin voi sisältyä merkittäviä riskejä, ja suojausinstrumenttien käytön perusteena käytetyt olettamukset voivat osoittautua virheellisiksi, mikä voi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia menetyksiä. Katso lisätietoja taloudellisten riskien hallinnoinnista ”*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema – Taloudellisten riskien hallinnan kuvaus*”.

Valuuttakurssivaihteluilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Tulevat tilinpäätösstandardien muutokset altistavat Yhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, tilinpäätösstandardien ja kirjanpitomenetelmien muutoksiin liittyville riskeille, joilla voi olla vaikutusta Yhtiön raportoimiin lukuihin ja jotka voivat esimerkiksi johtaa Yhtiön raportoidun velkaantumisasteen nousuun

Yhtiö laatii tilinpäätöksensä paikallisten vaatimusten ja kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Yhtiö on vuoden 2017 helmikuussa päättänyt siirtyä kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) soveltamiseen. Mahdolliset tulevat muutokset sovellettavissa tilinpäätösstandardeissa altistavat Yhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, tilinpäätösstandardien ja kirjanpitomenetelmien muutoksiin liittyville riskeille, joilla voi olla vaikutus raportoituihin lukuihin ja jotka voivat esimerkiksi johtaa Yhtiön raportoidun velkaantumisasteen nousuun. Kyseiset vaikutukset Yhtiön raportoimiin lukuihin saattavat heikentää Yhtiön kykyä noudattaa luottojärjestelyidensä taloudellisia kovenantteja, millä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, tulokseen ja taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Mikäli Yhtiö ei kykene hallitsemaan maksuvalmiusriskejä, tämä voisi vaikeuttaa Yhtiön liiketoimien rahoitusta ja erääntyvien velkojen takaisinmaksua

Yhtiö pyrkii jatkuvasti ennakoimaan ja seuraamaan liiketoimintansa rahoituksen tarvetta, jotta Yhtiöllä olisi riittävästi likvidejä varoja toimintansa rahoittamiseksi sekä erääntyneiden lainojen takaisinmaksuun. Yhtiön lainojen takaisinmaksu voisi aiheuttaa mittavamman rasituksen kuin mitä Yhtiön kassavirrassa on ennakoitu, mikäli Yhtiön liiketoiminta ja tulos kehittyy odotettua huonommin. On mahdollista, ettei Yhtiö kykenisi ylläpitämään maksuvalmiuttaan. Tällä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Mikäli Yhtiö ei pysty täyttämään rahoitussopimuksiin sisältyviä kovenanttiehtoja, kyseisten kovenanttiehtojen rikkominen voi johtaa myös muiden lainasopimusten eräännyttämiseen

Ei voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö pystyy tulevaisuudessa toimimaan siten, että sen rahoitussopimuksiin sisältyviä kovenantti- ja muita ehtoja ei rikottaisi eikä siitä, että Yhtiön rahoittajat suostuvat mahdollisten tulevien sopimusrikkomusten yhteydessä neuvottelemaan rahoituksen ehtoja uudelleen vaatimatta lainojen takaisinmaksua. Ei myöskään ole takeita siitä, että Yhtiö tällaisessa tilanteessa pystyisi järjestämään uutta rahoitusta vastaavilla ehdoilla taloudellisesti järkevään hintaan tai lainkaan. Rahoitussopimusten kovenanttiehtojen rikkominen ja muiden sopimusvelvoitteiden täyttämättä jättäminen voisi siten nostaa rahoituksen kustannuksia merkittävästi ja jopa vaarantaa Yhtiön rahoituksen jatkumisen. Kovenanttiehtojen rikkomisella voisi olla negatiivinen vaikutus Yhtiön maineeseen tai Yhtiön muiden lainasopimusten erääntymiseen. Mikäli uutta rahoitusta ei pystytä järjestämään lainkaan, voivat Yhtiön mahdollisuudet jatkaa liiketoimintaa heikentyä ja Yhtiön toiminnan jatkuvuus voi vaarantua.

Yhtiön taloudellinen kehitys saattaa poiketa olennaisesti Esitteeseen sisällytetyistä taloudellisista tavoitteista, eikä sijoittajien tulisi liikaa luottaa niihin tai pitää niitä takeina tulevasta kehityksestä

Tässä Esitteessä esitetyt Yhtiön taloudelliset tavoitteet liittyvät liikevaihdon kasvuun ja EBITA-marginaalilla mitattuun kannattavuuteen. Koska taloudelliset tavoitteet ovat tulevaisuutta koskevia lausumia, on olemassa riski, että Yhtiön todellinen tulos tai taloudellinen asema voi yhden tai useamman tekijän vaikutuksesta poiketa olennaisesti julkistetuista tavoitteista. Taloudelliset tavoitteet perustuvat useisiin oletuksiin, joihin sisältyy merkittäviä liiketoiminnallisia, operatiivisia, taloudellisia ja muita riskejä, joista moniin Yhtiö ei voi vaikuttaa. Oletukset saattavat muuttua tai ne saattavat jäädä kokonaan toteutumatta. Ennakoimattomat tapahtumat tai realisoituvat riskit saattavat lisäksi vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liikevaihtoon, tulokseen tai taloudelliseen asemaan tulevaisuudessa. Näiden seikkojen seurauksena Yhtiön todellinen taloudellinen kehitys tai taloudellinen asema saattaa olennaisesti poiketa julkistetuista tavoitteista, eikä sijoittajien tulisi liikaa luottaa niihin tai pitää niitä takeina tulevasta kehityksestä.

Listautumiseen ja Osakkeisiin liittyviä riskejä

Ei voida taata, että Yhtiön listautuminen pörssilistalle toteutuisi

Vaikka Yhtiö katsoo täyttävänsä kaikki Helsingin Pörssin pörssilistalle vaadittavat listautumisen edellytykset, ei ole takeita siitä, ettei Listautuminen viivästyisi tai toteutuisi lainkaan esimerkiksi viranomaisten tai Helsingin Pörssin asettamien vaatimusten vuoksi.

Yhtiö voi epäonnistua pörssiyhtiöltä vaadittavien toimintojen toteuttamisessa

Yhtiö on ollut kaupankäynnin kohteena First North -markkinapaikalla ja siihen liittyen se on luonut tarpeellisia toimenpiteitä ja prosesseja, jotka ovat mahdollistaneet hallinnollisten ja taloudellisten tehtävien, raportoinnin sekä riskien hallinnan ja sisäisen tarkastuksen suorittamisen ja täten mahdollistaneet Yhtiön toimimisen itsenäisenä First North -markkinapaikalle listattuna yhtiönä. Yhtiön listautuminen pörssilistalle tuo mukanaan uusia ja vaativampia velvollisuuksia, mukaan lukien IFRS-raportoinnin ja pörssiyhtiöiden corporate governance -vaatimukset. On kuitenkin mahdollista, että kyseisten toimintojen ja prosessien toteuttaminen ja henkilökunnan sopeuttaminen vievät enemmän resursseja kuin on suunniteltu, eikä kyseisiä tehtäviä kyetä toteuttamaan samanlaatuisina kuin aiemmin tai kyseiset toiminnot keskeytyvät. On myös mahdollista, että Yhtiö epäonnistuu pörssiyhtiöltä vaadittavien toimintojen toteuttamisessa ja järjestämisessä sekä näiden toimintojen ylläpitämisessä kokonaan tai osittain, tai että näiden toteuttamiseen ja järjestämiseen liittyy lisäkustannuksia, joita ei kyetä ottamaan huomioon tällä hetkellä.

Tiukat tiedotusaikataulut ja riippuvaisuus tietojärjestelmistä ja avaintyöntekijöistä voivat asettaa haasteita taloudellisen ja muun tiedon oikeellisuuden sekä kyseisten tietojen oikea-aikaisen julkaisemisen osalta. Mikäli Yhtiön julkaisemat tiedot osoittautuvat virheellisiksi, harhaanjohtaviksi tai muutoin sovellettavien lakien, sääntöjen ja määräysten vastaisiksi, Yhtiö voi menettää sijoittajiensa ja muiden sidosryhmiensä luottamuksen ja Yhtiölle saattaa aiheutua seuraamuksia kyseisten tekojen osalta.

Edellä mainittujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Osakkeiden hinta saattaa heilahdella, aktiiviset ja likvidit markkinat eivät välttämättä kehity, ja mahdolliset sijoittajat voivat menettää huomattavan osan sijoituksestaan

Osakkeiden listaamisen jälkeinen markkinahinta saattaa vaihdella merkittävästikin johtuen erilaisista tekijöistä, kuten esimerkiksi Yhtiön kyvystä saavuttaa liiketoimintatavoitteensa. Yhtiö ei pysty ennakoimaan tai arvioimaan hintavaihtelua. Lisäksi kansainväliset osakemarkkinat ovat ajoittain kohdanneet merkittäviä hinta- ja volyymivaihteluita yksittäisten yritysten liiketoiminnan kehityksestä tai tulevaisuudennäkymistä riippumatta. Myös yleisen markkinatilanteen heikkenemisellä tai samantyyppisten arvopapereiden markkinoiden heikkenemisellä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Osakkeiden arvoon, markkinoihin ja likviditeettiin. Osakkeiden hinta ja likviditeetti osakemarkkinoilla saattavat ajoittain vaihdella huomattavasti Yhtiön liiketoiminnan kehityksestä tai tulevaisuuden näkymistä riippumatta. Lisäksi Yhtiön liiketoiminnan tulos ja tulevaisuudennäkymät voivat joskus alittaa osakemarkkinoiden, markkina-analyytikkojen ja sijoittajien odotukset. Minkä tahansa mainitun tekijän toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Osakkeiden arvoon.

Listautumisen jälkeen Yhtiön suurin osakkeenomistaja säilyttää merkittävän omistuksen ja äänivallan

Five Alliance Oy on ennen Listautumisen toteuttamista Yhtiön suurin osakkeenomistaja omistaen noin 40 prosenttia Yhtiön olemassa olevista osakkeista ja äänistä. Yhtiön suurin osakkeenomistaja pystyy yksin vaikuttamaan merkittävällä tavalla osakkeenomistajien päätettäväksi saatettaviin seikkoihin, esimerkiksi tilinpäätöksen hyväksymiseen, osingonjaosta päättämiseen, osakeanteihin, yhtiöjärjestyksen muuttamiseen sekä hallituksen jäsenten valintaan ja erottamiseen. Ei ole takeita siitä, että Five Alliance Oy:n toiminta ja tavoitteet ovat kaikissa tilanteissa linjassa muiden osakkeenomistajien tavoitteiden kanssa. Keskittynyt osakeomistus voi lisäksi antaa merkittävän määräysvallan Five Alliance Oy:lle, mikä voi olla omiaan heikentämään Osakkeiden likviditeettiä ja hinnanmuodostusta. Five Alliance Oy on hallituksen puheenjohtaja Harri Sjöholmin määräysvallassa.

Yhtiö ei välttämättä jaa tai kykene jakamaan osinkoa tulevaisuudessa

Ei voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö maksaa tulevaisuudessa osinkoa Yhtiön liikkeeseen laskemille Osakkeille. Mahdollisesti maksettavan osingon määrää ei myöskään voida taata. Mahdollisen tulevaisuudessa jaettavan osingon määrä riippuu Yhtiön tulevasta tuloksesta, taloudellisesta asemasta, kassavirrasta, pääomavaatimuksista, investointitarpeista ja muista tekijöistä. Yhtiön osinkopolitiikkaa on kuvattu tarkemmin kohdassa ”*Tietoa Yhtiöstä ja Yhtiön liiketoiminnasta – Osingot*”.

Osakeyhtiölain ja Suomessa vallitsevan käytännön mukaan suomalaisten yhtiöiden osakkeille maksetaan osinkoa yleensä vain kerran vuodessa yhtiökokouksen hyväksyttyä yhtiön tilinpäätöksen ja päätettyä mahdollisesta osingonjaosta yhtiön hallituksen osingonjakoehdotuksen perusteella.

Tulevat osakeannit tai merkittävien osakemäärien myynnit saattavat alentaa Osakkeiden arvoa

Yhtiön merkittävä uusien Osakkeiden liikkeeseenlasku tai sen osakkeenomistajien merkittävä Osakkeiden myynti taikka käsitys siitä, että tällaisia liikkeeseenlaskuja tai myyntejä saattaa tapahtua tulevaisuudessa, voivat vaikuttaa haitallisesti Osakkeiden markkina-arvoon ja Yhtiön kykyyn hankkia tulevaisuudessa varoja osakeantien avulla. Lisäksi, jos osakkeenomistajat päättävät olla käyttämättä merkintäoikeuksiaan mahdollisissa tulevissa merkintäoikeusanneissa, tai mikäli Yhtiö toteuttaa suunnattuja osakeanteja, osakkeenomistajien suhteellinen omistus ja Osakkeisiin liittyvien äänioikeuksien kokonaisosuus voi laimentua.

Hallintarekisteröityjen Osakkeiden haltijat eivät välttämättä kykene käyttämään äänioikeuttaan

Hallintarekisteröityjen Osakkeiden haltijat eivät välttämättä voi käyttää äänioikeuttaan, ellei heidän omistustaan ole väliaikaisesti rekisteröity heidän nimiinsä Euroclear Finland Oy:ssä (”**Euroclear Finland**”) ennen Yhtiön yhtiökokousta. Yhtiö ei voi taata, että sen hallintarekisteröityjen Osakkeiden haltijat vastaanottavat yhtiökokouskutsun ajoissa ohjeistaakseen heidän tilinhoitajiansa joko väliaikaisesti rekisteröimään heidän Osakkeensa tai muutoin käyttämään heidän äänioikeuttaan omistajien haluamalla tavalla. Katso “*Suomen arvopaperimarkkinat – Arvo-osuusjärjestelmä*”.

Ulkomaiset osakkeenomistajat eivät välttämättä pysty käyttämään merkintäetuoikeuksiaan

Suomen lainsäädännön mukaan osakkeenomistajilla on heidän omistuksensa suhteessa tiettyjä merkintäetuoikeuksia laskettaessa liikkeeseen uusia osakkeita tai uusien osakkeiden merkintään oikeuttavia arvopapereita. Ulkomaiset osakkeenomistajat eivät kuitenkaan välttämättä voi käyttää merkintäetuoikeuksiaan kotimaassaan voimassa olevien lakien ja määräysten vuoksi. Tämä voi laimentaa näiden osakkeenomistajien omistusosuutta Yhtiössä.

Sijoittajat, joiden pää- tai viitevaluutta on muu kuin euro, altistuvat Osakkeisiin sijoittaessaan tietyille valuuttariskeille

Helsingin Pörssissä Osakkeet hinnoitellaan ja niillä käydään kauppaa euroina, ja Osakkeille mahdollisesti tulevaisuudessa jaettavat osingot ovat euromääräisiä. Euron kurssin vaihtelut vaikuttavat näin ollen mahdollisesti maksettavien osinkojen arvoon ja muun jaettavan vapaan pääoman, kuten pääoman palautuksen, arvoon, mikäli sijoittajan pää- tai viitevaluutta ei ole euro. Lisäksi jos Osakkeiden markkinahinta esitetään muussa valuutassa, esitetty markkinahinta vaihtelee osittain valuuttakurssien vaihtelusta johtuen. Tämä voi vaikuttaa Osakkeiden ja Osakkeille mahdollisesti maksettavien osinkojen arvoon, mikäli sijoittajan pää- tai viitevaluutta ei ole euro. Lisäksi tällaisille sijoittajille voi aiheutua ylimääräisiä transaktiokuluja eurojen muuntamisesta muuksi valuutaksi.

ESITTEESSÄ ANNETUISTA TIEDOISTA VASTUULLISET TAHOT

Yhtiö

Robit Oyj
Vikkiniityntie 9
33880 Lempäälä

Vakuutus Esitteessä annetuista tiedoista

Yhtiö vastaa Esitteeseen sisältyvistä tiedoista. Yhtiö ja sen hallitus vakuuttavat varmistaneensa riittävän huolellisesti, että sen parhaan ymmärryksensä mukaan Esitteessä esitetyt tiedot vastaavat tosiseikkoja eikä tiedoista ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

HALLITUS, TILINTARKASTAJAT JA NEUVONTANTAJAT

Robitin hallituksen jäsenet

Nimi	Asema
Harri Sjöholm	Hallituksen puheenjohtaja
Tapio Hintikka	Hallituksen jäsen
Mammu Kaario	Hallituksen jäsen
Matti Kotola	Hallituksen jäsen
Kalle Reponen	Hallituksen jäsen

Hallituksen jäsenten työosoite on Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä.

Taloudellinen neuvonantaja

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)
Helsingin sivukonttori
Eteläesplanadi 18
00130 Helsinki

Yhtiön oikeudellinen neuvonantaja

Borenius Asianajotoimisto Oy
Eteläesplanadi 2
00130 Helsinki

Taloudellisen neuvonantajan oikeudellinen neuvonantaja

Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy
Eteläesplanadi 20
00130 Helsinki

Yhtiön tilintarkastaja

Ernst & Young Oy
Alvar Aallon katu 5 C
00100 Helsinki

ERÄITÄ SEIKKOJA

Tulevaisuutta koskevat lausumat

Esitteessä esitetään tulevaisuutta koskevia lausumia, jotka kuvaavat muun muassa Yhtiön johdon nykyisiä näkemyksiä ja odotuksia Yhtiön tuloksesta, taloudellisesta asemasta, liiketoimintastrategiasta sekä tulevaa toimintaa ja päämääriä koskevista suunnitelmista ja tavoitteista. Tällaisia lausumia on esitetty Esitteen jaksoissa *”Tiivistelmä”, ”Riskitekijät”, ”Tietoa Yhtiöstä ja Yhtiön liiketoiminnasta”, ”Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema”* sekä muualla Esitteessä.

Tulevaisuutta koskevat lausumat liittyvät sekä Yhtiöön, kuten eräät Yhtiön itselleen asettamat taloudelliset tavoitteet, että niihin sektoreihin ja toimialoihin, joilla se toimii. Lausumat, joissa käytetään ilmauksia ”pyrkiä”, ”ennakoida”, ”olettaa”, ”uskoa” ”tulla”, ”jatkua”, ”voida”, ”arvioida”, ”odottaa” ”aikoa”, ”saattaa”, ”suunnitella”, ”ennustaa”, ”tavoitella”, ”tähdätä”, ”tahtoa”, tai muita vastaavia ilmaisuja ilmentävät tulevaisuutta koskevia lausumia.

Kaikki Esitteessä olevat tulevaisuutta koskevat lausumat kuvastavat Yhtiön johdon nykyisiä näkemyksiä tulevista tapahtumista, ja niihin liittyy riskejä, epävarmuustekijöitä ja oletuksia, jotka koskevat Yhtiön liiketoimintaa, liiketoiminnan tulosta, taloudellista asemaa, kasvustrategiaa ja maksuvalmiutta. Tällaisia riskejä ja epävarmuustekijöitä on kuvattu muun muassa kohdassa ”*Riskitekijät*”, joka tulee lukea yhdessä muiden tämän Esitteen sisältämien varoittavien lausumien kanssa. Nämä tulevaisuutta koskevat lausumat koskevat ainoastaan Esitteen päiväyksen mukaista tilannetta ja Yhtiön todellinen liiketoiminta, liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja maksuvalmius voivat poiketa olennaisesti siitä, mitä on kuvattu tulevaisuutta koskevissa lausumissa. Lisäksi vaikka Yhtiön liiketoiminnan tulos, taloudellinen tilanne ja maksuvalmius sekä kehitys niillä toimialoilla, joilla Yhtiö toimii, olisivat yhdenmukaiset tämän Esitteen tulevaisuutta koskevien lausumien kanssa, mainitut tulokset tai kehitys eivät välttämättä anna viitteitä tulevien kausien tuloksista tai kehityksestä.

Ellei sovellettavien säännösten (mukaan lukien Arvopaperimarkkinalaki) asettamista velvollisuuksista muuta johdu, Yhtiö ei tule päivittämään tai arvioimaan Esitteeseen sisältyviä tulevaisuutta koskevia lausumia uusien tietojen, tulevaisuuden tapahtumien tai muiden seikkojen perusteella. Tässä kappaleessa esitetyt huomiot koskevat kaikkia myöhempiä Yhtiön tai Yhtiön puolesta toimiviin henkilöihin liittyviä kirjallisia ja suullisia tulevaisuutta koskevia lausumia kokonaisuudessaan. Sijoitusta harkitsevien sijoittajien tulee ennen sijoituspäätöksen tekemistä ottaa erityisesti huomioon Esitteessä mainitut tekijät, joiden johdosta Yhtiön todellinen liiketoiminta, liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja maksuvalmius voivat poiketa ennakoidusta.

Ulkopuolisista lähteistä peräisin olevat tiedot

Mikäli Esitteen sisältämä tieto on peräisin ulkopuolisesta lähteestä, kyseinen lähde on yksilöity. Tällaiset Esitteeseen sisältyvät ulkopuolisista lähteistä tuotetut tiedot on toistettu Esitteessä asianmukaisesti, ja siltä osin kuin Yhtiö tietää ja on pystynyt kyseisen kolmannen julkistamien tietojen perusteella varmistamaan, tiedoista ei ole jätetty pois seikkoja, jotka tekisivät toistetuista tiedoista harhaanjohtavia tai epätarkkoja.

Mikäli erikseen ei ole toisin mainittu, Esitteessä esitetyt luvut Osakkeiden lukumäärästä ja niiden tuottamasta äänimäärästä sekä osakepääomasta on laskettu Kaupparekisteriin Esitteen päivämäärään mennessä Yhtiöstä rekisteröityjen tietojen perusteella.

Tilinpäätöstietojen ja eräiden muiden tietojen esittäminen

Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta, sekä taloudelliset tiedot tilikauden ensimmäiseltä ja toiselta vuosipuoliskolta on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (”**IFRS**”) mukaisesti. Konsernitilinpäätös 31.12.2016 sisältää IFRS:n mukaisesti laaditut tilintarkastamattomat vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta. Yhtiön tilintarkastetut konsernitilinpäätökset 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti (”**FAS**”). Yhtiön tilinpäätökset tilikausilta 2016, 2015, ja 2014 on tilintarkastanut KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, joka on nimennyt KHT Mikko Järventaustan päävastuulliseksi tilintarkastajaksi. Yhtiön IFRS-standardeihin siirtymispäivä oli 1.1.2015. Lisätietoja IFRS:n ja FAS:n mukaan laadittujen Yhtiön konsernitilinpäätösten välisistä merkittävimmistä eroista on tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytetyn Yhtiön 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laaditun tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 6.6 sekä

kohdassa "*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema – Taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tekijät*"

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Yhtiö esittää tässä Esitteessä tiettyjä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät ole Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authorityn, ESMA) antaman ohjeen ”Vaihtoehtoiset tunnusluvut” mukaan IFRS-standardeissa määriteltyjä tai nimettyjä historiallista taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja kuvaavia tunnuslukuja (”**Vaihtoehtoiset tunnusluvut**”). Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ovat:

- Liiketulos, joka on tilikauden tulos ennen tuloveroja, rahoituskuluja ja rahoitustuottoja.
- Liiketulosprosentti, joka on liiketulos prosentteina liikevaihdosta.
- Käyttökate, joka on liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia.
- Käyttökateprosentti, joka on käyttökate prosentteina liikevaihdosta.
- Oikaistu käyttökate, joka on käyttökate ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät, kuten yrityshankintoihin liittyvät välittömät transaktiokulut, vaihto-omaisuuden kohdistusten kuluvaikutus vuodelta 2016 sekä listautumisen välittömät transaktiokulut.
- Oikaistu käyttökateprosentti, joka on oikaistu käyttökate prosentteina liikevaihdosta.
- EBITA, joka on liikevoitto lisättynä liiketoimintojen hankintojen yhteydessä taseeseen merkittyjen asiakassuhteiden ja brändien poistoilla.
- Oikaistu EBITA, joka on EBITA ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.
- Oikaistu EBITA-prosentti, joka on oikaistu EBITA prosentteina liikevaihdosta.
- Korollinen nettovelka. Korollinen nettovelka muodostuu korollisista veloista vähennettynä rahavarojen ja lyhytaikaisten rahoitusarvopapereiden määrällä.
- Omavaraisuusaste, joka lasketaan jakamalla (i) oma pääoma (ii) taseen loppusummalla vähennettynä saaduilla ennakoilla.
- Nettovelkaantumisaste, joka lasketaan jakamalla korollinen nettovelka omalla pääomalla.
- Oman pääoman tuotto, joka lasketaan jakamalla tilikauden tulos omalla pääomalla (vuoden keskiarvo).
- Sijoitetun pääoman tuotto, joka lasketaan jakamalla (i) voitto ennen veroja lisättynä korkokuluilla ja muilla rahoituskuluilla (ii) omalla pääomalla (vuoden keskiarvo) lisättynä korollisilla rahoitusveloilla (vuoden keskiarvo).

Yhtiön näkemyksen mukaan Vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää lisätietoa johdolle ja sijoittajille, arvopaperianalyytikoille ja muille tahoille koskien Yhtiötä, sillä niistä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro Yhtiön liiketoiminnan tuloksesta tai rahavirroista.

Yhtiö esittää oikaistun käyttökatteen ja oikaistun EBITA:n eri tilikausien vertailukelpoisuuden parantamiseksi. Erät, jotka vaikuttavat tilikausien vertailukelpoisuuteen ovat tilikautena 2016 hankinnoista syntyneen vaihto-omaisuuden käyvän arvostuksen purkautuminen kuluksi vaihto-omaisuutta myytäessä sekä yritysostojen asiantuntijapalvelukulut. Korollinen nettovelka, nettovelkaantumisaste ja omavaraisuusaste esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat Yhtiön näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita Yhtiön kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Liiketulos, käyttökate, oman pääoman tuotto ja sijoitetun pääoman tuotto lisäävät Yhtiön näkemyksen mukaan ymmärrystä Yhtiön liiketoiminnan tuloksesta.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n tai FAS:n mukaisista tunnusluvuista taikka IFRS:n tai FAS:n mukaisesti määriteltyjä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske Vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi tässä Esitteessä olevat Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa. Näin ollen tämän Esitteen Vaihtoehtoisia tunnuslukuja tulee tarkastella harkiten ja huomioiden muiden yhtiöiden esittämien vastaavien tunnuslukujen vertailukelpoisuuteen mahdollisesti vaikuttavat tekijät. Tässä Esitteessä esitetyt Vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat tilintarkastamattomia lukuun ottamatta 31.12.2016 (IFRS), 31.12.2015 (FAS) ja 31.12.2014 (FAS) päättyneiltä tilikausilta esitettyä liiketulosta.

Pyöristykset

Esitteessä esitetyt luvut, mukaan lukien taloudelliset tiedot, on pyöristetty. Siten Esitteen taulukoiden sarakkeiden tai rivien lukujen summa ei aina vastaa tarkalleen sarakkeen tai rivin loppusummana esitettyä

lukua. Lisäksi tietyt prosenttiluvut on laskettu tarkoilla luvuilla ennen pyöristyksiä, eivätkä ne siten välttämättä vastaa prosenttilukuja, joihin olisi päästy, mikäli lukujen laskenta olisi perustunut pyöristettyihin lukuihin.

Esitteen saatavilla olo

Esite on saatavilla sähköisenä Yhtiön internet-osoitteesta www.robit.fi/fi/sijoittajille/listanvaihto-2017/ sekä Taloudellisen neuvonantajan internet-osoitteesta www.seb.fi arviolta 12.5.2017 alkaen ja paperisena versiona normaalina toimistoaikana Yhtiön toimipisteestä Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä, Taloudellisen neuvonantajan toimipisteestä osoitteessa Eteläesplanadi 18, 00130 Helsinki sekä Helsingin Pörssin vastaanotosta, osoitteesta Fabianinkatu 14, 00100 Helsinki arviolta 15.5.2017 alkaen.

Verkkosivuston muut tiedot eivät kuulu Esitteeseen

Esite, ja siihen mahdollisesti tehtävät täydennykset, jotka tulevat osaksi Esitettä, sekä Esitteeseen viittaamalla sisällytetyt asiakirjat julkistetaan Yhtiön verkkosivustolla. Yhtiön verkkosivustolla tai millä tahansa muulla sivustolla esitetyt muut tiedot eivät ole osa Esitettä eikä sijoitusta Osakkeisiin harkitsevien tule perustaa päätöstään Osakkeisiin sijoittamisesta tällaisiin tietoihin.

VALUUTTAKURSSIT

Seuraavissa taulukoissa esitetään Euroopan keskuspankin julkaisema euron (EUR) keskimääräinen, ylin, alin ja jakson lopun noteeraus Yhdysvaltain dollariin (USD), Etelä-Korean woniin (KRW), Australian dollariin (AUD) sekä Iso-Britannian puntaan (GBP) nähden mainittuina päivinä ja ajanjaksoina.

	Viitteelliset valuuttakurssit EUR/USD			
	Keskikurssi	Ylin	Alin	Päätöskurssi
2014	1,3285	1,3953	1,2141	1,2141
2015	1,1095	1,2043	1,0552	1,0887
2016	1,1069	1,1569	1,0364	1,0541
31.3.2017	1,0648	1,0889	1,0385	1,0691

	Viitteelliset valuuttakurssit EUR/KRW			
	Keskikurssi	Ylin	Alin	Päätöskurssi
2014	1398,14	1489,35	1324,80	1324,80
2015	1256,54	1389,25	1156,94	1280,78
2016	1284,18	1368,69	1223,53	1269,36
31.3.2017	1227,29	1269,08	1194,24	1194,54

	Viitteelliset valuuttakurssit EUR/AUD			
	Keskikurssi	Ylin	Alin	Päätöskurssi
2014	1,4719	1,5715	1,3826	1,4829
2015	1,4777	1,6147	1,3752	1,4897
2016	1,4883	1,6083	1,4109	1,4596
31.3.2017	1,4056	1,4574	1,3689	1,3982

	Viitteelliset valuuttakurssit EUR/GBP			
	Keskikurssi	Ylin	Alin	Päätöskurssi
2014	0,80612	0,83830	0,77730	0,7789
2015	0,72584	0,78420	0,69630	0,73395
2016	0,81948	0,90485	0,73235	0,85618
31.3.2017	0,86009	0,87808	0,84450	0,85553

Edellä esitetyt valuuttakurssit esitetään ainoastaan havainnollistamistarkoituksessa, eivätkä ne välttämättä vastaa Yhtiön tilinpäätösten tai taloudellisen informaation laatimisessa käytettyjä valuuttakursseja. Ei ole takeita siitä, että euroja olisi voitu vaihtaa Yhdysvaltain dollariin, Etelä-Korean woniin, Australian dollariin tai Iso-Britannian puntaan edellä esitetyillä valuuttakursseilla tai muilla kursseilla kyseisinä päivinä tai ajanjaksoina.

LISTAUTUMISEN TAUSTA JA SYYT

Listautumisen syyt

Suunnitellun Listautumisen tavoitteena on Yhtiön tunnettuisuuden kasvattaminen ja Osakkeiden likviditeetin parantaminen sekä uusien omistajaryhmien mukaan saaminen. Listautumisen yhteydessä ei anneta tai myydä Yhtiön Osakkeita, eikä Listautumisesta siten kerry tuottoja Yhtiölle.

Yllä esitetyn mukaisesti Yhtiön hallitus päätti 12.5.2017 hakea Osakkeiden listausta Helsingin Pörssin ylläpitämälle pörssilistalle. Yhtiö jättää hakemuksen kaikkien Osakkeiden ottamiseksi kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin pörssilistalle arviolta 15.5.2017.

Listautumisen kustannukset

Yhtiö arvioi, että Listautumisen yhteydessä Yhtiön maksettavaksi tulevien maksujen, palkkioiden ja arvioitujen kulujen kokonaiskustannukset ovat noin 0,3 miljoonaa euroa.

Listautumiseen liittyvät sopimukset

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttori (”**SEB**”) toimii Yhtiön taloudellisena neuvonantajana Listautumisessa. Yhtiö on 31.3.2017 tehnyt SEB:n kanssa toimeksiantosopimuksen, jossa sovitaan tavanomaisista taloudellisen neuvonantajan palveluista Yhtiölle Listautumisen yhteydessä.

MARKKINA- JA TOIMIALAKATSAUS

Jäljempänä esitetty kuvaus sisältää markkina- ja toimialatietoa, joka perustuu ulkopuolisista lähteistä saatuun tietoon ja Yhtiön johdon arvioihin. Mikäli kyseinen tieto on peräisin ulkopuolisesta lähteestä, kyseinen lähde on yksilöity. Jäljempänä esitetty kuvaus sisältää myös arvioita Yhtiön markkina-asemasta, joita ei saa julkisista lähteistä. Nämä arviot perustuvat Yhtiön saatavilla oleviin ei-julkisiin lähteisiin ja johdon tietämykseen kyseessä olevista toimialoista ja markkinoista. Lisätietoja markkina- ja toimialatietojen lähteistä, katso "Eräitä seikkoja – Ulkopuolisista lähteistä peräisin olevat tiedot".

Yleistä

Robit suunnittelee, valmistaa, toimittaa ja huoltaa porauksessa käytettäviä kulutusosia kaivosteollisuuden, maanrakennuksen, tunnelinporauksen ja kaivonporauksen sovelluksiin. Yhtiön tuotteet jaetaan kallioporauksessa käytettäviin Top Hammer (TH) -kulutusosiin ja maaporauksessa käytettäviin Down the Hole (DTH) -kulutusosiin. Lisäksi Digital Services liiketoiminta-alueella kehitetään tuotteita ja palveluita, joilla Robitin asiakkaat pystyvät hyödyntämään mm. esineiden internetin (IoT) eli koneiden ja laitteiden verkkoon liittämisen, pilvipalveluiden sekä teollisen big datan tarjoamia mahdollisuuksia.

Yhtiöllä on 21 omaa myynti- ja palvelupistettä ja aktiivinen myyntiverkosto 115 maassa. Yhtiön jakeluverkosto kattaa tällä hetkellä noin 150 jälleenmyyjää.

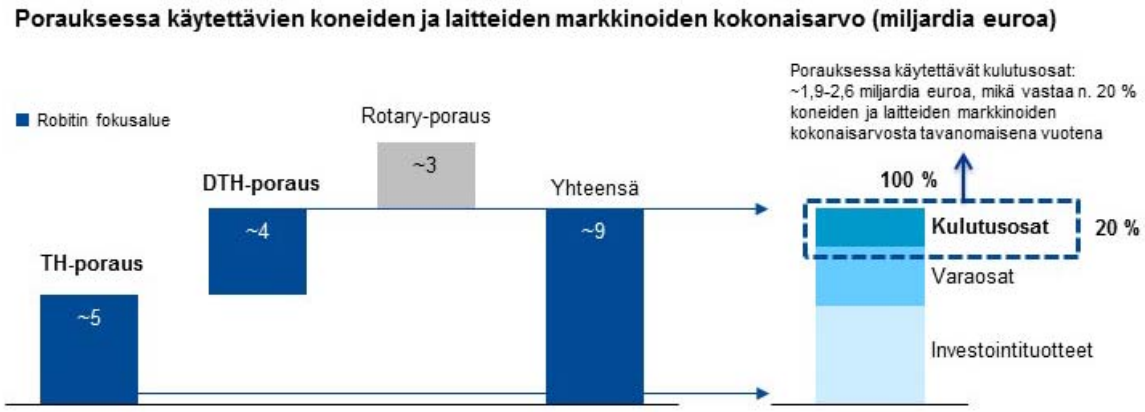
Porauksessa käytettävät kulutusosat

Porauksessa käytettävillä kulutusosilla on tärkeä rooli tehokkaan ja keskeytyksettömän poraustuloksen saavuttamisessa. Keskeytykset porausprosessissa johtavat yleensä huomattaviin lisäkustannuksiin asiakkaalle. Tuotteiden kuluvan luonteen vuoksi poraukseen liittyvien kulutusosien kysyntä on riippuvainen tuotantomääristä sekä esimerkiksi kiven kovuudesta eikä niinkään porauslaitteiden eli investointituotteiden kysyntään voimakkaasti vaikuttavista taloudellisista sykleistä. Suurin osa loppuasiakkaista luokittelee poraukseen liittyvien kulutusosien kustannukset käyttökustannuksiksi.

Yhtiön tarjoamat tuotteet kuluvat porausprosesseissa ja niitä pitää uusia säännöllisin väliajoin. Tällaisia kuluvia osia ovat esimerkiksi nastaporakruunut, niskat, poratangot ja -putket, maaporausjärjestelmät sekä DTH-porakoneet ja DTH-porakruunut, jotka tulee uusia säännöllisin väliajoin.

Poraukseen liittyvien kulutusosien liitännät ovat hyvin pitkälti standardoituja varsinkin TH-poraussovellusten osalta, joten niitä voidaan käyttää useiden eri laitevalmistajien porauslaitteiden kanssa. Yhtiön johdon arvion mukaan suurimpia porauslaitteiden valmistajia ovat Atlas Copco ja Sandvik.

Yhtiön johto arvioi, että porauksessa käytettävien koneiden ja laitteiden (sisältäen varaosat ja kulutusosat) markkinoiden kokonaisarvo on runsas 12 miljardia euroa suhdanteista riippuen. Yhtiön johto arvioi, että Top Hammer -porauksessa käytettävien koneiden ja -laitteiden markkinoiden kokonaisarvo on tästä noin 5 miljardia euroa ja DTH-porauksessa käytettävien koneiden ja laitteiden arvo on noin 4 miljardia euroa (TH- ja DTH -koneet ja laitteet yhdessä noin 9 miljardia euroa). Porauksessa käytettävien kulutusosien markkinoiden kokonaisarvo on Yhtiön johdon arvion mukaan noin 1,9-2,6 miljardia euroa, mikä vastaa noin 20 prosenttia porauksessa käytettävien koneiden ja laitteiden markkinoiden kokonaisarvosta tavanomaisena vuotena. Suhdannevaihteluista riippuen koneiden ja laitteiden markkinoiden vuotuinen kokonaisarvo voi vaihdella suhteellisesti voimakkaammin, kun taas kulutusosien markkinoiden kokonaisarvo ei muutu yhtiön johdon arvion mukaan yhtä olennaisesti suhdannevaihtelujen vuoksi.

Kuva: Porauksessa käytettävien koneiden ja laitteiden (sisältäen varaosat ja kulutusosat) markkinoiden vuotuinen kokonaisarvo (Yhtiön johdon arvio)

Porausmenetelmien esittely

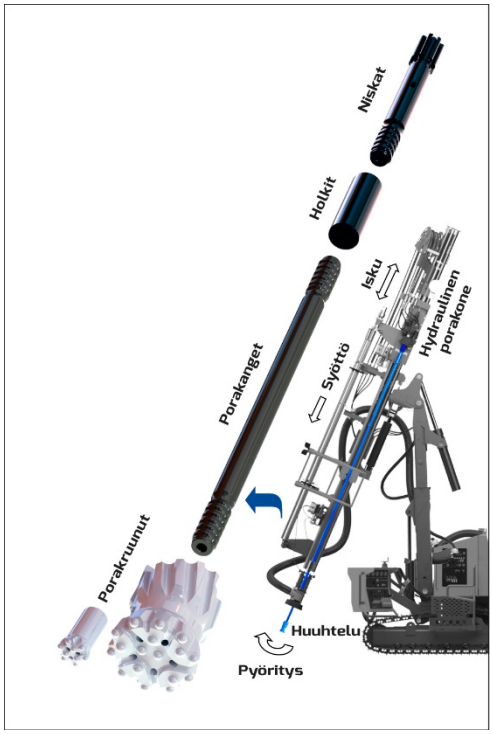
Iskevä poraus on menetelmä, jossa kiinteisiin materiaaleihin porataan porakruunulla pyöreitä reikiä. Porakruunu on iskevän porauksen kulutusosa. Kun se painetaan materiaalia vasten, porakone iskee sitä tuhansia kertoja minuutissa. Porakoneen iskutoiminnon, pyörityksen ja syötön avulla porakruunu painuu materiaaliin ja irrottaa materiaalin palasia, jotka huuhdellaan pois reiästä joko ilmalla tai vedellä. Pääasialliset porausmenetelmät ovat:

- TH-poraus (päältä iskevä porausmenetelmä, jossa porakone toimii syöttölaitteen eli maan päällä)
- DTH-poraus (uppoporakone- menetelmä, jossa porakone menee reiän pohjaan)
- Rotary-poraus (kiertoporaus, jossa poraa pyöritetään ja painetaan maata vasten, jolloin syntyy toivottu porareikä)

Yhtiön valmistamia porauksessa käytettäviä kulutusosia käytetään TH- ja DTH-porakalustoissa. Yhtiö on keskittynyt ensisijaisesti iskuporauksessa käytettäviin kulutusosiin, mutta myy myös rotary-porauksessa käytettäviä kulutusosia. Lisäksi Yhtiö tutkii iskevän teknologian yhdistämistä rotary-porauksen.

Top Hammer -poraus

TH-pora on hydraulinen kallio- tai maapora, jossa iskun tuottava ”porakone” on syöttölaitteen päällä. Vasara tuottaa iskuvoimaa poratankoihin tai -putkiin, joka siirtyy porakruunuun. Syöttölaite on tyypillisesti liitetty kääntyvällä puomilla liikutettavaan yksikköön. Iskujärjestelmä iskee poratankoon esimerkiksi 2000–5000 kertaa minuutissa ja kierrosnopeus voi olla esimerkiksi 60–200 kierrosta minuutissa. Nämä tekijät yhdessä mahdollistavat reikien poraamisen kallioon. Ylijäävä materiaali (porasoija) huuhdotaan reiän pohjalta ylös paineilman tai veden avulla.

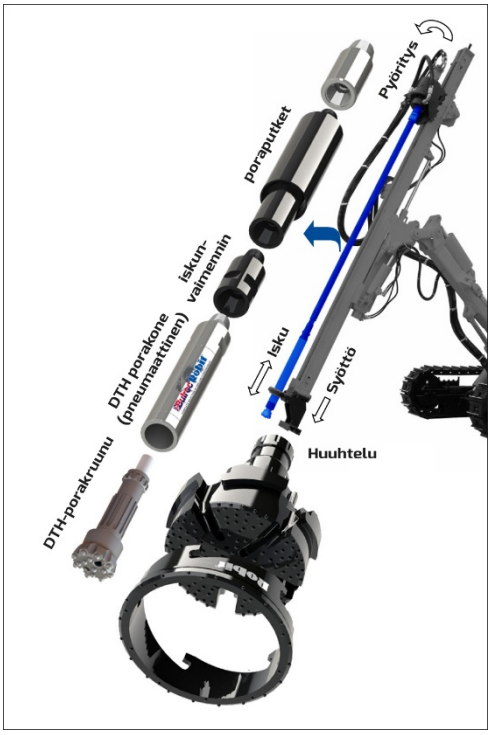

Kuva: Top Hammer -porakalusto

TH-poria käytetään ensisijaisesti kaivostoiminnassa, maarakentamisessa sekä kiviaineksen louhinnassa. TH-porauksen ja räjäytys-louhinta -menetelmän yhdistelmällä louhintaprosessista saadaan erittäin tehokas.

DTH-poraus

DTH on pääosin paineilmalla toimiva kallio- tai maapora, jossa iskuvasara sijaitsee heti porakruunun takana ja sen vuoksi iskumekanismi liikkuu kruunun mukana porattuun reikään. Poraputket siirtävät tarvittavan syöttövoiman ja pyörityksen DTH-porakoneeseen ja DTH-kruunuun sekä paineilman DTH-porakoneeseen. Ilma huuhtelee porasoijan ylös reiän pohjalta. Poraputket lisätään porakaluston yläpäähän, kun reikä syvenee. Mäntä iskee suoraan kruunun iskupintaan ja vasaran suojavaippa ohjaa porakruunua. Nopea vasaran isku murtaa kovan kallion pieniksi palasiksi, jotka DTH-vasaran poistoilma puhaltaa ylös.

Kuva: Down the Hole -porakalusto

DTH-porausta käytetään pääasiassa maanrakennuksessa, tuotantoporauksessa, paalutuksessa sekä kaivonporauksen eli vesikaivojen ja maalämpöpumppujen reikien poraamisessa. Sitä käytetään myös tuotantoporauksessa maanpäällisessä ja maanalaisessa kaivostoiminnassa. DTH-porauksen suurin etu on yksinkertainen tekninen sovellus, jota käyttäviä laitteita on markkinoilla runsaasti.

Porausteknologian kehittäminen

TH- ja DTH -liiketoiminnan lisäksi Yhtiöllä on Digital Services -liiketoiminta, joka perustuu uusien teknologioiden, kuten esineiden internetin (Internet of Things, IoT), modernin anturiteknologian, langattoman tiedonsiirron, pilvipalveluiden, big datan ja kuvantamisen hyödyntämiseen. Nämä teknologiat muodostavat ekosysteemin, jossa on sovelluksia TH- ja DTH-porausmenetelmiä käyttäville asiakkaille. Yhtiön ensimmäinen sovellus on ainutlaatuinen porareiän automaattinen mittausjärjestelmä Robit Sense Systems S-sarja. Sen avulla porareiän suoruus voidaan mitata automaattisesti porakalustoon ja poravaunuun integroidulla laitteistolla. Mittaustulos saadaan välittömästi reiän porauksen valmistuttua poraajan tietoon toisin kuin manuaalisia menetelmiä käytettäessä, jolloin mittaus tehdään erikseen jälkikäteen. Yhtiö on vuoden 2016 aikana saanut S Sense -tuotteen valmiiksi sekä kehittänyt perinteiselle markkinalle myös oman manuaalisen M Sense -mittausjärjestelmän. Kummankin myynti on käynnistynyt vuoden 2017 alussa. Yhtiö kehittää myös muita Sense-tuoteperheen tuotteita.

Yhtiöön vaikuttavat keskeisimmät tekijät ja markkinatrendit

Yhtiön johdon arvion mukaan Yhtiön liiketoimintaan eniten vaikuttavat tekijät ja markkinatrendit ovat seuraavat:

Kaupungistuminen ja infrastruktuurirakentaminen

Kaupungistuminen jatkaa voimakasta kasvuaan. Vuonna 2015 noin 54 prosenttia maailman väestöstä asui kaupunkialueilla.[1] Vuoteen 2050 mennessä luvun odotetaan nousevan 66 prosenttiin maailman väestöstä. Kaupungistuminen on nopeinta Afrikassa ja Aasiassa, joissa vuoteen 2050 mennessä kaupunkiväestön osuuden odotetaan olevan 56 prosenttia (Afrikka) ja 64 prosenttia (Aasia).[2] Vuonna 2015 vastaavat kaupunkiväestön prosenttiosuudet olivat 40 (Afrikka) ja 48 (Aasia). Maailman kaupungistuneimmat alueet

[1] YK: World Population Prospects 2015, Data Booklet

[2] YK: World Urbanization Prospects, 2014 Revision

vuonna 2015 olivat Pohjois-Amerikka (82 prosenttia), Latinalainen Amerikka ja Karibia (80 prosenttia) ja Eurooppa (74 prosenttia).[3] Kaupungistumisen odotetaan jatkuvan ympäri maailman tulevina vuosikymmeninä.[4]

Kaupungistuminen sekä ihmisten ja tavaroiden liikkuvuuden tarve luo kysyntää uusille infrastruktuurirakentamisen investoinneille, kuten maanteille ja metroille sekä maanalaiselle rakentamiselle, erityisesti kehittyvillä markkinoilla, joilla kaupungistuminen ja väestönkasvu on voimakkainta. Kehittyneissä maissa ja kehittyneillä alueilla infrastruktuurirakentamiseen investoidaan myös olemassa olevan infrastruktuurin kunnostamiseksi ja modernisoimiseksi. Ihmisten keskittyminen kaupunkialueille ja maan hinnannousu lisäävät tarvetta vaativan rakentamisen ja tunnelinporauksen sovelluksille, joita ovat esimerkiksi tunnelit ja sillat, maanalaiset pysäköintihallit tai maanalaiset kunnalliset vedenkäsittelylaitokset ja öljyvarastot, mitkä vaativat erityistä kallionlouhintaa ja maaperän paaluttamista sekä tukemista. Rakennus- ja infrastruktuuri-investoinnit kasvattavat myös mineraalien ja kiviaineksen kysyntää.

Asiakkaiden keskittyminen ydinprosesseihinsa ja palveluiden kysynnän lisääntyminen

Porauksessa käytettävillä kulutusosilla on tärkeä rooli tehokkaan ja keskeytyksettömän porauksen saavuttamisessa. Keskeytykset porausprosessissa johtavat yleensä huomattaviin lisäkustannuksiin asiakkaalle. Poraukseen liittyvät kulutusosat muodostavat kuitenkin melko pienen osan loppuasiakkaiden kokonaiskäyttökustannuksista ja näin ollen porausurakoitsijat ja kaivokset pitävät tärkeinä ostokriteereinä kulutusosien turvattua saatavuutta ja tasaista korkeaa laatua.

Porausurakoitsijat ja kaivokset keskittyvät yhä enemmän ydinprosesseihinsa, minkä johdosta näitä palvelevien toimittajien ja palveluntuottajien täytyy jatkuvasti kehittää palvelujaan ylläpitääkseen kilpailukykynsä. Porauksessa käytettävien kulutusosien ostamisessa käytetään yhä enemmän vaihtoehtoisia hinnoittelumalleja, kuten porausmääriin perustuvaa hinnoittelua tai palvelusopimusmalleja. Yhtiön johdon arvion mukaan asiakkaat haluavat ostaa isompia toimituseriä harvemmilta toimittajilta ja pakettitoimitusten merkitys kasvaa.

Kaivosteollisuudessa malmioiden keskimääräiset pitoisuudet (grade) ovat vähenemässä, mikä johtaa suurempien ainesmäärien prosessointiin ja kaivannaisjätteen määrän lisääntymiseen. Koska malmipitoisuudet vähenevät vakiintuneilla alueilla, kaivosyhtiöiden on toimittava vaativammissa olosuhteissa, kuten syvemmissä kaivoksissa, ja etsittävä malmioita uusilta alueilta, joiden sijainnit ovat usein haastavia, syrjäisiä ja epätavanomaisia. Kyseisissä olosuhteissa joudutaan tavallisesti poraamaan ja louhimaan suurempia määriä, jotta päästään tyydyttäviin metallien tuotantomääriin. Tämä johtaa porauksessa käytettävien kulutusosien kysynnän lisääntymiseen, minkä lisäksi haastavimmissa porausolosuhteissa käytettyjen tekniikoiden ja ratkaisujen laatu ja kestävyys korostuvat. Lisäksi kaivostoiminnan lisääntyessä uusilla, haastavammilla ja syrjäisemmillä alueilla kasvaa myös tarve infrastruktuurin rakentamiselle näihin kohteisiin.

Valmistuksen automatisointi ja älyn lisääminen tuotteisiin

Automatisointi lisääntyy teollisessa valmistuksessa ja jalostusteollisuudessa. Automatisoitu ja robotisoitu valmistus ja automatisoidut prosessit ovat hyödyllisiä ja tehokkaita, koska ne mahdollistavat esimerkiksi tasaisen tuotelaadun, tehokkaat prosessit ja valmistettujen tuotteiden, kuten poraukseen liittyvien kulutusosien, korkeat tuotantomäärät. Porausalalla laitteiden ja kulutusosien laatu merkitsee myös tehokkuutta ja on olennainen tekijä työturvallisuudessa.

Porausurakoitsijat ja kaivokset pyrkivät myös automatisoimaan omia prosessejaan ja kasvattamaan tuottavuuttaan esimerkiksi kauko-ohjauksen, automaation ja robotiikan avulla. Meneillään on esimerkiksi automaattiseen kaivostoimintaan ja kauko-ohjattuun sekä täysin automatisoituun poraustekniikkaan tähtääviä projekteja. Porauslaitteiden ja kulutusosien yhteyteen liitettävät digitaaliset sovellukset edistävät esimerkiksi poraustulosten seurantaa ja mittausta. Rakennetussa ympäristössä porattaessa automatisoitu mittaus myös edistää työmaaympäristön turvallisuutta.

Immateriaalioikeuksien merkitys porausalalla on myös kasvussa ja uudet tekniikat voivat myös tuoda uusia mahdollisuuksia tulevaisuudessa.

[3] YK: World Population Prospects 2015, Data Booklet

[4] YK: World Urbanization Prospects, 2014 Revision

Ympäristötrendit

Valtiot, yritykset ja kuluttajat kiinnittävät entistä enemmän huomiota ympäristönäkökohtiin, energiankulutukseen ja päästöjen vähentämiseen. Kaivosteollisuudessa edellytetään yhä enemmän, että valmistajat ja palveluntarjoajat ottavat ympäristöseikat huomioon toiminnassaan niin toimitusketjun hallintaprosesseissa ja raaka-aineissa kuin jälkimyyntipalveluissa ja kierrätyksessä. Porausta koskevien kulutusosien osalta ympäristönäkökohdat liittyvät muun muassa raaka-aineiden käyttöön sekä käytettyjen kulutusosien kierrätykseen.

Energiankulutuksen ennustetaan kasvavan maailmanlaajuisesti noin 30 prosenttia tarkastelujakson 2012–2040 aikana[5]. Yhtiön johdon käsityksen mukaan lisääntynyt energiankulutus, valtioiden päästöjen vähentämiseen tähtäävät aloitteet ja ympäristöpolitiikka yhdistettynä herkästi vaihteleviin energiakustannuksiin lisäävät vaihtoehtoisten, uusiutuvien ja ympäristöystävällisimpien energiaratkaisujen, kuten maalämmityksen ja -jäähdytyksen, kysyntää.

Viimeisten vuosikymmenten aikana maailmanlaajuinen juomaveden saatavuus on parantunut, mutta maailmanlaajuisesti yhä noin 1,8 miljardia ihmistä käyttää saastunutta vettä. Lisäksi vuoteen 2025 mennessä arviolta puolet maailman väestöstä asuvat vesipulasta kärsivillä alueilla.[6] Yhtiön johto uskoo, että vesihuoltoon liittyvät haasteet lisäävät hajautetun vedentuotannon ja vesikaivojen kysyntää.

Kilpailullinen markkinatilanne

TH-porauksessa käytettävien kulutusosien markkinat ovat suhteellisen konsolidoituneet. Yhtiön johto arvioi, että markkinoiden johtavat TH-poraukseen liittyvien kulutusosien valmistajat ovat Atlas Copco ja Sandvik, vaikka kyseisten yhtiöiden liikevaihdosta suurin osa muodostuu investointituotteista. Yhtiön johdon mukaan myös Boart Longyear, Brunner & Lay, Furukawa, Gonar, LHS Rock Tools, Mitsubishi Materials Corporation ja Rockmore International (aakkosjärjestyksessä) ovat tunnettuja Top Hammer -poraussovelluksissa käytettävien kulutusosien toimittajia.

DTH-poraukseen liittyvien kulutusosien markkinat ovat taas pirstoutuneemmat kuin yllä kuvatut TH-porauksessa käytettävien kulutusosien markkinat. Yhtiön johto arvioi, että Atlas Copco ja Sandvik ovat suurimmat valmistajat myös DTH-poraukseen liittyvien kulutusosien osalta. Näiden yhtiöiden lisäksi Drillco Tools, Drill King, Everdigm, Holte Manufacturing, Mincon International, Mitsubishi Materials Corporation, Numa ja Rockmore International (aakkosjärjestyksessä) ovat tunnettuja DTH-porauksessa käytettävien kulutusosien toimittajia.

Digital Services -liiketoiminnan kenttä on vielä jäsentymätön, eikä Yhtiön johdon arvion mukaan ole mahdollista ottaa kantaa siihen, ketkä ovat Yhtiön kilpailijoita. Lisäksi Yhtiö keskittyy teknologian hyödyntämiseen poraustuloksessa eikä investointituotteissa, joihin monet muut toimijat, kuten investointituotteiden valmistajat, kehittävät palvelujaan. Yhtiön Digital Services -liiketoiminnan tuotteet on suunniteltu käytettäväksi Yhtiön muiden tuotteiden kanssa, joten ne eivät ole suoraan korvattavissa muiden toimijoiden tuotteilla. Muita porauslaitteisiin tai kulutusosiin liittyviä digitaalisia palveluita tai tuotteita tarjoavia toimijoita ovat Yhtiön johdon arvion mukaan esimerkiksi Stockholm Precision Tools, Inertial Sensing, Transtronic, Leica Geosystems, Hexagon mining ja Trimble.

Markkinakatsaus

Yhtiö palvelee asiakkaita neljällä markkinasegmentillä, jotka ovat kaivosteollisuus, maanrakennus, tunnelinporaus ja kaivonporaus. Tässä osiossa on yleinen kuvaus kyseisistä markkinasegmenteistä Yhtiön liiketoiminnan kannalta olennaisilta osin (katso *"Tietoa Yhtiöstä ja Yhtiön liiketoiminnasta – Yhtiön liiketoiminnan kuvaus – Markkinasegmentit"*), ja Yhtiön johdon arvio markkinoihin vaikuttavista trendeistä sekä arvioita markkinoiden koosta ja kehityksestä.

[5] International World Energy Outlook 2016 (Marraskuu 2016)

[6] WHO: Fact Sheet on drinking-water (Marraskuu 2016)

Kaivosteollisuus

Yleistä

Kaivosteollisuudeksi katsotaan louhintatyöt, jotka liittyvät luonnossa esiintyvien kiinteiden aineiden, kuten malmin louhintaan. Kaivosteollisuuteen kuuluu muun muassa maanalainen louhinta ja avolouhinta sekä hyötykiven louhinta. Kaivosteollisuuteen kuuluvat myös tutkimuspalvelut, kuten kairausnäytteiden otto ja geologisten havaintojen teko mahdollisilla kaivauspaikoilla.

Kaivosteollisuudessa porausta käytetään varsinaisen kaivostoiminnan eli avo- ja maanalaisen louhinnan lisäksi kaivostoimintaa tukevissa toiminnoissa, kuten kaivoskäytävien rakentamisessa varsinaiselle malmiolle, kaivostunneleiden tukemisessa sekä kaivospaikoille tarvittavien teiden ja muun infrastruktuurin rakentamisessa. Yhtiön valmistamia kulutusosia käytetään kaivosteollisuudessa sekä Top Hammer- että DTH-porauksessa.

Markkinatrendit ja markkinakatsaus

Yhtiön johdon näkemyksen mukaan kaivostoiminnan markkinoita ohjaa kaupungistuminen ja infrastruktuurirakentaminen, sillä louhittavien raaka-aineiden kysyntä kasvaa rakennustoiminnan sekä yleisen hyvinvoinnin kasvun myötä. Lisäksi malmioiden vähentyvä mineraalipitoisuus edellyttää kaivostoimintaa syvemmissä kaivoksissa ja vaativimmissa olosuhteissa. Uusien kehittyneiden tutkimusmenetelmien myötä löydetään myös uusia malmioita.

Kaivosteollisuuden tuotteiden kysyntä on suoraan yhteydessä alueen kaivostoiminnan aktiivisuuteen. Kaivostoiminnan lisääntyminen maailmanlaajuisesti vaikuttaa positiivisesti myös kaivosteollisuudessa käytettävien koneiden ja laitteiden kysynnän kasvuun melko varmasti lähivuosina. Kaivosteollisuudessa käytettävien koneiden ja laitteiden markkinoiden, eli sekä kulutusosien että investointituotteiden markkinoiden, on arvioitu kasvavan vuositasolla keskimäärin 7,9 prosenttia vuosien 2017–2022 välisenä aikana[7]. Yhtiön johto arvioi, että kaivosteollisuuden porauksen kulutusosien markkinoiden koko globaalisti on noin 700-900 miljoonaa euroa.

Maanrakennus

Yleistä

Rakentamisen markkinat kattavat laajasti erilaiset rakennusprojektit ja tekniset projektit, kuten maantiet, rautatiet, lentokentät, satamat ja yhdyskuntatekniikan tilat, teollisuusrakennukset, pilvenpiirtäjät ja voimalaitokset. Rakennusprojektit voivat koskea kokonaan uusia kohteita tai ne voivat olla lisä- tai muutostöitä tai huoltoprojekteja. Yhtiön markkinasegmenttien jaottelun mukaisesti tunnelinporaus on erotettu omaksi erityisalakseen eikä täten sisälly rakennusmarkkinoihin.

Rakentamisessa käytettäviä porausmenetelmiä ovat mm. rakennusten perustusten louhinta ja tieleikkausten louhinta, paalutus, mikropaalutus ja kellaripaalutus. Paalutus- ja maantukemistekniikoita käytetään pehmeiden maa-ainesten tukemiseen ennen varsinaisen rakentamisen aloittamista tai estetään olemassa olevien rakennusten vajoaminen. Lisäksi rakentamisen toimialalla porausta käytetään ns. ankkurointiin, jossa pehmeämpää maa-ainesta kiinnitetään peruskallioon, vaakaporauksessa erilaisten kaapeleiden ja vesijohtojen saamiseksi teiden ja muiden rakennusten alle rikkomatta pintaa sekä näytteidenottoporaukseen maaperän aineksen selvittämiseksi. Poraus- ja räjäytysmenetelmää käytetään myös betonin ja asfaltin valmistuksessa tarvittavan kiviaineksen tuotannossa.

Yhtiön valmistamia kulutusosia käytetään rakentamisessa sekä TH- että DTH-porauksessa.

Markkinatrendit ja markkinakatsaus

Rakentamisen markkinoita ohjaa Yhtiön johdon näkemyksen mukaan eniten kaupungistuminen ja infrastruktuurirakentaminen erityisesti kehittyvillä markkinoilla, jossa kaupungistuminen ja siihen liittyvän infrastruktuurin tarve on kasvussa. Teollistuneilla markkinoilla rakentaminen edellyttää vaativampia tekniikoita muun muassa metro- ja muun maanalaisten tilojen louhinta sekä tieverkoston laajentamisessa.

[7] http://www.researchandmarkets.com/research/q4l9r2/mining_equipment (Tammikuu 2017)

Perustusta lujittavan porapaalutuksen käyttö lisääntyy eri puolilla maailmaa ja sen markkinat näyttävät melko lupaavilta, kun hankkeet ja toimijat kasvavat kansainvälisten urakoiden laajentuessa. Rakennusten ulottuessa yhä syvemmälle maaperään myös louhintaan liittyvien kulutusosien tarve kasvaa.

Kansainvälisten rakennusteollisuudessa käytettävien koneiden ja laitteiden markkinoiden, eli sekä kulutusosien että investointituotteiden markkinoiden, on arvioitu kasvavan vuositasolla keskimäärin 4,6 prosenttia vuosien 2016–2021 välisenä aikana[8]. Yhtiön johto arvioi, että rakennusteollisuuden porauksen kulutusosien markkinoiden koko globaalisti on noin 600-800 miljoonaa euroa.

Tunnelinporaus

Yleistä

Läpimitaltaan erikokoisia tunneleita voidaan rakentaa kallioon ja pehmeään maahan käyttökohteiden eri vaatimukset huomioiden. Tunneleita rakennetaan muun muassa teiden, rautateiden tai kunnallistekniikan (esimerkiksi vesihuolto ja sähkökaapelit) tarpeisiin tiheään asutuilla alueilla tai tapauksissa, joissa joudutaan alittamaan vesistöjä, kuten jokia, kanavia ja satama-altaita, tai vuoria. Louhintaan perustuvia tunnelinrakennustekniikoita ovat vaiheittain toteutettava poraus-räjäytys -menetelmä sekä jatkuvatoimisilla tunnelinlouhintakoneilla (tunnel boring machines ja road headers) toteutettava louhinta. Cut and cover menetelmässä maahan kaivetaan leikkaus, jonka seinät tuetaan ja jonka katto katetaan tunnelin muotoon.

Maanalaisessa rakennustoiminnassa porausta tarvitaan sekä louhintaan että kallion ja maaperän tukemiseen. Sovelluksia voidaan käyttää muun muassa seuraavilla alueilla: peränporaus, pulttaus ja tunnelin katon tuenta esimerkiksi forepoling-menetelmällä. Peränporauksella tarkoitetaan porausta (esimerkiksi räjäytysreikien poraaminen) ja tunnelin louhintaa. Forepoling taas on tunnelin katon vahvistamiseen tarkoitettu menetelmä, jota käytetään, mikäli maa-aines on pehmeää ja irtonaista. Forepoling -porauksessa käytetään porausputkia, jotka porataan epästabiilin pehmeämmän kiviaineksen läpi ja täytetään sementillä.

Yhtiön valmistamia kulutusosia käytetään tunnelinrakentamisessa sekä TH- että DTH-porauksessa.

Markkinatrendit ja markkinakatsaus

Yhtiön johdon näkemyksen mukaan tunneliporauksen markkinaan vaikuttaa eniten kaupungistuminen ja infrastruktuurirakentaminen. Erityisesti kehittyvissä maissa kaupungistuminen ja sen edellyttämä rakentaminen sekä varsinaisten rakennusten että yleisen infrastruktuurin osalta lisää porauksen kulutusosien kysyntää. Teollisissa maissa etenkin infrastruktuurirakentaminen vaatii kehittyneempiä menetelmiä, kun lisärakentamista tehdään muun muassa jo olemassa olevissa kaupungeissa. Esimerkkinä teollisissa maissa tehtävistä vaativista tunnelinporauksen käyttökohteista on metroverkoston laajentaminen.

Tunnelinporaus- ja porauslaitteiden markkinoiden, eli sekä kulutusosien että investointituotteiden markkinoiden, on arvioitu kasvavan vuositasolla keskimäärin 5,6 prosenttia vuosien 2014–2018 aikana[9]. Yhtiön johto arvioi, että tunnelinporauksen kulutusosien markkinoiden koko globaalisti on noin 200-400 miljoonaa euroa.

Kaivonporaus

Yleistä

Maalämpöjärjestelmän (maalämpöpumppujen) avulla maaperästä tai vedestä saatua lämpöenergiaa käytetään rakennusten lämmittämiseen tai jäähdytykseen. Maalämpöpumput ovat energiatehokkaita ja niitä voidaan hyödyntää kotitalouksien ja teollisuuden käyttöön tarkoitetuissa sovelluksissa. Vesikaivot porataan maaperään tai kallioon, jotta päästään käsiksi pohjaveteen, jota voidaan käyttää moniin eri käyttötarkoituksiin, kuten esimerkiksi juomavetenä. Porattujen kaivojen syvyys vaihtelee sen mukaan, mitkä maaperän ominaisuudet ovat ja kuinka syvällä vesisuonet sijaitsevat.

[8] http://www.marketsandmarkets.com/Market-Reports/construction-mining-equipment-market-179948937.html (Heinäkuu 2016)

[9] Timetric: The Global Tunneling and Drilling Equipment Market – Key Trends and Opportunities to 2018 (Tammikuu 2015)

Maalämpö ja -jäähdytyssovellutusten sekä vesikaivojen porauksessa käytetään pääasiassa putkiporausta, joka toteutetaan DTH-poraustuotteilla.

Markkinatrendit ja markkinakatsaus

Yhtiön johdon näkemyksen mukaan maalämmön ja -jäähdytyksen kysyntää ohjaa eniten tarve uusiutuville ja ympäristöystävällisille energianlähteille energiankulutuksen kasvaessa. Globaalit ympäristönmuutokset ja teknologian kehitys edistävät kasvua. Uusiutuvien energianlähteiden tarve pohjautuu laajaan kansainväliseen pyrkimykseen lisätä uusiutuvien energianlähteiden käyttöä muun muassa ympäristönsuojelun sekä fossiilisten polttoaineiden suurten hintavaihteluiden takia. Yhtiön johto arvioi lisäksi, että maalämpöön yhdistetty mahdollisuus tilojen viilentämiseen avaa uusia markkinoita myös Yhtiön tuotteille ja kysyntä on näin kasvavissa määrin siirtymässä perinteisistä pohjoismaisista markkinoista alueisiin, joilla maakylmän käytön rooli korostuu. Tunnusomaista on, että maalämpökaivojen syvyys on kasvanut. Nyt porataan n. 300 metrin syvyisiä reikiä, kun pari vuotta sitten reikien syvyys oli keskimäärin 150 metriä. Tämä on omiaan myös lisäämään porattujen metrien määrää. Vesikaivojen kysyntä on globaalisti varsin stabiilia ja riippuu juomakelpoisen veden kysynnän kasvusta. Yritysostojen ansiosta laajentuneen DTH-tuotetarjonnan myötä Yhtiö on saanut tästä segmentistä uuden kasvualueen.

Asennettujen maalämpöpumppujen kapasiteetin arvioidaan kasvavan vuositasolla keskimäärin 13,1 prosenttia vuosien 2014–2020 välisenä aikana[10]. Yhtiön johto arvioi, että kaivonporauksen kulutusosien markkinoiden koko globaalisti on noin 400-500 miljoonaa euroa.

[10] http://www.transparencymarketresearch.com/pressrelease/geothermal-heat-pumps-market.htm (Huhtikuu 2016)

TIETOA YHTIÖSTÄ JA YHTIÖN LIIKETOIMINNASTA

Yhtiön liiketoiminnan kuvaus

Yleistä

Robit suunnittelee, valmistaa, toimittaa ja huoltaa porauksessa käytettäviä kulutusosia kaivosteollisuuden, maanrakennuksen, tunnelinporauksen ja kaivonporauksen sovelluksiin. Yhtiön tuotteet jaetaan kallioporauksessa käytettäviin Top Hammer (TH) -kulutusosiin ja maaporauksessa käytettäviin Down the Hole (DTH) -kulutusosiin. Lisäksi Digital Services liiketoiminta-alueella kehitetään tuotteita ja palveluita, joilla Robitin asiakkaat pystyvät hyödyntämään mm. esineiden internetin (IoT) eli koneiden ja laitteiden verkkoon liittämisen, pilvipalveluiden sekä teollisen big datan tarjoamia mahdollisuuksia.

Yhtiön tarjoamat tuotteet kuluvat porausprosesseissa ja niitä pitää uusia säännöllisin väliajoin. Tällaisia kuluvia osia ovat esimerkiksi nastaporakruunut, niskat, poratangot ja -putket, maaporausjärjestelmät sekä DTH-porakoneet ja niihin liittyvät DTH-porakruunut. Näiden tuotteiden kysyntä on riippuvainen porausmääristä, eikä niinkään porauslaitteiden eli investointituotteiden kysyntään voimakkaasti vaikuttavista taloudellisista sykleistä.

Yhtiöllä on 21 omaa myynti- ja palvelupistettä ja aktiivinen myyntiverkosto 115 maassa. Yhtiön jakeluverkosto kattaa tällä hetkellä noin 150 jälleenmyyjää.

Yhtiön tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa, Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa. Yhtiön palveluksessa oli 31.12.2016 yhteensä 263 kokoaikaista työntekijää, joista noin 30 % työskenteli myynnissä ja myynnin tukitoiminnoissa, noin 6 % tutkimus- ja tuotekehitystyössä, noin 55 % tuotannossa sekä noin 10 % hallinnossa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Yhtiön taloudellisia tunnuslukuja taulukossa mainittuina ajanjaksoina.

Taulukko: Taloudelliset tunnusluvut

	IFRS		FAS	
1 000 euroa	**1.1.–31.12.2016** (tilintarkastettu)	**1.1.–31.12.2015** (tilintarkas-tamaton)	**1.1.–31.12.2015** (tilintarkastettu)	**1.1.–31.12.2014** (tilintarkastettu)
Liikevaihto	64 050	45 573	45 588	38 272
Käyttökate*	7 495	3 903	5 066	4 765
Oikaistu käyttökate*	10 251[1]	4 793[2]	5 066	4 765
EBITA*	4 721	2 758	3 448	3 819
Oikaistu EBITA*	7 468[1]	3 648[2]	3 448	3 819
Liikevoitto	4 262	2 758	3 389	3 761

* Tilintarkastamaton

[1)] Erät, jotka vaikuttavat tilikausien vertailukelpoisuuteen ovat tilikautena 2016 hankinnoista syntyneen vaihto-omaisuuden käyvän arvostuksen purkautuminen kuluksi vaihto-omaisuutta myytäessä (2 195 tuhatta euroa) sekä yritysostojen asiantuntijapalvelukulut (yhteensä 561 tuhatta euroa).

[2)] Tilikaudella 2015 listautumiskulu, 890 tuhatta euroa, on IFRS:ssä kirjattu tulosvaikutteisesti.

Liiketoimintayksiköt

Yhtiön liiketoiminta on tällä hetkellä jaettu kolmeen strategiseen liiketoimintayksikköön, joita ovat Top Hammer (TH), Down the Hole (DTH) ja Digital Services.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Yhtiön liikevaihdon jakautuminen strategisiin liiketoimintayksiköihin. Liiketoimintayksiköt perustettiin vuoden 2016 alussa. Tätä ennen liikevaihdon jakautuminen on ilmoitettu TH-tuotekategorian ja DTH-tuotekategorian osalta.

Taulukko: Liikevaihdon jakautuminen strategisiin liiketoimintayksiköihin 2014–2016

	IFRS (tilintarkastamaton)		FAS (tilintarkastamaton)	
Miljoonaa euroa	**1.1.–31.12.2016**	**1.1.–31.12.2015**	**1.1.–31.12.2015**	**1.1.–31.12.2014**
Top Hammer (TH)	33,7*	29,9	29,9	21,9
Down the Hole (DTH)	30,4*	15,7	15,7	16,3
Digital Services	-	-	-	-
Yhteensä	64,1*	45,6	45,6*	38,3*

*Tilintarkastettu

TH- ja DTH-liiketoimintayksiköt olivat liikevaihdoltaan lähes samansuuruisia: Top Hammer 33,7 miljoonaa euroa ja Down the Hole 30,4 miljoonaa euroa vuonna 2016. Kolmas liiketoimintayksikkö, Digital Services ei tuottanut liikevaihtoa vielä perustamisvuotenaan 2016.

Top Hammer -liiketoiminta

Top Hammer -liiketoiminta tarjoaa täydellisen tuotevalikoiman kallionporaukseen, louhintaan, kaivosteollisuuteen sekä maanrakennukseen liittyviin “poraa ja räjäytä” -sovelluksiin. Iskuporaus yhdessä poraus- ja räjäytysmenetelmän kanssa on erittäin tehokas louhintamenetelmä.

Down the Hole -liiketoiminta

Down the Hole -liiketoiminta kattaa kaikki maanporauksen osa-alueet. Vuonna 2016 sekä alkuvuonna 2017 tätä liiketoiminta-aluetta laajennettiin merkittävästi yritysostoilla. DTH-porausmenetelmää käytetään pääasiassa maanpäällisessä ja maanalaisessa louhinnassa, maanrakennuksessa, paalutuksessa sekä kaivonporauksessa.

Digital Services -liiketoiminta

Digital Services -liiketoiminta perustuu uuden teknologian, kuten esineiden internetin (Internet of Things, IoT), modernin anturiteknologian, langattoman tiedonsiirron, pilvipalveluiden, big datan ja kuvantamisen, hyödyntämiseen. Näiden avulla voidaan muodostaa ekosysteemi, jossa on sovelluksia TH- ja DTH-porausmenetelmiä käyttäville asiakkaille.

Liiketoiminta-alueen keskiössä on monivuotisen tuotekehityksen tuloksena kehitetty Sense Systems eli porareiän suoruuden mittausjärjestelmä sekä sen ympärille rakentuva teknologiasysteemi. Ensimmäinen sovellus on ainutlaatuinen porareiän automaattinen mittausjärjestelmä Robit Sense Systems S-sarja. Sen avulla porareiän suoruus voidaan mitata porakalustoon ja poravaunuun integroidulla laitteistolla. Mittaustulos saadaan välittömästi reiän porauksen valmistuttua toisin kuin manuaalisia menetelmiä käytettäessä, jolloin mittaus tehdään erikseen manuaalisesti jälkikäteen. Yhtiö on kehittänyt perinteiselle markkinalle myös oman manuaalisen M Sense -mittausjärjestelmän. Sekä S Sense että M Sense on saatu kaupallisesti saataville. Näiden lisäksi Yhtiö kehittää myös muita Sense-tuoteperheen tuotteita.

Tuotteet

Yhtiöllä on kolme tuotekategoriaa, jotka jakautuvat sen strategisten liiketoimintayksiköiden mukaisesti: Top Hammer -porauskalusto, Down the Hole -porauskalusto ja Digital Services -tuotteet. Yhtiö toteutti vuosina 2016 ja 2017 neljä yritysostoa, jotka ovat laajentaneet yhtiön tuotetarjontaa erityisesti DTH-liiketoiminnassa.

Alla on lueteltuna yhtiön tuotevalikoima jaettuna tuotekategorioihin. Suurin osa tuotteista on omavalmisteisia, mutta tuotetarjontaa täydennetään tarpeen mukaan kolmansien valmistamilla tuotteilla.

Top Hammer -porauskalusto

- Porakruunut
- Poratangot
- Poraniskat ja -holkit

- RoX-putkitusjärjestelmät

Kuva: Yhtiön valmistamia TH-tuotteita

DTH-porauskalustot

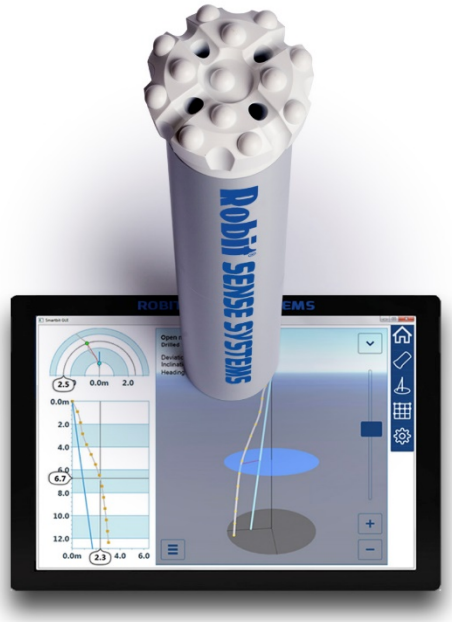
- DTH-porakoneet
- DTH-kalliokruunut
- DTH-putkitusteräjärjestelmät
- Iskunvaimentimet ja adapterit
- DTH-putket
- Rotary-terät

Kuva: Yhtiön valmistama DTH- tuotteita

Digital Services -tuotteet

- M Sense
- S Sense

Kuva: Yhtiön Digital Services -tuote

Sense-tuoteperhe on suunniteltu poraustulosten seurantaan ja mittaamiseen. Tarjonta kattaa tällä hetkellä manuaalisen M Sense ja automaattisen S Sense -tuotteen porareiän mittaukseen. Lisäksi Digital Services -liiketoimintayksikkö työskentelee ja testaa parhaillaan neljää muuta Sense-tuotetta, joiden tuotteistamiseen Yhtiö pyrkii vuoden 2017 aikana.

Yhtiön porauskalustoa käytetään muun muassa seuraaviin tarkoituksiin: tuotantoporaus, pengerporaus, putkiporaus, peränajo ja kalliopulttaus, mikropaalutus ja tuenta, paalutus, tunnelinporaus ja -tuenta, ankkurointi, tutkimusporaus sekä vaakaporaus.

Markkinasegmentit

Yhtiö palvelee asiakkaita neljällä markkinasegmentillä, joita ovat kaivosteollisuus, maanrakennus, tunnelinporaus ja kaivonporaus.

Kaivosteollisuus

Kaivosteollisuudessa Yhtiön tuotteita käytetään malmin louhintaan erilaisissa maanpäällisissä avokaivoksissa ja maanalaisissa kaivoksissa. Yhtiö tarjoaakin täyden kaluston useisiin kaivosteollisuuden sovelluksiin kuten maanalaiseen peränajoon, pulttaukseen ja jatkotankoporaukseen sekä DTH-porakoneet, DTH-poraterät, DTH-putket ja rotary-terät avolouhintaan.

Yhtiön asiakkaisiin kaivosteollisuudessa kuuluu maailman suurimpia kansainvälisiä kaivosyhtiöitä mutta myös paikallisia kaivoksia ja porausurakoitsijoita.

Maanrakennus

Rakennusteollisuudessa Yhtiön loppuasiakkaat käyttävät Yhtiön tuotteita erilaisissa projekteissa, kuten maanteiden, rautateiden, lentokenttien, satamien, voimalaitosten ja teollisuus- ja asuinrakennusten rakentamisessa sekä kiviaineksen tuotannossa. Rakennusteollisuudessa käytetään Yhtiön tuotetarjonnasta sekä TH- että DTH-kulutusosia. Yhtiön tuotteiden käyttökohteita ovat niin maanalaisen kuin maanpäällisenkin rakentamisen sovellukset, kuten perustusten louhinnat, tienleikkaukset, paalutus, perustusten valmistus ja tuenta sekä vaakaporaus.

Yhtiön loppuasiakkaisiin rakennusteollisuudessa kuuluu muun muassa suuria kansainvälisiä infrastruktuurirakentamiseen erikoistuneita yhtiöitä sekä pienempiä alueellisia rakennusyhtiöitä, aliurakoitsijoita ja porausyrittäjiä.

Tunnelinporaus

Yhtiön tuotteita käytetään poraus-räjäytys-louhintamenetelmällä valmistettujen tunneleiden rakentamisessa. Tunnelinporauksessa käytetään Yhtiön tuotetarjonnasta sekä TH- että DTH-kulutusosia. Yhtiön tuotteiden käyttökohteita ovat tunnelinporauksen sovellukset, kuten peränporaus, tunnelin tuentaporaus, pultitus ja katon vahvistaminen forepoling-menetelmällä.

Yhtiön loppuasiakkaisiin tunnelinporauksessa kuuluu muun muassa suuria kansainvälisiä infrastruktuurirakentamiseen erikoistuneita yhtiöitä sekä pienempiä alueellisia rakennusyhtiöitä, aliurakoitsijoita ja porausyrittäjiä.

Kaivonporaus

Kaivonporauksessa Yhtiön tuotteita käytetään sekä vesikaivojen että maalämmön ja -jäähdytyksen sovelluksiin tarkoitettujen kaivojen poraamisessa. Kaivonporauksessa Yhtiön tuotetarjonnasta käytetään DTH-porakoneita, DTH-kalliokruunuja ja putkitusteriä vaativiin maaperäolosuhteisiin. Putkiporausta käytetään erityisesti lämpö- ja vesikaivojen poraamiseen maaperän ollessa rikkonaista, ja poraamisen jälkeen putki jätetään usein maahan lämpö- tai vesikaivon suojaksi.

Yhtiön tuotteita käytetään sekä yksittäisten kaivojen poraamiseen että useiden lämpökaivojen poraamiseen esimerkiksi varastorakennusten, tehdasrakennusten, kauppakeskusten ja kerrostalojen lämmitys- ja jäähdytystarpeisiin. Yhtiö toimittaa tuotteita myös suurempiin maalämpö ja -jäähdytysprojekteihin, mutta ei voimalaitosprojekteihin, joissa reikäsyvyys saattaa olla kilometri tai enemmän. Yhtiön johto uskoo, että kysynnän painopiste on kasvavassa määrin siirtymässä perinteisistä pohjoismaisista markkinoista lämpimämpiin alueisiin maakylmän eli jäähdytyksen ansiosta. Yritysostojen myötä Yhtiö kykenee toimittamaan kulutusosia myös globaaleille vesikaivomarkkinoille.

Myynti ja markkinointi

Yhtiö palvelee asiakkaitaan laajan myyntiverkoston kautta, johon kuuluu maailmalla 21 omaa myynti- ja palvelupistettä ja aktiivinen jälleenmyyjäverkosto 115 maassa, joissa toimii noin 150 jälleenmyyjää. Vuonna 2016 noin 40 prosenttia Yhtiön tuotteiden myynnistä tapahtui suoraan loppuasiakkaille sen omien

myyntikanavien kautta ja noin 60 prosenttia jakelijoiden kautta. Yhtiön johto arvioi, että suoritettujen yritysostojen seurauksena jakelijoiden osuus on noin 50 prosenttia. Yhtiön myynti tietyllä maantieteellisellä alueella voi koostua omasta myynnistä, jakelijoiden myynnistä tai näiden myyntikanavien yhdistelmästä. Suoramyynti keskittyy pääasiassa myyntiin tuotantoyhtiömaiden kotimarkkina-asiakkaille sekä myyntiin isoihin kansainvälisiin kaivoksiin ja isoihin kansainvälisiin urakointiliikkeisiin sekä poraus- ja kaivosurakoitsijoille. Jakelijoiden kautta tapahtuva myynti on suunnattu pääosin alueellisille poraus- ja kaivosurakoitsijoille, paikallisiin kaivoksiin ja rakennuskohteisiin sekä kaivonporaajille. Yhtiön johdon kokemuksen perusteella on yleistä, että poraajat ja aliurakoitsijat vaikuttavat merkittävästi asiakkaan kulutusosien ostopäätökseen toisin kuin porauslaitteiden eli investointituotteiden hankintoihin.

Yhtiön mielestä on tärkeää ymmärtää asiakkaan tarpeet kokonaisvaltaisesti, minkä vuoksi Yhtiö on pyrkinyt lisäämään paikallista näkyvyyttä ja luomaan tiiviitä asiakassuhteita perustamalla paikallisia myyntiyhtiöitä, joiden tehtävänä on alueellisten asiakassuhteiden ylläpitäminen, asiakkaiden tarpeiden kehityksen ja muutosten seuraaminen sekä jälleenmyyjien toiminnan tukeminen. Vuonna 2016 ja 2017 myynti- ja palvelupisteiden määrä kasvoi yritysostojen johdosta kahdeksalla. Seuraavassa taulukossa on esitetty Yhtiön 21 myynti- ja palvelupistettä:

Taulukko: Yhtiön myynti- ja palvelupisteet

Sijainti	Yhtiön toimintavuosi
Lempäälä, Suomi	1985
Moskova, Venäjä	2007
Kerava, Suomi	2009
Seoul, Etelä-Korea	2011
Donghae, Etelä-Korea	2011
Hangzhou, Kiina	2012
Chicago, Yhdysvallat	2013
Johannesburg, Etelä-Afrikka	2014
Lima, Peru	2015
Sao Paulo, Brasilia	2015
Hong Kong	2016
Bangkok, Thaimaa	2016
Dubai, Arabiemiirikunnat	2016
Windhoek, Namibia	2016
Brisbane, Australia	2016
Perth, Australia	2016
Kalgoorlie, Australia	2016
Chesterfield, Iso-Britannia	2016
Brighouse, Iso-Britannia	2017
Sherman, Yhdysvallat	2017
Ust-Kamenogorsk, Kazakstan	2017

Yhtiö myy tuotteitaan sadoille loppuasiakkaille ympäri maailmaa. Vuoden 2016 liikevaihdosta noin 24 prosenttia tuli Yhtiön viideltä suurimmalta asiakkaalta, joihin lasketaan sekä jälleenmyyjä- että loppuasiakkaat, ja joista suurimmalta asiakkaalta tuli hieman alle 10 prosenttia tilikauden liikevaihdosta.

Yhtiö toimii myös valikoitujen kolmansien osapuolien valmistamien omaa tarjontaa täydentävien tuotteiden, kuten DTH-putkien, jakelijana tarjotakseen kattavamman tuotetarjonnan loppuasiakkailleen. Välitystuotteiden osuus Yhtiön vuoden 2016 liikevaihdosta oli noin 8 prosenttia.

Porausurakoitsijoille ja kaivoksille kulutusosien turvattu saatavuus on tärkeä kriteeri kyseisten tuotteiden toimittajaa valittaessa. Yhtiö pyrkii ennestään parantamaan ja varmistamaan porauksessa käytettävien kulutusosien maailmanlaajuista saatavuutta loppuasiakkailleen. Yhtiön tavoitteena on pitää hyvä varastotaso sen isommissa varastoissa (hubeissa), jotka sijaitsevat Yhtiön suurimmissa omissa myynti- ja palvelupisteissä, jotta loppuasiakkaille ja jälleenmyyjille voidaan tarjota hyvä toimitus- ja palvelutaso.

Yhtiö hinnoittelee tuotteensa tuotekohtaisesti tai asiakkaan haluamissa isommissa toimituskokonaisuuksissa. Vaihtoehtona Yhtiö voi myös käyttää suorite- tai kustannuspohjaista veloitusta, kuten paalukohtaista tai

porattujen metrien mukaan määräytyvää hintaa, sekä erilaisia vuosisopimus- tai palvelusopimusmalleja. Palvelusopimusmalli voi sisältää muun muassa nastaporakruunujen teroituksen tai uusien nastaporakruunujen toimituksen suoraan työkohteeseen kulutuksen mukaisesti taikka DTH-porakoneiden huoltopalvelut.

Yhtiön henkilöstöstä noin 30 prosenttia työskentelee myynnissä ja myynnin tukitoiminnoissa. Yhtiön keskeisimpiin markkinointitoimiin kuuluu aktiivinen yhteydenpito, ennakoivat asiakas- ja loppuasiakaskäynnit sekä aktiivinen osallistuminen alan messuille ja seminaareihin.

Maantieteelliset myyntialueet

Vuonna 2016 Euroopan, Afrikan ja Lähi-Idän alueen osuus Yrityksen koko liikevaihdosta oli 45,5 %. Australiassa tehdyn yrityskaupan seurauksena Aasian ja Oseanian alueen osuus konsernin koko liikevaihdosta oli 36,1 %. Venäjällä ja IVY-maiden osuus konsernin koko liikevaihdosta oli 5,1 %. Pohjois- ja Etelä-Amerikan alueen osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 13,3 %.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Yhtiön liikevaihdon maantieteellinen jakautuminen. Vuonna 2016 tapahtuneiden yritysostojen seurauksena liikevaihto on keskittynyt entistä enemmän Aasian ja Oseanian alueelle sekä Eurooppaan, Afrikkaan ja Lähi-itään. On syytä huomata, että DTA:n liikevaihto on kirjattu Yhtiön liikevaihtoon 30.6.2016 alkaen ja Bulrocin liikevaihto 5.7.2016 alkaen.

Taulukko: Liikevaihdon maantieteellinen jakautuminen 2014–2016

	IFRS				FAS			
Miljoonaa euroa	**2016**		**2015***		**2015***		**2014***	
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	8,5	13 %	8,5	19 %	8,5	19 %	5,8	15 %
Eurooppa, Afrikka ja Lähi-itä	29,1	45 %	25,0	55 %	25,0	55 %	22,0	57 %
Venäjä ja IVY-maat	3,3	5 %	3,1	7 %	3,1	7 %	3,2	8 %
Aasia ja Oseania	23,1	36 %	9,0	20 %	9,0	20 %	7,3	19 %
Yhteensä	64,1		45,6		45,6		38,3	

*Tilintarkastamaton lukuun ottamatta yhteismäärää.

Tuotanto

Yhtiön pääkonttori sekä merkittävä osa Yhtiön tutkimus- ja kehitystoiminnoista sijaitsevat Lempäälässä. Yhtiöllä on yksi tuotantoyksikkö Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa ja Yhdysvalloissa sekä kaksi tuotantoyksikköä Isossa-Britanniassa. Yhtiön tuotetarjontaan kuuluu yli 1000 standardituotetta TH- ja DTH-sovellusten tarpeisiin. Yhtiö valmistaa lisäksi myös erikoistilauksesta tehtyjä tuotteita asiakkaiden erityistarpeisiin.

Yhtiö ostaa raaka-aineita ja alihankintapalveluita rajatulta määrältä avaintoimittajia ja yhteistyökumppaneita. Yhtiö ei ole riippuvainen yksittäisestä toimittajasta, sillä suurimman toimittajan osuus vuoden 2016 ostoista oli alle 10 prosenttia suhteessa liikevaihtoon. Yhtiö pyrkii jatkuvasti pitämään vähintään kahta toimittajaa tärkeimmille sen käyttämille raaka-aineille ja komponenteille varmistaakseen kilpailukykyiset hinnat, oikea-aikaiset toimitukset sekä laadukkaat materiaalit ja tuotteet. Yhtiö arvioi jatkuvasti toimittaja- ja alihankintaketjuaan parantaakseen nykyisiä prosessejaan ja sitä kautta tehostaakseen globaalia hankintatoimintaansa.

Yhtiö on tehnyt olennaisia investointeja automatisoituun tuotantoteknologiaan, kuten robotisoituihin tuotantosoluihin, automatisoituihin poranastojen kiinnityslaitteistoihin ja automatisoituihin maalauslinjoihin. Yhtiön johto uskoo, että automaation korkea taso parantaa tuottavuutta, nopeuttaa tuotantotehoa ja varmistaa jatkuvan korkean laadun. Automatisoitu tuotanto pienentää myös käyttökustannuksia. Yhtiön johtamisjärjestelmälle on myönnetty ISO 9001:2008 -sertifikaatti Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa ja Isossa-Britanniassa.

Hajautettu tuotanto ja tuotannon investoinnit

Yhtiöllä on modulaariset tuotantotehtaat ja automatisoidut tuotantosolut, jonka vuoksi tuotantoyksiköitä on mahdollista lisätä eri tuotantopisteisiin. Esimerkiksi vuonna 2017 Australian Perthiin vietiin TH-porakruunujen

tuotantosolu, ja tällainen voidaan viedä myös muihin tuotantopisteisiin, kun halutaan saavuttaa kilpailuetua tietyllä markkinalla.

Yhtiö päätti maaliskuussa 2017 merkittävästä tuotannollisesta investoinnista, jolla Yhtiö tulee kasvattamaan TH-tuoteryhmän kankien ja niskojen tuotantovolyymia merkittävästi Etelä-Koreassa. Yhtiön johdon mukaan uuden tehtaan rakentaminen nostaa merkittävästi kanki- ja niskatuotannon automaatioastetta. Samalla läpimenoaika lyhenee huomattavasti, mikä parantaa toimituskykyä ja palvelutasoa asiakkaille. Yhtiön johto uskoo, että automatisoitua ja robotisoitua tuotantoteknologiaa hyödyntävä investointi Etelä-Korean tuotantolaitokselle vastaa kasvavaan kysyntään ja mahdollistaa tehokkaan tuotannon, yhä paremman laadun ja nopeammat asiakastoimitukset sekä sen myötä vahvistuvan markkina-aseman. Yhtiön arvio uuden tehtaan kokonaisinvestoinnista on noin 10 miljoonaa euroa ja tuotannon arvioitu aloitusajankohta on vuoden 2017 loppuun mennessä. Yhtiö voi rahoittaa investoinnin tulorahoituksella ja rahoituslaitoksilta nostettavilla luotoilla. Yhtiöllä on myös ylimääräisen yhtiökokouksen 20.4.2017 myöntämä valtuus uusien osakkeiden liikkeeseenlaskuun, ja tätä valtuutta voidaan Yhtiön hallituksen niin päättäessä käyttää muun muassa Yhtiön kasvun rahoittamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Jokaisessa Yhtiön tehtaassa on oma tuoteryhmä, jonka valmistamiseen se keskittyy. Tämän lisäksi tuotteita voidaan joustavasti tehdä pienemmissä määrin myös muissa tehtaissa, jotta ne ovat asiakkaiden saatavilla nopeammin. Tehtaiden tuotanto on esitetty alla olevassa taulukossa:

Taulukko: Hajautettu tuotanto

Maat	**Tuotteet**		
	TH	DTH	Digital Services
Suomi	✓		✓
Etelä-Korea	✓		
Australia	✓	✓	
Iso-Britannia Chesterfield Brighouse		 ✓ ✓	
Yhdysvallat		✓	

Suomessa tuotetaan TH-porakruunuja ja DTH-maanporauskruunuja. Etelä-Koreassa valmistetaan TH-porakankia sekä TH-niskoja ja -holkkeja. Australiassa valmistetaan pieniä ja keskikokoisia DTH-porakoneita sekä DTH- ja TH-porakruunuja. Isossa-Britanniassa Bulrocin tehtaalla tuotetaan isoja DTH-porakoneita ja -kruunuja, kun taas Halcon tehtaalla Isossa-Britanniassa valmistetaan pieniä ja keskisuuria DTH-porakoneita ja -kruunuja Halco-brändillä. Halcon Yhdysvaltojen tehdas on erikoistunut DTH-porakruunujen tuotantoon.

Tutkimus- ja kehitystyö sekä immateriaalioikeudet

Yhtiöllä on laaja osaaminen porausmenetelmistä ja -prosesseista (sovelluksiin liittyvä tietotaito), metallurgiasta, lämpökäsittelystä sekä tuote- ja valmistusteknologioista. Oman tutkimus- ja tuotekehitystyön lisäksi Yhtiö osallistuu yliopistojen, tutkimuslaitosten ja muiden teknologiayhtiöiden kanssa niin sanottuihin yhteisprojekteihin. Yhtiön johto uskoo, että Yhtiön keskittyminen ainoastaan vaativiin porauksessa käytettäviin kulutusosiin on mahdollistanut sen, että Yhtiö voi käynnistää erinäisiä kyseisiin kulutusosiin liittyviä tutkimus- ja tuotekehitysprojekteja aina metallurgiasta ja tuotantoprosesseista uusien kulutusosien ominaisuuksiin ja tarjontaan. Yhtiö investoi vuonna 2016 yli 2 prosenttia liikevaihdostaan tuotekehitykseen. Yhtiö on muun muassa kehittänyt poraustulosten seurantaan ja mittaamiseen suunnitellun Robit Sense Systems -teknologian, jolle on saatu kotimaassa patentti ja jolle Yhtiö hakee laajaa kansainvälistä patenttisuojaa.

Yhtiö perusti vuonna 2015 Lempäälään teknologiakeskuksen, johon on sijoitettu tuote- ja valmistusteknologiaan liittyviä toimintoja turvaamaan tulevaa kasvua. Teknologiakeskuksessa sijaitsee myös tulevaisuuden digitaalisia palveluja kehittävä kehitystiimi.

Yhtiön tutkimus- ja kehitystoiminto on vastuussa uusien teknologioiden, tuotteiden ja valmistusmenetelmien tutkimuksesta ja kehittämisestä. Yhtiö on kasvattanut tutkimus- ja tuotekehitystoiminnon henkilöstön määrää

viimeisen kolmen vuoden aikana. Yhtiön tutkimus- ja tuotekehitystoiminta työllisti noin 6 prosenttia Yhtiön henkilöstöstä vuonna 2016.

Aina vuoteen 2014 asti Yhtiön käytäntönä oli ollut kirjata kaikki tutkimus- ja tuotekehityskulut kuluiksi niiden syntyessä. Vuodesta 2015 Yhtiö on aktivoinut tutkimus- ja tuotekehityskulut, mikäli niissä on ollut tulon odotuksia. Vuonna 2016 tutkimus- ja kehityskuluja aktivoitiin yhteensä 0,7 miljoonaa euroa. Yhtiön tutkimus- ja tuotekehityskulut 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014, päättyneiltä tilikausilta on esitetty alla.

Taulukko: Tutkimus- ja tuotekehityskulut 2014–2016*

Prosenttia liikevaihdosta	2016	2015	2014
Tutkimus- ja tuotekehityskulut yhteensä (%)	2,3	3,0	2,1

*Luvut ovat tilintarkastamattomia.

Yhtiöllä on patenttisalkku, joka pohjautuu muutamaan olennaisimpaan sen tuotteita koskevaan patenttiin. Yhtiö jatkaa myös olemassa olevan patentti- ja immateriaalioikeuksien portfolionsa vahvistamista hankkimalla ja lisensoimalla strategisia patentteja, muita immateriaalioikeuksia ja teknologioita. Yhtiö myös pyrkii puolustamaan aktiivisesti immateriaalioikeuksiaan loukkauksilta maailmanlaajuisesti.

Robit-brändi on yli kolmikymmenvuotisen toimintansa ansiosta tunnettu siitä, että TH-porakruunut on valmistettu runsasseoksisesta Skandinaavisesta teräksestä ja ne on kehitetty toimimaan Skandinaavisissa kovissa kiviolosuhteissa, jolloin toimivuus on taattu kaikissa olosuhteissa. Myös Yhtiön muut tuotteet on kehitetty vaativiin sovelluksiin ja asiakastarpeisiin.

Yritysostojen myötä Yhtiön immateriaalioikeuksien määrä on kasvanut ja Yhtiö soveltaa multibrändi-strategiaa liiketoiminnassaan. Yhtiön multibrändin tuotteisiin kuuluvat Robit-tuotteet eli TH-tuotteet, DTARobit-tuotteet eli pienet ja keskisuuret DTH-porakoneet ja -kruunut, BulrocRobit-tuotteet eli keskisuuret ja suuret DTH-porakoneet ja -kruunut sekä Halco-brändin tuotteet, jotka ovat DTH-porakoneita ja -kruunuja. Multibrändi-strategian avulla Yhtiö pystyy kohdentamaan tarjontansa paremmin eri asiakastarpeisiin, markkinasegmentteihin ja asiakassovelluksiin. Esimerkiksi BulrocRobit DTH-porakoneet ovat erityisesti tunnettuja isojen paalujen sovellusalueilla vaikeissa rakennusolosuhteissa kuten satamissa, teollisuusrakennusten ja pilvenpiirtäjien perustusten teossa sekä muissa vastaavissa rakennushankkeissa. Myös hiljattain ostettu Halco-brändi muodostaa itsenäisen kasvuoption ja vahvan globaalin brändin. Halco-brändi toimii oman jakeluverkostonsa kautta ja asemoi brändin asiakkaille, jotka arvostavat hyvää hinta-laatu-suhdetta. Itsenäisen toimintansa ansiosta se kykenee vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin dynaamisesti ja nopeasti ja panostaa näin omaan kasvuunsa globaaleilla DTH-markkinoilla.

Yritysostot

Yhtiö on strategiansa ja määrittämänsä ”Robit 2.0 -kasvukonseptinsa” mukaisesti vuosina 2016 ja 2017 toteuttanut neljä yritysostoa, jotka ovat laajentaneet yhtiön tuotetarjontaa erityisesti DTH-liiketoiminnassa sekä laajentaneet Yhtiön globaalia läsnäoloa.

Vuonna 2016 Yhtiö osti Drilling Tools Australia Pty Ltd:n (”**DTA**”), joka on asiantuntija Australian markkinoilla porauksessa käytettävien kulutusosien valmistajana ja markkinoijana. DTA tarjoaa DTH- ja TH-porauskalustoa ja teknisiä ratkaisuja kaivos- ja maanrakennusteollisuudelle. DTA:n kotipaikka sijaitsee Perthissa, Canning Valessa, Länsi-Australiassa ja se työllisti ostohetkellä yhteensä 67 henkilöä. DTA perustettiin vuonna 2004 ja se oli Australiassa listatun kaivosalan yhtiön, Ausdrill Ltd:n tytäryhtiö. DTA:n liikevaihto 30.6.2016 päättyneellä tilikaudella oli noin 24 miljoonaa euroa.

Lisäksi Yhtiö osti samana vuonna Bulroc (UK) Ltd:n (”**Bulroc**”), joka on isojen DTH-vasaroiden ja niiden oheistarvikkeiden johtava toimittaja. Bulrocin kotipaikka sijaitsee Chesterfieldissa, Englannissa ja sillä on lisäksi toimipiste Hong Kongissa. Bulroc työllisti ostohetkellä yhteensä 43 henkilöä. Bulroc perustettiin vuonna 1969 ja sen aiempi omistaja oli John Hurt perheyhtiönsä kautta. Bulrocin liikevaihto 30.9.2015 päättyneellä tilikaudella oli noin 8,4 miljoonaa euroa. Kummankin yhtiön ostot vahvistivat erityisesti DTH-liiketoimintayksikköä ja niiden johdosta Yhtiöllä on nykyisin kattava tarjonta DTH-liiketoimintayksikössä.

Vuonna 2017 Yhtiö osti Halco International LLC:ltä ja Halco America LLC:ltä tehtaan käyttöomaisuuden, varastot sekä immateriaalioikeudet (”**Halco USA -tasekauppa**”). Tasekaupan seurauksena Yhtiön omistukseen siirtyi Yhdysvalloissa lähellä Dallasia sijaitseva tuotantoyksikkö. Yhtiö valmistaa tässä

tuotantoyksikössä DTH-linjan tuotteita tavoitemarkkinana erityisesti Pohjois- ja Etelä-Amerikan alue. Lisäksi Yhtiö osti enemmistön Halco Brighouse Ltd:n osakekannasta, joka on Halcon DTH-liiketoimintaa harjoittava yhtiö Isossa-Britanniassa (”**Halco UK -yritysosto**”). Yhtiöllä on oikeus ja velvollisuus ostaa loput Halco Brighouse Ltd:n johdon omistuksessa olevat osakkeet (49 %) optiosopimuksella vuoden päästä kaupasta. Halco Brighouse Ltd toimii modernissa tehtaassa Brighousessa, Keski-Englannissa. Toimipiste työllisti ostohetkellä noin 45 henkilöä. Halco Brighouse Ltd valmistaa kattavasti DTH-porakalustoa uppoporakoneista DTH-porakruunuihin ja näihin liittyviin lisävarusteisiin ja sen vuosittaiseksi liikevaihdoksi arvioitiin ostohetkellä noin 5 miljoonaa euroa. Yhtiö jatkaa Halcon globaalia brändiä itsenäisenä liiketoimintana tavoitteenaan vahvistaa brändi merkittäväksi DTH-liiketoiminta-alueen toimijaksi globaaleilla markkinoilla.

Keskeiset vahvuudet

Yhtiön johto uskoo, että muun muassa seuraavat tekijät ovat Yhtiön keskeisiä vahvuuksia:

Kasvavat markkinasegmentit, monipuoliset kysynnän ajurit ja laaja asiakaskunta

Yhtiö palvelee asiakkaita neljällä markkinasegmentillä, joita ovat kaivosteollisuus, maanrakennus, tunnelinporaus ja kaivonporaus, ja jotka Yhtiön johdon käsityksen mukaan tulevat kasvamaan pitkällä aikavälillä. Edellä mainituilla markkinasegmenteillä markkinasyklit ja -dynamiikka ovat erilaisia, mikä tasapainottaa Yhtiön tuotteiden kysyntää. Yhtiön asiakaskunta on kansainvälinen, sillä Yhtiö vie kulutusosiaan ja sovelluksiaan noin 115 maahan, ja suurimman yksittäisen maan myyntiosuus on noin 16 prosenttia Yhtiön kokonaismyynnistä.

Tarjontaan kuuluvat porauksessa käytettävät osaamista edellyttävät kulutusosat ovat prosessikriittisiä asiakkaille

Yhtiön liiketoiminta on keskittynyt ainoastaan osaamista edellyttäviin poraukseen liittyviin kulutusosiin. Osat ovat kulutustavaraa ja ne tulee vaihtaa tasaisin väliajoin. Poraukseen liittyvien kulutusosien kysyntä on täten riippuvainen porausmääristä ja kiviolosuhteista eikä niinkään porauslaitteiden kysyntään voimakkaasti vaikuttavista taloudellisista sykleistä. Suurin osa loppuasiakkaista luokittelee poraukseen liittyvien kulutusosien kustannukset käyttökustannuksiksi.

Poraukseen liittyvät kulutusosat ovat tärkeä osa asiakkaiden työprosesseja, koska niiden avulla on mahdollista suorittaa prosessit tehokkaasti ja keskeytyksettä, jolloin tuotannon keskeytyksistä ei aiheudu asiakkaille lisäkustannuksia. Poraukseen liittyvät kulutusosat muodostavat kuitenkin melko pienen osan loppuasiakkaiden kokonaiskäyttökustannuksista ja näin ollen porausurakoitsijat ja kaivokset pitävät tärkeinä ostokriteereinä kulutusosien turvattua saatavuutta ja tasaista korkeaa laatua.

Keskittyminen porauksessa käytettäviin kulutusosiin

Yhtiö keskittyy jatkossakin ainoastaan porauksessa käytettäviin kulutusosiin. Tämä erottaa Yhtiön tietyistä suurimmista kilpailijoistaan, joiden tarjonta on laajempi ja kattaa muun muassa investointituotteet kuten porauslaitteet ja kuljetuskaluston. Keskittyminen ainoastaan porauksessa käytettäviin kulutusosiin mahdollistaa sen, että Yhtiö voi suunnata kaiken tutkimus- ja tuotekehitystyön, tuotannon sekä myynti- ja asiakaspalvelun pelkästään kyseisiin kulutusosiin. Yhtiön johto uskoo, että tämä mahdollistaa paremmin asiakkaiden tarpeiden ymmärtämisen ja näin ollen asiakkaiden entistä paremman palvelun ja uusien innovatiivisten tuotteiden tuonnin markkinoille.

Kattava porakalustovalikoima

Suoritettujen yritysostojen myötä Yhtiöllä on TH- ja DTH-porauksessa erittäin kattava tuotevalikoima ja se pystyy tarjoamaan joustavasti myös asiakaskohtaisia sovelluksia vaativiin porauskohteisiin. TH-liiketoiminta tarjoaa täydellisen tuotevalikoiman kallionporaukseen kaikkiin maanrakennukseen, louhintaan ja kaivosteollisuuteen liittyviin “poraa ja räjäytä” -sovelluksiin. Yritysostojen myötä DTH-porakonevalikoima käsittää porakoneet pienimmästä suurimpaan eli DTH-porakoneet yhdestä kolmeenkymmeneen tuumaan. Lisäksi Digital Services -tuotteet mahdollistavat asiakkaiden yhä paremman palvelun sekä tehokkaammat ja turvallisemmat louhintaprosessit nyt ja tulevaisuudessa.

Pitkälle automatisoitu oma tuotantokonsepti, jota tukee tehokas alihankkijoiden verkosto

Yhtiö on panostanut huomattavasti moderniin automatisoituun tuotantoteknologiaan, koska Yhtiön johto uskoo sen parantavan tuottavuutta, varmistavan jatkuvan korkean laadun ja lisäävän kustannuskilpailukykyä. Yhtiö käyttää muun muassa robotisoituja tuotantosoluja, automatisoituja poranastojen kiinnityslaitteistoja ja automatisoituja maalauslinjoja, jotka vähentävät ihmistyön tarvetta ja laadun vaihtelua. Yhtiön oma valmistustoiminta pyrkii kattamaan ainoastaan valmistusprosessin kriittiset ja erityistä tietämystä vaativat vaiheet, kuten nastaporakruunujen poraamisen ja nastoittamisen sekä DTH-porakoneiden avainkomponenttien valmistamisen. Alihankintapalveluita ja raaka-aineita ostetaan rajatulta määrältä avaintoimittajia ja yhteistyökumppaneita.

Yllä kuvattu tuotantokonsepti mahdollistaa joustavuuden tuotannossa ja pitää käyttökustannukset pienempinä. Yhtiön tuotantokonseptin avulla on myös mahdollista valmistaa tilaustyönä tehtyjä tuotteita asiakkaiden tarpeisiin tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Yhtiön johto arvioi, että Yhtiön on helppo luoda uutta tuotantokapasiteettia olemassa oleville tai uusille maantieteellisille alueille kustannustehokkaasti ja nopealla aikataululla, sillä Yhtiön tuotantokonsepti on monistettavissa kohtuullisilla investoinneilla. Poikkeuksena on pitkien tuotteiden eli poratankojen valmistus Yhtiön Etelä-Korean tehtaalla, jossa tuotanto on prosessinomaista ja alihankinnan osuus alhaisempi. Yhtiö on kuitenkin päättänyt tuotantoinvestoinnista Etelä-Koreaan, jolla kasvatetaan kapasiteettia ja lisätään automaatioastetta Etelä-Korean yksikössä.

Asiakaslähtöinen, joustava ja globaalisti kattava myynti- ja tuotantoverkosto, joka tukee tulevaisuuden kasvua

Yhtiöllä on 21 omaa myynti- ja palvelupistettä sekä aktiivinen myyntiverkosto 115 maassa. Globaali myynti- ja tuotantoverkosto takaa asiakkaiden lähipalvelun, tuotteiden ja palvelun hyvän saatavuuden, mahdollistaa operatiivisen tehokkuuden ja tukee tulevaisuuden kasvua.

Yhtiö on rakentanut myyntiorganisaation, joka tukee myös Yhtiön tulevaa kasvua. Myyntiorganisaatio koostuu omista myyntiyksiköistä sekä kattavasta jakeluverkostosta. Yhtiön 21 myynti- ja palvelupistettä suorittavat aktiivista suoramyyntiä isoille asiakkaille ja tukevat alueella olevien jälleenmyyjien toimintaa. Yhtiön jakeluverkostoon kuuluu tällä hetkellä noin 150 jakelijaa. Edellisen 20 vuoden aikana Yhtiö on luonut pitkäaikaisia suhteita asiakkaisiin ja Yhtiön johto uskoo tämän lisäävän Yhtiön ymmärrystä sen markkinoista ja asiakkaista.

Yhtiön myyntitoiminta on viime vuodenvaihteessa jaettu neljään maantieteelliseen markkina-alueeseen, joista on tehty entistä vahvempia ja itsenäisempiä kokonaisuuksia. Näillä toimenpiteillä luodaan paremmat ja nopeammat edellytykset uudistumiselle, kehitykselle ja kasvulle.

Vuosina 2015–2017 toteutettu laajentuminen ja yritysostot luovat pohjan hajautetulle tuotantostrategialle ja mahdollistavat entistä paremman palvelun sekä toimituskyvyn jakelijoille ja suorille asiakkaille globaalisti.

Yhtiöllä on tuotantolaitokset Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa, Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa. Jokaisessa tehtaassa valmistetaan tuotteita kilpailukykyisesti isoilla volyymeilla pääsääntöisesti globaaleille markkinoille sekä fokusoidusti valmistusyksikön kotimarkkinoille. DTA -yritysosto mahdollistaa korkealaatuisten kulutusosien paikallisen tuotannon Perthissä, Australiassa sekä myös tuotteiden paremman saatavuuden ja lyhyemmät toimitusajat Oseanian ja Kaukoidän asiakkaille. Bulroc-yritysosto lisäsi Yhtiölle tuotantolaitoksen Chesterfieldissä, Englannissa sekä toimipisteen Hong Kongissa. Halco USA -tasekaupan tuloksena Yhtiölle avautui mahdollisuus rakentaa oma tuotantoyksikkö, palvelupiste sekä varasto hyvän kasvupotentiaalin omaavan Amerikan markkina-alueen keskiöön. Halco UK -yritysosto lisäsi Yhtiölle tuotantolaitoksen Brighouseen Englantiin ja luo mahdollisuudet oman globaalin liiketoimen kasvattamisen oman brändin ja jakeluverkoston avulla.

Digitalisaatio kehityksen kärjessä

Digitaalinen liiketoiminta rakentuu Yhtiön investoinneille uuden teknologian hyödyntämiseksi. Digitaalinen liiketoiminta keskittyy tuottamaan poraustulokseen liittyvää uutta teknologiaa ja digitaalisia palveluita Yhtiön asiakkaille. Digitaalinen liiketoiminta turvaa kilpailukykyistä ja innovatiivista tarjontaa mahdollistaen samalla digitaalisen potentiaalin yhä vahvemman hyödyntämisen asiakkaiden palvelemisessa. Yhtiön johto uskoo, että digitalisaatiolla tulee olemaan merkittävä rooli ja lisäarvo asiakkaiden keskuudessa tulevina vuosina. Yhtiö on perustanut Digital Services -liiketoimintayksikön kiihdyttämään Yhtiön uusien digitaalisten

tuoteinnovaatioiden ja niihin liittyvän palveluliiketoiminnan kehittämistä. Liiketoimintayksikön keskiössä on monivuotisen tuotekehityksen tuloksena kehitetty Sense Systems eli porareiän mittausjärjestelmä sekä sen ympärille rakentuva teknologiasysteemi, minkä ensimmäisiä sovelluksia ovat automaattinen S Sense ja manuaalinen M Sense. Teknologia ja siihen liittyvä palvelu on herättänyt suurta kiinnostusta asiakkaissa ja ensimmäiset sopimukset teknologian hyödyntämisestä on solmittu vuoden 2017 alussa.

Näyttöä historiallisesta kasvusta ja valmis strategia seuraavaan kasvuvaiheeseen

Yhtiöllä on vahva kasvutarina, sillä Yhtiön liikevaihdon keskimääräinen vuosikasvu on ollut noin 20 prosenttia vuosina 2006–2016. Yhtiön johto uskoo, että kasvu on ollut seurausta Yhtiön selkeästä kasvustrategiasta sekä siihen liittyvästä suunnitelmallisesta panostuksesta tutkimus- ja tuotekehitystyöhön, tuotantokapasiteettiin, myyntiverkostoon sekä henkilöstöön samoin kuin yritysostoihin, jotka ovat mahdollistaneet tuotetarjonnan laajentamisen sekä läsnäolon vahvistamisen nykyisillä ja uusilla markkinoilla. Samalla kasvustrategialla ja siihen liittyvällä vuoden 2017 alussa määritetyllä ”Robit 3.0 kasvukonseptilla” Yhtiö aikoo kasvaa myös tulevaisuudessa. Lisäksi Yhtiö edistää liiketoiminta- ja kasvupainotteista yrityskulttuuria muun muassa houkuttelevien kannustinjärjestelmien avulla.

Taulukko: Yhtiön liikevaihto vuosina 2006–2016

1 000 euroa						(tilintarkastettu)					
	2006	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
FAS	9 063	13 232	16 272	14 242	18 899	27 087	30 706	33 971	38 272	45 588	63 932
IFRS										45 573*	64 050

* Tilintarkastamaton

Yhtiö analysoi potentiaalisia yritysostokohteita, jotka mahdollistaisivat Yhtiön teknologian laajentamisen, jakeluverkon vahvistamisen nykyisillä tai uusilla markkinoilla sekä täydentävien ja synergisten tuotteiden lisäämisen tuoteportfolioon. Ostokohteiden analyysin perusteella Yhtiö on identifioinut edellä mainitut kriteerit täyttäviä ostokohteita eri maantieteellisillä markkinoilla. Näiden selvitysten tuloksena Yhtiö toteutti kesäkuussa 2016 DTA:n yritysoston Australiassa ja edelleen heinäkuussa 2016 Bulrocin yritysoston Englannissa. Lisäksi vuoden 2017 tammi- ja helmikuussa Yhtiö toteutti Halco-yrityskaupat Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa.

Yhtiö tulee jatkossakin osana kasvuaan arvioimaan eri investointivaihtoehtoja kuten panostuksia automatisoituun ja robotisoituun tuotantoteknologiaan, mikä on keskeinen osa yhtiön toimintamallia. Yhtiö päätti maaliskuussa 2017 noin 10 miljoonan euron tuotannollisesta investoinnista, jolla yhtiö tulee kasvattamaan Top Hammer -tuoteryhmän kankien ja niskojen tuotantovolyymia merkittävästi Etelä-Koreassa. Yhtiön johto uskoo, että automatisoitua ja robotisoitua tuotantoteknologiaa hyödyntävä investointi Etelä-Korean tuotantolaitokselle vastaa kasvavaan kysyntään ja mahdollistaa tehokkaan tuotannon, yhä paremman laadun ja nopeammat asiakastoimitukset sekä sen myötä vahvistuvan markkina-aseman.

Kokenut ja ammattitaitoinen johto sekä vahva yrityskulttuuri

Yhtiön johdolla on kokemusta vahvasta kasvusta sekä vankkaa operatiivista kokemusta Yhtiön ydinliiketoiminnan laajentamisesta, Yhtiön tarjonnan ja tuotteiden kehittämisestä sekä uusien tuotteiden ja palveluiden tuomisesta markkinoille. Yhtiön johdolla on lisäksi kokemusta liiketoiminnan harjoittamisesta Yhtiön keskeisimmillä maantieteellisillä alueilla ja markkinoilla. Harri Sjöholm tuli mukaan Yhtiön toimintaan vuonna 1989 ja tällä hetkellä hän toimii päätoimisena hallituksen puheenjohtajana ja hän toimi väliaikaisena toimitusjohtajana 1.5.2017 asti. Myös tärkeän Amerikan markkina-alueen vastuullinen vetäjä ja aikaisempi toimitusjohtaja Mikko Mattila on toiminut Yhtiössä jo yli 15 vuotta.

Yhtiö on jatkanut panostuksiaan henkilöstön osaamisen kehittämiseen sekä uusien osaamisalueiden tuomiseen Yhtiöön. Vuoden 2017 alussa Yhtiö perusti uuden Global Management Teamin vastaamaan uutta organisaatiorakennetta ja varmistamaan yhtiön kasvun myös tulevaisuudessa. Global Management Teamilla on yli 200 vuoden yhteenlaskettu kokemus kansainvälisistä teollisuuden ja automaatioalan tehtävistä. Global Management Teamiin kuuluu myös Yhtiön neljän maantieteellisen markkina-alueen tulosvastuulliset vetäjät, jotka vastaavat Yhtiön asiakas- ja myyntilähtöisestä toiminnasta ja sen edelleen kehittämisestä.

Yhtiön toimintamalliin kuuluu henkilöstön sijoittaminen eri toimipisteisiin sekä aktiivinen työ asiakasrajapinnassa valituilla markkina-alueilla. Yhtiö arvioi, että Yhtiön johdolla ja hallituksella on huomattavaa kokemusta ja ammattitaitoa liittyen yrityskauppojen toteuttamiseen ja ostettujen liiketoimintojen haltuunottoon ja integroimiseen.

Yhtiön johto ja henkilöstö onkin onnistunut saavuttamaan keskeiset tavoitteet, jotka se oli määrittänyt ”Robit 2.0 kasvukonseptissaan” ja joita Yhtiö esitteli listautuessaan Helsingin Pörssin First North -markkinapaikalle toukokuussa 2015. Listautumisen jälkeen Yhtiö on jatkanut kasvuaan parantaen samalla kannattavuuttaan niin euromääräisesti kuin liikevaihtoon suhteutetuilla EBITDA- (eli käyttökate) ja EBITA-tunnusluvuilla mitattuna. Vuoden 2015 jälkeen myös liikevoitto sekä IFRS-standardien mukaisesti laskettu suhteellinen liikevoitto ovat kasvaneet. Yhtiön johdon arvion mukaan Yhtiön liikevaihdon kasvu ja kannattavuuden parantuminen ovat tapahtuneet tilanteessa, jossa markkinat eivät ole kasvaneet.

Liiketoimintastrategia

Yhtiö pyrkii olemaan kansainvälisesti suurin TH- ja DTH-porauksessa käytettäviin kulutusosiin keskittyvä yhtiö. Yhtiö palvelee asiakkaita neljällä markkinasegmentillä, jotka ovat kaivosteollisuus, maanrakennus, tunnelinporaus ja kaivonporaus.

Yhtiön toiminta on kehittynyt vuonna 2015 julkaistujen strategisten tavoitteiden mukaisesti ja Yhtiö pyrkii edelleen korostamaan kasvua yhtenä tärkeimmistä liiketoiminnallisista tavoitteistaan. Yhtiön pitkän aikavälin strateginen tavoite on sen markkinaosuuden kaksinkertaistaminen. Yhtiö pyrkii toteuttamaan tavoitteensa seuraavien toimenpiteiden avulla:

Markkinointi- ja myyntitoiminnan lisääminen

Yhtiö on ennen kaikkea myyntiyhtiö. Vuoden 2015 jälkeen Yhtiön myynti- ja palvelupisteiden määrä on kasvanut kymmenellä ja tämä on parantanut Yhtiön myyntivoimaa. Yhtiön tuotteet myydään kattavan jakeluverkon eli 150 jälleenmyyjän ja suoramyynnin kautta. Yhtiön 21 myynti- ja palvelupistettä suorittavat aktiivista suoramyyntiä isoille asiakkaille ja tukevat alueella olevien jälleenmyyjien toimintaa. Omien toimipisteiden määrän lisäämisen sijaan Yhtiön keskeinen fokus on liiketoiminnan kasvattaminen aktiivisen myynnin ja jalkatyön kautta. Valmius yksittäisten myynti- ja palvelupisteiden perustamiseen kuitenkin säilytetään, mikäli kohdemarkkina näin edellyttää. Yhtiö on lisäksi panostanut Robit-brändin ja multibrändin näkyvyyteen sekä kansainvälisten että paikallisten messujen ja tapahtumien avulla.

Yhtiön myyntitoiminta on viime vuodenvaihteessa jaettu neljään maantieteelliseen markkina-alueeseen, joista on tehty entistä vahvempia ja itsenäisempiä kokonaisuuksia. Maantieteellisten markkina-alueiden keskeisin tavoite on kasvun ja markkinaosuuden vahvistaminen omalla alueellaan. Tavoitteena on yhtiön päätöksenteon siirtäminen lähemmäs asiakkaita ja markkinoita, yhtiön rakenteen yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen, päätöksenteon nopeuttaminen sekä selkeiden tulosvastuullisten yksiköiden luominen. Näillä toimenpiteillä luodaan paremmat ja nopeammat edellytykset uudistumiselle, kehitykselle ja kasvulle.

Strategiset yritysostot

Yhtiön tavoitteena oli vuonna 2015 suorittaa yritysostoja, jotka mahdollistaisivat Yhtiön tuotetarjonnan laajentamisen sekä läsnäolon vahvistamisen nykyisillä tai uusilla markkinoilla. Yhtiö onkin suorittanut vuoden 2015 jälkeen neljä yritysostoa ja täten laajentanut tuotetarjontaa merkittävästi etenkin DTH-tuotteiden osalta. Valikoidut strategiset yritysostot ovat jatkossakin osa Yhtiön kasvustrategiaa. Yritysostoilla tavoitellaan teknologian laajentamista, jakeluverkon vahvistamista nykyisillä tai uusilla markkinoilla sekä täydentävien ja synergististen tuotteiden lisäämistä tuoteportfolioon. Mahdollisia yritysostoja tarkastellaan porauksessa käytettävien kulutusosien toimialalla.

Yhtiön keskeisenä lähiajan toimenpiteenä on integroida ostetut yhtiöt konserniin hyödyntäen kuitenkin ostettujen yhtiöiden parhaat käytännöt (best practices) koko konsernin hyödyksi. Yhtiö tarkastelee edelleen uusia sopivia yritysostokohteita oman kasvustrategiansa osana. Mahdollisesti toteutettavien yritysostojen määrä riippuu muun muassa yritysostojen kohteen synergisestä sopivuudesta ja koosta sekä ostokohteiden integraation vaativuudesta. Yhtiö ei kuitenkaan voi taata, että se kykenisi toteuttamaan yritysostoja ehdoilla, jotka ovat Yhtiölle hyväksyttäviä.

Taattu saatavuus ja laajennettu palvelumalli

Porausurakoitsijat ja kaivokset vaativat keskeytyksettömiä prosesseja, joten Yhtiö pyrkii entisestään kehittämään ja turvaamaan porauksessa käytettävien kulutusosien saatavuutta loppuasiakkailleen. Yhtiön kyky tuottaa tuotteita ja varmistaa niiden saatavuus alueellisesti sekä paikallisesti on parantunut merkittävästi. Vuosina 2015–2017 toteutettu laajentuminen ja yritysostot luovat pohjan hajautetulle tuotantostrategialle ja mahdollistavat entistä paremman palvelun sekä toimituskyvyn jakelijoille ja suorille asiakkaille globaalisti. Hajautetun tuotantostrategian ohella yhtiö pyrkii takaamaan saatavuutta ja palvelua loppuasiakkaille muun muassa ylläpitämällä hyvää varastotasoa sen isoimmissa omissa myynti- ja palvelupisteissä. Yhtiö on kehittänyt samalla myynnin ennustejärjestelmäänsä tavoitteenaan optimoida kunkin myyntialueen varastointitarvetta ja toimituskykyä.
Yhtiö hinnoittelee tuotteensa tuotekohtaisesti tai asiakkaan haluamissa isommissa toimituskokonaisuuksissa. Vaihtoehtona Yhtiö voi myös käyttää suorite- tai kustannuspohjaista veloitusta tai erilaisia vuosisopimus- tai palvelusopimusmalleja.

Joustava, kehityksen huippua edustava tuotantokonsepti

Yhtiö on toteuttanut automaatioon ja robotisointiin liittyvää osaamistaan tuotantopisteissään. Tästä esimerkkinä on porakruunuvalmistuksen käynnistäminen DTA:n tehtaalla Perthissa huhtikuussa 2017. Lisäksi Yhtiö on tehnyt päätöksen lisäkapasiteetin rakentamisesta ja automaation lisäämisestä Etelä-Korean yksikössä. Yhtiö jatkaa investointeja nykyaikaiseen automatisoituun tuotantoteknologiaan, sillä Yhtiön johto uskoo, että automatisointi parantaa tuottavuutta, nopeuttaa tuotantotehoa ja varmistaa yhtenäisen korkean laadun. Yhtiön oma valmistustoiminta kattaa ainoastaan valmistusprosessin ratkaisevat ja erityistä tietämystä vaativat vaiheet, kuten nastaporakruunujen poraamisen ja nastoittamisen sekä DTH-porakoneiden avainkomponenttien valmistuksen. Alihankintapalveluita ja raaka-aineita ostetaan rajatulta määrältä avaintoimittajia ja yhteistyökumppaneita.

Yhtiön näkemyksen mukaan yllä kuvattu tuotantokonsepti mahdollistaa joustavat tuotantomäärät, alemmat toimintakustannukset sekä tuotantokonseptin tai sen osien tehokkaan monistamisen nykyisillä tai uusilla maantieteellisillä alueilla.

Henkilöstöresurssit

Yhtiön johto uskoo, että ammattitaitoinen henkilöstö tukee ja mahdollistaa Yhtiön kasvua. Yhtiö on suorittanut kasvusuunnitelmansa mukaisia rekrytointeja. Vuonna 2015 yhtiö palkkasi neljä nuorta ja syksyllä 2016 edelleen kaksi nuorta kykyä eli ”talenttia” varmistamaan yhtiön tulevaa kasvua ja nuorekasta ikäjakaumaa. Vuoden 2017 alussa Yhtiö perusti Global Management Teamin, joka vahvistaa merkittävästi Yhtiön kykyä johtaa kansainvälistä liiketoimintaa. Yhtiö on pitkällä aikavälillä investoinut jatkuvasti työntekijöihinsä keskittyen erityisesti myynti- ja asiakaspalveluhenkilöstöönsä, jonka osuus Yhtiön henkilöstöstä vuoden 2016 lopussa oli noin 30 %. Lisäksi yhtiö on panostanut tuotekehitys- ja digitalisaatio-osaamisen ja -resurssien lisäämiseen Yhtiön kilpailukykyistä ja innovatiivista tarjontaa kehittämään ja suunnittelemaan sekä mahdollistamaan digitaalisen potentiaalin yhä vahvempi hyödyntäminen asiakkaiden palvelemisessa.

Yhtiö jatkaa myös uusien, nuorten kykyjen eli ”talenttien” rekrytoimista toteuttaakseen kasvusuunnitelmansa. Lisäksi Yhtiö edistää liiketoiminta- ja kasvupainotteista yrityskulttuuria muun muassa houkuttelevien kannustinjärjestelmien avulla. Yhtiö on päättänyt myös johdon kolmivuotisesta osakeohjelmasta. Yhtiön strategisena tavoitteena on uusien rekrytointien lisäksi kehittää ja kouluttaa organisaatiota niin, että kasvu- ja kilpailukyky voidaan turvata. Yhtiö toteuttaa yksilö-, osaamisalue- ja yritystason koulutusohjelmia.

Immateriaalioikeudet sekä tutkimus ja tuotekehitys

Yhtiön johto uskoo, että immateriaalioikeuksilla on kasvava merkitys Yhtiön liiketoiminnalle. Vuoden 2015 jälkeen tuotekehityshenkilöstö on vahvistunut merkittävästi, kun suoritettujen yritysostojen myötä on saatu osaavaa henkilöstöä. Lisäksi Yhtiö jatkaa ja kehittää edelleen toimivaksi ja tulokselliseksi todettua oppilaitosyhteistyötään. Yhtiö jatkaa panostuksiaan niin omiin kuin teollisuuden yhteisiin tuotekehityshankkeisiin turvatakseen kasvun ja kilpailukyvyn tulevaisuudessa. Siitä osoituksena on Digital Services -liiketoimintayksikkö, joka perustettiin kiihdyttämään Yhtiön uusien digitaalisten tuoteinnovaatioiden ja niihin liittyvän palveluliiketoiminnan kehittämistä. Liiketoimintayksikkö kehittää tuotteita ja palveluita, joilla

Yhtiön asiakkaat pystyvät hyödyntämään mm. IoT:n, pilvipalveluiden sekä teollisen big datan tarjoamia mahdollisuuksia.

Yhtiö jatkaa myös olemassa olevan patentti- ja immateriaalioikeusportfolionsa vahvistamista hankkimalla ja lisensoimalla strategisia patentteja, muita immateriaalioikeuksia ja teknologioita. Yhtiö myös pyrkii puolustamaan aktiivisesti maailmanlaajuisesti immateriaalioikeuksiaan loukkauksilta.

Taloudelliset tavoitteet

Yhtiö on asettanut seuraavat yli suhdannesyklin ulottuvat avaintavoitteet:

- kasvattaa liikevaihtoaan keskimäärin vähintään 15 prosenttia vuodessa orgaanisesti (CAGR)
- saavuttaa yli 13 prosentin EBITA-marginaali.

Yhtiö pyrkii saavuttamaan tavoitteeksi asetetun liikevaihdon kasvun kohdassa ”- *Liiketoimintastrategia*” kuvattuja toimenpiteitä toteuttamalla. Seuraavassa taulukossa kuvataan Yhtiön taloudellisten tavoitteiden toteumatietoja tilikausilla 2016, 2015 ja 2014:

	2016 (IFRS)	**2015 (IFRS)**	**2015 (FAS)**	**2014 (FAS)**
Prosenttia		(tilintarkastamaton)		
Liikevaihdon kasvu orgaanisesti, %	6,4	19,1	19,1	12,6
EBITA, osuus liikevaihdosta, %	7,4	6,7	7,6	10,0

Ei voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö pystyy saavuttamaan kyseiset taloudelliset tavoitteensa tai ylläpitämään niitä sen jälkeen, kun ne on saavutettu. Lisätietoja Yhtiön mahdollisuuksista saavuttaa kyseiset taloudelliset tavoitteet on esitetty Esitteen kohdissa *“Eräitä seikkoja – Tulevaisuutta koskevat lausumat”* ja "*Riskitekijät – Yhtiön liiketoimintaan liittyvät riskit*".

Organisaatio ja henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli 31.12.2016 yhteensä 263 kokoaikaista työntekijää, jotka jakautuivat myyntialueittain seuraavasti: Eurooppa, Afrikka ja Lähi-itä: 117, Aasia ja Oseania: 131, Pohjois- ja Etelä-Amerikka: 10 ja Venäjä ja IVY-maat: 5.

Yhtiön henkilöstömäärä Esitteessä käsiteltyjen tilikausien aikana on esitetty Esitteen kohdassa “*Yhtiön hallinto, johto ja tilintarkastajat – Henkilöstö*”.

Oikeudellinen rakenne ja toimintahistoria

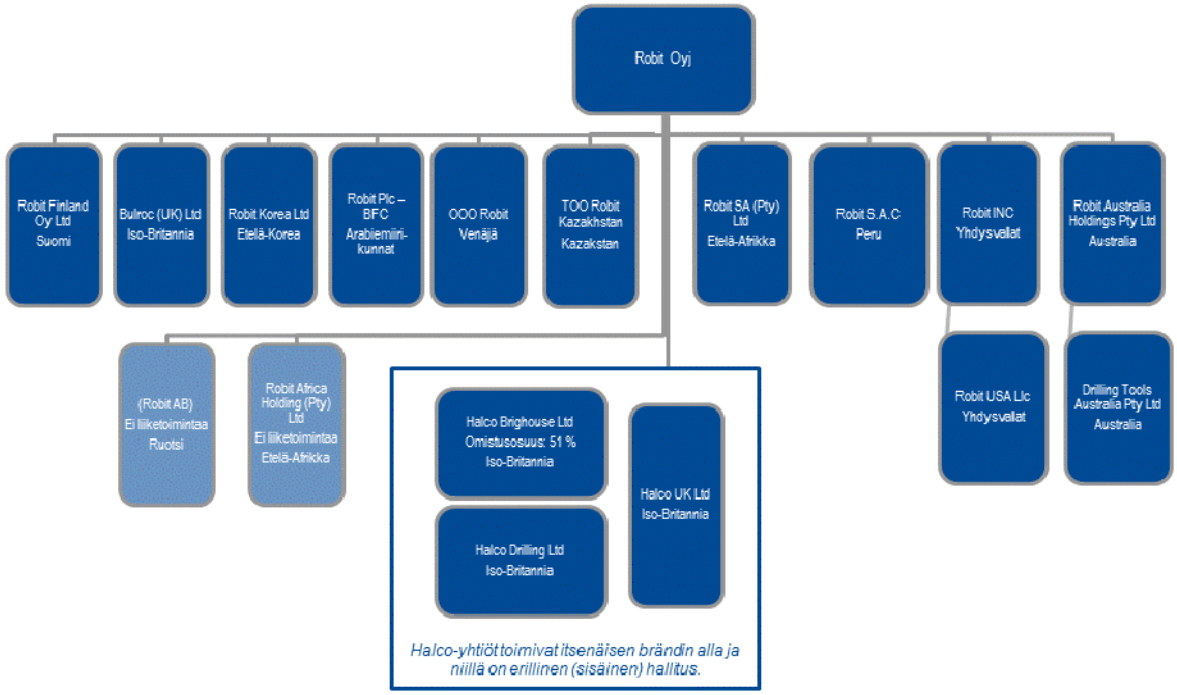
Yleisiä tietoja

Yhtiön nimi on Robit Oyj ja sen kotipaikka on Lempäälä, Suomi. Yhtiö on Suomen lainsäädännön mukaisesti toimiva julkinen osakeyhtiö. Yhtiön käyntiosoite on Vikkiniityntie 9, FI-33880, Lempäälä ja puhelinnumero on +358 3 3140 3400. Yhtiön y-tunnus on 0825627-0. Yhtiö on rekisteröity 26.9.1990.

Yhtiöjärjestyksen 2 §:n mukaan Yhtiön toimialana on ensisijaisesti kaivosteollisuuden käyttämien koneiden ja laitteiden tuonti, vienti, valmistus ja markkinointi sekä metalli- ja sähköteollisuuden alaan liittyvän tuotanto-, kulutus- ja sijoitustuotteiden tuonti, vienti sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Lisäksi Yhtiön toimialana on omistaa toisten osakeyhtiöiden osakkeita sekä muita arvopapereita ja kiinteistöjä sekä kaupankäynti arvopapereilla ja kiinteistöillä.

Oikeudellinen rakenne

Konsernin emoyhtiö on Robit Oyj. Seuraavassa on esitetty Robit Oyj:n suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt Esitteen päivämääränä (omistusosuus 100 % ellei toisin mainittu).

Kuva: Yhtiön organisaatiorakenne.

Toimintahistoria

Robitin toiminta alkoi vuonna 1985, kun Vesa ja Jorma Järvelä perustivat Robit Oy:n kehittämään ja valmistamaan Top Hammer -porauksessa käytettäviä porakruunuja. Ensimmäisen kerran yhtiön valmistamia porakruunuja käytettiin laajemmin Suomen Kansallisoopperan rakennustyömaan louhintatöissä Helsingissä 1996–1997. Yhtiön rooli muuttui nopeasti pienestä kotimaan yhtiöstä vientiyhtiöksi, kun nykyinen Yhtiö perustettiin vuonna 1990 nimellä Robit Rocktools. Alkuperäinen Robit Oy vastasi porakruunujen valmistuksesta ja kotimaan myynnistä, kun taas Robit Rocktoolsin vastuulla oli kruunujen vientitoiminta. Vuonna 1992 vientimaita oli jo kymmenkunta, pohjoismaiden lisäksi Australia, Saudi-Arabia, Chile, Länsi-Saksa, Kreikka, Turkki, Italia ja Etelä-Afrikka. Vuonna 1996 Robit Oy sulautui nykyiseen Yhtiöön.

Yhtiön nykyiset toimisto- ja tuotantotilat Lempäälässä avattiin vuonna 2001. Yhtiön vähemmistöomistajaksi 1998 tullut Eqvitec pääomasijoitusyhtiö (entinen Sitra Technology Ky) irtautui Yhtiöstä vuonna 2002 ja vuonna 2003 Harri Sjöholmista tuli Yhtiön ainoa osakkeenomistaja. Samalla aloitettiin Yhtiön myynnin ja markkinoinnin kehittäminen, ja Jussi Rautiainen aloitti Yhtiön toimitusjohtajana 2004, missä roolissa hän ehtikin toimia yli kymmenen vuotta. Tehtyjen toimenpiteiden seurauksena Yhtiön liikevaihto nousi vuoden 2004 4,9 miljoonasta eurosta vuoden 2008 16,1 miljoonaan euroon. Yhtiöstä tuli kansainvälinen, kun se osti eteläkorealaisen YoungPoong CND -yhtiön enemmistön toukokuussa 2011 ja lunasti kyseisen yhtiön loput osakkeet vuonna 2012.

Yhtiö listautui 21.5.2015 Helsingin Pörssin ylläpitämälle First North -markkinapaikalle, jonka tuloksena Yhtiö hankki annissa kulujen jälkeen 30,4 miljoonaa euroa. Samana vuonna Robit Oyj:n koko valmistusliiketoiminta siirrettiin liiketoimintasiirrolla uuteen tytäryhtiöön Robit Finland Ltd Oy:öön. Lisäksi toimitusjohtaja vaihtui ja Rautiaisen seuraajaksi nimitettiin yhtiössä 15 vuotta palvellut dipl.ins. Mikko Mattila. Vuonna 2015 Yhtiön liikevaihto oli jo 45,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 aikana konsernin Yhdysvaltain tytäryhtiö Robit Inc. palkkasi lisää työntekijöitä ja kasvatti edelleen asiakaskuntaansa. Parantaakseen palvelutasoaan ja tuotteiden saatavuutta Etelä-Amerikassa Yhtiö perusti uuden myyntiyhtiön Limaan Peruun sekä myyntipisteen Sao Pauloon Brasiliaan. Yhtiö perusti vuonna 2015 Lempäälään teknologiakeskuksen, johon on sijoitettu tuote- ja valmistusteknologiaan liittyviä toimintoja turvaamaan tulevaa kasvua. Teknologiakeskuksessa sijaitsee myös tulevaisuuden digitaalisia palveluja kehittävä kehitystiimi.

Tammikuussa 2016 yhtiö perusti kolme strategista liiketoimintayksikköä. Ensimmäinen, TH-yksikkö, käsittää yhtiön alkuperäisen liiketoiminnan, eli TH-porakruunujen, -niska-adapterien ja -poratankojen valmistuksen. Myös DTH-liiketoiminta, joka kasvoi yritysostojen myötä, on eriytetty omaksi liiketoimintayksikökseen. Lisäksi Digital Services -liiketoiminnasta tehtiin oma strateginen liiketoimintayksikkönsä. Digitaalisten palvelujen

tiekartta määritettiin yksityiskohtaisesti ja sitä kehitettiin edelleen yhdessä tuotekonseptien ja välineiden kanssa.

Kesä-heinäkuussa 2016 Yhtiö osti kaksi keskeistä DTH-yritystä Australiassa ja Isossa-Britanniassa. Näiden yritysostojen myötä Yhtiö otti merkittävän askeleen globaalin strategian toteuttamisessa, mitä tulee yhtiön kokoon, maantieteelliseen laajuuteen ja liiketoimintakonseptiin. Lisäksi yhtiö laajensi tuotevalikoimaansa. Yritysostoilla Yhtiö vahvisti merkittävästi DTH -liiketoimintaansa.

Yrityskauppojen myötä tulleiden myyntipisteiden lisäksi Yhtiö laajensi myyntiverkostoaan vuonna 2016. Yhtiö avasi myyntipisteen Bangkokiin, Thaimaahan tammikuussa 2016 ja myyntiyhtiön Dubaihin, Arabiemiirikuntiin joulukuussa 2016. Näiden monien toimenpiteiden ja aktiivisen myyntitoiminnan tuloksena vuoden 2016 Robit-konsernin liikevaihto kasvoi 40,2 % ja oli jo 63,9 miljoonaa euroa (FAS; IFRS:n mukainen liikevaihto vuonna 2016 oli 64,1 miljoonaa euroa). Yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin Mika Virtanen, joka aloitti tehtävässä 1.5.2017. Edellinen toimitusjohtaja Mikko Mattila otti vastuulleen yhden Yhtiön keskeisistä strategisista maantieteellisistä painopisteistä eli toimintojen kehittämisen ja toiminnan kasvattamisen Pohjois- ja Etelä-Amerikassa.

Vuonna 2017 Yhtiö toteutti Halco-yrityskaupat Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa. Sen seurauksena Yhtiö sai itselleen tuotantopisteen Texasista Yhdysvalloista. Lisäksi Yhtiö perusti uuden myyntiyhtiön Ust-Kamenogorskiin, Kazakstaniin, jonka seurauksena omien myynti- ja palvelupisteiden määrä nousi 21:een. Myös Sense-järjestelmien aktiivinen myynti- ja markkinointityö alkoi vuoden 2017 alusta.

Immateriaalioikeudet

Yhtiöllä on patenttisalkku, joka pohjautuu muutamaan olennaisimpaan sen tuotteita koskevaan patenttiin. Patentit kattavat Yhtiön keskeiset markkina-alueet. Yhtiö pyrkii myös suojaamaan liiketoiminta- ja tuotanto-osaamisensa ja tietämyksensä salassapitosopimuksin ja muiden järjestelyiden avulla. Yhtiö on myös suojannut Robit-, Bulroc- ja Halco-tavaramerkit tavaramerkkirekisteröinneillä ja hankkimalla niihin liittyviä internet-verkkotunnuksia.

Yhtiön immateriaalioikeuksia on kuvattu myös kohdassa *"– Yhtiön liiketoiminnan kuvaus – Tutkimus- ja kehitystyö sekä immateriaalioikeudet*".

Merkittävimmät omaisuushyödykkeet ja investoinnit

Yhtiön merkittävimmät käyttöomaisuushyödykkeet käsittävät Yhtiön omistuksessa olevat toimisto- ja tuotantotilat, vuokratut toimisto- ja tuotantotilat sekä käyttöomaisuuden. Käyttöomaisuus sisältää tuotannon koneet ja laitteet, kuten työstökoneet, poraus-, nastoitus-, maalaus- ja laadunvarmistuslaitteet Yhtiön tuotantolaitoksissa Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa, Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa.

Vaihto-omaisuus käsittää valmiit tuotteet, kuten nastaporakruunut, poratangot, maaporausjärjestelmät, DTH-porakoneet, DTH-porakruunut ja lisälaitteet. Vaihto-omaisuuden määrä 31.12.2016 oli noin 30,2 miljoonaa euroa.

Yhtiön aineelliseen käyttöomaisuuteen tehtävät investoinnit olivat 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella yhteensä 1 789 tuhatta euroa, 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella yhteensä 3 458 tuhatta euroa, ja 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella yhteensä 1 731 tuhatta euroa. Aineelliseen käyttöomaisuuteen tehdyt investoinnit liittyivät lähinnä tuotannollisten koneiden ja kaluston investointeihin, tuotannollisten koneiden ja kaluston keskeneräisiin investointeihin sekä tuotantotilojen uudistamiseen. Edellisen tilikauden päättymisen jälkeen Yhtiössä on toteutettu tai päätetty tavanomaisista uudistus- ja ylläpitoinvestoinneista, joiden määrä yhteensä on noin 1,1 miljoonaa euroa. Lisäksi Yhtiö päätti maaliskuussa 2017 merkittävästä tuotannollisesta investoinnista, jolla Yhtiö tulee kasvattamaan TH-tuoteryhmän kankien ja niskojen tuotantovolyymia merkittävästi Etelä-Koreassa. Yhtiö voi rahoittaa investoinnin tulorahoituksella ja rahoituslaitoksilta nostettavilla luotoilla. Katso lisätietoja kohdasta *"– Yhtiön liiketoiminnan kuvaus – Tuotanto – Hajautettu tuotanto ja tuotannon investoinnit*".

Yhtiön aineettomaan käyttöomaisuuteen tehtävät investoinnit olivat 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella yhteensä 8 207 tuhatta euroa, 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella yhteensä 1 065 tuhatta euroa, ja 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella yhteensä 96 tuhatta euroa. Aineettomaan käyttöomaisuuteen tehdyt investoinnit liittyivät Yhtiön tuotekehitysprojektin taseaktivointiin, ostettuihin patentteihin ja patentin lisenssimaksuihin.

Merkittävät sopimukset

Alla kuvattujen lisäksi Yhtiö ei ole solminut olennaisia tavanomaiseen liiketoimintaansa kuulumattomia sopimuksia Esitteen julkistamista edeltävien kolmen tilikauden tai vuoden 2017 aikana taikka tavanomaiseen liiketoimintaansa kuulumattomia sopimuksia, joiden perusteella Yhtiöllä olisi merkittäviä velvoitteita tai oikeuksia Esitteen päivämääränä.

Yhtiöllä on satoja asiakkaita ja sen tuotteita viedään noin 115 maahan. Vuonna 2016 Yhtiön liikevaihdosta noin 24 prosenttia tuli Yhtiön viideltä suurimmalta asiakkaalta. Suurimmalta asiakkaalta, johon lasketaan sekä loppuasiakkaat että jälleenmyyjät, tuli alle 10 prosenttia tilikauden liikevaihdosta. Yhtiö ostaa raaka-aineita ja alihankintapalveluita rajatulta määrältä avaintoimittajia ja yhteistyökumppaneita. Yhtiö ei ole riippuvainen yksittäisestä toimittajasta, sillä suurimman toimittajan osuus vuoden 2016 ostoista oli alle 10 prosenttia suhteessa tilikauden liikevaihtoon.

Yhtiöllä on merkittäviä sopimuksia yrityskauppojen johdosta. DTA:n oston myötä Yhtiö on solminut kaksi pitkää toimitussopimusta. Merkittävä osa DTARobitin liikevaihdosta tulee näiltä kahdelta asiakkaalta. Halcon Englannin toimintojen kauppasopimuksen nojalla Yhtiöllä on oikeus ja velvollisuus ostaa loput Halco Brighouse Ltd:n johdon omistuksessa olevat osakkeet (49 %) optiosopimuksella vuoden päästä kaupantekohetkestä kauppahinnalla, joka on sidottu Halco Brighouse Ltd:n vuoden 2017 liikevaihtoon. Loppujen osakkeiden enimmäiskauppahinta on 0,35 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa puntaa). Myös yritysostojen mukana hankituilla tehdaskiinteistöillä on pitkiä sitovia vuokrasopimuksia Yhdysvalloissa Teksasin Shermanissa, Isossa-Britanniassa Chesterfieldissä ja Brighousessa sekä Australian Perthissä. Vuokrasopimuksiin perustuvia vastuita on kuvattu kohdassa ”*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema – Korolliset velat ja muut vastuusitoumukset – Operatiivisiin vuokrasopimuksiin perustuvat sitoumukset*”.

Yhtiö on tehnyt sopimuksen Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttorin kanssa First North -sääntöjen mukaisena hyväksyttynä neuvonantajana toimimisesta. Yhtiö maksaa Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttorille hyväksytyn neuvonantajan tehtävistä palkkion. Hyväksytyn neuvonantajan tehtävät päättyvät Listautumisen yhteydessä.

Yhtiöllä on lukuisia rahoitussopimuksia, jotka on kuvattu kohdassa ”*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema – Korolliset velat ja muut vastuusitoumukset*”.

Ympäristö- ja muut lainsäädännölliset asiat

Yhtiöllä on liiketoimintansa harjoittamiseen tarvittavat ympäristöluvat ja se noudattaa ympäristölainsäädäntöä ja -määräyksiä. Yhtiö kiinnittää huomiota myös raaka-aineiden laatuun ja turvallisuuteen sekä toimintansa ympäristövaikutuksiin.

Yhtiön ympäristötavoitteet:

- materiaalihävikin vähentäminen
- energiankulutuksen vähentäminen
- jätteiden haitallisten vaikutusten vähentäminen

DNV GL Business Assurance Finland Oy Ab myönsi syyskuussa 2016 Yhtiön Lempäälän toimipisteelle ISO 14001:2015 -standardin mukaisen ympäristösertifikaatin Ensimmäisessä vaiheessa tämä järjestelmä otettiin käyttöön Suomen toimipisteissä ja myöhemmin se tullaan ottamaan käyttöön koko konsernissa. Yhtiön henkilöstölle ISO 14001 -järjestelmä tarjoaa kanavan ympäristö- ja työturvallisuusasioiden parantamiseen samalla, kun järjestelmä edistää yleistä työtyytyväisyyttä. Sertifioitu järjestelmä lisää yrityksen kilpailukykyä varmistamalla jatkuvan kehittämisen. Sertifioitu järjestelmä viestii samalla yritysvastuusta ulkoisille sidosryhmille. Tämän järjestelmän myötä käyttöön on otettu esimerkiksi kemikaalien verkkorekisteri sekä työsuojelu- ja ympäristömääräysten hallintatyökalu, joilla voidaan varmistua toiminnan järjestelmällisyydestä. Henkilöstön ympäristötietoisuutta on parannettu sisäisellä koulutuksella. Yhdyskuntajätteen vähentämiseksi yhtiö on tehostanut energiajätteen kierrätystä. Lempäälän tiloissa on lisäksi suoritettu kattava energiakatselmus. Energiansäästötoimiin kuuluu LED-valaistuksen käyttöönotto tuotantolaitoksessa ja öljylämmitysjärjestelmän vaihtaminen kaukolämpöön Robit Technology Centerissä.

Työsuojelun toimintatapoja ollaan yhtenäistämässä Yhtiössä ja tehokkaimmat tavat standardoidaan. Vertailukohteena on DTARobit, joka keskittyy LEAD-indikaattoreihin ja riskienhallintaan. Monet DTARobitissa käytössä olevat prosessit ja toimenpiteet otetaan käyttöön koko konsernissa.

Oikeudenkäynnit ja välimiesmenettelyt

Yhtiö ei ole Esitteen päiväystä edeltävien 12 kuukauden aikana ollut osallisena oikeudenkäynneissä, välimiesmenettelyissä tai hallintomenettelyissä, joilla voi olla tai on ollut viimeisen 12 kuukauden aikana merkittävä vaikutus Yhtiön tai sen tytäryhtiöiden taloudelliseen asemaan tai kannattavuuteen, eikä Yhtiö ole tietoinen tällaisten menettelyjen vireillä olosta tai alkamisen uhasta.

Osingot

Yhtiön hallitus on määrittänyt Yhtiön osinkopolitiikan. Yhtiö harjoittaa aktiivista, kassavirtaan pohjautuvaa osinkopolitiikkaa, pyrkimyksenä maksaa osinkoa keskimäärin 20–50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Yhtiö kuitenkin arvioi osingonjaon edellytykset vuosittain siten, ettei mahdollinen osingonjako vaaranna Yhtiön strategiassa määriteltyjä kasvutavoitteita tai muita Yhtiön taloudellisia tavoitteita.

Yhtiön maksamat osingot 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta on esitetty alla olevassa taulukossa oikaistuna Esitteen päivämäärän mukaisella osakemäärällä.

euroa	**1-12/2016**	**1-12/2015** (tilintarkastettu)	**1-12/2014**
Osinko tilikaudelta	1 578 922,00	631 373,32	432 659,50
Osinko/osake	0,10	0,04	0,04*

*Luku on oikaistu Esitteen päivämäärän mukaisella osakemäärällä eikä lukua ole tilintarkastettu.

PÄÄOMARAKENNE JA VELKAANTUNEISUUS

Seuraavassa taulukossa on esitetty Yhtiön toteutunut pääomarakenne ja velkaantuneisuus, joka perustuu Yhtiön IFRS:n mukaisesti laadittuihin tilintarkastamattomiin taloudellisiin tietoihin 31.3.2017. Taulukkoa tulee lukea yhdessä Esitteen kohtien ”*Eräitä taloudellisia tietoja*”, ”*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema*” sekä Yhtiön tilintarkastettujen tilinpäätösten ja niiden liitetietojen kanssa.

PÄÄOMARAKENNE

1 000 euroa	**31.3.2017 Toteutunut (tilintarkastamaton)**
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	
Vakuudellinen	9 222
Yhteensä	**9 222**
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	
Vakuudellinen	36 626
Yhteensä	**36 626**
Korollinen vieras pääoma	**45 848**
Oma pääoma	
Osakepääoma	705
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	32 884
Muut rahastot	202
Muuntoerot	1 639
Kertyneet voittovarat	19 071
Yhteensä	**54 499**

Nettovelkaantuneisuus **1 000 euroa**	
Likviditeetti (A)	**6 263**
Rahat ja pankkisaamiset (B)	6 263
Rahoitusarvopaperit (C)	-
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma (D)	**9 222**
Lainat rahoituslaitoksilta (E)	9 222
Lyhytaikainen nettovelkaantuneisuus yhteensä (F=D-A)	**2 959**
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma (G)	**36 626**
Lainat rahoituslaitoksilta (H)	36 626
Nettovelkaantuneisuus (G+F)	**39 585**

Taseen ulkopuoliset vastuut on kuvattu kohdassa *”Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema – Korolliset velat ja muut vastuusitoumukset – Taseen ulkopuoliset vastuusitoumukset”*.

Yllä olevan taulukon päivämäärän jälkeen Yhtiö on maksanut osinkoa 0,10 euroa osaketta kohden eli yhteensä 1 578 922 euroa. Osinko maksettiin 6.4.2017. Lisäksi Yhtiö on maksanut Halco-tasekaupan loppukauppasumman eli noin 375 tuhatta euroa 30.4.2017.

Käyttöpääomaa koskeva lausunto

Yhtiön johdon mukaan Yhtiön käyttöpääoma on riittävä kattamaan Yhtiön nykyiset tarpeet Esitteen päivämäärää seuraavan 12 kuukauden ajaksi.

ERÄITÄ TALOUDELLISIA TIETOJA

Seuraavissa taulukoissa esitetään yhteenveto Yhtiön tuloslaskelmasta, taseesta, rahavirtalaskelmasta ja tunnusluvuista 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta. Alla esitetyt tiedot perustuvat Yhtiön tilintarkastettuihin konsernitilinpäätöstietoihin 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta. Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta, sisältäen tilintarkastamattomat vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, on laadittu IFRS:n mukaisesti. Esitteeseen viittaamalla sisällytetyt Yhtiön tilintarkastetut konsernitilinpäätökset 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta on laadittu FAS:n mukaan. Lisäksi alla esitetään yhteenveto tilikauden 2016 ensimmäisen ja toisen vuosipuoliskon tuloslaskelmasta ja taseesta.

Tätä yhteenvetoa tulisi tarkastella yhdessä kappaleen "*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema*" sekä Esitteeseen viittaamalla sisällytettyjen Yhtiön tilintarkastettujen konsernitilinpäätösten kanssa.

Yhtiö raportoi puolivuosikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen lisäksi liikevaihtotiedon vuoden ensimmäiseltä ja kolmannelta vuosineljännekseltä. Liikevaihto 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta oli 20 049 tuhatta euroa.

KONSERNIN TULOSLASKELMA	**1.1.–31.12.**			
1 000 euroa	**2016 (IFRS)** (tilintar-kastettu)	**2015 (IFRS)** (tilintar-kastamaton	**2015 (FAS)** (tilintar-kastettu)	**2014 (FAS)** (tilintar-kastettu)
Liikevaihto	**64 050**	**45 573**	**45 588**	**38 272**
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-67	1 138	1 103	2 468
Valmistus omaan käyttöön	201	232	232	94
Liiketoiminnan muut tuotot	241	163	169	175
Materiaalit ja palvelut	-32 651	-27 789	-27 789	-24 746
Henkilöstökulut	-11 113	-7 643	-7 339	-5 753
Poistot ja arvonalentumiset	-3 233	-1 145	-1 676	-1 005
Liiketoiminnan muut kulut	-13 167	-7 770	-6 899	-5 745
Liikevoitto	**4 262**	**2 758**	**3 389**	**3 761**
Rahoitustuotot	3 316	494	444	438
Rahoituskulut	-2 411	-853	-851	-522
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	906	-359	-406	-84
Voitto ennen veroja	**5 168**	**2 399**	**2 983**	**3 677**
Tuloverot	-1 128	-695	-739[1]	-769[2]
Tilikauden voitto	**4 040**	**1 704**	**2 244**	**2 925**
Jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	4 040	1 704	-	-
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmillä tilikausilla siirtää tulovaikutteisiksi:				
Muuntoerot	43	101	-	-
Muut laajan tuloksen erät verovaikutus	43	101		
Laaja tulos	**4 083**	**1 804**	**2 244**	**2 925**
Jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	4 083	1 804	-	-

Emoyrityksen omistajille kuuluva osakekohtainen tulos				
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos	0,26	0,13	-	-

[1)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää laskennallisten verojen muutoksen (12 tuhatta euroa).
[2)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää laskennallisten verojen muutoksen (9 tuhatta euroa).

KONSERNITASE	**31.12.**			
1 000 euroa	**2016 (IFRS)** (tilintar-kastettu)	**2015 (IFRS)** (tilintarkas-tamaton)	**2015 (FAS)** (tilintar-kastettu)	**2014 (FAS)** (tilintar-kastettu)
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo	25 469	88	29	88
Muut aineettomat hyödykkeet	8 333	1 297	3 691[1]	654[2]
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	16 611	7 752	7 047	4 970
Lainasaamiset	720	744	717[3]	743[4]
Muut saamiset	157	150	241[5]	245[6]
Laskennalliset verosaamiset	720	339	-[7]	-[7]
Pitkäaikaiset varat yhteensä	**52 011**	**10 369**	**11 725[8]**	**6 700[9]**
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	30 176	11 873	11 679	11 838
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21 248	10 431	10 557[10]	7 530[11]
Lainasaamiset	48	26	21	31
Tuloverosaaminen	-	10	159[12]	78[12]
Rahavarat	10 519	33 310	33 384[13]	1 589[14]
Lyhytaikaiset varat yhteensä	**61 991**	**55 650**	**55 800[15]**	**21 066[16]**
Varat yhteensä	**114 002**	**66 019**	**67 525**	**27 767**
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma	705	705	705	705
Ylikurssirahasto	202	202	202	202
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	32 368	32 322	33 693	599
Kertynyt muuntoero	144	101	-267	15
Kertyneet voittovarat	12 597	11 526	11 348	8 530
Tilikauden voitto	4 040	1 704	2 244	2 925
Oma pääoma yhteensä	**50 056**	**46 559**	**47 924**	**12 976**
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Lainat	36 601	5 262	7 058	5 207
Laskennalliset verovelat	2 093	-	-[17]	-[17]
Johdannaisinstrumentit	-	49	-	-
Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet	947	430	430[21]	349[22]
Pitkäaikaiset velat yhteensä	**39 641**	**5 741**	**7 488[23]**	**5 556[24]**
Lyhytaikaiset velat				

Lainat	10 828	6 224	4 257	3 248
Johdannaisinstrumentit	38	-	-	-
Saadut ennakkomaksut	282	132	132	289
Tuloverovelat	736	103	224[18]	131[18]
Ostovelat ja muut velat	12 421	7 260	7 500[19]	5 567[20]
Lyhytaikaiset velat yhteensä	**24 305**	**13 720**	**12 113**	**9 235**
Velat yhteensä	**63 946**	**19 460**	**19 601[23]**	**14 791[24]**
Oma pääoma ja velat yhteensä	**114 002**	**66 019**	**67 525**	**27 767**

[1)] Luku koostuu seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: aineettomat oikeudet (165 tuhatta euroa) ja muut pitkävaikutteiset menot (3 527 tuhatta euroa).
[2)] Luku koostuu seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: aineettomat oikeudet (69 tuhatta euroa) ja muut pitkävaikutteiset menot (585 tuhatta euroa).
[3)]Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa vaihtuviin vastaaviin luokitellut pitkäaikaiset saamiset, jotka koostuvat eristä siirtosaamiset (0 tuhatta euroa) ja lainasaamiset (717 tuhatta euroa). [4)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa vaihtuviin vastaaviin luokitellut pitkäaikaiset saamiset, jotka koostuvat eristä siirtosaamiset (5 tuhatta euroa) ja lainasaamiset (738 tuhatta euroa).
[5)] Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt muut saamiset (238 tuhatta euroa) sekä muut osakkeet ja osuudet (3 tuhatta euroa).
[6)] Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt muut saamiset (241 tuhatta euroa) sekä muut osakkeet ja osuudet (4 tuhatta euroa).
[7)] FAS-taseessa laskennalliset verosaamiset on esitetty lyhytaikaisina varoina.
[8)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt pysyvät vastaavat yhteensä (11 008 tuhatta euroa) ja pitkäaikaiset saamiset (717 tuhatta euroa).
[9)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt pysyvät vastaavat yhteensä (5 957 tuhatta euroa) ja pitkäaikaiset saamiset (743 tuhatta euroa).
[10)] Luku sisältää seuraavat FAS-taseessa erikseen esitetyt erät: myyntisaamiset (9 219 tuhatta euroa), saamiset saman konsernin yrityksiltä (0 tuhatta euroa), muut saamiset (809 tuhatta euroa) sekä siirtosaamiset (528 tuhatta euroa).
[11)] Luku sisältää seuraavat FAS-taseessa erikseen esitetyt erät: myyntisaamiset (6 335 tuhatta euroa), saamiset saman konsernin yrityksiltä (0 tuhatta euroa), muut saamiset (598 tuhatta euroa) sekä siirtosaamiset (597 tuhatta euroa).
[12)] FAS-taseessa tuloverosaaminen on esitetty eränä laskennallinen verosaaminen.
[13)] Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt erät rahat ja pankkisaamiset (33 353 tuhatta euroa) sekä rahoitusarvopaperit (31 tuhatta euroa).
[14)] Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt erät rahat ja pankkisaamiset (1 559 tuhatta euroa) sekä rahoitusarvopaperit (30 tuhatta euroa).
[15)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseen erän vaihtuvat vastaavat yhteensä (56 517 tuhatta euroa) vähennettynä pitkäaikaisilla saamisilla (717 tuhatta euroa).
[16)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseen erän vaihtuvat vastaavat yhteensä (21 809 tuhatta euroa) vähennettynä pitkäaikaisilla saamisilla (743 tuhatta euroa).
[17)] FAS-taseessa laskennallinen verovelka on esitetty lyhytaikaisena velkana.
[18)] FAS-taseessa tuloverovelat on esitetty eränä laskennallinen verovelka.
[19)] Luku koostuu FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: ostovelat (5 609 tuhatta euroa), velat saman konsernin yrityksille (0 tuhatta euroa), muut velat (574 tuhatta euroa) ja siirtovelat (1 318 tuhatta euroa).
[20)] Luku koostuu seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: ostovelat (3 984 tuhatta euroa), velat saman konsernin yrityksille (22 tuhatta euroa), muut velat (346 tuhatta euroa) ja siirtovelat (1 215 tuhatta euroa).
[21)] FAS-taseessa työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet on esitetty pakollisina varauksina.
[22)] FAS-taseessa työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet on esitetty pakollisina varauksina
[23)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt pakolliset varaukset (430 tuhatta euroa).
[24)] Tilintarkastamaton. Luku sisältää FAS-taseessa eritellyt pakolliset varaukset (349 tuhatta euroa).

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA **1.1.–31.12.**

1 000 euroa	**2016 (IFRS)** (tilintar-kastettu)	**2015 (IFRS)** tilintar-kastamaton)	**2015 (FAS)** (tilintar-kastettu)	**2014 (FAS)** (tilintar-kastettu)
Liiketoiminnan rahavirrat				
Voitto ennen veroja	5 168	2 399	2 983	3 677
Oikaisut:				
Poistot ja arvonalentumiset	3 233	1 145	1 676	1 005
Rahoitustuotot ja -kulut	-906	359	406	84
Osakeperusteiset maksut henkilöstölle	-	298	-	-

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot (+)	135	64	-	-
Muut ei rahavirtavaikutteiset erät	46	46	0	93
Rahavirrat ennen käyttöpääoman muutoksia	7 677	4 312	5 066	4 858
Käyttöpääoman muutos				
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-)	-8 187	-2 792	- 3 110	-232
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-37	370	159	-4 108
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+)	2 048	1 926	1 951	1 063
Liiketoiminnan rahavirrat ennen rahoituseriä ja veroja	**1 456**	**3 770**	**4 066**	**1 581**
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-737	-721	-851	-522
Saadut korot ja muut rahoituskulut	20	420	444	438
Maksetut verot	-521	-1 062	-728	-760
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta	**264**	**2 452**	**2 932**	**737**
Investointien rahavirrat				
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	-1 749	-3 254	-6 695[1]	-2 038[2]
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	-892	-1 065	-	-
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot	77	357	-	-
Lainasaamisten takaisinmaksut	2	37	-	-
Tuotot valuuttajohdannaissopimuksista	1 156	-	-	-
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-56 622	-	-	-
Investointien nettorahavirta	**-58 027**	**-3 926**	**-6 695**	**-2 038**
Rahoituksen rahavirrat				
Osakeannista saatu rahamäärä kuluilla vähennettynä	-	31 335	33 094	374
Omien osakkeiden hankinta	-	-47	-47	-145
Pitkäaikaisten lainojen nostot	36 815	3 123	1 851[3]	-543[3]
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 871	-1 745	-	-
Luotollisten tilien muutos	636	1 229	1 091[4]	1 148[5]
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-67	-171	-	-
Osingonjako	-631	-433	-433	-429
Rahoituksen nettorahavirta	**34 881**	**33 291**	**35 557**	**405**
Rahavarojen nettolisäys (+)/-vähennys (-)				
Rahavarat tilikauden alussa	33 310	1 516	1 559	2 455
Valuuttakurssierot rahavaroista	91	-23	-	-
Rahavarat tilikauden lopussa	**10 519**	**33 310**	**33 353**	**1 559**
Taseen mukainen rahavarojen muutos	**-22 862**	**31 817**	**31 794**	**-896**

[1)] Luku sisältää seuraavat FAS-rahoituslaskelmassa eritellyt erät: investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (6 731 tuhatta euroa), myönnetyt lainat (0 tuhatta euroa), investoinnit muihin sijoituksiin (0 tuhatta euroa) sekä pitkäaikaisten saamisten muutos (37 tuhatta euroa).

[2)] Luku sisältää seuraavat FAS-rahoituslaskelmassa eritellyt erät: investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (1 713 tuhatta euroa), myönnetyt lainat (374 tuhatta euroa), investoinnit muihin sijoituksiin (0 tuhatta euroa) sekä pitkäaikaisten saamisten muutos (49 tuhatta euroa).

[3] Luku kuvaa pitkäaikaisten lainojen muutosta, sillä FAS-rahoituslaskelmassa pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut on netotettu.
[4] Luku sisältää seuraavat FAS-rahoituslaskelmassa eritellyt erät: lyhytaikaisten lainojen muutos (1 008 tuhatta euroa) sekä muunto- ja kurssierojen muutos (83 tuhatta euroa).
[5] Luku sisältää seuraavat FAS-rahoituslaskelmassa eritellyt erät: lyhytaikaisten lainojen muutos (937 tuhatta euroa) sekä muunto- ja kurssierojen muutos (211 tuhatta euroa).

Taloudellisia tietoja tilikauden 2016 ensimmäiseltä ja toiselta vuosipuoliskolta

Yhtiö esittää alla tilikauden 2016 ensimmäisen ja toisen vuosipuoliskon taloudellisia tietoja. Tietojen esittämisellä pyritään havainnollistamaan vuoden 2016 aikana toteutettujen yritysostojen vaikutusta tilikauden 2016 taloudellisiin raportteihin. 19.5.2016 Yhtiö osti 100 % Drilling Tools Australia Pty Ltd:n osakkeista. DTA oli Australian pörssissä (ASX) listatun kansainvälisen kaivosalan palveluita tarjoavan yhtiön Ausdrill Ltd:n tytäryritys. Hankinta saatettiin päätökseen 30.6.2016.

DTA:n hankintahinta oli 44 209 tuhatta euroa, josta 30 946 tuhatta euroa maksettiin kaupanteon yhteydessä ja 13 263 tuhatta euroa maksettiin 31.12.2016. Yhtiö rahoitti kaupan osittain toukokuussa 2015 toteutetusta listautumisannista saaduilla varoilla ja osittain uudella pankkirahoituksella. Vastike maksettiin kokonaisuudessaan rahana.

Hankittu liiketoiminta kerrytti 1.7.–31.12.2016 konsernin laajaan tuloslaskelmaan liikevaihtoa 12 340 tuhatta euroa ja liiketappiota 447 tuhatta euroa.

5.7.2016 Yhtiö osti 100 % Bulroc (UK) Limitedin osakkeista Bulroc Holdings Limitediltä. Hankinta saatettiin päätökseen 5.7.2016.

Hankintahinta oli 11 906 tuhatta euroa, ja se maksettiin rahana hankinnan toteutuessa.

Hankittu liiketoiminta kerrytti 6.7–31.12.2016 konsernin laajaan tuloslaskelmaan liikevaihtoa 3 576 tuhatta euroa ja liiketappiota 183 tuhatta euroa.

Yhtiön konsernitilinpäätökseen yrityskauppojen johdosta yhdistelty liikevaihto oli yhteensä 15,4 miljoonaa euroa (Bulrocin ja DTA:n sisäiset liikevaihtoerät eliminoituina).

KONSERNIN TULOSLASKELMA **1 000 euroa**	**1.7.–31.12. 2016 (IFRS)**	**1.1.–30.6. 2016 (IFRS)**	**1.1.–31.12. 2016 (IFRS)**
	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastettu)
Liikevaihto	**42 974**	**21 076**	**64 050**
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-1 410	1 343	-67
Valmistus omaan käyttöön	103	98	201
Liiketoiminnan muut tuotot	141	100	241
Materiaalit ja palvelut	-19 827	-12 823	-32 651
Henkilöstökulut	-7 355	-3 758	-11 113
Poistot ja arvonalentumiset	-2 554	-679	-3 233
Liiketoiminnan muut kulut	-9 319	-3 849	-13 167
Liikevoitto	**2 755**	**1 508**	**4 262**
Rahoitustuotot	1 308	2 008	3 316
Rahoituskulut	-772	-1 639	-2 411
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	536	369	906
Voitto ennen veroja	**3 291**	**1 877**	**5 168**
Tuloverot	-733	-395	-1 128
Tilikauden voitto	**2 558**	**1 482**	**4 040**

KONSERNITASE 1 000 euroa	30.6.2016 (IFRS) (tilintarkastamaton)	31.12.2016 (IFRS) (tilintarkastettu)	31.12.2015 (IFRS) (tilintarkastamaton)
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	19 501	25 469	88
Muut aineettomat hyödykkeet	6 836	8 333	1 297
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14 991	16 611	7 752
Lainasaamiset	742	720	744
Muut saamiset	156	157	150
Laskennalliset verosaamiset	691	720	339
Pitkäaikaiset varat yhteensä	**42 917**	**52 011**	**10 369**
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	27 363	30 176	11 873
Myyntisaamiset ja muut saamiset	14 292	21 248	10 431
Johdannaissaamiset	449	-	-
Lainasaamiset	65	48	26
Tuloverosaaminen	204	-	10
Rahavarat	26 280	10 519	33 310
Lyhytaikaiset varat yhteensä	**68 654**	**61 991**	**55 650**
Varat yhteensä	**111 570**	**114 002**	**66 019**
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	705	705	705
Ylikurssirahasto	202	202	202
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	32 322	32 368	32 322
Kertynyt muuntoero	120	144	101
Kertyneet voittovarat	12 598	12 597	11 526
Tilikauden voitto	1 482	4 040	1 704
Oma pääoma yhteensä	**47 429**	**50 056**	**46 559**
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	32 502	36 601	5 262
Laskennalliset verovelat	1 583	2 093	-
Johdannaisinstrumentit	30	-	49
Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet	891	947	430
Pitkäaikaiset velat yhteensä	**35 005**	**39 641**	**5 741**
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	4 820	10 828	6 224
Johdannaisinstrumentit	-	38	-
Saadut ennakkomaksut	269	282	132
Tuloverovelat	16	736	103
Ostovelat ja muut velat	24 032	12 421	7 260
Lyhytaikaiset velat yhteensä	**29 136**	**24 305**	**13 720**
Velat yhteensä	**64 141**	**63 946**	**19 460**
Oma pääoma ja velat yhteensä	**111 570**	**114 002**	**66 019**

Tunnusluvut

Yhtiö seuraa useita tunnuslukuja, joita se käyttää liiketoimintansa tuloskehityksen mittaamiseen. Tunnuslukuihin sisältyy myös Vaihtoehtoisia Tunnuslukuja. Lisätietoja Vaihtoehtoisista Tunnusluvuista ja niiden määritelmistä on kohdassa ”*Eräitä seikkoja – Tilinpäätöstietojen ja eräiden muiden tietojen esittäminen – Vaihtoehtoiset tunnusluvut*”. Seuraavassa taulukossa esitetään Yhtiön tunnuslukutiedot

31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta sekä tilikauden 2016 ensimmäiseltä ja toiselta vuosipuoliskolta.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT	1.7.–31.12. 2016 (IFRS) (tilintarkastamaton)	1.1.–30.6. 2016 (IFRS) (tilintarkastamaton)	1.1.–31.12. 2016 (IFRS) (tilintarkastamaton)	2015 (IFRS) (tilintarkastamaton)	2015 (FAS) (tilintarkastamaton)	2014 (FAS) (tilintarkastamaton)
Liikevaihto, 1 000 euroa	42 974	21 076	64 050*	45 573	45 588*	38 272*
Liikevaihdon kasvu, %	-	-	40,5	19,1	19,1	12,7
Myyntikate, 1 000 euroa	17 405	7 747	25 152	14 683	14 683	11 337
Myyntikate, osuus liikevaihdosta, %	40,5	36,8	39,3	32,2	32,2	29,6
Käyttökate, 1 000 euroa	5 308	2 187	7 495	3 903	5 066	4 765
Käyttökate, osuus liikevaihdosta, %	12,4	10,4	11,7	11,1	11,1	12,5
Oikaistu käyttökate, 1 000 euroa	8 064	2 187	10 251	4 793	5 066	4 765
Oikaistu käyttökate, osuus liikevaihdosta, %	18,8	10,4	16,0	10,5	11,1	12,5
EBITA, 1 000 euroa	3 213	1 508	4 721	2 758	3 448	3 819
EBITA, osuus liikevaihdosta, %	7,5	7,2	7,4	6,7	7,6	10,0
Oikaistu EBITA, 1 000 euroa	5 960	1 508	7 468	3 648	3 448	3 819
Oikaistu EBITA, osuus liikevaihdosta, %	13,9	7,2	11,7	8,0	7,6	10,0
Liikevoitto, 1 000 euroa	2 754	1 508	4 262*	2 758	3 389*	3 761*
Liikevoitto, osuus liikevaihdosta, %	6,4	7,2	6,7	6,1	7,4	9,8
Katsauskauden tulos, 1 000 euroa	2 581	1 502	4 083*	1 804	2 244*	2 925*
Katsauskauden tulos, osuus liikevaihdosta, %	6,0	7,1	6,4	4,0	4,9	7,6
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	-	-	0,26*	0,13	0,17	0,29
Oman pääoman tuotto, %	-	-	9,9	7,4	7,4	25,4
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROCE), %	-	-	5,5	6,6	9,5	21,2
Korolliset nettovelat, 1 000 euroa	36 910	11 042	36 910	-21 824	-22 070	6 866
Omavaraisuusaste, %	43,9	42,5	43,9	70,5	71,1	47,4
Nettovelkaantumisaste, %	73,7	23,3	73,7	-46,9	-46,1	52,9
Bruttoinvestoinnit, 1 000 euroa	24 755	33 272	58 027	3 926	7 732	1 731
Bruttoinvestoinnit, osuus liikevaihdosta, %	-	-	90,6	8,6	17,0	4,5
Bruttoinvestoinnit ilman yritysostoa, 1 000 euroa	-	-	2 641	3 926	7 732	1 731
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, 1 000 euroa	1 062	444	1 505	1 367	1 368	804
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, osuus liikevaihdosta, %	2,5	2,1	2,3	3,0	3,0	2,1
Henkilöstö keskimäärin kauden aikana	239	129	199	124	124	109
Henkilöstö katsauskauden lopussa	263	134	263	134	134	109

*Tilintarkastettu

KÄYTTÖKATE JA OIKAISTU KÄYTTÖKATE	1.7.–31.12.	1.1.–30.6.	1.1.–31.12.			
1 000 euroa	2016 (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 (IFRS) (tilintarkastamaton)	2015 (IFRS) (tilintarkastamaton)	2015 (FAS) (tilintarkastamaton)	2014 (FAS) (tilintarkastamaton)
Liikevoitto	2 754	1 508	4 262*	2 758	3 389*	3 761*
Poistot ja arvonalentumiset	2 554	679	3 233*	1 145	1 676*	1 005*
Käyttökate	5 308	2 187	7 495	3 903	5 066	4 765
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät						
Listautumiseen liittyvät kulut	-	-	-	890	-	-
Yrityshankintoihin liittyvät kulut	2 756	-	2 756	-	-	-

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	2 756	-	2 756	890	-	-
Oikaistu käyttökate	8 064	2 187	10 251	4 793	5 066	4 765

* Tilintarkastettu

EBITA	**1.7.–31.12.**	**1.1.–30.6.**	**1.1.–31.12.**			
	2016 (IFRS)	**2016 (IFRS)**	**2016 (IFRS)**	**2015 (IFRS)**	**2015 (FAS)**	**2014 (FAS)**
1 000 euroa	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)	
Liikevoitto	2 754	1 508	4 262*	2 758	3 389*	3 761*
Yritysjärjestelyihin liittyvät poistot	459	-	459	-	59	58
EBITA	3 213	1 508	4 721	2 758	3 448	3 819

* Tilintarkastettu

OIKAISTU EBITA	**1.7.–31.12.**	**1.1.–30.6.**	**1.1.–31.12.**			
	2016 (IFRS)	**2016 (IFRS)**	**2016 (IFRS)**	**2015 (IFRS)**	**2015 (FAS)**	**2014 (FAS)**
1 000 euroa	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)	
Liikevoitto	2 754	1 508	4 262*	2 758	3 389*	3 761*
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät						
Vaihto-omaisuuden kohdistusten kuluvaikutus	2 195	-	2 195	-	-	-
Yritysjärjestelyjen kulut	561	-	561	-	-	-
Listautumiskulut	-	-	-	890	-	-
Oikaistu liikevoitto	5 510	1 508	7 018	3 648	3 389	3 761
Yritysjärjestelyihin liittyvät poistot	459	-	459	-	59	58
Oikaistu EBITA	5 960	1 508	7 468	3 648	3 448	3 819

* Tilintarkastettu

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Käyttökate = Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset

EBITA = Liikevoitto + Asiakassuhteiden ja brändin poistot

$$\text{Osakekohtainen tulos (EPS), euroa} = \frac{\text{Tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä (keskimäärin tilikauden aikana)}}$$

$$\text{Oman pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{Tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin tilikauden aikana)}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), \%} = \frac{\text{EBIT (Liikevoitto)}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin tilikauden aikana) + Korolliset rahoitusvelat (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, keskimäärin tilikauden aikana)}} \times 100$$

Korolliset nettovelat = Lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta - Rahat ja pankkisaamiset - Lyhytaikaiset rahoitusarvopaperit

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – Saadut ennakot}} \times 100$$

$$\text{Nettovelkaantumisaste, \%} = \frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

LIIKETOIMINNAN TULOS JA TALOUDELLINEN ASEMA

Seuraava katsaus koskien Yhtiön liiketoiminnan tulosta ja taloudellista asemaa tulee lukea yhdessä jaksojen ”Eräitä seikkoja – Tilinpäätöstietojen ja eräiden muiden tietojen esittäminen”, ”Pääomarakenne ja velkaantuneisuus” ja ”Eräitä taloudellisia tietoja” sekä tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytettyjen Yhtiön 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiden tilikausien tilintarkastettujen konsernitilinpäätösten kanssa.

Esitteeseen viittaamalla sisällytetty Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta, sisältäen tilintarkastamattomat vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, on laadittu IFRS:n mukaisesti. Esitteeseen viittaamalla sisällytetyt Yhtiön tilintarkastetut konsernitilinpäätökset 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta on laadittu FAS:n mukaan. Lisätietoa merkittävimmistä eroista Yhtiön IFRS:n ja FAS:n mukaan laadittujen konsernitilinpäätösten välillä on Esitteeseen viittaamalla sisällytetyn Yhtiön 31.12.2016 päättyneen tilikauden tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 6.6 sekä kohdassa ” – Taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tekijät – IFRS:n käyttöönotto”.

Tämä katsaus sisältää tulevaisuutta koskevia lausumia, joihin väistämättä liittyy riskejä ja epävarmuutta. Toteutuvat tulokset voivat poiketa olennaisesti näissä tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa esitetystä. Katso ”Riskitekijät” ja ”Eräitä seikkoja – Tulevaisuutta koskevat lausumat”.

Tulokseen vaikuttavia tekijöitä

Makrotaloudellinen kehitys: Yleinen maailmanlaajuinen taloudellinen kehitys ja Yhtiön taloudellinen asema, luottamus liiketoimintaan sekä rahoituksen saatavuus voivat vaikuttaa Yhtiön myyntivolyymeihin ja sitä kautta Yhtiön tulokseen. Taloudellinen kehitys voi myös lykätä asiakkaiden uusia projekteja ja sitä kautta viivästyttää Yhtiön tuotteiden tilauksia ja näin ollen vaikuttaa Yhtiön tulokseen.

Yhtiön tuotteiden kysyntä: Yhtiön tuotteiden ja palvelujen kysyntään vaikuttavat muutokset sen toimintamarkkinoiden aktiivisuudessa, johon puolestaan vaikuttavat yleinen taloudellinen tilanne, muutokset loppuasiakkaiden käyttäytymisessä ja teknologinen kehitys. Toimintamarkkinoiden keskeisiä suuntauksia, joiden Yhtiön johto uskoo vaikuttavan Yhtiön asiakkaisiin, on kuvattu kohdassa ”*Markkina- ja toimialakatsaus – Yhtiöön vaikuttavat keskeisimmät tekijät ja markkinatrendit*”.

Yhtiön toimintamarkkinoiden kasvu: Yhtiön toimintamarkkinoiden kasvu vaikuttaa Yhtiön myyntivolyymeihin ja sitä kautta Yhtiön tulokseen. Poraukseen liittyvien kulutusosien kysyntä on riippuvainen porausmääristä ja kiviolosuhteista eikä niinkään porauslaitteiden kysyntään voimakkaasti vaikuttavista taloudellisista sykleistä. Yhtiön tulos on erityisesti riippuvainen TH- ja DTH-porausta suorittavien Yhtiön asiakkaiden tuotantomääristä.

Jakeluverkoston tehokkuus: Yhtiöllä on maailmalla 21 omaa myynti- ja palvelupistettä ja aktiivinen myyntiverkosto 115 maassa. Yhtiön jakeluverkosto kattaa tällä hetkellä noin 150 jakelijaa. Lisätäkseen yhä jakelijaverkostonsa tehokkuutta, Yhtiö seuraa ja kehittää aktiivisesti jakelijaverkostonsa rakennetta ja toimintaa.

Kilpailu: Yhtiö toimii erittäin kilpailluilla markkinoilla. Kilpailun johdosta Yhtiön kilpailijat nopeuttavat liiketoiminnan kehitystään ja arvioivat liiketoimintaansa uudelleen. Kilpailutilanteessa tapahtuvilla muutoksilla voi olla olennainen vaikutus Yhtiön kasvumahdollisuuksiin ja sitä kautta Yhtiön tulokseen. Katso ”*Markkina- ja toimialakatsaus – Kilpailullinen markkinatilanne*”.

Tuotteiden elinkaari: Yhtiö valmistaa porauksessa käytettäviä kulutusosia kaivosteollisuuden, maanrakennuksen, tunnelinporauksen ja kaivonporauksen sovelluksiin. Yhtiön poraustuotteiden keskimääräinen elinkaari on pitkä ja poraustuotemallisto pysyy teknisesti stabiilina. Yhtiö on kuitenkin laajentanut tuoteportfoliotaan merkittävästi yritysostoin viimeisen 12 kuukauden aikana.

Raaka-aineiden ja tarvikkeiden hinnat: Yhtiön liiketoiminnan tulokseen vaikuttavat vaihtelut raaka-aineiden ja tarvikkeiden hinnoissa. Yhtiön tuotteissa käytetty pääasiallinen raaka-aine on teräs. Sen lisäksi tuotteissa käytetään kovametallinastoja. Edellä mainittujen aineiden hinta ja saatavuus voivat vaihdella muun muassa tarjonnasta ja kysynnästä, tuottajien kapasiteetista ja ympäristölainsäädännön asettamista vaatimuksista ja rajoituksista riippuen ja näin ollen vaikuttaa Yhtiön liiketoiminnan tulokseen. Raaka-aineiden ja komponenttien hintojen muutokset voivat myös vaikuttaa varastojen arvoon.

Johto ja henkilöstö: Yhtiön menestys riippuu olennaisesti Yhtiön johdon ja henkilöstön ammattitaidosta sekä siitä, kuinka hyvin Yhtiö pystyy hankkimaan, motivoimaan ja pitämään palveluksessaan ammattitaitoista henkilöstöä organisaation joka tasolla sekä ylläpitämään henkilöstön ammattitaitoa. Yritysostojen seurauksena Yhtiön henkilöstön määrä on kasvanut vuonna 2016 merkittävästi.

Valuuttakurssien vaihtelut: Yhtiöön kohdistuu valuuttakurssiriski useissa valuutoissa. 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella noin 43 prosenttia Yhtiön liikevaihdosta tuli yhtiöistä euroalueen ulkopuolelta. Yhtiön liikevaihdon päävaluutat ovat euro, Yhdysvaltojen dollari, Australian dollari, Britannian punta ja Etelä-Korean won. Samalla jaksolla noin 41 prosenttia Yhtiön kuluista oli muissa valuutoissa kuin euroissa. Yhtiön kulujen päävaluutat ovat euro, Yhdysvaltojen dollari, Australian dollari, Britannian punta ja Etelä-Korean won.

Yritysjärjestelyt: Yritysostoilla on ollut olennainen vaikutus Yhtiön liikevaihdon ja tuloksen kehittymiseen erityisesti vuonna 2016. Valikoidut strategiset yritysostot ovat jatkossakin osa Yhtiön kasvustrategiaa. Yritysostoilla tavoitellaan teknologian laajentamista, jakeluverkon vahvistamista nykyisillä tai uusilla markkinoilla sekä täydentävien ja synergisten tuotteiden lisäämistä tuoteportfolioon. Yritysostoihin perustuvaan kasvuun liittyy riskejä, jotka koskevat muun muassa suunnitellun investoinnin toteutuskelpoisuuden arviointia, hankitun liiketoiminnan ja henkilöstön integrointia sekä siirtyneen henkilöstön sitouttamista.

Yhtiön johdon mukaan Yhtiön tulokseen vaikuttavat myös tietyt, pääasiassa luonteeltaan sisäiset tekijät, joista tärkeimpiä ovat seuraavat:

- Yhtiön kyky neuvotella kilpailukykyiset ehdot toimittajiensa, asiakkaidensa ja muiden yhteistyökumppaneidensa kanssa;
- Yhtiön menestyminen tuotteiden hinnoittelussa, etenkin kilpailijoihin verrattuna;
- Yhtiön teknologiavalinnat ja kyky kaupallistaa teknologiat kilpailukykyisiksi tuotteiksi ja siirtää ne menestyksellisesti tuotantoon;
- Yhtiön menestyminen hankinnoissa, esimerkiksi oikeat materiaalivalinnat ja -määrät sekä toimitusketjun ja logistiikan hallinta;
- Muutokset toimittajissa ja Yhtiön kyky hallita toimitusketjua;
- Yhtiön toiminnan kustannustehokkuus ja Yhtiön kyky kasvattaa sen myyntivolyymeja;
- Yhtiön menestyminen sen tekemissä investoinneissa, etenkin kustannusten, aikataulujen ja tuottavuuden osalta;
- Yhtiön kyky tuottaa jatkuvasti korkealaatuisia tuotteita;
- Yhtiön menestyminen tuotekehityksessä sekä tuotteiden modifikaatiossa;
- Mahdolliset keskeytykset tuotannossa ja niistä johtuvat viivästykset tuotteiden toimituksissa.

Edellisen tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Yhtiö osti tammikuussa 2017 Halco International LLC:n ja Halco America LLC:ltä tuotanto-omaisuuden ja aineettomat oikeudet. Helmikuussa 2017 Yhtiö osti enemmistön (51 %) Halco Brighouse Ltd:n osakkeista. Kyseessä on Halcon liiketoimintaa harjoittava yhtiö Englannissa. Kauppaan sisältyy myös oikeus ja velvollisuus ostaa loput (49 %) osakkeista optio-oikeuden perusteella vuoden kuluttua. Liiketoimintojen kauppahinta yhteensä oli 2 998 tuhatta euroa, josta 1 640 tuhatta euroa maksettiin laskemalla liikkeeseen Yhtiön osakkeita ja 983 tuhatta euroa maksettiin rahalla kaupan toteuttamisen yhteydessä. Lykätty kauppahinta 375 tuhatta euroa maksettiin rahalla huhtikuussa 2017. Halco Brighouse Ltd:n osto-option toteutushinta riippuu yhtiön liikevaihdosta vuonna 2017 ja sen arvo on rajattu 350 tuhanteen euroon (300 tuhatta puntaa). Yhtiö on laatimassa alustavaa hankintamenolaskelmaa Halco-hankintaan liittyen.

Yhtiön hallitus päätti 23.3.2017 merkittävästä tuotannollisesta investoinnista, jolla Yhtiö tulee kasvattamaan Top Hammer -tuoteryhmän kankien ja niskojen tuotantovolyymia merkittävästi Etelä-Koreassa. Yhtiön arvio uuden tehtaan kokonaisinvestoinnista on noin 10 miljoonaa euroa. Tehtaan tuotannon arvioidaan alustavasti alkavan vuoden 2017 loppuun mennessä.

Yhtiö jatkoi Listautumista koskevia selvityksiä yhdessä neuvonantajiensa kanssa. Yhtiön varsinainen yhtiökokous päätti 28.3.2017 osingonjaosta (0,10 euroa Osakkeelta) ja uusien hallituksen jäsenten valinnasta. Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous päätti 20.4.2017 hallitukselle annetusta osakeantivaltuutuksesta, jonka nojalla voidaan laskea liikkeelle enintään 7 000 000 Yhtiön uutta osaketta. Yhtiökokous päätti myös hallitukselle annettavasta valtuutuksesta omien osakkeiden hankkimiseen, jonka nojalla voidaan hankkia enintään 1 608 390 Yhtiön osaketta.

Mika Virtanen nimitettiin uudeksi Yhtiön toimitusjohtajaksi ja hän aloitti virallisesti 1.5.2017. Uusi globaali johtoryhmä, jossa on yksitoista jäsentä, nimitettiin 1.1.2017 alkaen. Uusi CFO Ilkka Miettinen ja uusi VP Region East Jorma Juntunen aloittivat helmi- ja maaliskuussa 2017, David Mildren, Director Halco-liiketoiminta, ja VP Down the Hole Tommi Lehtonen aloittivat huhtikuussa 2017, sekä VP EMEA Kari Alenius aloitti toukokuussa 2017.

Yhtiön tilintarkastamaton liikevaihto tilikauden 2017 ensimmäiseltä vuosineljännekseltä oli 20 049 tuhatta euroa ja kasvua vertailukauteen eli tilikauden 2016 ensimmäiseen vuosineljännekseen oli 113,4 prosenttia. Kasvu oli orgaanista sekä erityisesti yritysostoista johtuvaa rakenteellista kasvua. Yhtiö raportoi tilikaudella 2017 IFRS:n mukaisesti.

Tulevaisuudennäkymät ja tulosennuste

Alla esitetyt tulevaisuuden näkymät sisältävät tulevaisuutta koskevia lausumia, jotka eivät ole takeita tulevasta taloudellisesta suorituskyvystä. Yhtiön todellinen taloudellinen suorituskyky voi poiketa merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneiden lausumien yhteydessä ilmaistusta. Monet muun muassa kohdissa "*Eräitä seikkoja – Tulevaisuutta koskevat lausumat*", "*Riskitekijät*" ja "*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema – Keskeisiä liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä*" mainitut tekijät voivat vaikuttaa merkittävästi Yhtiön taloudelliseen suorituskykyyn.

Yhtiön liikevaihdon odotetaan jatkavan kasvuaan. Yhtiö uskoo, että heikko markkinatilanne alkaa elpyä useiden vuosien tasaisen jakson jälkeen ja Yhtiö pyrkii hyödyntämään tätä odotettua positiivista markkinamuutosta Yhtiön 21 myynti- ja palvelupisteen sekä kuuden tuotantolaitoksen voimin. Yhtiö uskoo, että uusi laajempi tuotevalikoima tarjoaa hyvät mahdollisuudet kasvattaa markkinaosuutta porauksessa käytettävien kulutusosien liiketoimintasegmentissä.

Riippumattoman tilintarkastajan lausunto tulosennusteesta on tämän Esitteen liitteenä 2.

Yhtiön vuoden 2016 FAS-tilinpäätöksessä kannattavuutta mittaava tunnusluku EBITA oli 10,6 % (raportoitu luku, johon ei ole tehty oikaisuja. FAS- ja IFRS-tilinpäätösten tunnusluvut eivät ole keskenään suoraan vertailukelpoisia).

Yhtiö on siirtynyt IFRS-tilinpäätöskäytäntöön vuonna 2017. Vuodelta 2016 laaditun IFRS-muotoisen tilinpäätöksen mukaisesti laskettu suhteellinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) oli 11,7 %. Yhtiön johto arvioi, että Yhtiön prosentuaalinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) säilyy vuonna 2017 vuoden 2016 tasolla, mikäli markkinakysyntä säilyy nykytasolla eikä markkinoilla esiinny muita häiriötekijöitä.

Yhtiö määrittelee EBITA-kannattavuustunnusluvun seuraavasti: Liikevoitto (EBIT) lisättynä liiketoimintojen hankintojen yhteydessä taseeseen merkittyjen asiakassuhteiden ja brändien poistoilla. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät, kuten yrityshankintoihin liittyvät välittömät transaktiokulut, vaihto-omaisuuden kohdistusten kuluvaikutus vuodelta 2016 sekä listautumisen välittömät transaktiokulut.

Yhtiön arvio kannattavuuden säilymisestä samalla tasolla perustuu muun muassa seuraaviin seikkoihin:

- Vuonna 2016 hankittujen yritysten kannattavuus vaikuttaa koko kuluvan tilikauden kannattavuuteen.
- Yritysostojen myötä Yhtiön hankintamäärät kasvavat, minkä johdosta Yhtiön johto uskoo Yhtiön saavuttavan ostohinnoissa skaalaetuja, mikä parantaisi suhteellista kannattavuutta
- Yhtiön johto arvioi, että tuotantomäärien kasvaessa tuottavuus kehittyy positiivisesti ja tuotannon yksikköhinnat laskevat. Tämä johtaisi myyntikatteen parantumiseen. Parantunut myyntikate myös kompensoisi mahdollista hintaeroosiota.
- Yhtiön johto arvioi, että laajemman tuotetarjonnan myötä Yhtiön myynnin tehokkuus kehittyy suotuisasti. Tämä yhdistettynä suurempiin toimituseriin tehostaa myyntiä ja pienentää myynnin yksikkökustannuksia myytyä tuotetta kohden.

Yhtiön johto voi osittain toiminnallaan vaikuttaa kannattavuuden säilymiseen samalla tasolla toteuttamalla kasvustrategiaa ja hallitsemalla kustannusten kasvua. Yhtiön johdon vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevat seikat liittyvät yleiseen markkinakehitykseen, asiakkaiden käyttäytymiseen, kansainvälisen kaupan

muutoksiin, muiden markkinatoimijoiden järjestelyihin sekä muihin Yhtiön toimialaan ja liiketoimintaan liittyviin riskeihin, joita on kuvattu kohdassa ”*Riskitekijät*”.

Taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tekijät

IFRS:n käyttöönotto

Yhtiö on siirtynyt noudattamaan kansainvälisiä IFRS-standardeja 1.1.2017 alkaen. Konsernitilinpäätökset laadittiin 31.12.2016 saakka suomalaisen tilinpäätössääntelyn mukaisesti. Yhtiön IFRS-standardeihin siirtymispäivä oli 1.1.2015. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC -tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2016. Esitteeseen viittaamalla sisällytetty Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu IFRS:n mukaan, ja se sisältää tilintarkastamattomat IFRS:n mukaan laaditut vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta. Esitteeseen viittaamalla sisällytetyt Yhtiön 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiden tilikausien tilintarkastetut konsernitilinpäätökset on laadittu FAS:n mukaan.

Merkittävimmät IFRS:n ja FAS:n mukaan laadittujen konsernitilinpäätösten väliset erot on kuvattu tilikauden 2016 tilinpäätöksessä liitetietojen kohdassa 6.6 Siirtyminen IFRS -standardien noudattamiseen.

Yritysjärjestelyt

Yhtiö on ostanut tilikauden 2016 aikana kaksi tytäryhtiötä. DTA on konsolidoitu 30.6.2016 alkaen ja Bulroc 5.7.2016 alkaen konsernin lukuihin. Yhtiön konserniin yhdistelty liikevaihto oli yhteensä 15,4 miljoonaa euroa (Bulrocin ja DTA:n sisäiset liikevaihtoerät eliminoituina). Hankinnoista maksettiin yhteensä 56,8 miljoonaa euroa, jota vastaan saatiin 22,9 miljoonaa euroa varoja. IFRS-tilinpäätöskäytännön mukainen liikearvo oli 25,5 miljoonaa euroa, jonka arvonalennustestaus tehdään vähintään kerran vuodessa tai mikäli olosuhteissa on tapahtunut olennaisia muutoksia.

Uudet IFRS-standardit, joita ei ole vielä otettu käyttöön

<u>IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin</u>

IFRS 9 korvaa IAS 39:n mukaiset luokittelu- ja arvostusmallit ja sisältää uudistetun ohjeistuksen rahoitusvarojen luokittelusta ja arvostuksesta, uuden odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvan mallin rahoitusvarojen arvonalentumien laskentaa varten sekä uudet yleistä suojauslaskentaa koskevat vaatimukset. Standardia sovelletaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Yhtiö arvioi parhaillaan uuden standardin vaikutuksia konsernitilinpäätökseen. Standardi on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

<u>IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin</u>

IFSR 15 korvaa tavaroiden ja palvelujen myyntisopimuksia koskevan IAS 18:n ja pitkäaikaishankkeita koskevan IAS 11:n. Standardia sovelletaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardi on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Uusi standardi pohjautuu periaatteeseen, että myyntituotot kirjataan, kun tavara tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle – näin ollen määräysvallan käsite korvaa nykyisen riskien ja etujen käsitteen.

Ennen myyntituottojen kirjaamista on sovellettava uutta viisivaiheista prosessia:

- tunnistetaan asiakassopimukset
- tunnistetaan erilliset suoritevelvoitteet
- määritetään sopimuksen transaktiohinta
- kohdistetaan transaktiohinta kullekin erilliselle suoritevelvoitteelle, ja
- kirjataan myyntituotto, kun kukin suoritevelvoite on täytetty.

Yhtiö on tehnyt alustavan arvioinnin standardin vaikutuksesta, eikä tuloutettavan myynnin arvostukseen tai ajoitukseen odoteta tulevan olennaisia muutoksia. IFRS 15 kasvattaa merkittävästi myyntituottoihin liittyvien tietojen määrää tilinpäätöksessä. Käyttöönottovaihe käynnistyy konsernissa vuoden 2017 aikana.

IFRS 16 Vuokrasopimukset ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin

IFRS 16 korvaa nykyisen IAS 17 -standardin. Standardia sovelletaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Yhtiö arvioi parhaillaan uuden standardin vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. IFRS 16 vaikuttaa etupäässä vuokralle ottajien kirjanpitoon ja sen seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset merkitään taseeseen. Nykyinen operatiivisten vuokrasopimusten ja rahoitusleasingsopimusten erottelu poistuu, ja käytännössä kaikista vuokrasopimuksista kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua omaisuuserää) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Valinnainen helpotus on myönnetty lyhytaikaisille ja arvoltaan vähäisiä kohteita koskeville sopimuksille.

Vaikutuksia aiheutuu myös tuloslaskelmaan, koska kokonaiskulut ovat tyypillisesti suuremmat vuokrasopimuksen ensimmäisinä vuosina ja pienemmät myöhempinä vuosina. Lisäksi liiketoiminnan kulujen tilalle tulevat korot ja poistot, joten joiltakin osin tunnusluvut kuten käyttökate muuttuvat. Liiketoiminnan rahavirrat kasvavat, koska vuokrasopimusvelan lyhennyksen osuus luokitellaan rahoitustoimintoihin. Vain korkoon liittyvä osuus voidaan edelleen esittää liiketoiminnan rahavirtana. Vuokralle antajien soveltama kirjapitokäsittely ei muutu merkittävästi. Vuokrasopimuksen määritelmää koskevasta uudesta ohjeistuksesta voi seurata joitakin muutoksia. IFRS 16:n mukaan sopimus on vuokrasopimus tai siihen sisältyy vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöitävissä olevan omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajanjaksoksi vastiketta vastaan.

Tuloslaskelman päärivit

Yhtiön siirtyminen FAS:n mukaisesta raportoinnista IFRS:n mukaiseen raportointiin on johtanut joihinkin uudelleenluokitteluihin ja muihin oikaisuihin, jotka vaikuttavat seuraavassa tarkisteltaviin eriin. Uudelleenluokitteluilla ja muilla oikaisuilla ei kuitenkaan ole ollut merkittävää vaikusta taloudellisiin tietoihin poistoja ja vaihto-omaisuuden hankintamenon allokaatiota lukuun ottamatta. Lisätietoja merkittävimmistä eroista Yhtiön IFRS:n ja FAS:n mukaan laadittujen konsernitilinpäätösten välillä annetaan kohdassa ”– *Taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tekijät*” sekä Esitteeseen viittaamalla sisällytetyn Yhtiön 31.12.2016 päättyneen tilikauden tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 6.6.

Liikevaihto

Yhtiön liikevaihto sisältää Yhtiön tuotteista ja palveluista saadut myyntituotot vähennettynä myynnin vähennyserillä.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos

Yhtiön valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos sisältää normaalin liiketoiminnan aiheuttaman muutoksen. Vuonna 2016 erä sisälsi lisäksi DTA:n ja Bulrocin hankintaan liittyvä erän: vaihto-omaisuus kirjattiin liiketoimintojen hankintojen yhteydessä hankinta-ajankohdan käypään arvoon, mikä purkautui kokonaan 2016 aikana tuloslaskelmaan kuluna.

Valmistus omaan käyttöön

Valmistus omaan käyttöön sisältää tuotteiden kehittämiseen liittyviä aktivoituja kuluja. Aina vuoteen 2014 asti Yhtiön käytäntönä oli ollut kirjata kaikki tutkimus- ja tuotekehityskulut kuluiksi niiden syntyessä. Vuodesta 2015 Yhtiö on aktivoinut tutkimus- ja tuotekehityskulut, mikäli niissä on ollut tulon odotuksia.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat käyttöomaisuuden luovutusvoitoista, tutkimus- ja kehittämisavustuksista sekä vuokratuloista.

Materiaalit ja palvelut

Yhtiön materiaali- ja palveluhankinnat koostuvat teräksestä ja kovametallinastoista ja muista kolmansien osapuolien tuotteista sekä koneistuspalveluista.

Henkilöstökulut

Henkilöstökuluihin luetaan henkilöstölle maksettavat palkat ja palkkiot sekä näihin liittyvät lakisääteiset menot kuten vakuutus- ja eläkemenot.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistot ja arvonalentumiset koostuvat aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoista ja arvonalentumisista. Tilikausien 2014 ja 2015 FAS:n mukaisiin poistoihin sisältyivät konserniliikearvoon tehdyt poistot. IFRS:n mukaisesti liikearvoista ei tehdä vuotuisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. IFRS-raportoinnin mukaiset poistot koostuvat valtaosin aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät kuluja, jotka eivät suoranaisesti kuulu tuotantoprosessiin. Tällaisia kuluja ovat mm. tietoliikenne-, matka-, koulutus- konsultointi sekä myynti- ja markkinointikulut.

Liikevoitto

Liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, valmistus omaan käyttöön sekä liiketoiminnan muut tuotot, ja vähennetään materiaalit ja palvelut, henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Rahoitustuotot ja -kulut

Yhtiön rahoitustuotot ja -kulut koostuvat korkomenoista ja -kuluista sekä mahdollisista rahoituseriin liittyvistä kurssieroista.

Tuloverot

Tuloverokuluihin kuuluvat kauden verotettavaan tuloon perustuvat verokulut, edeltäviä vuosia koskevat oikaisut sekä muutokset laskennallisissa veroissa.

Tilikauden voitto

Tilikauden voitto on liikevoitto vähennettynä veroilla ja muilla liikevoitto- tai tappio jälkeen esitettävillä erillä kuten rahoitustuotoilla ja -kuluilla.

Liiketoiminnan tulos

Seuraavassa katsauksessa on kuvattu Yhtiön liiketoiminnan tulosta 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta. Liiketoiminnan tuloksen kuvauksessa keskitytään seuraaviin tuloslaskelman eriin: liikevaihto, valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, valmistus omaan käyttöön, liiketoiminnan muut tuotot, materiaalit ja palvelut, henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset, liiketoiminnan muut kulut, liikevoitto tai -tappio, rahoitustuotot ja -kulut, verot ja katsaus- tai tilikauden voitto. Yhtiötä koskevat tiedot on esitetty yhtenä raportointisegmenttinä.

31.12.2016 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2015 päättyneeseen tilikauteen (IFRS)

<u>Liikevaihto</u>

Yhtiön liikevaihto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 64 050 tuhatta euroa ja se kasvoi 18 477 tuhatta euroa eli 40,5 prosenttia verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden liikevaihtoon, joka oli 45 573 tuhatta euroa. Kasvu johtui lähinnä tilikaudella tehtyjen yritysostojen liikevaihdon sisällyttämisestä Yhtiön liikevaihtoon Yhtiön omistusajalla, mutta myös orgaanisesta kasvusta.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos

Yhtiön valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varasto väheni 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella 67 tuhatta euroa. 31.12.2015 päättyneen tilikauden valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos oli 1 138 tuhatta euroa. Vuonna 2016 erä sisälsi DTA:n ja Bulrocin hankintaan liittyvä erän: vaihto-omaisuus kirjattiin liiketoimintojen hankintojen yhteydessä hankinta-ajankohdan käypään arvoon, mikä purkautui kokonaan 2016 aikana tuloslaskelmaan kuluna. Käyvän arvon kohdistuksesta johtunut kulu tilikaudella 2016 oli 2 195 tuhatta euroa.

Valmistus omaan käyttöön

Yhtiö valmisti 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella tuotteita omaan käyttöön 201 tuhatta euroa, mikä oli 31 tuhatta euroa eli 13,4 prosenttia vähemmän verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden valmistukseen omaan käyttöön, joka oli 232 tuhatta euroa. Valmistus omaan käyttöön liittyy molemmilla tilikausilla digitaalisten tuotteiden aktivoituihin tuotekehitysmenoihin.

Liiketoiminnan muut tuotot

Yhtiön liiketoiminnan muut tuotot 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 241 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 78 tuhatta euroa eli 47,9 prosenttia verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden liiketoiminnan muihin tuottoihin, jotka olivat 163 tuhatta euroa. Yhtiön 31.12.2016 päättyneen tilikauden liiketoiminnan muut tuotot koostuivat lähinnä käyttöomaisuuden luovutusvoitoista sekä vuokratuloista.

Kulut

Materiaalit ja palvelut

Yhtiön materiaaleihin ja palveluihin liittyvät kulut 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 32 651 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 4 862 tuhatta euroa eli 17,5 prosenttia verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden materiaaleihin ja palveluihin liittyviin kuluihin, jotka olivat 27 789 tuhatta euroa. Materiaaleihin ja palveluihin liittyvät kulut kasvoivat suhteessa vähemmän kuin liikevaihto osittain materiaalikäytön tehostumisen kautta ja osin alihankinnan osuuden laskusta johtuen.

Henkilöstökulut

Yhtiön henkilöstökulut 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 11 113 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 3 470 tuhatta euroa eli 45,4 prosenttia verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden henkilöstökuluihin, jotka olivat 7 643 tuhatta euroa. Vuoden 2016 yritysostojen seurauksena Yhtiön henkilöstön määrä kasvoi huomattavasti, mikä nosti henkilöstökuluja vertailujakson kuluihin nähden. Liikevaihtoon suhteutettuna muutos oli 0,6 prosenttiyksikköä.

Poistot ja arvonalentumiset

Yhtiön poistot 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 3 233 tuhatta euroa, mikä oli 2 088 tuhatta euroa eli 182,4 prosenttia enemmän verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden poistoihin, joka olivat 1 145 tuhatta euroa. Kasvu johtui pääasiassa kahdesta yritysostosta, jotka kasvattivat aineettomien oikeuksien poistoja 459 tuhatta euroa. Tilikauden 2016 muut merkittävät poistot liittyivät tavanomaisiin kone- ja laiteinvestointeihin, joista osa on tullut hankittujen yritysten kautta, sekä Robit Sense-järjestelmän aktivoituihin menoihin.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 13 167 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 5 397 tuhatta euroa eli 69,5 prosenttia verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden liiketoiminnan muihin kuluihin, jotka olivat 7 770 tuhatta euroa. Kasvu perustui pääasiassa kahteen yritysostoon ja lisäksi laajentuneen liiketoiminnan aiheuttamaan kustannuspohjan kasvuun.

Liikevoitto

Yhtiön liikevoitto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 4 262 tuhatta euroa (6,7 prosenttia liikevaihdosta) ja se kasvoi 1 504 tuhatta euroa eli 54,5 prosenttia verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden liikevoittoon, joka oli 2 758 tuhatta euroa (6,1 prosenttia liikevaihdosta). Kasvu johtui lähinnä liikevaihdon kasvun ja parantuneen myyntikatteen yhteisvaikutuksesta.

Rahoitustuotot ja -kulut

Yhtiön nettorahoitustuotot 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 906 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 1 265 tuhatta euroa verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden nettorahoituskuluihin, jotka olivat 359 tuhatta euroa. Merkittävät rahoitustuotot 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtuivat yrityskauppoihin liittyvistä suojausvoitoista, jotka olivat yhteensä 1 156 tuhatta euroa sekä muista positiivisesti vaikuttaneista muutoksista. Rahoituskulut tilikaudella 2016 sisälsivät 880 tuhatta euroa suojaustappiota yrityskauppoihin liittyen. Rahoituksen korkokustannukset olivat 573 tuhatta euroa 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella.

Tuloverot

Yhtiön tuloverot 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 1 128 euroa ja ne kasvoivat 433 tuhatta euroa eli 62,3 prosenttia verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden tuloveroihin, jotka olivat 695 tuhatta euroa. Yhtiön efektiivinen veroaste oli 22 prosenttia 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella.

Tilikauden voitto

Yhtiön tilikauden voitto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 4 040 tuhatta euroa ja se kasvoi 2 336 tuhatta euroa eli 137,1 prosenttia verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden voittoon, joka oli 1 704 tuhatta euroa. Kasvu johtui liikevaihdon ja liikevoiton kasvusta sekä valuuttasuojauksien tuottamasta nettovoitosta.

31.12.2015 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2014 päättyneeseen tilikauteen (FAS)

Liikevaihto

Yhtiön liikevaihto 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 45 588 tuhatta euroa ja se kasvoi 7 315 tuhatta euroa eli 19,1 prosenttia verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden liikevaihtoon, joka oli 38 272 tuhatta euroa. Kasvu johtui orgaanisesta kasvusta, joka on perustunut uusille asiakkaille tapahtuneesta myynnistä sekä tasaisena jatkuneesta myynnistä olemassa oleville asiakkaille.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos

Yhtiön valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 1 103 tuhatta euroa. 31.12.2014 päättyneen tilikauden valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos oli 2 468 tuhatta euroa. Vuonna 2014 Yhtiö teki päätöksen kasvattaa varastoja tuotteiden saatavuuden ja toimituksen luotettavuuden parantamiseksi, jolloin varaston tasoa ei ollut 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella tarpeen kasvattaa enempää, kuin mitä liikevaihdon kasvu edellytti.

Valmistus omaan käyttöön

Yhtiö valmisti 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella tuotteita omaan käyttöön 232 tuhatta euroa, joka oli 137 tuhatta euroa eli 145,7 prosenttia enemmän verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden valmistukseen omaan käyttöön, joka oli 94 tuhatta euroa. Valmistus omaan käyttöön liittyi uusien tuotteiden kehittämiseen.

Liiketoiminnan muut tuotot

Yhtiön liiketoiminnan muut tuotot 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 169 tuhatta ja ne laskivat 5 tuhatta euroa eli 3,3 prosenttia verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden liiketoiminnan muihin tuottoihin, jotka olivat 175 tuhatta euroa. Yhtiön 31.12.2015 päättyneen tilikauden liiketoiminnan muut tuotot koostuivat lähinnä vanhojen käyttöomaisuuskoneiden myynnistä saaduista tuotoista.

Kulut

Materiaalit ja palvelut

Yhtiön materiaaleihin ja palveluihin liittyvät kulut 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 27 788 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 3 042 tuhatta euroa eli 12,3 prosenttia verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden materiaaleihin ja palveluihin liittyviin kuluihin, jotka olivat 24 746 tuhatta euroa. Kasvu oli liikevaihdon kasvun mukaista.

Henkilöstökulut

Yhtiön henkilöstökulut 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 7 339 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 1 586 tuhatta euroa eli 27,6 prosenttia verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden henkilöstökuluihin, jotka olivat 5 753 tuhatta euroa. Kasvu johtui lähinnä myynti-, asiakaspalvelu- ja tuotekehitystoimintojen vahvistamiseksi tehdyistä rekrytoinneista.

Poistot ja arvonalentumiset

Yhtiön suunnitelman mukaiset poistot 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 1 676 tuhatta euroa, mikä oli 672 tuhatta euroa eli 66,9 prosenttia enemmän verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden suunnitelman mukaisiin poistoihin, joka olivat 1 004 tuhatta euroa. Kasvu johtui pääasiassa tavanomaisista koneinvestoinneista sekä listautumiskustannusten, toiminnanohjausjärjestelmän hankintakustannusten ja Robit Sense -järjestelmän kustannusten aktivointien myötä kasvaneesta poistopohjasta.
Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 6 899 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 1 154 tuhatta euroa eli 20,1 prosenttia verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden liiketoiminnan muihin kuluihin, jotka olivat 5 744 tuhatta euroa. Kulujen kasvu perustui liikevaihdon kasvuun.

Liikevoitto

Yhtiön liikevoitto 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 3 389 tuhatta euroa (7,4 prosenttia liikevaihdosta), mikä oli 371 tuhatta euroa eli 9,9 prosenttia vähemmän verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden liikevoittoon, joka oli 3 760 tuhatta euroa (9,8 prosenttia liikevaihdosta). Muutos johtui pääasiassa kasvaneista poistoista.

Rahoitustuotot ja -kulut

Yhtiön nettorahoituskulut 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 406 tuhatta euroa ja ne kasvoivat 322 tuhatta euroa eli 384,5 prosenttia verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden nettorahoituskuluihin, jotka olivat 83 tuhatta euroa. Rahoituskulujen kasvuun vaikuttivat muun muassa valuuttakurssi-tappiot.

Tuloverot

Yhtiön tuloverot 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 727 tuhatta euroa ja ne laskivat 32 tuhatta euroa eli 4,3 prosenttia verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden tuloveroihin, jotka olivat 760 tuhatta euroa. Yhtiön efektiivinen veroaste oli 29 prosenttia 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella.

Tilikauden voitto

Yhtiön tilikauden voitto 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 2 243 tuhatta euroa, mikä oli 682 tuhatta euroa eli 23,3 prosenttia vähemmän verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden voittoon, joka oli 2 925 tuhatta euroa. Muutos johtui lähinnä kasvaneista poistoista.

Maksuvalmius ja pääoman lähteet

Yleiskatsaus

Yhtiö rahoittaa liiketoimintaansa pääasiallisesti liiketoiminnasta saatavan rahavirran avulla. Yhtiöllä on lisäksi 6 miljoonan euron käyttämätön luottolimiitti nettokäyttöpääoman ja investointien rahoitustarpeiden

tasapainottamiseksi. Lisäksi Yhtiöllä on 4 miljoonan euron luottolimiitti, josta Yhtiöllä oli 31.12.2016 käytössään 2 585 tuhatta euroa.

Yhtiön rahoitusjärjestelyt muodostuvat määräaikaislainoista rahoitusyhtiöltä, yhteensä 47 429 tuhatta euroa 31.12.2016. Lisäksi Yhtiöllä on osamaksuluottoja yhteensä 210 tuhatta euroa 31.12.2016. Esitteen päivämääränä luottojen ja lainojen maturiteetti on 1–5 vuotta lainatyypistä riippuen. Katso ”*– Korolliset velat ja muut vastuusitoumukset*”.

Yhtiön rahavarat 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 10 519 tuhatta euroa ja nettovelkaantumisaste 73,7 prosenttia.

Konsernin rahavirtalaskelma

	1.1.–1.12.			
	IFRS		FAS	
1 000 euroa	**2016** (tilintarkastettu)	**2015** (tilintarkas-tamaton)	**2015** (tilintarkastettu)	**2014** (tilintarkastettu)
Liiketoiminnan nettorahavirrat	264	2 452	2 932	737
Investointien nettorahavirrat	-58 027	-3 926	-6 695	-2 038
Rahoituksen nettorahavirrat	34 881	33 291	35 557	405
Rahavarojen muutos	**-22 862**	**31 817**	**31 794**	**-896**

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli -22 862 tuhatta euroa (IFRS) ja 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella 31 817 tuhatta euroa (IFRS). Rahavarojen muutos 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 31 794 tuhatta euroa (FAS) ja 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella -896 tuhatta euroa (FAS).

31.12.2016 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2015 päättyneeseen tilikauteen (IFRS)

Liiketoiminnan nettorahavirta

Liiketoiminnan nettorahavirta 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 264 tuhatta euroa, ja se laski 2 188 tuhatta euroa verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden liiketoiminnan nettorahavirtaan, joka oli 2 452 tuhatta euroa. Muutos johtui pääasiassa laajentuneeseen liiketoimintaan sitoutuneesta käyttöpääoman lisäyksestä.

Investointien nettorahavirta

Investointien nettorahavirta 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli -58 027 tuhatta euroa ja investoinnit kasvoivat 54 101 tuhannella eurolla verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden investointien nettorahavirtaan, joka oli -3 926 tuhatta euroa. Muutos johtui pääosin yritysostoista.

Rahoituksen nettorahavirta

Rahoituksen nettorahavirta 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 34 881 tuhatta euroa ja se kasvoi 1 590 tuhatta euroa verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden rahoituksen nettorahavirtaan, joka oli 33 291 tuhatta euroa. Rahoituksen nettorahavirtaan vaikutti 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella yritysostojen rahoitukseen käytettyjen lainojen nostot, kun taas 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella rahoituksen nettorahavirtaan vaikutti osakeanti.

31.12.2015 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2014 päättyneeseen tilikauteen (FAS)

Liiketoiminnan nettorahavirta

Liiketoiminnan nettorahavirta 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 2 932 tuhatta euroa ja se kasvoi 2 195 tuhatta euroa verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden liiketoiminnan nettorahavirtaan, joka oli 737 tuhatta euroa. Muutos johtui kasvaneesta volyymistä sekä käyttöpääoman vapautumisesta.

Investointien nettorahavirta

Investointien nettorahavirta 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli -6 695 tuhatta euroa ja investoinnit kasvoivat 4 657 tuhannella eurolla verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden investointien nettorahavirtaan, joka oli -2 038 tuhatta euroa. Muutos johtui lähinnä investoinneista aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä aktivoiduista listautumiskuluista.

Rahoituksen nettorahavirta

Rahoituksen nettorahavirta 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 35 557 tuhatta euroa ja se kasvoi 35 152 tuhatta euroa verrattuna 31.12.2014 päättyneen tilikauden rahoituksen nettorahavirtaan, joka oli 405 tuhatta euroa. Muutos johtui First North -listautumisannissa kerätyistä varoista.

Tasetietoja

31.12.2016 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2015 päättyneeseen tilikauteen, IFRS

Varat

Pitkäaikaiset varat

Pitkäaikaiset varat koostuvat aineettomista ja aineellista hyödykkeistä, pitkäaikaisista saamisista ja laskennallisesta verosaamisesta.

Pitkäaikaiset varat olivat 52 011 tuhatta euroa 31.12.2016 ja ne kasvoivat 41 642 tuhatta euroa verrattuna 10 369 tuhanteen euroon 31.12.2015. Muutos johtui sekä konserniliikearvon kasvusta että hankittujen yhtiöiden käyttöomaisuuden arvosta.

Lyhytaikaiset varat

Lyhytaikaiset varat koostuvat vaihto-omaisuudesta, kuten aineista ja tarvikkeista, keskeneräisistä tuotteista, valmiista tavaroista, muusta vaihto-omaisuudesta sekä ennakkomaksuista, lyhytaikaisista saamisista kuten siirtosaamisista ja lainasaamisista, myyntisaamisista ja muista saamisista, tuloverosaamisista sekä rahoitusarvopapereista, rahasta ja pankkisaamisista.

Lyhytaikaiset varat olivat 61 991 tuhatta euroa 31.12.2016 ja ne kasvoivat 6 341 tuhatta euroa verrattuna 55 650 tuhanteen euroon 31.12.2015. Vaikka rahavarat pienenivät 22 862 tuhatta euroa, kasvattivat hankittujen yhtiöiden käyttöpääomaerät lyhytaikaisia varoja.

Velat

Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat koostuvat yritysostoihin, sekä käyttöomaisuuden ja käyttöpääoman rahoittamiseen hankituista vakuudellisista lainoista sekä laskennallisista veroveloista.

Pitkäaikaiset velat olivat 39 641 tuhatta euroa 31.12.2016 ja ne kasvoivat 33 900 tuhatta euroa verrattuna 5 741 tuhanteen euroon 31.12.2015. Muutos johtui yrityskauppoja varten otetusta velasta.

Lyhytaikaiset velat

Lyhytaikaiset velat koostuvat ostoveloista, siirtoveloista sekä korollisten lainojen lyhytaikaisesta osuudesta.

Lyhytaikaiset velat olivat 24 305 tuhatta euroa 31.12.2016 ja ne kasvoivat 10 585 tuhatta euroa verrattuna 13 720 tuhanteen euroon 31.12.2015. Kasvuun vaikutti yritysostoihin käytettävien lainojen lyhennysosuuksien ja yritysostojen kautta tulleiden erien kasvu.

Oma pääoma

Yhtiön oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, muuntoerosta, kertyneistä voittovaroista ja tilikauden voitosta.

Oma pääoma oli 50 056 tuhatta euroa 31.12.2016 ja se kasvoi 3 497 tuhatta euroa verrattuna 46 559 tuhanteen euroon 31.12.2015. Kasvuun vaikutti tilikauden voiton kasvaminen.

31.12.2015 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2014 päättyneeseen tilikauteen (FAS)

Varat

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat koostuvat aineettomista hyödykkeistä, kuten yritysostoihin liittyvästä konserniliikearvosta, kehittämismenoista, aineettomista oikeuksista ja muista pitkävaikutteisista menoista, sekä aineellisista hyödykkeistä, kuten maa- ja vesialueista, rakennuksista ja rakennelmista, koneista ja kalustosta, muista aineellisista hyödykkeistä sekä ennakkomaksuista ja keskeneräisistä hankinnoista sekä sijoituksista muihin osakkeisiin ja osuuksiin sekä muista saamisista.

Pysyvät vastaavat olivat 11 008 tuhatta euroa 31.12.2015 ja ne kasvoivat 5 051 tuhatta euroa verrattuna 5 957 tuhanteen euroon 31.12.2014. Muutos johtui tuotekehitysmenojen sekä listautumiskulujen kasvusta.

Vaihtuvat vastaavat

Yhtiön vaihtuvat vastaavat koostuvat vaihto-omaisuudesta, kuten aineista ja tarvikkeista, keskeneräisistä tuotteista, valmiista tavaroista, muusta vaihto-omaisuudesta sekä ennakkomaksuista, pitkäaikaisista ja lyhytaikaisista saamisista kuten siirtosaamisista ja lainasaamisista, myyntisaamisista, laskennallisesta verosaamisesta ja muista saamisista sekä rahoitusarvopapereista, rahasta ja pankkisaamisista.

Vaihtuvat vastaavat olivat 56 517 tuhatta euroa 31.12.2015 ja ne kasvoivat 34 707 tuhatta euroa verrattuna 21 809 tuhanteen euroon 31.12.2014. Muutos johtui myyntisaamisten lisäyksestä sekä listautumisen yhteydessä kerätyistä varoista.

Velat

Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat koostuvat lainoista rahoituslaitoksilta sekä luottolimiitin käytössä olevasta määrästä.

Pitkäaikaiset velat olivat 7 058 tuhatta euroa 31.12.2015 ja ne kasvoivat 1 851 tuhatta euroa verrattuna 5 207 tuhanteen euroon 31.12.2014. Muutos johtui lähinnä luottolimiitin lisäyksestä.

Lyhytaikaiset velat

Lyhytaikaiset velat koostuvat lainoista rahoituslaitoksilta, saaduista ennakoista, ostoveloista, veloista saman konsernin yrityksille, laskennallisesta verovelasta, muista veloista ja siirtoveloista.

Lyhytaikaiset velat olivat 12 113 tuhatta euroa 31.12.2015 ja ne kasvoivat 2 878 tuhatta euroa verrattuna 9 235 tuhanteen euroon 31.12.2014. Kasvu johtui volyymin kasvusta.

Oma pääoma

Yhtiön oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, muuntoerosta, kertyneistä voittovaroista ja tilikauden voitosta.
Oma pääoma oli 47 924 tuhatta euroa 31.12.2015 ja se kasvoi 34 948 tuhatta euroa verrattuna 12 976 tuhanteen euroon 31.12.2014. Kasvu johtui pääasiassa Yhtiön keväällä 2015 järjestämästä osakeannista, jossa se keräsi 31 723 tuhatta euroa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Korolliset velat ja muut vastuusitoumukset

Korolliset velat

Yritysostoja varten otetut lainat: Yhtiö solmi uuden lainasopimuksen OP Yrityspankki Oyj:n kanssa kesäkuussa 2016. Järjestelyyn sisältyi kaksi 18 000 tuhannen euron suuruista luottoa. Luotto A on bullet-laina, joka erääntyy 30.6.2021. Luotto B lyhennetään viiden vuoden aikana. Viimeinen erä maksetaan 30.6.2021. Molempien lainojen marginaali on sidottu nettovelan ja käyttökatteen suhteeseen. Luottojen A ja B vakuutena on vakuudenasettamiskielto (negative pledge), josta aiheutuu Yhtiölle tiettyjä kovenanttiehtoja ja rajoituksia lisälainojen ottamiselle. Luottojen A ja B kirjanpitoarvo 31.12.2016 oli yhteensä 35 948 tuhatta euroa.

Määräaikaiset lainat: Yllä kuvattujen yritysostoja varten otettujen lainojen lisäksi Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan yhteensä 3 557 tuhatta euroa määräaikaislainaa OP Yrityspankki Oyj:lta. Lainoja lyhennetään ja korkoja maksetaan puolivuosittain, neljännesvuosittain tai kuukausittain laina-ajan ollessa 5-6 vuotta.

Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan kaksi pääomaltaan yhteensä 414 tuhannen euron määräaikaislainaa Finnvera Oyj:ltä. Lainojen korkoa maksetaan neljännesvuosittain ja lainan pääoma kiinteinä lyhennyksinä.

Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan Valtiokonttorin myöntämä Tekesin tuotekehityslaina yhteismäärältään 702 tuhatta euroa. Laina-aika on seitsemän vuotta, joista kolme ensimmäistä vuotta on lyhennysvapaita. Tämän jälkeen lainaa ja korkoa lyhennetään vuosittain.

Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan kaksi pääomaltaan yhteensä 105 tuhannen euron määräaikaislainaa Keskinäiseltä Työeläkevakuutusyhtiö Elolta. Toinen näistä lainoista on TyEL-takaisinlainaus. Lainojen laina-aika on kahdeksan vuotta ja molemmissa lainoissa on täysi pankkitakaus. Korkoa maksetaan joko puoli- tai neljännesvuosittain.

Tytäryhtiöiden lainat: Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan yhteensä 2 473 tuhannen euron revolving credit -lainat eteläkorealaisilta rahoituslaitoksilta. Lainat liittyvät Etelä-Korean tytäryhtiön koneinvestointeihin ja käyttöpääoman rahoitukseen. Laina-aika on kaikissa lainoissa 12 kuukautta ja korot maksetaan kuukausittain.

Robit Inc:llä ja Bulrocilla oli 31.12.2016 taseessaan yhteensä 710 tuhannen euron osamaksulaina sekä yhteensä 56 tuhannen euron rahoitusleasingiin liittyvä kapitalisoitu laina.

Luottolimiitti: Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan OP Yrityspankki Oyj:n kanssa sovittu yhteismäärältään 4 000 tuhannen euron luottolimiitti. Luottolimiitistä oli nostettuna 2 585 tuhatta euroa 31.12.2016.

Osamaksulainat: Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan kaksi pääomiltaan yhteensä 708 tuhannen euron osamaksulainaa Danske Bank Oyj:ltä. Osamaksusopimus on tehty Yhtiön ja Fastems Oy Ab:n välillä ja se liittyy Fastems Oy Ab:n Yhtiölle myymiin tuotteisiin. Korkoa maksetaan kuukausittain tuotteiden toimitusten ajan ja neljännesvuosittain varsinaisena laina-aikana. Lainojen viimeiset lyhennykset erääntyvät 30. joulukuuta 2018 ja 2. helmikuuta 2019.

Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan pääomaltaan yhteensä 33 tuhannen euron osamaksulaina OP Yrityspankki Oyj:ltä. Osamaksusopimus on tehty Yhtiön ja Koskiprässi Oy:n välillä liittyen Koskiprässi Oy:n Yhtiölle myymään koneeseen. Lainaa lyhennetään kuukausittain ja viimeinen lyhennys erääntyy 8. lokakuuta 2019.

Etelä-Korean tytäryhtiön leasingsopimukset: Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan pääomailtaan yhteensä 138 tuhannen euron leasingsopimukset, jotka liittyivät Etelä-Korean tytäryhtiön tuotannon käyttöomaisuushyödykkeisiin. Leasingsopimuksista kaksi on tehty Hyundai Commercialin kanssa ja yksi Citi Capitalin kanssa. Leasingsopimukset ovat kestoltaan 36 kuukautta kerrallaan.

Konsernin sisäiset lainat: Yhtiöllä oli 31.12.2016 taseessaan pääomiltaan yhteensä 26 662 tuhannen euron lainoja Robit Korea Ltd:lle, Robit SA (Pty) Ltd:lle, Robit Inc.:lle ja Robit OOO:lle. Lainat maksetaan Yhdysvaltain dollareissa, lukuun ottamatta Robit OOO:lle annettua lainaa joka maksetaan euroissa. Lainojen korot maksetaan vuosittain ja pääoma on maksettava viimeistään 28. helmikuuta 2018 ja 6. maaliskuuta 2018. Etelä-Korean yhtiölle myönnetyn lainan perusteena oli paikallisilta rahoituslaitoksilta otettujen

korkeakorkoisten lainojen konvertointi konsernin sisäisiin lainoihin. Lisäksi muille tytäryhtiöille myönnettiin ns. start-up lainaa toiminnan käynnistämiseen ja alkuvaiheen pyörittämiseen.

Korollinen vieras pääoma 31.12.2016

	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen
1 000 euroa	(tilintarkastettu)	
Lainat rahoituslaitoksille	8 162	35 787
TEKES-lainat	-	702
Luotolliset tilit	2 585	-
Rahoitusleasingvelat	81	113
Yhteensä	10 828	36 601

Lainojen maturiteettijakauma 31.12.2016

					(tilintarkastettu)		
1 000 euroa	**Alle 6 kk**	**6–12 kk**	**1–2 vuotta**	**2–5 vuotta**	**Yli 5 vuotta**	**Sopimukseen perustuvat rahavirrat yhteensä**	**Kirjanpito-arvo varat (-)/ velat**
Rahoitusleasingvelat	46	46	77	42	-	210	193
Lainat rahoituslaitoksilta	5 545	3 355	6 249	30 806	152	46 108	43 949
Luotolliset tilit	2 585	-	-	-	-	2 585	2 585
Muut lainat	4	4	165	166	402	740	702
Yhteensä	**8 180**	**3 405**	**6 491**	**31 014**	**554**	**49 643**	**47 429**

Taseen ulkopuoliset vastuusitoumukset

	IFRS		FAS	
1 000 euroa	**31.12.2016** (tilintarkastettu)	**31.12.2015** (tilintarkas-tamaton)	**31.12.2015** (tilintarkastettu)	**31.12.2014** (tilintarkastettu)
Yritys- ja kiinteistökiinnitykset	46 025	10 025	10 025	8 925
Leasingvastuut	3 172	437	472	330
Vakuustalletukset	-	43	43	43
Muut takausvastuut	763	1 001	1 001	7
Yhteensä	49 960	11 506	11 541	9 305

Yritys- ja kiinteistökiinnitykset: Yhtiön yritys- ja kiinteistökiinnitykset koostuvat yrityskiinnityksistä, joita on annettu määräaikais- ja osamaksulainojen vakuudeksi 41 012 tuhatta euroa OP Yrityspankki Oyj:lle, 1 100 tuhatta euroa Finnvera Oyj:lle, Danske Bank Oyj:lle 57 tuhatta euroa ja kiinteistökiinnityksistä, joista 1 756 tuhatta euroa on annettu OP Yrityspankki Oyj:lle ja 1 000 tuhatta euroa Finnvera Oyj:lle lainojen vakuudeksi.

Leasingvastuut: Yhtiöllä on pääsääntöisesti 36 kuukauden kerrallaan voimassa olevia työsuhdeautojen huoltoleasingsopimuksia Secto Automotive Oy:n, Käyttöauto Oy:n ja ALD Automotiven kanssa ja 36–60 kuukauden kerrallaan voimassa olevia trukkien leasingsopimuksia Berner Oy:n ja Senikin kanssa.
Vakuustalletukset: Yhtiö on tehnyt Nordea Pankki Suomi Oyj:lle vakuustalletuksen, joilla on mahdollistettu yritys- ja kiinteistökiinnitysten siirto OP Yrityspankki Oyj:lle. Yhtiöllä on yhä koronvaihtosopimuksia Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa.

Muut takausvastuut: Muut takausvastuut liittyvät Yhtiön myyntihenkilöstön käytössä oleviin Nordea Rahoitus Suomi Oy:n myöntämiin luottokortteihin, joista Yhtiö on yhteisvastuussa.

Operatiivisiin vuokrasopimuksiin perustuvat sitoumukset

Yhtiön kiinteistöt ja toimitilat ovat vuokrattuja Lempäälän toimitiloja lukuun ottamatta. Yhtiö on ottanut vuokralle tehdasrakennuksia ja maa-alueita Australiassa, Isossa-Britanniassa ja Etelä-Koreassa operatiivisilla vuokrasopimuksilla, jotka eivät ole purettavissa. Yhtiö on vuokrannut myös toimistotiloja ei-purettavissa olevilla operatiivisilla vuokrasopimuksilla. Vuokra-ajat vaihtelevat yhdestä seitsemään vuoteen.

Lisäksi Yhtiö on ottanut ei-purettavissa olevilla operatiivisilla vuokrasopimuksilla vuokralle autoja, toimistolaitteita ja trukkeja, joiden vuokra-aika on yhdestä viiteen vuotta.

Ei purettavissa oleviin operatiivisiin vuokrasopimuksiin perustuvien vähimmäisvuokrien kokonaismäärä on seuraava:

1 000 euroa	**31.12.2016**	**31.12.2015** (tilintarkastettu)	**1.1.2015**
Yhden vuoden kuluessa	634	160	168
Yhtä vuotta pidemmän ajan mutta alle 5 vuoden kuluttua	2 073	277	129
Myöhemmin kuin 5 vuotta	465	**-**	**-**
Yhteensä	**3 172**	**437**	**298**

Taloudellisten riskien hallinnan kuvaus

Yhtiön hallitus päättää Yhtiön riskienhallintapolitiikasta ja määrittelee suuntaviivat Yhtiön riskienhallinnan tasolle. Yhtiön operatiivisen johdon tehtävänä on vastata riskienhallinnan käytännön toimenpiteistä riskienhallintapolitiikan puitteissa.

Rahoitusriskien hallinnan tehtävänä on liiketoiminnan katteen ja kassavirtojen suojaaminen sekä varainhankinnan ja likviditeetin tehokas hallinta. Yhtiön pyrkimyksenä on kehittää tuloksen ja tulevien kassavirtojen sekä pääomarakenteen ennakoitavuutta, ja sopeuttaa liiketoimintoja toimintaympäristössä jatkuvasti tapahtuviin muutoksiin.

Yhtiö kohtaa liiketoiminnassaan tiettyjä yleisiä rahoitusriskejä. Tällaisia riskejä ovat muun muassa valuuttakurssiriski, korkoriski, maksuvalmiusriski, jälleenrahoitusriski ja vastapuoliriski (luottoriski). Alla on kuvattu Yhtiön merkittävimpiä rahoitusriskejä sekä keskeisimpiä keinoja, joilla riskejä pyritään hallitsemaan.

Valuuttakurssiriski

Konserni toimii kansainvälisesti ja altistuu eri valuutoista johtuvalle valuuttariskille, joka liittyy erityisesti USA:n dollariin, Australian dollariin, Ison-Britannian puntaan, ja Etelä-Korean woniin. Valuuttariskiä aiheutuu tulevista liiketapahtumista, taseeseen merkityistä varoista ja veloista sekä ulkomaisiin toimintoihin tehdyistä nettosijoituksista. Valuuttariskiä syntyy, kun vastaiset liiketapahtumat tai taseeseen merkityt varat tai velat ovat muun valuutan kuin yrityksen toimintavaluutan määräisiä.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden myynti- ja ostotapahtumat ovat yleensä yhtiöiden toimintavaluutan määräisiä. Johto pyrkii tasapainottamaan muussa valuutassa kuin toimintavaluutassa toteutuvat tuotot ja kulut. Konserni ei käytä johdannaisia aktiivisesti valuuttariskiltä suojautumiseen. Se voi kuitenkin joskus suojata merkittäviä ulkomaanrahan määräisiä liiketapahtumia termiinisopimuksilla. Konserni solmi valuuttajohdannaisen toukokuussa 2016, jolla se osti 19 800 tuhatta Australian dollaria kiinteään kurssiin. Määrä vastasi DTA:n hankinnan jaksotettua hankintahintaa. Tämä transaktio maksettiin joulukuussa 2016 ja konserni kirjasi transaktiosta 1 156 tuhannen euron voiton. Vastaavasti Bulrocin hankintaan liittyi noin 890 tuhannen euron suojaustappio. Tilinpäätöspäivänä oli avoimena pieniä termiinisopimuksia.

Jos euro olisi 31.12.2016 heikentynyt/vahvistunut 10 % Australian dollariin nähden kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden voitto verojen jälkeen olisi ollut 2 126 tuhatta euroa suurempi/pienempi pääasiassa emoyrityksen australialaiselle tytäryritykselle antaman Australian dollarin määräisen, 23 789 tuhannen euron suuruisen lainan muuntamisesta johtuvien valuuttakurssivoittojen/-tappioiden seurauksena.

Jos euro olisi 31.12.2016 heikentynyt/vahvistunut 10 % Yhdysvaltojen dollariin nähden kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden voitto verojen jälkeen olisi ollut 598 tuhatta euroa suurempi/pienempi pääasiassa Yhdysvaltojen dollarin määräisten, 6 289 tuhannen euron suuruisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvien valuuttakurssivoittojen/-tappioiden seurauksena (2015: 443 tuhatta euroa).

Konsernilla on tiettyjä sijoituksia ulkomaisiin yksikköihin, joiden nettovarat ovat alttiina translaatioriskille. Translaatioriskiä aiheutuu lähinnä Australian dollarin, Ison-Britannian punnan ja Etelä-Korean wonin kurssimuutoksista.

Korkoriski

Rahavirran korkoriskiä syntyy konsernin pitkäaikaisista lainoista. Valtaosa konsernin lainoista on vaihtuvakorkoisia, mikä altistaa konsernin rahavirran korkoriskille. Vain yksi korealaisen tytäryrityksen laina on kiinteäkorkoinen, ja sen määrä 31.12.2016 on 394 tuhatta euroa (31.12.2015: 390 tuhatta euroa ja 1.1.2015: 374 tuhatta euroa). Tämän vuoksi konserni altistuu käyvän arvon korkoriskille vain rajoitetusti. Konsernin vaihtuvakorkoiset lainat olivat tilinpäätöksessä esitetyillä tilikausilla seuraavien valuuttojen määräisiä: euro, Etelä-Korean won ja Ison-Britannian punta.

Jos korkoprosentit olisivat 31.12.2016 olleet 50 korkopistettä korkeammat kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden tulos verojen jälkeen olisi ollut 188 tuhatta euroa (2015: 45 tuhatta euroa) pienempi vaihtuvakorkoisten velkojen suurempien korkokulujen seurauksena. Korkoa koskeva herkkyyslaskelma on tehty siirtämällä korkokäyrää 50 korkopisteen verran (matalasta korkoympäristöstä johtuen ei ole esitetty alempaa skenaariota). Korkopositio sisältää kaikki ulkoiset korolliset velat, joiden korko on vaihtuva.

Konsernin johto on arvioinut rahavirran korkoriskin nykyisessä markkinatilanteessa pieneksi, eikä se sen vuoksi käytä aktiivisesti johdannaisinstrumentteja rahavirran korkoriskiltä suojautumiseen. Tällä hetkellä koronvaihtosopimukset, joilla vaihtuva korko muutetaan kiinteäksi, kattavat vain vähäisen osan konsernin lainoista. Tällaisten koronvaihtosopimusten taloudellinen vaikutus on, että vaihtuvakorkoisista lainoista tulee kiinteäkorkoisia.

Maksuvalmiusriski

Konsernin rahoitustoiminto tekee rahavirtaennusteet. Rahoitustoiminto seuraa viikoittain konsernin maksuvalmiustarpeita sen varmistamiseksi, että sillä on riittävästi rahavaroja liiketoiminnan tarpeisiin ja sitovat käyttämättömät luottolimiitit antavat kaikkina aikoina riittävästi liikkumavaraa. Konsernilla oli 31.12.2016 käytössään rahavaroja yhteensä 10 519 tuhatta euroa, joista 1 415 tuhatta euroa oli käyttämätöntä luottolimiittiä (31.12.2015: 33 310 tuhatta euroa ja 1.1.2015: 1 516 tuhatta euroa). Liiketoiminnan rahavirta ja likvidit varat ovat päärahoituksen lähde tulevaisuuden maksuille yhdessä mahdollisen uuden velan tai oman pääoman ehtoisen rahoituksen kanssa.

Konsernin vuonna 2016 nostettuun korolliseen velkaan liittyviä kovenantteja seurataan Yhtiön sisäisesti kuukausittain. Nämä kovenantit ovat omavaraisuusaste ja nettovelan suhde käyttökatteeseen.

Konsernin omavaraisuusaste oli 44 % 31.12.2016 (31.12.2015: 71 %). Ylimääräisiä kassavaroja ei sijoiteta aktiivisesti. Konsernin tavoitteena on sekä orgaaninen että rakenteellinen kasvu, ja kassa-varoja ohjataan tähän tarkoitukseen.

Luottoriski

Luottoriskiä aiheutuu pääasiassa rahavaroista ja avoimena olevista saamisista asiakkailta. Rahavaroihin liittyvää luottoriskiä hallitaan konsernin tasolla. Rahavarat säilytetään maineikkaissa pääosin pohjoismaisissa pankeissa. Kukin paikallinen yritys vastaa myyntisaamisiinsa liittyvän luottoriskin hallinnasta. Paikalliset yritykset ovat velvollisia analysoimaan jokaisen uuden asiakkaansa luottokelpoisuuden ennen kuin asiakkaalle tarjotaan tavanomaisia maksu- ja toimitusehtoja.

Ennen kuin asiakas hyväksytään, sen kyky suorittaa maksu ostotapahtumistaan arvioidaan huolellisesti analysoimalla asiakkaan tilinpäätöstä ja senhetkistä markkinatilannetta. Korkean riskin alueilla käytetään

luottoriskiä pienentäviä maksutapoja, kuten rembursseja ja ennakkomaksuja. Luottotappiot ovat aiemmin olleet vähäisiä. Konserni on lopulta pystynyt perimään myös merkittävästi erääntyneet saamiset.

Maksimi luottoriski raportointipäivinä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoja.

Lähipiiriliiketoimet

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Yhtiön lähipiiriin kuuluvat Yhtiön tytär- ja osakkuusyritykset. Yhtiön lähipiiriin kuuluvat myös Yhtiön hallitus, johtoryhmä, toimitusjohtaja sekä henkilöt, jotka käyttävät Yhtiössä huomattavaa vaikutusvaltaa tai joilla on määräysvalta Yhtiössä, sekä edellä mainittujen henkilöiden perheenjäsenet. Lisäksi Yhtiön lähipiiriin kuuluvat sellaiset yritykset, joihin edellä mainituilla henkilöillä on määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Five Alliance Oy:llä on Yhtiössä huomattava vaikutusvalta ja sen omistusosuus konsernista oli 40,3 % 31.12.2016 ja 40,3 % 31.12.2015. Yhtiön hallituksen puheenjohtaja Harri Sjöholmilla on määräysvalta Five Alliance Oy:ssä.

Yhtiö on ostanut palveluja Five Alliance Oy:n tytäryritykseltä 12 tuhannella eurolla vuonna 2016 (2015: 28 tuhatta euroa). Konsernin taseeseen sisältyi näihin ostoihin liittyviä ostovelkoja 9 tuhatta euroa 31.12.2015 ja 23 tuhatta euroa 1.1.2015. Konsernin taseeseen ei sisältynyt ostovelkoja Five Alliance Oy:lle 31.12.2016. Vuonna 2017 Yhtiö on ostanut palveluja Five Alliance Oy:n tytäryritykseltä 91 tuhannella eurolla. Summaan sisältyy sopimus Yhtiön toimitusjohtajana toimimisesta ajanjaksolla 1.1.–30.4.2017 sekä avustaminen liiketoimintasuunnitelmien suunnittelussa. Liiketoimet lähipiirin kanssa toteutettiin tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Yhtiö on myöntänyt lähipiirilainoja sen johtoryhmän jäsenille osana kannustinjärjestelmää. Lähipiirilainoja on käytetty 252 777 Yhtiön Osakkeen merkitsemiseen ja näiden merkittyjen Osakkeiden osuus Yhtiön äänistä on 1,7 prosenttia. Merkityt Osakkeet ovat lähipiirilainojen vakuutena. Lähipiirilainoista viiden vuoden laina-ajalla olevat lainat ovat kertalyhyenteisiä ja kahdenkymmenen vuoden laina-ajalla olevia lainoja lyhennetään puolivuosittain. Lähipiirilainojen korko on Valtiovarainministeriön vahvistama peruskorko ja korkoa maksetaan puolivuosittain.

Alla olevassa taulukossa esitetään lähipiiriliiketoimet tilikausilta 2016, 2015 ja 2014.

Lähipiiriliiketoimet	**1.1.–31.12.2016** (tilintarkastamaton)		**31.12.2016**	
1 000 euroa	**Tavaroiden ja palveluiden ostot**	**Tavaroiden ja palveluiden myynnit**	**Saamiset**	**Velat**
Lähipiiriyhtiöt	-	-	-	-
Yhtiön johto	12	-	-	-
Yhteensä	12	-	-	-

	1.1.–31.12.2015 (tilintarkastamaton)		**31.12.2015**	
1 000 euroa	**Tavaroiden ja palveluiden ostot**	**Tavaroiden ja palveluiden myynnit**	**Saamiset**	**Velat**
Lähipiiriyhtiöt	-	-	-	-
Yhtiön johto	28	-	-	9
Yhteensä	28	-	-	9

	1.1.–31.12.2014 (tilintarkastamaton)		**31.12.2014**	
1 000 euroa	**Tavaroiden ja palveluiden ostot**	**Tavaroiden ja palveluiden myynnit**	**Saamiset**	**Velat**
Lähipiiriyhtiöt	-	-	-	-
Yhtiön johto	38	-	-	23
Yhteensä	38	-	-	23

Yhtiö on perustanut vuonna 2017 uuden globaalin johtoryhmän, jossa on yksitoista jäsentä. Johtoryhmän yksittäisten jäsenten tai toimitusjohtajan palkitsemisessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia verrattuna tilikaudella 2016 maksettuihin palkkoihin, palkkioihin ja muihin etuuksiin, mutta johtoryhmän jäsenten lukumäärän lisääntyminen vaikuttaa tilikaudella 2017 maksettavien palkkojen ja palkkioiden yhteismäärään.

Alla olevassa taulukossa esitetään johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet tilikausilta 2016, 2015 ja 2014.

Johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet

	1.1.–31.12.		
1 000 euroa	**2016**	**2015**	**2014**
	(tilintarkastettu)	(tilintarkastamaton)	(tilintarkastamaton)
Palkat ja muut lyhytaikaiset etuudet	593	634	412
Palkkiot ja muut muuttuvat etuudet	10	22	145
Osakepohjaiset etuudet	-	199	-
Yhteensä	**603**	**855**	**557**

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Robit Oyj on konsernin emoyhtiö. Vuonna 2016 konserniin kuuluivat emoyhtiö Robit Oyj:n lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistetyt tytäryhtiöt: Robit Rocktools Sweden Ab, Ruotsi (omistus 100 %), Robit Korea Ltd (entinen YP Robit Ltd), Etelä-Korea (omistus 100 %), Robit Australia Holdings Pty Ltd, Australia (omistus 100 %), Drilling Tools Australia Pty Ltd, Australia (konserniomistus 100 %), Bulroc (UK) Ltd, Iso-Britannia (omistus 100 %), Robit OOO, Venäjä (omistus 100 %), Robit Inc. USA, Yhdysvallat (omis-tus 100 %) sekä Robit Africa Holdings Ltd, Etelä-Afrikka (omistus 100 %) ja Robit SA, Etelä-Afrikka (omistus 70 %), Robit S.A.C, Peru (omistus 99 %, konserni 100 %), Robit Finland Oy Ltd (omistus 100 %) ja Robit PLC - BFC, Yhdistyneet arabiemiirikunnat (omistus 100 %). Robit Rocktools Sweden Ab, Robit Africa Holdings (Pty) Ltd ja Robit Plc-BFC olivat toimimattomia yhtiöitä. Yhtiöllä on Thaimaassa sivutoimipaikka Robit Thailand.

Yhtiön konsernitilinpäätös on laadittu perustuen alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tilinpäätös esitetään tuhansina euroina. Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty, ja sen vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu määrä voi poiketa esitetystä kokonaisluvusta.

Konsernin tytäryritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät on arvostettu kunkin tytäryrityksen ensisijaisen taloudellisen toimintaympäristön valuutassa. Yhtiön toimintavaluutta on euro, joka on myös konserni-tilinpäätöksen esittämisvaluutta.

Konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Yhtiön osoitteesta: Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä.

Hankittujen nettovarojen käypä arvo

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittavat nettovarat arvostetaan käypään arvoon. Hankittujen nettovarojen käyvän arvon määrittäminen perustuu vastaavanlaisten omaisuuserien markkina-arvoon (aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet) tai arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin (aineettomat hyödykkeet). Senhetkiseen jälleenhankinta-arvoon, odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituun myyntihintaan perustuva arvostus edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Johto uskoo, että käytetyt arviot ja oletukset ovat riittävän luotettavia käypien arvojen määrittämistä varten.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Johto tekee merkittäviä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja määrittäessään tasoa, jolla liikearvo testataan, sekä siitä, onko viitteitä arvon alentumisesta. Yhtiön taseeseen sisältyvä liikearvo syntyi pääosin kesä- ja heinäkuussa 2016, kun Yhtiö hankki DTA:n ja Bulrocin. Johdon näkemyksen mukaan DTA:n ja Bulrocin hankintaan liittyvä liikearvo testataan Down the Hole -liiketoimintayksikön tasolla, joka on rahavirtaan tuottava yksikkö ja taso, jolla johto seuraa liikearvoa. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon

parhaaseen arvioon tulevasta myynnistä, kustannuskehityksestä, yleisistä markkinaolosuhteista ja sovellettavista tuloverokannoista. Ennuste kattaa kolmen vuoden ajanjakson. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat perustuvat arvioituihin kasvuvauhteihin. Johto testaa ennusteissa käytettyjen merkittävien arvioiden muutoksia herkkyysanalyysien avulla.

Aktivoidut kehittämismenot

Kehittämisprojektin kehittämisvaiheessa syntyvät menot aktivoidaan tiettyjen kriteerien täyttyessä aineettomina hyödykkeinä. Johto on käyttänyt harkintaa ja tehnyt oletuksia arvioidessaan, täyttääkö projekti nämä kriteerit sekä määrittäessään hankintamenoa ja taloudellista vaikutusaikaa samoin kuin kehittämisprojekteista tulevaisuudessa kertyviä rahavirtoja. Aktivoiduista kehittämisprojekteista odotettavissa olevaan tuottoon liittyy johdon arvioita ja harkintaa, jotka koskevat tulevaa liikevaihtoa ja vastaavia kuluja. Näihin arvioihin liittyy riskejä ja epävarmuustekijöitä, ja on mahdollista, että kehittämisprojekteista odotettavissa oleva tuotto muuttuu olosuhteiden muutoksen seurauksena. Yhtiö arvioi aktivoituihin kehittämisprojekteihin liittyviä viitteitä arvonalentumisesta. Aktivoitujen kehittämisprojektien arvo saattaa vähentyä, jos uusista palveluista odotettavissa oleva tuotto muuttuu.

Erääntyneet saamiset

Johto on tehnyt harkintaan perustuvia ratkaisuja ja oletuksia arvioidessaan, ovatko erääntyneet saamiset arvoltaan alentuneita. Vaikka erääntyneitä saamisia on suhteellisen paljon, niiden kirjanpitoarvoa ei ole alennettu. Johto odottaa saavansa erääntyneet saamiset lopulta perityksi. Tämä perustuu aktiiviseen rooliin, joka otetaan asiakasrajapinnassa loppuasiakkaisiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Yhtiöllä on aktiivisia keinoja riskin pienentämiseksi. Historiallisesti Yhtiö on pystynyt perimään myös merkittävästi erääntyneet saamiset.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuuden arvostus edellyttää johdolta arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka liittyvät erityisesti epäkuranttiuteen ja vaihto-omaisuuden kirjaamiseen nettorealisointiarvon määräisenä odotettavissa oleviin myyntihintoihin perustuen, ja lisäksi johto arvioi Yhtiön tärkeimpien markkinoiden yleistä markkinakehitystä. Nettorealisointiarvo on arvioitu tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä arvioiduilla menoilla, jotka tarvitaan hyödykkeiden valmiiksi saattamiseksi ja myynnin toteutumiseksi.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Harkintaa tarvitaan arvioitaessa, merkitäänkö laskennallisia verosaamisia ja tiettyjä laskennallisia verovelkoja taseeseen. Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain, jos niiden realisoituminen on todennäköisempää kuin realisoitumatta jääminen. Realisoituminen riippuu siitä, että verotettavaa tuloa kertyy riittävästi. Tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa koskevat oletukset riippuvat johdon rahavirta-arvioista, jotka liittyvät muun muassa tulevaan liikevaihtoon, liiketoiminnan kuluihin ja rahoituskuluihin. Yhtiön kyky kerryttää verotettavaa tuloa riippuu myös yleiseen talouteen, rahoitukseen, kilpailukykyyn ja sääntelyyn liittyvistä tekijöistä, joihin Yhtiö ei pysty vaikuttamaan. Näihin arvioihin ja oletuksiin liittyy riskiä ja epävarmuutta, ja näin ollen on mahdollista, että olosuhteiden muutokset aiheuttavat muutoksia odotuksiin, jotka voivat vaikuttaa taseeseen merkittyjen laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen määriin sekä muiden vielä kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden ja väliaikaisten erojen määrään.

Yhtiön johto arvioi veroilmoituksissa otettuja kantoja säännöllisesti tilanteissa, joissa sovellettavat verosäädökset jättävät tilaa tulkinnalle. Tarvittaessa kirjataan varauksia niiden määrien perusteella, jotka odotetaan maksettavan veroviranomaisille. Tunnistettuihin epävarmoihin veropositioihin liittyvät kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat merkitään taseeseen, kun on todennäköistä, että tietyt veropositiot tullaan haastamaan eikä niitä välttämättä hyväksytä veroviranomaisten suorittamassa tarkastelussa.

YHTIÖN HALLINTO, JOHTO JA TILINTARKASTAJAT

Yleistä

Osakeyhtiölain ja Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan Yhtiön hallinto ja valvonta on jaettu osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Yhtiön yhtiöjärjestys Esitteen päivämääränä on Esitteen liitteessä 1.

Yhtiökokous

Osakkeenomistajat osallistuvat Yhtiön hallintoon ja johtamiseen yhtiökokouksissa tehtävien päätösten kautta. Yleensä yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus. Lisäksi yhtiökokous on Osakeyhtiölain mukaan pidettävä, mikäli Yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka edustavat vähintään yhtä kymmenesosaa kaikista Osakkeista, kirjallisesti vaativat yhtiökokouksen koollekutsumista tietyn asian käsittelemistä varten.

Yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan työosoite on Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä.

Hallitus ja johtoryhmä

Hallitus

Hallituksella on yleinen vastuu Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus on vahvistanut itselleen kirjallisen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen käsiteltäväksi kuuluvat asiat. Hallitus vahvistaa Yhtiön strategiaa, organisaatiota, kirjanpitoa ja varainhoidon valvontaa koskevat periaatteet sekä nimittää Yhtiön toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa Yhtiön strategian toteuttamisesta ja juoksevien asioiden hoitamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kuusi varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan toimikaudelle, joka päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Hallitus on perustanut kolme valiokuntaa: nimitys-, palkitsemis-, ja työvaliokunnan. Palkitsemisvaliokunnan ja nimitysvaliokunnan jäseniä ovat Tapio Hintikka (pj.), Mammu Kaario ja Harri Sjöholm. Työvaliokunnan jäseniä ovat Harri Sjöholm (pj.), Kalle Reponen ja Matti Kotola.

Hallituksella oli vuoden 2016 aikana 15 kokousta, joista kuusi oli puhelinkokouksia. Kokouksiin osallistumisprosentti oli noin 96.

Hallituksessa on Esitteen päivämääränä viisi jäsentä. Hallitukseen kuuluvat Esitteen päivämääränä seuraavat henkilöt:

Nimi	Syntymävuosi	Asema	Hallituksessa vuodesta
Harri Juhani Sjöholm	1954	Hallituksen puheenjohtaja	1998
Tapio Jussi Anselmi Hintikka	1942	Hallituksen jäsen	2008
Mammu Kaario	1963	Hallituksen jäsen	2017
Juha Matti Kotola	1950	Hallituksen jäsen	2015
Hannu-Kalle Reponen	1965	Hallituksen jäsen	2012

Harri Sjöholm on toiminut hallituksen päätoimisena puheenjohtajana ja Global Management Teamia edeltävän johtoryhmän jäsenenä vuodesta 1998 lähtien. Sjöholm toimi myös Yhtiön väliaikaisena toimitusjohtajana tammikuusta 2017 toukokuuhun 2017. Lisäksi Sjöholm on osallistunut Yhtiön operatiiviseen toimintaan vuodesta 1989 lähtien. Aiemmin Sjöholm toimi liikkeenjohdon konsulttina perustamassaan Oy Swot Consulting Harri Sjöholm Ltd:ssä vuosina 1988–2002 (nimellä Five Alliance Oy vuodesta 2015 lähtien) sekä liikkeenjohdon konsulttina Five Alliance Oy:n tytäryhtiössä, Oy Swot Consulting Finland Ltd:ssä vuodesta 2002 lähtien. Ennen tätä Sjöholm toimi toimitusjohtajana Fast Henkilöstöpalvelut Oy:ssä vuosina 2000–2005, Tamrock Oy:ssä myynnin ja markkinoinnin johtajana vuosina 1985–1987, Business Development-yksikössä vuonna 1984 ja Area Sales Managerina vuosina 1980–1983. Sjöholm on toiminut Five Alliance Oy:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2007 lähtien sekä Five Alliance Oy:n tytäryhtiön Oy Swot Consulting Finland Ltd:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2003 lähtien. Lisäksi Sjöholm toimi hallituksen puheenjohtajana Fast Henkilöstöpalvelut Oy:ssä vuosina 1993–1999, Kehitysyhtiö Tulevaisuus Oy:ssä vuosina 2008–2012 ja Oy Winrock Technology Ltd:ssä vuosina 1992–2001. Sjöholm toimi myös Tasowheel Oy:n hallituksen jäsenenä vuosina 2015–2016. Harri Sjöholm on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Tapio Hintikka on toiminut Yhtiön hallituksen jäsenenä vuodesta 2008 lähtien. Tapio Hintikka on hallitusammattilainen. Hän on toimi aiemmin toimitusjohtajana Hackman Oyj:ssä vuosina 1997–2002. Lisäksi hän toimi Oy Nokia Ab:ssä vuosina 1990–1996 johtokunnan jäsenenä sekä muun muassa General Communication Products -yksikön johtajana sekä muissa johtotehtävissä Rauma-Repola Oy:ssä vuosina 1982–1990. Tapio Hintikka on toiminut hallituksen puheenjohtajana Emtele Oy:ssä vuosina 2006–2011 ja vuodesta 2015 lähtien, Aina Group Oy:ssä vuosina 2009–2012, Teleste Oyj:ssä vuosina 2003–2009, TeliaSonera Ab:ssa vuosina 2002–2004 ja Sonera Oyj:ssä vuosina 2001–2002. Lisäksi hän toimi varapuheenjohtajana Teleste Oyj:ssä vuosina 2001–2002. Tapio Hintikka toimi hallituksen jäsenenä muun muassa Aspocomp Group Oyj:ssä vuonna 2007, Teleste Oyj:ssä vuosina 2001–2003, Onninen Oy:ssä vuosina 2000–2005 ja Evli Pankki Oyj:ssä vuosina 2003–2010. Tapio Hintikka on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Mammu Kaario on toiminut Yhtiön hallituksen jäsenenä vuodesta 2017 lähtien. Kaario on toiminut SstatzZ Oy:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2015 alkaen. Kaario on toiminut hallituksen jäsenenä Hoivatilat Oyj:ssä vuodesta 2016 alkaen, CapMan Oy:ssä vuodesta 2017, Aspo Oyj:ssä vuodesta 2012 ja Ponsse Oyj:ssä vuodesta 2010. Lisäksi Kaario toimi hallituksen jäsenenä Enfo Oyj:ssä vuosina 2010–2016 ja Invalidiliiton Asumispalvelut Oy:ssä vuosina 2012–2015 sekä Pilke päiväkodit Oy:n hallituksen puheenjohtajana vuosina 2012–2016. Kaario on ollut Sibelius-akatemian tukisäätiön hallituksen jäsen vuosina 2015–2016 sekä Finnish Business Angels Network ry:n perustajajäsen ja hallituksen jäsen vuosina 2011–2012. Kaario työskenteli vuosina 2016–2017 sijoitusyhtiö Partnera Oy:n toimitusjohtajana ja ennen Partneraan siirtymistään sijoitusjohtajana Korona Invest Oy:ssä vuosina 2011–2016. Vuosina 2005–2010 Kaario toimi osakkaana Unicus Oy:ssä ja vuosina 2006–2010 hallituksen jäsenenä Esperi Care Oy:ssä. Lisäksi Kaario toimi johtajana ja osakkaana Conventum Corporate Finance Oy:ssä vuosina 1998–2004 sekä apulaisjohtajana Prospectus Oy:ssä vuosina 1994–1998 ja Kansallis-Osake-Pankissa vuosina 1990–1994. Mammu Kaario on koulutukseltaan oikeustieteen kandidaatti ja MBA (Master of Business Administration).

Matti Kotola on toiminut Yhtiön hallituksen jäsenenä vuodesta 2015 lähtien. Kotola on hallitusammattilainen, ja hänellä pitkä kaivos- ja rakennusalan kokemus. Aiemmin hän toimi johtotehtävissä Sandvik AB:ssa vuosina 1998–2012 ja johtotehtävissä Tamrock Oy:ssä vuosina 1979–1997. Kotolalla ei ole muita hallitusjäsenyyksiä Esitteen julkaisupäivää edeltäneeltä viiden vuoden ajalta. Matti Kotola on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Kalle Reponen on toiminut Yhtiön hallituksen jäsenenä vuodesta 2012 lähtien. Reponen on hallitusammattilainen. Reponen toimi aiemmin konsernin strategiajohtajana Metso Oyj:llä vuosina 2006–2013 sekä osakkaana MCF Corporate Finance Oy:ssä vuosina 2003–2006, johtajana Nordea Pankki Suomi Oyj:n Corporate Finance -yksikössä vuosina 2001–2003 ja Metra Oyj:ssä vuosina 1989–2001. Reponen on toiminut hallituksen jäsenenä Planex Oy:ssä, Black Bruin Oy:ssä, Vexve Holding Oy:ssä ja BMH Technology Oy:ssä vuodesta 2016, sekä Koskitukki Oy:ssä vuodesta 2014. Hallituksen puheenjohtajana Reponen on toiminut Premix Oy:ssä ja Heatmasters Group Oy:ssä vuodesta 2017 sekä Montisera Oy:ssä vuodesta 2014. Aiemmin Reponen toimi hallituksen jäsenenä vuosina 2014–2017 Premix Oy:ssä, vuonna 2016–2017 Heatmasters Group Oy:ssä, vuosina 2014–2017 Glaston Oyj:ssä, vuosina 2014–2016 Marketing Clinic Oy:ssä, sekä vuonna 2014 Suomen Taideteolllisuusyhdistyksen 100-vuotissäätiössä. Vuosina 2006–2013 Reponen toimi Valmet Automotive Oy:n hallituksen varapuheenjohtajana. Kalle Reponen on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri.

Johtoryhmä

Yhtiö perusti 1.1.2017 uuden Global Management Teamin (”**Global Management Team**”), joka korvasi aikaisemmin toimineen Yhtiön johtoryhmän. Yhtiön Global Management Teamiin kuuluvat Esitteen päivämääränä seuraavat henkilöt:

Nimi	Syntymävuosi	Asema
Mika Virtanen	1974	Group CEO
Tuomo Niskanen	1957	VP Top Hammer
Rowan Melrose	1962	VP Digital Services ja VP Region Australia & Asia
Mikko Mattila	1977	VP Region Americas
Jorma Juntunen	1956	VP Region East
Antti Leino	1974	VP R&D
Ilkka Miettinen	1963	Group CFO

Terhi Mäkinen	1983	Group HR
Tommi Lehtonen	1970	VP Down-the-Hole
David Mildren	1961	Director, Englannin toiminnot
Kari Alenius	1965	VP EMEA

Mika Virtanen on toiminut Yhtiön toimitusjohtajana toukokuun alusta 2017 lähtien. Virtanen on tehnyt yli 20 vuoden uran lukuisissa johtotehtävissä metalli- ja automaatioteollisuuden alalla. Hän toimi vuodesta 2002 lähtien Cargotec-konsernissa kansainvälisellä toimintakentällä, muun muassa tehtävänimikkeellä Managing Director (Bromma Malaysia) vuosina 2009–2013. Muita tehtävänimikkeitä olivat Senior Vice President Spreader Division (Kalmar), Vice President Kalmar Intelligent Solutions (Kalmar), Vice President Kalmar STS & RTG Cranes Business (Kalmar). Virtasen vastuualueita olivat muun muassa liiketoiminnan johtaminen ja kehittäminen, tulosjohtaminen, tutkimus- ja kehitystoiminta, rakenteelliset uudistukset sekä tuotannon johtaminen. Virtanen teki pitkän työjakson myös Outokumpu Poricopper Oy:ssä. Kansainvälistä kokemusta Virtanen on hankkinut toimiessaan Malesiassa, Kiinassa ja Singaporessa. Virtanen toimi aiemmin hallituksen puheenjohtajana Bromma Malaysia Sdn.Bhd:ssa vuosina 2016-2017 sekä hallituksen jäsenenä vuosina 2009-2013. Lisäksi Virtanen toimi hallituksen jäsenenä Cargotec PTE.Ltd:ssä vuosina 2016-2017. Mika Virtanen on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Tuomo Niskanen on toiminut VP Top Hammer -tehtävässä vuodesta 2016 alkaen. Niskanen on toiminut useissa johtotehtävissä Suomessa ja yhteensä 15 vuoden ajan ulkomailla Etelä-Afrikassa, Saksassa ja Hong Kongissa. Hän on aikaisemmin toiminut johtotehtävissä muun muassa vuosina 2014–2016 Alstom Finland Oy:ssä, vuosina 2005–2010 Sandvik Mining and Construction Oy:ssä, vuosina 2002–2005 Outokumpu Oyj:ssä sekä vuosina 1992–2002 Sandvik-Tamrock Oy:ssä ja vuosina 1982–1991 Tamrock Oy:ssä. Tuomo Niskanen on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Rowan Melrose on toiminut vuodesta 2017 alkaen VP Region Australia & Asia:n tehtävässä. Lisäksi Melrose on toiminut Digital Services -liiketoimintayksikön vetäjänä vuodesta 2016 alkaen. Melrose työskenteli Sandvik-konsernissa muun muassa nimikkeillä President, Automation & Technology, Sandvik Mining sekä Group Country Manager, Sandvik Australia. Melrose on aiemmin toiminut hallituksen puheenjohtajana seuraavissa yhtiöissä: Sandvik Australia Holding Pty Ltd (2003–2015), Sandvik New Zealand Pty Ltd (2005–2015), Voest Alpine Mining and Tunneling China (2008–2013), Sandvik Philippines (2008–2013) ja Sandvik Mining Indonesia (2008–2013) sekä vuosina 2011–2015 tehtävänimikkeellä Non-Executive Director CRC Mining:ssa. Melrose on koulutukseltaan diplomi-insinööri ja MBA (Master of Business Administration)

Mikko Mattila on toiminut VP Region Americas -tehtävässä tammikuusta 2017 lähtien. Mattila toimi Yhtiön toimitusjohtajana vuonna 2016. Mattila toimi aiemmin VP Ground Drilling -tehtävässä vuosina 2010–2011, Robit Korea Ltd:n toimitusjohtajana vuosina 2011–2013 ja Robit Finland Oy Ltd:n toimitusjohtajana vuosina 2015–2016. Mattila on työskennellyt Yhtiössä lukuisissa myyntiin ja markkinointiin liittyvissä työtehtävissä vuodesta 2001 lähtien. Hän toimi VP Ground Drilling -tehtävässä vuosina 2010–2011, Yhtiön markkinointijohtajana ja tutkimus- ja tuotekehitystoimintojen johtajana vuonna 2009 ja myynnin ja markkinoinnin apulaisjohtajana vuosina 2005–2008. Mikko Mattila on koulutukseltaan diplomi-insinööri ja EMBA (Executive Master of Business Administration).

Jorma Juntunen on toiminut VP Region East -tehtävässä vuodesta 2017 lähtien. Juntusella on laaja kokemus IVY-markkina-alueesta. Hän on toiminut lukuisissa johtotehtävissä Keski-Aasian markkina-alueella muun muassa Sandvik-konsernissa vuosina 1992–2010 sekä Normet Oy:ssä vuosina 2010–2017. Juntusella ei ole muita hallinto-, johto-, tai valvontaelimen jäsenyyksiä Esitteen julkaisupäivää edeltäneeltä viiden vuoden ajalta. Jorma Juntunen on koulutukseltaan filosofian maisteri.

Antti Leino on toiminut VP R&D:n tehtävässä vuodesta 2016 lähtien. Yhtiön palveluksessa hän on ollut vuodesta 2011 lähtien. Vuosina 2006–2011 Leino toimi tuotekehityspäällikkönä Abloy Oy:n Tampereen tehtaalla. Lisäksi hän työskenteli tuotekehityspäällikkönä ja -insinöörinä Moventas Oy:ssä ja Metso Oyj:ssä vuosina 2000–2006. Antti Leino on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Ilkka Miettinen on toiminut Group CFO:n tehtävässä vuodesta 2017 lähtien. Miettinen toimi Takoma Oyj:ssa talousjohtajana vuosina 2012–2015 sekä toimitusjohtajana vuosina 2014–2015. Lisäksi Miettinen toimi Metso Minerals Oy:n talous- ja yritysjärjestelytoiminnoissa vuosina 2005–2009. Lisäksi Miettinen työskenteli talousjohtajana Pilkington Automotive Finland Oy:ssä sekä tilintarkastajana PricewaterhouseCoopers Oy:ssä. Miettinen oli Takoma Gears Oy:n hallituksen jäsen vuosina 2012–2015, Hervannan Koneistus Oy:n

hallituksen jäsen vuosina 2012–2014, Takoma Systems Oy: hallituksen jäsen vuosina 2012–2014 ja Tampereen Laatukoneistus Oy:n hallituksen jäsen 2012–2014. Ilkka Miettinen on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri.

Terhi Mäkinen on toiminut Yhtiössä Group HR Manager -tehtävässä vuodesta 2015 lähtien. Yhtiön palveluksessa hän aloitti vuonna 2013 HR Assistant Manager -tehtävässä Robit Korea Ltd:ssä. Aiemmin Mäkinen on toiminut muun muassa vuosina 2011–2013 henkilöstökonsulttina Adecco Finland Oy:ssä sekä johdon harjoittelijana Sappi Fine Paper Europe:ssa Suomessa ja ulkomailla. Terhi Mäkinen on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Tommi Lehtonen on toiminut VP Down the Hole -tehtävässä vuodesta 2017 lähtien. Lehtonen on tehnyt mittavan uran Metso Oyj:n palveluksessa erilaisissa liiketoiminnan ja myynnin johtotehtävissä vuodesta 1997 lähtien. Näissä tehtävissä hän toimi Suomen lisäksi muun muassa Yhdysvalloista ja Ranskasta käsin. Lisäksi Lehtonen oli Liugong Metso Construction Equipment (Changzhou) Co. Ltd:n hallituksen jäsen vuosina 2014–2016 sekä FIMECC Oy:n hallituksen jäsen vuosina 2011–2014. Lehtonen on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

David Mildren on toiminut Yhtiössä Director, Englannin toiminnot -tehtävässä vuodesta 2017 lähtien. Mildren vastaa Halco-brändin liiketoiminnasta. Mildren toimi vuosina 2011–2017 PricewaterhouseCoopers LLP:ssä liikkeenjohdon konsulttina Lontoossa erikoistuen teollisuusyritysten toiminnan ja tuottavuuden kehittämiseen. Mildrenilla on pitkä kokemus Down the Hole -liiketoiminnan globaalista johtamisesta. Mildren teki pitkän uran Sandvik-konsernissa Yhdysvalloissa ja Australiassa vuosina 1989–2010. Mildren johti Sandvikilla globaalia DTH-liiketoimintaa sekä sitä ennen myyntiä ja markkinointia sekä globaalia tuotantoa. David Mildren on koulutukseltaan MBA (Master of Business Administration) ja insinööri.

Kari Alenius on toiminut VP EMEA -tehtävässä vuodesta 2017 alkaen. Alenius toimi aiemmin myyntijohtajana Teknikum-Yhtiöt Oy:ssä vuosina 2015–2017, sekä IMI Fabi S.p.A:ssa Italiassa vuosina 2010–2015. Lisäksi Alenius työskenteli vuosina 1998–2009 Rio Tinto -konsernissa Singaporessa, Ranskassa ja Belgiassa muun muassa myyntijohtajana. Alenius työskenteli myös Tamfelt Corporation:ssa vuosina 1994–1998 ja UPM Oyj:ssä vuosina 1991–1994. Alenius toimi Teknikum Yhtiöt Oy:n johtoryhmän jäsenenä vuosina 2015–2017. Kari Alenius on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtajan valitsee hallitus. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut toukokuun alusta 2017 alkaen Mika Virtanen. Toimitusjohtaja johtaa ja kehittää Yhtiön liiketoimintaa ja vastaa operatiivisesta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän esittelee ja raportoi hallitukselle. Toimitusjohtaja hoitaa Yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien määräysten mukaisesti ja vastaa siitä, että Yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Corporate Governance

Yhtiön päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Osakeyhtiölakia, Yhtiön yhtiöjärjestystä, Helsingin Pörssin sääntöjä, arvopaperimarkkinalainsäädäntöä sekä muita Yhtiöön soveltuvia säännöksiä. Yhtiön hakiessa Osakkeiden listausta Helsingin Pörssin päälistalle se noudattaa arvopaperimarkkinayhdistyksen antamaa, 1.1.2016 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (corporate governance), jota sovelletaan Helsingin Pörssin pörssilistalle listattuihin yhtiöihin.

Tietoja hallituksen ja johtoryhmän jäsenistä ja toimitusjohtajasta

Esitteen päivämääränä kukaan Yhtiön hallituksen tai Global Management Teamin jäsenistä tai toimitusjohtaja ei ole alla mainituin poikkeuksin Euroopan komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 liitteen I kohdan 14.1 mukaisesti Esitteen julkistamista edeltävän viiden vuoden aikana:

- saanut tuomiota petoksellisesta rikoksesta tai rikkomuksesta,
- toiminut johtavassa asemassa, kuten hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenenä tai kuulunut johtoon sellaisessa yhtiössä tai toiminut kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä sellaisessa yhtiössä, joka on haettu konkurssiin, selvitystilaan tai saneeraukseen (lukuun ottamatta sellaisia vapaaehtoisia selvitystiloja, joihin on hakeuduttu yhtiön Osakeyhtiölain mukaiseksi lakkauttamiseksi Suomessa), tai

- ollut oikeus- tai valvontaviranomaisen (mukaan lukien ammattialajärjestöt) syytteen tai seuraamuksen kohteena, eikä tuomioistuin ole todennut, ettei kyseinen henkilö saa toimia minkään yhtiön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenenä tai kieltänyt toimimasta minkään yhtiön johdossa tai hoitamasta minkään yhtiön liiketoimintaa.

Hallituksen jäsen Mammu Kaario on toiminut Unicus Oy:ssä toimitusjohtajan sijaisena vuosina 2005–2012, hallituksen jäsenenä vuosina 2010–2011 sekä hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2011 aina maaliskuuhun 2012 asti, jolloin Unicus Oy:n yhtiökokous päätti asettaa yhtiön selvitystilaan.

Global Management Teamin jäsen Ilkka Miettinen on toiminut Hervannan Koneistus Oy:n hallituksen jäsenenä vuosina 2012–2014, Takoma Systems Oy:n hallituksen jäsenenä vuosina 2012–2014 ja Tampereen Laatukoneistus Oy:n hallituksen jäsenenä vuosina 2012–2014. Hervannan Koneistus Oy asetettiin konkurssiin 17.1.2014, Takoma Systems Oy asetettiin konkurssiin 2.1.2014 ja Tampereen Laatukoneistus Oy asetettiin konkurssiin 17.1.2014.

Eturistiriidat

Suomalaisten yhtiöiden johtoa koskevista eturistiriidoista on säädetty Osakeyhtiölaissa. Osakeyhtiölain 6 luvun 4 §:n mukaan hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa ottaa osaa yhtiön ja kolmannen henkilön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on siitä odotettavissa olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Edellä mainittua säännöstä on vastaavasti sovellettava muuhun oikeustoimeen sekä oikeudenkäyntiin ja muuhun puhevallan käyttämiseen. Toimitusjohtajaan sovelletaan samoja säännöksiä.

Yhtiön hallituksen jäsenillä, Global Management Teamin jäsenillä tai toimitusjohtajalla ei ole eturistiriitoja heidän Yhtiöön liittyvien tehtäviensä ja heidän yksityisten etujensa tai muiden tehtäviensä välillä.

Yllä mainittujen henkilöiden välillä ei ole perhesuhteita.

Tämän Esitteen päivämääränä Yhtiön hallituksen jäsenet ovat riippumattomia Yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista lukuun ottamatta Harri Sjöholmia. Harri Sjöholm ei ole riippumaton Yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista, sillä hän on Five Alliance Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja osakkeenomistaja, eikä hän ole riippumaton Yhtiöstä johtuen hänen pitkästä roolistaan Yhtiön hallituksen puheenjohtajana ja osallistumisesta Yhtiön operatiiviseen toimintaan.

Johdon omistukset

Yhtiön hallituksen ja Global Management Teamin jäsenten sekä toimitusjohtajan osakeomistukset Yhtiössä 10.5.2017 on esitetty seuraavassa taulukossa:

Nimi	**Asema**	**Osakkeet**	**Osuus osakkeista ja äänistä, %**
Harri Juhani Sjöholm[1]	Hallituksen puheenjohtaja	6 412 141	39,86
Tapio Jussi Anselmi Hintikka	Hallituksen jäsen	4 222	0,03
Mammu Kaario	Hallituksen jäsen	3 000	0,02
Juha Matti Kotola	Hallituksen jäsen	4 722	0,03
Hannu-Kalle Reponen	Hallituksen jäsen	4 222	0,03
Mika Virtanen	Group CEO	-	-
Tuomo Niskanen	VP Top Hammer	-	-
Rowan Melrose	VP Digital Services ja VP Region Australia & Asia	-	-
Mikko Mattila	VP Region Americas	171 269	1,06
Jorma Juntunen	VP Region East	-	-
Antti Leino	VP R&D	15 000	0,09
Ilkka Miettinen	Group CFO	-	-
Terhi Mäkinen	Group HR	-	-
Tommi Lehtonen	VP Down-the-Hole	-	-

David Mildren	Director, operations in UK	-	-
Kari Alenius	VP EMEA	-	-

[1)] Harri Sjöholmin omistus koostuu hänen suoraan omistamistaan Osakkeista sekä 6 408 253 Osakkeesta, jotka omistaa hänen määräysvallassaan oleva Five Alliance Oy

Johdon palkkiot sekä kannustin- ja eläkejärjestelyt

Hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti Yhtiön hallituksen jäsenten palkkioista päättävät osakkeenomistajat varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. 18.3.2016 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin, että hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti on 35 000 euroa ja kunkin jäsenen vuosipalkkio on 20 000 euroa. Hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan siten, että 40 % vuotuisesta summasta käytetään Yhtiön osakkeiden ostamiseen, tai osakeosuus voidaan vaihtoehtoisesti maksaa käyttämällä yhtiön omia osakkeita. Loput maksetaan käteissuorituksena.

Seuraavassa taulukossa esitetään hallituksen jäsenille maksetut vuosi- ja kokouspalkkiot ilmoitetuilla tilikausilla:

	1.1.–31.12.2016	**1.1.–31.12.2015**	**1.1.–31.12.2014**
		Palkkio (euroa)	
Nimi		(tilintarkastettu)	
Harri Sjöholm*	40 500	47 025	7 000
Tapio Hintikka	27 100	34 000	15 300
Matti Kotola (18.2.2015 alkaen)	35 500	30 750	-
Kalle Reponen	36 500	39 000	13 500
Anna-Maria Ronkainen (jäsen 18.3.2016–28.3.2017)	22 000	-	-
Pekka Pohjoismäki (jäsen 18.3.2016 asti)	1 500	25 500	7 500
Jussi Rautiainen* (jäsen 18.2.2015 asti)	-	3 500	7 000

* Laskettu vain hallituksen jäsenyyden perusteella saadut palkkiot.

Yhtiö ei ole antanut takauksia tai muita vastuusitoumuksia hallituksen jäsenten puolesta.

Yhtiön varsinainen yhtiökokous päätti 28.3.2017 Yhtiön hallituksen jäsenten valinnasta sekä palkkioista seuraavasti:

- Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on 45 000 euroa, joka maksetaan 40 % Osakkeina ja loput 60 % on ennakkoveroa, jonka Yhtiö pidättää ja maksaa verottajalle. Kokouspalkkio lisäksi 500 euroa per kokous. Palkkio on korvaus per kokous, joihin on osallistunut. Lisäksi korvataan matka-, yöpymis- ja muut kulut.

- Hallituksen jäsenen vuosipalkkio on 30 000 euroa, joka maksetaan 40 % osakkeina ja loput 60 % on ennakkoveroa, jonka Yhtiö pidättää ja maksaa verottajalle. Lisäksi, kokouspalkkio on 500 euroa/kokous. Palkkio on korvaus per kokous, joihin hallituksen jäsen on osallistunut. Lisäksi korvataan matka-, yöpymis- ja muut kulut.

- Hallituksen työvaliokunnan jäsenelle maksetaan edellisten palkkioiden lisäksi rahallinen korvaus 750 euroa/kk. Hallituksen puheenjohtajalle ei makseta näitä työvaliokunnan korvauksia, vaan tämä korvaus sisältyy hänen edellä mainittuun palkkioonsa.

- Hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenen koko toimikauden vuosipalkkio maksetaan joulukuussa 2017. Palkkion osakeosuuden maksaminen voi tapahtua antamalla uusia Yhtiön osakkeita tai hankkimalla Osakkeita yhtiökokouksen hallitukselle antamien valtuutuksien nojalla. Ensisijaisesti palkkion osakeosuus maksetaan hankkimalla omia osakkeita julkisessa kaupankäynnissä. Maksettavasta varainsiirtoverosta vastaa palkkion saaja.

Toimitusjohtaja ja muu johtoryhmä

Toimitusjohtajan palkasta, palkkioista ja muista eduista päättää hallitus. Yhtiön toimitusjohtajalle vuonna 2016 maksettu palkka, palkkiot ja muut luontaisedut olivat yhteensä noin 183 tuhatta euroa (vuonna 2015 noin 183 tuhatta euroa ja vuonna 2014 noin 177 tuhatta euroa). Toimitusjohtajalla on lakisääteisen eläkevakuutuksen lisäksi Yhtiön hankkima vapaaehtoinen eläkevakuutus. Tilikaudelta 2016 toimitusjohtaja oli oikeutettu saamaan vapaaehtoista lisäeläkettä 8 tuhatta euroa. Tilikaudella ei ollut osakeperusteisia etuuksia. Jos yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan sopimuksen, tälle maksetaan kompensaationa määrä, joka vastaa kuuden (6) kuukauden palkkaa ilman etuuksia.

Yhtiön johtoryhmään kuuluville henkilöille vuonna 2016 maksetut palkat ja palkkiot sisältäen luontoisedut, lukuun ottamatta toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan palkkaa ja palkkioita, olivat yhteensä noin 410 tuhatta euroa bonukset mukaan lukien (vuonna 2015 noin 452 tuhatta euroa ja vuonna 2014 noin 235 tuhatta euroa). Johtoryhmän jäsenillä on vapaaehtoinen lisäeläkejärjestely, joka luokitellaan maksupohjaiseksi. Järjestelyyn liittyvät menot olivat 10 tuhatta euroa tilikaudella 2016. Vuonna 2016 johtoryhmässä oli 4-5 henkeä. Johtoryhmän jäsenten lukumäärä on kasvanut edellisen tilikauden päättymisen jälkeen 11 jäseneen ja tällä on vaikutusta tilikaudella 2017 maksettavien palkkojen ja palkkioiden määrään.

Johdon kannustin- ja palkitsemisjärjestelmistä päättää hallitus toimitusjohtajan esityksen perusteella. Johtoryhmän jäsenten palkka koostuu kiinteästä peruspalkasta ja tulospohjaisesta bonuksesta. Tulospohjainen bonus määräytyy yhtiön tuloksen, kyseisen liiketoiminta-alueen ja muiden tärkeimpien operatiivisten tavoitteiden perusteella. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat osakepohjaiseen kannustinohjelmaan, jota on kuvattu kohdassa ”*Yhtiön Osakkeet ja osakepääoma – Osakepohjaiset kannustinohjelmat*”.

Henkilöstö

Yhtiön henkilöstön määrä Yhtiön historiallisten taloudellisten tietojen kattamina jaksoina on esitetty seuraavassa taulukossa:

Henkilöstö katsauskauden lopussa	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2014**
toimihenkilöt	139	83	63
tuotannon työntekijät	124	51	46
Yhteensä	263	134	109

30.4.2017 Yhtiön palveluksessa oli 162 toimihenkilöä ja 152 tuotannon työntekijää.

Suurin osa Yhtiön henkilöstöstä, mukaan lukien toimitusjohtaja ja muut Global Management Teamin jäsenet, kuuluvat Yhtiön bonusohjelmaan. Maksettavan bonuksen enimmäismäärä vastaa enimmillään viiden kuukauden palkkaa.

Tilintarkastajat

Yhtiöjärjestyksen mukaan Yhtiön Yhtiökokous valitsee Yhtiön hallintoa ja tilejä tarkastamaan yhden tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Esitteen päivämääränä Yhtiön tilintarkastaja on Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Järventausta.

YHTIÖN OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yleistä

Esitteen päivämääränä Yhtiön osakepääoma oli 705 025,14 euroa. Yhtiö oli laskenut liikkeeseen 16 083 900 täysin maksettua Osaketta. Jokaisella Osakkeella on yksi ääni Yhtiön yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään 29.4.2015 alkaen (ISIN-koodi FI4000150016). Yhtiöllä oli Esitteen päivämääränä hallussaan omia Osakkeita 94 674 kpl (0,6 % osakkeista).

Muutokset Osakkeiden lukumäärässä

Yhtiön hallitus päätti 18.3.2016 pidetyssä yhtiökokouksessa annetun hallituksen osakeantivaltuutuksen nojalla 16.2.2017 suunnatun maksullisen osakeannin suorittamisesta Halco Drilling Ltd:n ja Paddico (320) Ltd:n osakekannan omistajille. Osakeannissa laskettiin liikkeelle Yhtiön uusia osakkeita yhteensä 200 000 kappaletta.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Yhtiön osakepääoman sekä osakkeiden lukumäärän muutoksista 1.1.2014 alkaen tämän Esitteen päivämäärään asti.

Aika	Järjestely	Osakkeiden lukumäärä ennen järjestelyä	Järjestelyssä annettujen Osakkeiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä järjestelyn jälkeen	Osake-pääoma (euroa)	Rekisteröity[1)]
16.2.2017	Suunnattu osakeanti	15 883 900	200 000	16 083 900	705 025,14	17.2.2017
21.5.2015	Listautumisanti	10 083 900	5 800 000	15 883 900	705 025,14	20.5.2015
27.4.2015	Maksuton osakeanti	67 226	10 016 674	10 083 900	705 025,14	28.4.2015

[1)] Päivämäärä viittaa siihen päivään, jona merkintä on tehty Kaupparekisteriin.

Yhtiön osakkeenomistajat

Yhtiön 10.5.2017 päivätyn, Euroclear Finlandin ylläpitämän osakasluettelon mukaan Yhtiöllä on 1 665 osakkeenomistajaa. Yhtiön kymmenen suurinta osakkeenomistajaa ovat seuraavat:

Osakkeenomistaja	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista ja äänistä %
Five Alliance Oy*	6 408 253	39,84
Fondita Nordic Micro Cap Placeringsfond	1 000 000	6,22
Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike (Hallintarekisteröidyt)	8 222 347	5,11
Sijoitusrahasto Aktia Capital	772 753	4,80
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	757 000	4,71
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttori (Hallintarekisteröidyt)	751 435	4,67
OP-Delta -sijoitusrahasto	571 110	3,55
OP-Focus -erikoissijoitusrahasto	570 000	3,54
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	548 597	3,41
Danske Invest Suomen Pienyhtiöt	356 435	2,22

* Harri Sjöholmin määräysvaltayhteisö

Yllä mainitun lisäksi Yhtiö ei ole tietoinen määräysvaltaa käyttävistä osakkeenomistajista eikä mistään Listautumisen jälkeisistä tapahtumista tai järjestelyistä, jotka voivat tulevaisuudessa vaikuttaa määräysvallan käyttämiseen Yhtiössä.

Hallitukselle annetut valtuutukset

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous päätti 20.4.2017 valtuuttaa hallituksen päättämään omien Osakkeiden hankkimisesta. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 1 608 390 Yhtiön oman Osakkeen hankkimisesta Yhtiön vapaalla omalla pääomalla kuitenkin siten, että Yhtiön hallussa kulloinkin olevien Osakkeiden määrä ei ylitä 10 prosenttia Yhtiön kaikista Osakkeista. Tähän määrään lasketaan Yhtiöllä itsellään ja sen tytäryhteisöllä olevat omat Osakkeet osakeyhtiölain 15 luvun 11 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan.

Yhtiön omia Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi esimerkiksi luovutettavaksi mahdollisten yrityskauppojen ja osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin sekä muutoin edelleen luovutettavaksi, Yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi. Hallitus voi päättää kaikista muista omien Osakkeiden hankkimisen ehdoista.

Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 asti ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 18.3.2016 hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous päätti 20.4.2017 valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 pykälässä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen perusteella voidaan antaa enintään 7 000 000 osaketta (mukaan lukien sekä optio-oikeuksien että erityisten oikeuksien perusteella annettavat osakkeet), mikä määrä vastaa noin 43,5 prosenttia Yhtiön nykyisistä osakkeista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden ja oikeuksien antamista että Yhtiön omien Osakkeiden luovuttamista. Osakeannissa voidaan antaa merkittäviksi osakkeita joko maksua vastaan tai maksutta.

Hallitus voi päättää kaikista osakeannin sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista, mukaan lukien oikeuden osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeamiseen. Valtuutusta voidaan käyttää Yhtiön kasvun rahoittamiseen, vastikkeeksi yrityskauppoihin, osaksi Yhtiön kannustinjärjestelmää tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Valtuutus on voimassa 20.4.2022 asti. Valtuutus kumoaa aikaisemmat käyttämättömät osakeantia ja optio-oikeuksien sekä muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevat valtuutukset.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Yhtiön varsinainen yhtiökokous päätti 28.3.2017 Yhtiön hallituksen jäsenten valinnasta sekä palkkioista. Hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten vuosipalkkioista maksetaan 40 prosenttia Yhtiön Osakkeiden ostamiseen tai osakeosuus voidaan vaihtoehtoisesti maksaa käyttämällä yhtiön omia Osakkeita. Loput 60 % on ennakkoveroa, jonka Yhtiö pidättää ja maksaa verottajalle. Palkkio-ohjelman tarkempi kuvaus on edellä kohdassa ”*Yhtiön hallinto, johto ja tilintarkastajat – Johdon palkkiot sekä kannustin- ja eläkejärjestelyt – Hallitus*”.

Yhtiön hallitus päätti 20.4.2017 uuden johtoryhmän ja avainhenkilöiden pitkän aikavälin osakekannustinjärjestelmän perustamisesta. Osakeohjelma on kolmevuotinen ja käsittää vuodet 2017–2019. Uuden osakeohjelman piirissä olevilla henkilöillä on oikeus saada Osakkeita kolmen eri osatekijän perusteella: avainhenkilön oma sijoitus Yhtiöön (base share plan), Yhtiön lisäosakekannustin (matching share plan) sekä suoriteperusteinen lisäosakeohjelma (performance matching plan). Osakeohjelman piirissä on yhteensä noin 25 henkilöä. Osakeohjelman perusteella lasketaan liikkeelle enintään 321 680 Osaketta, mikä vastaa 2 prosenttia Yhtiön nykyisestä osakekannasta.

Osakkeenomistajien oikeudet

Osakkeenomistajien merkintäetuoikeus

Osakeyhtiölain mukaan suomalaisten yhtiöiden olemassa olevilla osakkeenomistajilla on etuoikeus merkitä yhtiön osakkeita osakeomistustensa suhteessa, ellei antia koskevassa yhtiökokouksen päätöksessä toisin

määrätä. Osakeyhtiölain mukaan päätös, jolla poiketaan osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta, on pätevä vain, mikäli osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa yhtiökokouksessa annetuista äänistä ja edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet. Osakkeenomistajalle kuuluvasta merkintäetuoikeudesta voidaan poiketa, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Suunnattu anti voidaan toteuttaa myös vastikkeettomana osakeantina, mikäli tähän on yhtiön ja osakkeenomistajien puolesta erityisen painavat taloudelliset syyt.
Tietyt osakkeenomistajat, jotka asuvat tai joiden rekisteröity osoite on muussa maassa kuin Suomessa, eivät välttämättä voi käyttää osakeomistukseensa perustuvaa merkintäetuoikeuttaan, paitsi jos Osakkeet ja niihin liittyvät merkintäoikeudet on rekisteröity kyseisen valtion arvopaperilainsäädännön mukaisesti tai jos käytettävissä on poikkeus rekisteröinti- tai muista vastaavista vaatimuksista.

Yhtiökokoukset

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksissa päätösvaltaansa Yhtiön asioissa. Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä lukien.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on esitettävä tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja hallituksen lausunto tilintarkastajien mahdollisista huomautuksista.

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaisessa yhtiökokouksessa on esitettävä:

1) tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman ja taseen; ja
2) tilintarkastuskertomus

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaisessa yhtiökokouksessa on myös päätettävä:

1) tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta;
2) toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta;
3) vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
4) hallituksen jäsenten lukumäärästä ja palkkioista; ja
5) tilintarkastajien palkkioista;

Edelleen yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaisessa yhtiökokouksessa on valittava:

1) hallituksen jäsenet; ja
2) tilintarkastaja tai tilintarkastajat ja varatilintarkastaja.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa osakkeenomistajat käsittelevät myös muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Varsinaisen yhtiökokouksen lisäksi voidaan tarvittaessa pitää myös ylimääräisiä yhtiökokouksia. Päätettävästä asiasta riippuen voidaan soveltaa määräenemmistösäännöksiä Osakeyhtiölain mukaisesti. Osakeyhtiölain mukaan määräenemmistöä edellyttävään päätökseen tarvitaan kahden kolmasosan enemmistö annetuista äänistä ja yhtiökokouksessa edustetuista osakkeista. Muun muassa yhtiöjärjestyksen muuttamista, Yhtiön omien osakkeiden lunastusta ja ostamista sekä sulautumista ja jakautumista koskevat päätökset edellyttävät määräenemmistöä. Yhtiökokouksen päätösvaltaisuuden edellytykseksi ei Osakeyhtiölaissa tai Yhtiön yhtiöjärjestyksessä ole asetettu tiettyä osallistujamäärää.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle Osakeyhtiölain nojalla kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Jos osakkeenomistaja tai osakkeenomistajat, joilla on vähintään 10 prosenttia Osakkeista, tai Yhtiön tilintarkastaja vaativat tietyn asian käsittelemistä yhtiökokouksessa, on hallituksen kutsuttava viipymättä yhtiökokous koolle.

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan Yhtiön verkkosivuilla aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 21 päivää ennen kokousta, kuitenkin aina vähintään yhdeksän (9) päivää ennen Osakeyhtiölaissa tarkoitettua yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on viimeistään kahdeksan arkipäivää ennen yhtiökokousta (yhtiökokouksen täsmäytyspäivä) merkitty Euroclear Finlandin ylläpitämään Yhtiön osakasluetteloon ja joka on ilmoittautunut yhtiökokoukseen viimeistään yhtiökokouskutsussa mainittuna päivänä, tai hallintarekisteröidyllä osakkeenomistajalla, joka on merkitty tilapäisesti Yhtiön osakasluetteloon yhtiökokoukseen osallistumista varten. Tilapäistä merkintää koskeva ilmoitus on tehtävä viimeistään yhtiökokouskutsussa ilmoitettavana ajankohtana, jonka on oltava yhtiökokouksen täsmäytyspäivän jälkeen. Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan katsotaan ilmoittautuneen yhtiökokoukseen osallistumista varten, jos hänet on ilmoitettu tilapäisesti merkittäväksi osakasluetteloon. Osakkeenomistaja voi osallistua yhtiökokoukseen itse tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä.

Osakkeenomistajalla voi olla useita asiamiehiä, jotka edustavat osakkeenomistajaa eri arvopaperitileillä olevilla osakkeilla. Jos osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, ilmoittautumisen yhteydessä on ilmoitettava Osakkeet, joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa. Asiamiehen on esitettävä valtakirja tai muu asianmukainen todiste valtuutuksesta. Lisäksi osakkeenomistaja tai asiamies voi käyttää yhtiökokouksessa avustajaa.

Äänioikeus

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan joko henkilökohtaisesti tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Jos hallintarekisteröityjen osakkeiden omistaja haluaa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää äänioikeuttaan, hänen tulee rekisteröidä osakkeet tilapäisesti omiin nimiinsä Euroclear Finlandin ylläpitämään Yhtiön osakasluetteloon. Tilapäistä merkintää koskeva ilmoitus on tehtävä viimeistään yhtiökokouskutsussa ilmoitettuna ajankohtana, jonka on oltava yhtiökokouksen täsmäytyspäivän jälkeen. Yhtiökokouksen päätösvaltaisuuden edellytykseksi ei Osakeyhtiölaissa tai Yhtiön yhtiöjärjestyksessä ole asetettu tiettyä osallistujamäärää.

Yhtiökokouksessa päätökset tehdään yleensä yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Kuitenkin eräät päätökset, kuten esimerkiksi yhtiöjärjestyksen muutokset, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeaminen osakeannin yhteydessä ja eräissä tapauksissa päätökset Yhtiön sulautumisesta tai purkamisesta, edellyttävät vähintään kahden kolmasosan enemmistöä annetuista äänistä sekä yhtiökokouksessa edustetuista osakkeista. Lisäksi tietyt päätökset, kuten osakkeenomistajien omistusosuuksista poikkeava osakkeiden pakollinen lunastaminen yhtiölle, edellyttävät kaikkien osakkeenomistajien hyväksyntää.

Osingot ja muu voitonjako

Suomessa vallitsevan käytännön mukaan suomalaisten yhtiöiden osakkeille maksetaan osinkoja pääsääntöisesti vain kerran vuodessa ja osinkoa voidaan maksaa vasta yhtiökokouksen vahvistettua yhtiön tilinpäätöksen ja päätettyä osingonjaosta yhtiön hallituksen osingonjakoehdotuksen perusteella. Osakeyhtiölain mukaan osingonjako voi kuitenkin perustua myös kesken tilikauden tätä tarkoitusta varten laadittuun hyväksyttyyn tilinpäätökseen. Yhtiökokous voi myös valtuuttaa hallituksen päättämään osingonjaosta. Päätös on voimassa enintään seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun asti. Osingonjako tai valtuutuksen myöntäminen hallitukselle edellyttää osakkeenomistajien enemmistöpäätöstä yhtiökokouksessa.

Yhtiökokouksen päättämän osingon määrä ei saa ylittää hallituksen osingonjakoehdotuksessa mainitsemaa määrää. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia yhtiön osakkeista, voivat kuitenkin varsinaisessa yhtiökokouksessa osingonjakoehdotuksesta huolimatta vaatia, että määriteltyjen jakokelpoisten varojen rajoissa osinkona on jaettava vähintään puolet edellisen tilikauden voitosta, josta vähennetään yhtiöjärjestyksen mahdollisen määräyksen mukainen jakamatta jätettävä määrä. Osakkeenomistajat voivat kuitenkin vaatia osinkoina enintään kahdeksan prosenttia yhtiön omasta pääomasta.

Osakeyhtiölain mukaan oma pääoma jaetaan sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Jaolla on merkitystä määritettäessä jakokelpoisten varojen määrää. Sidottu oma pääoma koostuu osakepääomasta, arvon-korotusrahastosta, käyvän arvon rahastosta ja uudelleenarvostusrahastosta. Myös ylikurssirahasto ja vararahasto kuuluvat sidottuun omaan pääomaan. Muut oman pääoman rahastot kuuluvat vapaaseen pääomaan. Osinko ei saa ylittää jakopäätöksen perusteena olevan yhtiön vahvistetun tilinpäätöksen osoittamia jakokelpoisia varoja, joista on vähennetty yhtiöjärjestyksen mahdollisen määräyksen mukainen jakamatta jätettävä määrä. Aiempien tilikausien tappiot ja aiemmin samalla tilikaudella jaetut osingot

vähentävät jakokelpoisten varojen määrää. Yhtiön taloudellisessa asemassa edellisen tilinpäätöksen laatimisen jälkeen tapahtuneet merkittävät muutokset on otettava huomioon osingonjaosta päätettäessä. Jaettavan osingon määrä riippuu aina yhtiön maksukykyisyyden säilymisestä osingonjaon jälkeen. Osinkoa ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön tai että osingonjako aiheuttaa yhtiön maksukyvyttömyyden.

Osingot ja muut jako-osuudet maksetaan niille osakkeenomistajille tai heidän nimeämilleen henkilöille, jotka on merkitty osakasluetteloon osingonmaksun täsmäytyspäivänä. Osakasluetteloa ylläpitää Euroclear Finland asianomaisen tilinhoitajayhteisön välityksellä. Arvo-osuusjärjestelmässä osingot maksetaan osakkeenomistajille tilisiirtoina rekisteriin ilmoitetuille tileille. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset oikeudet osinkoon ja muihin jako-osuuksiin (mukaan lukien Yhtiön varojen jako purkautumistilanteessa).

Omat osakkeet

Osakeyhtiölain mukaan yhtiö voi hankkia omia osakkeitaan. Omien osakkeiden hankkimisesta päättää yhtiökokous. Yhtiökokous voi myös määräajaksi, enintään 18 kuukaudeksi yhtiökokouksen päätöksestä, valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta vapaalla omalla pääomalla. Yhtiökokous voi päättää yhtiön omien osakkeiden suunnatusta hankinnasta, jolloin osakkeita ei hankita osakkeenomistajilta heidän osakeomistuksensa suhteessa. Suunnattuun hankintaan on oltava yhtiön osalta painavat taloudelliset syyt. Julkinen osakeyhtiö saa omistaa enintään 10 prosenttia omista osakkeistaan suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta. Omat osakkeet eivät anna yhtiölle osakkeisiin perustuvia osinko- tai muita oikeuksia.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous päätti 20.4.2017 valtuuttaa hallituksen päättämään omien Osakkeiden hankkimisesta. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 1 608 390 Yhtiön oman Osakkeen hankkimisesta Yhtiön vapaalla omalla pääomalla kuitenkin siten, että Yhtiön hallussa kulloinkin olevien Osakkeiden määrä ei ylitä 10 prosenttia Yhtiön kaikista Osakkeista. Tähän määrään lasketaan Yhtiöllä itsellään ja sen tytäryhteisöllä olevat omat Osakkeet osakeyhtiölain 15 luvun 11 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan.

Yhtiön omia Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi esimerkiksi luovutettavaksi mahdollisten yrityskauppojen ja osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin sekä muutoin edelleen luovutettavaksi, Yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi. Hallitus voi päättää kaikista muista omien Osakkeiden hankkimisen ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 asti ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 18.3.2016 hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen.

Esitteen päivämääränä Yhtiö omisti 94 674 kpl Yhtiön omaa Osaketta eli 0,6 % Osakkeista.

Osakkeiden luovutus

Myytäessä arvo-osuusjärjestelmässä olevia osakkeita kyseiset osakkeet siirretään tilisiirtona myyjän arvo-osuustililtä ostajan arvo-osuustilille. Myynti rekisteröidään ennakkokirjauksena siihen saakka, kunnes kauppa on selvitetty ja osakkeet maksettu, minkä jälkeen ostaja merkitään automaattisesti yhtiön osakasluetteloon. Jos osakkeet ovat hallintarekisteröityjä, osakkeiden myynnistä ei tarvitse tehdä merkintää arvo-osuusjärjestelmään, ellei osakkeiden hallintarekisteröinnin hoitaja vaihdu myynnin seurauksena.

Lunastusvelvollisuus

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistaja, jonka omistusoikeus ylittää 90 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä, on oikeutettu lunastamaan yhtiön jäljellä olevat osakkeet muilta osakkeenomistajilta käypään hintaan. Osakeyhtiölaissa on annettu yksityiskohtaisia säädöksiä yllä mainittujen osake- ja äänimäärien laskemista koskien. Lisäksi osakkeenomistaja, jonka osakkeet voidaan edellä mainitulla tavalla lunastaa, on oikeutettu vaatimaan lunastamiseen oikeutetulta osakkeenomistajalta osakkeidensa lunastamista. Jos osakeomistus muodostaa lunastusoikeuden ja -velvollisuuden, yhtiön tulee välittömästi merkitä tämä Kaupparekisteriin. Keskuskauppakamarin lunastuslautakunta nimeää tarvittavan määrän välimiehiä

ratkaisemaan lunastusta ja lunastushintaa koskevat kiistat. Lunastushinta määritellään välimiesmenettelyn aloittamista edeltävän käyvän markkinahinnan mukaan.

Valuuttakontrolli

Ulkomaalaiset voivat hankkia suomalaisen osakeyhtiön osakkeita ilman erityistä valuuttakontrollilupaa. Ulkomaalaiset voivat myös vastaanottaa osinkoja ilman erityistä valuuttakontrollilupaa, mutta osinkoa jakava yhtiö joutuu pidättämään lähdeveron Suomesta siirrettävistä varoista, ellei soveltuvasta verosopimuksesta muuta johdu. Ulkomaalaiset, jotka ovat hankkineet suomalaisen osakeyhtiön osakkeita, voivat saada osakkeita rahastoannin yhteydessä tai osallistua uusmerkintään ilman erityistä valuuttakontrollilupaa. Ulkomaalaiset voivat myydä suomalaisen yhtiön osakkeita Suomessa, ja tällaisesta myynnistä saadut varat voidaan siirtää pois Suomesta missä tahansa vaihdettavassa valuutassa. Suomessa ei ole voimassa valuuttakontrollisäännöksiä, jotka rajoittaisivat suomalaisen yhtiön osakkeiden myymistä toiselle ulkomaalaiselle.

SUOMEN ARVOPAPERIMARKKINAT

Kaupankäynti ja kauppojen selvitys Helsingin Pörssissä

Arvopapereiden kauppa ja selvitys tapahtuvat Helsingin Pörssissä euroissa, ja pienin mahdollinen hinnanmuutos (tikkiväli, tick size) arvopapereiden noteerauksissa riippuu osakkeen hinnasta. Osakkeiden, joiden arvo on 0,00-0,499 euroa, tikkiväli on 0,001, osakkeiden, joiden arvo on 0,50-0,995 euroa, tikkiväli on 0,005 ja yli 1 euron arvoisten osakkeiden tikkiväli on 0,01. Helsingin Pörssin 25 vaihdetuimman osakkeen tikkiväli määräytyy eri tavalla. Hintatiedot tuotetaan ja julkaistaan ainoastaan euroissa. Helsingin Pörssi on pohjoismaisten ja baltialaisten pörssien yhteenliittymän NOREXin jäsen. NOREXin tarkoituksena on luoda yhteiset pohjoismaiset ja baltialaiset arvopaperimarkkinat. Kaupankäynti Helsingin Pörssin osakemarkkinoilla tapahtuu INET Nordic -kaupankäyntijärjestelmässä. Helsingin Pörssin kaupankäynti koostuu kaupankäyntiä edeltävästä vaiheesta, varsinaisesta kaupankäynnistä ja kaupankäynnin jälkeisestä vaiheesta. Osakkeiden osalta kaupankäyntiä edeltävä vaihe alkaa kello 9.00 ja päättyy kello 9.45, jolloin kauppoja voidaan tehdä edellisen kaupankäyntipäivän hintoihin perustuen. Päivän avaushuutokauppa ja jatkuva kaupankäynti tapahtuvat kello 9.45 ja 18.30 välisenä aikana. Päivän avaus alkaa kello 9.45 ja päättyy kello 10.00. Päivän avaukseen siirretään automaattisesti kaupankäyntiä edeltävän vaiheen aikana tallennetut tarjoukset sekä järjestelmässä jo olevat useamman päivän voimassa olevat tarjoukset. Jatkuva kaupankäynti alkaa välittömästi päivän avauksen päätyttyä kello 10.00, jolloin ensimmäisen osakkeen avauskurssi määrätään, minkä jälkeen jatkuva kaupankäynti kyseisellä osakkeella alkaa. Noin kuuden minuutin kuluttua kaikkien osakkeiden avauskurssit on määrätty, ja markkinoiden kysyntään ja tarjontaan perustuva kaupankäynti jatkuu kello 18.25 asti, jolloin alkaa päivän päätöshuutokauppa. Päätöshuutokauppa loppuu noin kello 18.30, jolloin päätöskurssit määritetään. Kaupankäynnin jälkeinen vaihe, jonka aikana ainoastaan osakkeiden sopimuskauppoja voidaan tallentaa jälkipörssikauppoina päivän kaupankäyntiin perustuvissa hintarajoissa, tapahtuu kello 18.31 ja kello 19.00 välisenä aikana.

Osakkeilla tehdyt kaupat selvitetään yleensä Euroclear Finlandin automaattisessa selvitysjärjestelmässä (HEXClear-järjestelmä) toisena pankkipäivänä kaupantekopäivästä (T+2), elleivät osapuolet ole toisin sopineet. Helsingin Pörssi on osa Nasdaq-konsernia. Nasdaq-konserni omistaa ja ylläpitää myös Tukholman, Kööpenhaminan, Riian, Reykjavikin, Vilnan ja Tallinnan pörssejä. Nasdaq Nordic koostuu neljästä paikallisesta arvopaperipörssistä, jotka sijaitsevat Kööpenhaminassa, Helsingissä ja Tukholmassa. Pörssit ovat erillisiä oikeushenkilöitä omissa maissaan, mistä johtuen jokaisella pörssillä on omat sääntönsä. Näihin neljään pörssiin listatut yhtiöt esitetään yhteisellä Pohjoismaisella listalla, jonka listausvaatimukset on harmonisoitu. Yhtiöt esitetään markkina-arvon mukaisesti segmentteihin ja toimialan mukaisesti sektoreihin jaoteltuina.

Arvopaperimarkkinoiden sääntely

Suomen arvopaperimarkkinoita valvova viranomainen on Finanssivalvonta. Tärkein arvopaperimarkkinoita koskeva laki on Arvopaperimarkkinalaki, joka sisältää määräyksiä muun muassa yhtiöiden ja osakkeenomistajien tiedonantovelvollisuudesta, esitteistä sekä julkisista ostotarjouksista. Tarkempaa sääntelyä ovat antaneet Finanssivalvonta ja Helsingin Pörssi Arvopaperimarkkinalain nojalla. Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus markkinoiden väärinkäyttöä koskevan sääntelyn yhdenmukaistamiseksi Euroopan unionissa ((EU) N:o 596/2014, ”**Markkinoiden väärinkäyttöasetus**”) tuli voimaan 3.7.2016. Markkinoiden väärinkäyttöasetus sisältää sisäpiirikauppoja, sisäpiiritietojen sääntöjenvastaista luovuttamista ja markkinoiden manipulointia koskevia kieltoja. Markkinoiden väärinkäyttöasetus sisältää lisäksi sääntöjä koskien muun muassa sisäpiiritietojen luovuttamiseen liittyviä menettelytapoja, sisäpiirilistojen ylläpitämisestä sekä johdon kauppojen ilmoittamista. Finanssivalvonta valvoo näiden määräysten noudattamista.

Arvopaperimarkkinalaissa ja Markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa määritetään tiedonantovelvollisuuden vähimmäisvaatimukset suomalaisille yhtiöille, jotka hakevat listautumista Helsingin Pörssiin tai jotka tarjoavat arvopapereita yleisölle Suomessa. Annettujen tietojen on oltava riittäviä, jotta mahdollinen sijoittaja voi tehdä perustellun arvion tarjotuista arvopapereista, niiden liikkeeseenlaskijasta sekä seikoista, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa arvopapereiden arvoon. Suomalaisella listatulla yhtiöllä on velvollisuus säännöllisesti julkistaa taloudellista tietoa yhtiöstä sekä velvollisuus julkistaa kaikki sellaiset seikat, jotka ovat omiaan vaikuttamaan olennaisesti niiden arvopapereiden arvoon.

Osakkeenomistajan on ilman aiheetonta viivytystä annettava ilmoitus suomalaiselle listatulle yhtiölle ja Finanssivalvonnalle, kun hänen omistusosuutensa saavuttaa, ylittää tai vähenee alle 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50, 66,67 (2/3) tai 90 prosentin kyseisen listatun suomalaisen yhtiön äänimäärästä tai osakkeiden

kokonaismäärästä Arvopaperimarkkinalain mukaisesti laskettuna tai milloin osakkeenomistajalla on oikeus saada rahoitusvälineen perusteella osakkeita määrä, joka saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle kyseisten rajojen. Yhtiön saatua tiedon siitä, että osakkeenomistajan ääni- tai omistusosuus on saavuttanut, ylittänyt tai vähentynyt alle yhden tai useamman edellä mainitun rajan, yhtiön tulee ilman aiheetonta viivytystä julkistaa tätä koskeva tieto sekä toimittaa se keskeisille tiedotusvälineille ja Helsingin Pörssille. Jos osakkeenomistaja on rikkonut velvollisuuksiaan omistus- tai ääniosuuden ilmoittamisesta, Finanssivalvonta voi painavasta syystä kieltää osakkeenomistajaa käyttämästä äänioikeutta ja olemasta edustettuna yhtiökokouksessa niillä osakkeilla, joita rikkomus koskee.

Osakkeenomistajan, jonka omistusoikeus nousee Arvopaperimarkkinalain määrittämällä tavalla yli kolmen kymmenesosan tai yli puolen yhtiön yhteenlasketusta, osakkeiden tuottamasta äänimäärästä sen jälkeen, kun yhtiön osake on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle, on Arvopaperimarkkinalain mukaan tehtävä käypään hintaan julkinen ostotarjous kaikista jäljellä olevista yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja sen osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista. Jos edellä tarkoitettujen rajojen ylitykseen johtaneet arvopaperit on hankittu julkisella ostotarjouksella, joka on tehty kaikista kohdeyhtiön osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista, tai muutoin tällaisen julkisen ostotarjouksen voimassaoloaikana, ei synny velvollisuutta tehdä ostotarjousta. Jos yhtiössä on kaksi tai useampia osakkeenomistajia, joiden ääniosuudet ylittävät edellä kuvatun rajan, velvollisuus tehdä ostotarjous syntyy vain osakkeenomistajalle, jolla on korkein ääniosuus. Jos osakkeenomistajan ääniosuuden ylittyminen johtuu yksinomaan kohdeyhtiön tai toisen osakkeenomistajan toimenpiteistä, ei osakkeenomistajalle synny tarjousvelvollisuutta ennen kuin osakkeenomistaja hankkii tai merkitsee lisää kohdeyhtiön osakkeita tai muutoin kasvattaa ääniosuuttaan kohdeyhtiössä. Jos edellä kuvatun ääniosuuden ylittyminen johtuu siitä, että osakkeenomistajat toimivat yksissä tuumin tehdessään vapaaehtoisen ostotarjouksen, ei velvollisuutta tehdä ostotarjousta synny, jos yksissä tuumin toimiminen rajoittuu yksinomaan julkisen ostotarjouksen tekemiseen. Velvollisuutta tehdä ostotarjous ei ole, jos osakkeenomistaja tai muu osakkeenomistajan kanssa yksissä tuumin toimiva henkilö luopuu edellä kuvatun rajan ylittävästä ääniosuudestaan kuukauden kuluessa rajan ylittymisestä edellyttäen, että osakkeenomistaja julkistaa tiedon luopumisaikeestaan eikä käytä äänivaltaansa tänä aikana.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajalla, jonka omistamat osakkeet edustavat yli 90 prosenttia kaikista yhtiön osakkeista ja osakkeisiin liittyvistä äänistä, on oikeus lunastaa jäljellä olevat osakkeet käypään hintaan. Lisäksi vähemmistöosakkeenomistaja, jonka osakkeet lunastamiseen oikeutettu osakkeenomistaja voi edellä mainitulla tavalla lunastaa Osakeyhtiölain nojalla, on oikeutettu vaatimaan lunastamiseen oikeutetulta osakkeenomistajalta osakkeidensa lunastamista. Edellä mainittujen osake- ja äänimäärien laskemisesta on annettu yksityiskohtaisia säännöksiä.

Arvopaperimarkkinalain mukaan suomalaisen listatun yhtiön on suoraan tai epäsuorasti kuuluttava riippumattomaan, elinkeinoelämää laajasti edustavaan Suomessa perustettuun toimielimeen, joka on antanut hyvän arvopaperimarkkinatavan noudattamisen edistämiseksi suosituksen kohdeyhtiön johdon toiminnasta julkisessa ostotarjouksessa (”**Ostotarjouskoodi**”). Arvopaperimarkkinalain mukaan listatun yhtiön on annettava perustelut sille, miksi se ei ole sitoutunut noudattamaan Ostotarjouskoodia.

Lyhyet nettopositiot Helsingin Pörssissä kaupankäynnin kohteena olevissa osakkeissa on ilmoitettava Finanssivalvonnalle lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 236/2012) mukaisesti. Lyhyiden nettopositioiden ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia sijoittajia ja markkinatoimijoita. Kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla otetun yhtiön osakkeita koskeva lyhyt nettopositio on ilmoitettava, kun positio saavuttaa, ylittää tai alittaa 0,2 prosenttia kohdeyhtiön liikkeeseen lasketusta osakepääomasta. Uusi ilmoitus on tehtävä kynnysarvon ylittymisen jälkeen 0,1 prosenttiyksikön välein. Finanssivalvonta julkistaa ilmoitetut lyhyet nettopositiot verkkosivustollaan, jos lyhyt nettopositio saavuttaa, ylittää tai alittaa 0,5 prosenttia kohdeyhtiön liikkeeseen lasketusta osakepääomasta.

Rikoslaissa (39/1889, muutoksineen) on kriminalisoitu tiedottamisrikos, sisäpiiritiedon väärinkäyttö ja kurssien vääristäminen. Markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa, Arvopaperimarkkinalaissa ja laissa finanssivalvonnasta (878/2008, muutoksineen) on annettu Finanssivalvonnalle oikeus määrätä hallinnollisia sanktioita siltä osin, kun kyseessä oleva teko ei kuulu rikoslain soveltamisalaan. Finanssivalvonta voi antaa esimerkiksi julkisen varoituksen tai määrätä hallinnollisia seuraamuksia tai rahallisia sanktioita julkistamisvaatimuksia, julkista ostotarjousta, sisäpiirirekisteriä tai markkinoiden väärinkäyttöä koskevien säännösten rikkomisesta. Helsingin Pörssin kurinpitolautakunta voi antaa yhtiölle varoituksen tai muistutuksen tai määrätä kurinpitomaksun tai määrätä yhtiön poistettavaksi pörssilistalta.

Arvo-osuusjärjestelmä

Yleistä

Arvo-osuusjärjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, jossa fyysiset osakekirjat on vaihdettu arvo-osuuksiksi, jotka on kirjattu arvo-osuustileille. Suomalainen arvo-osuusjärjestelmä on keskitetty Euroclear Finlandiin, joka tarjoaa arvopapereiden selvitys- ja rekisteröintipalveluja kansallisella tasolla. Euroclear Finland ylläpitää keskitettyä arvo-osuusrekisteriä sekä oman pääoman että vieraan pääoman ehtoisista arvopapereista. Euroclear Finlandin osoite on Urho Kekkosen katu 5C, 00100 Helsinki. Arvo-osuusjärjestelmän käyttäminen on pakollista niille yhtiöille, joiden osakkeet noteerataan Helsingin Pörssissä. Yhtiö tulee hakemaan Osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin pörssilistalla. Kaupankäynnin Osakkeilla odotetaan alkavan Helsingin Pörssin pörssilistalla arviolta 17.5.2017. Euroclear Finland pitää yhtiökohtaisia osakasluetteloita pörssiyhtiöiden osakkeenomistajista sekä arvo-osuustilejä osakkeenomistajille, jotka eivät halua käyttää kaupallisten tilinhoitajien palveluita. Euroclear Finlandille arvo-osuusjärjestelmän ylläpitämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaavat pääasiassa arvo-osuusjärjestelmään liittyneet liikkeeseenlaskijat ja tilinhoitajat. Tilinhoitajilla, joihin lukeutuu luottolaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä sekä muita yhteisöjä, joille Euroclear Finland on antanut valtuudet toimia tilinhoitajana, on oikeus tehdä kirjauksia arvo-osuusrekisteriin ja hallinnoida arvo-osuustilejä.

Kirjaamismenettely

Arvo-osuusjärjestelmään tehtäviä merkintöjä varten osakkeenomistajan on avattava arvo-osuustili joko Euroclear Finlandissa tai jossakin tilinhoitajassa. Ulkomaalainen yksityishenkilö, yhteisö tai omaisuudenhoitaja voi omistaa arvo-osuuksia. Tällaisten henkilöiden arvo-osuudet voidaan myös kirjata omaisuudenhoitotilille, jolloin arvo-osuudet rekisteröidään hallintarekisteröinnin hoitajan nimiin yhtiön osakasluetteloon. Omaisuudenhoitotilin tulee sisältää tiedot hallintarekisteröinnin hoitajasta osakkeen oikean omistajan sijaan sekä maininta siitä, että tili on omaisuudenhoitotili. Yhden tai useamman omistajan arvo-osuudet voidaan hallintarekisteröidä omaisuudenhoitotilille. Lisäksi ulkomaalaisen yksityishenkilön, yhteisön tai omaisuudenhoitajan omistamat osakkeet voidaan merkitä tämän nimiin avatulle arvo-osuustilille, mutta omistus voidaan hallintarekisteröidä yhtiön osakasluettelossa. Osakkeenomistajille, jotka eivät ole vaihtaneet osakkeitaan arvo-osuuksiksi, avataan Euroclear Finlandissa yhteinen arvo-osuustili, jonka tilinhaltijaksi merkitään liikkeeseenlaskija. Kaikki arvo-osuusjärjestelmään rekisteröityjen arvopapereiden siirrot toteutetaan tilisiirtoina tietojärjestelmässä siinä määrin kuin ne toteutetaan arvo-osuusjärjestelmässä. Tilinhoitaja vahvistaa kirjaukset toimittamalla tilinhaltijalle tili-ilmoituksen arvo-osuustileille tehdyistä kirjauksista vähintään neljä kertaa vuodessa. Arvo-osuustilin haltijat saavat myös vuosi-ilmoituksen omistuksistaan jokaisen kalenterivuoden päättyessä.

Jokaiselle arvo-osuustilille on merkittävä määriteltyjä tietoja tilinhaltijasta ja muista tilille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvien oikeuksien haltijoista sekä tilinhoitajasta, jonka hoidossa arvo-osuustili on. Vaadittavat tiedot sisältävät myös tilille kirjattujen arvo-osuuksien lajin ja määrän sekä tiliin ja sille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset. Hallintarekisteröinnistä tehdään kirjattaessa merkintä. Euroclear Finland ja tilinhoitajat ovat velvollisia pitämään saamansa tiedot ehdottoman luottamuksellisina. Euroclear Finlandin ja yhtiön on pidettävä yleisön saatavilla eräät Euroclear Finlandin ylläpitämään osakasluetteloon liittyvät tiedot (esimerkiksi kunkin tilinhaltijan nimi ja osoite) hallintarekisteröintitilanteita lukuun ottamatta. Finanssivalvonnalla on myös pyynnöstä oikeus saada määrättyjä hallintarekisteröityjen osakkeiden omistukseen liittyviä tietoja.

Kukin tilinhoitaja on ankarassa vastuussa virheistä ja puutteista kirjaustoiminnassa sekä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta. Mikäli tilinhaltijalle on aiheutunut vahinkoa virheellisestä kirjauksesta taikka muusta virheestä tai puutteesta kirjaustoiminnassa eikä asianomainen tilinhoitaja ole suorittanut tästä korvausta muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi, tilinomistaja on oikeutettu saamaan korvauksen Euroclear Finlandin lakisääteisestä kirjausrahastosta. Kirjausrahaston pääoman on oltava vähintään 0,0048 prosenttia arvo-osuusjärjestelmässä viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana säilytettävinä olleiden arvo-osuuksien yhteenlasketun käyvän arvon keskiarvosta mutta kuitenkin vähintään 20 miljoonaa euroa. Samalle vahingonkärsijälle maksetaan kirjausrahaston varoista korvauksena vahingonkärsijän samalta tilinhoitajalta olevan korvaussaatavan määrä, kuitenkin enintään 25.000 euroa. Kirjausrahaston korvausvelvollisuus on rajoitettu samaan vahinkotapahtumaan liittyvissä vahingoissa 10 miljoonaan euroon.

Osakkeiden säilyttäminen ja hallintarekisteröinti

Muu kuin suomalainen osakkeenomistaja voi valtuuttaa tilinhoitajan (tai määrätyn muun Euroclear Finlandin hyväksymän suomalaisen tai ulkomaisen yhteisön) toimimaan puolestaan. Hallintarekisteröinnin hoitajalla on oikeus vastaanottaa osinkoja osakkeenomistajan puolesta. Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajan on yhtiökokouksiin osallistumista ja yhtiökokouksessa äänestämistä varten haettava osakkeiden merkitsemistä tilapäisesti osakasluetteloon, ja osakkeiden on oltava merkittynä osakasluetteloon viimeistään kahdeksan arkipäivää ennen kyseistä yhtiökokousta. Hallintarekisteröinnin hoitaja on pyydettäessä velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle sekä asianomaiselle yhtiölle nimiinsä rekisteröityjen osakkeiden todellisen osakkeenomistajan henkilöllisyys, mikäli se on tiedossa, sekä tämän omistamien osakkeiden määrän. Mikäli todellisen osakkeenomistajan henkilöllisyys ei ole tiedossa, hallintarekisteröinnin hoitajan on ilmoitettava vastaavat tiedot todellisen osakkeenomistajan edustajana toimivasta tahosta ja toimitettava edustajan kirjallinen vakuutus siitä, että osakkeiden todellinen osakkeenomistaja ei ole suomalainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.

Euroclear Finlandin välittäjänä toimivan Euroclear Bank, S.A./N.V.:n ja Clearstreamin lukuun toimivilla suomalaisilla omaisuudenhoitajilla on säilytystili arvo-osuusjärjestelmässä, ja ulkomaalaiset osakkeenomistajat voivat siten säilyttää osakkeitaan Euroclear Finlandissa tai Clearstreamissä olevilla tileillään. Osakkeenomistajan, joka haluaa pitää osakkeitaan arvo-osuusjärjestelmässä omissa nimissään, mutta jolla ei ole arvo-osuustiliä Suomessa, tulee avata arvo-osuustili jonkin tilinhoitajan kautta sekä euromääräinen tili pankissa.

Sijoittajien korvausrahasto ja talletussuojarahasto

Sijoituspalvelulaki (747/2012, muutoksineen) säätelee sijoittajien korvausrahastoja. Kyseisen lain mukaan sijoittajat jaetaan ammattimaisiin ja ei-ammattimaisiin sijoittajiin. Sijoittajien korvausrahastosta ei korvata ammattimaisten sijoittajien tappioita. Ammattimaisen sijoittajan määritelmään kuuluvat yritykset ja julkiset yhteisöt, joita voidaan pitää arvopaperimarkkinat ja niiden riskit tuntevina tahoina. Myös sijoittaja voi kirjallisesti ilmoittautua arvopaperimarkkinoihin liittyvän ammattitaitonsa ja kokemuksensa johdosta ammattimaiseksi sijoittajaksi; luonnolliset henkilöt oletetaan yleensä kuitenkin ei-ammattimaisiksi sijoittajiksi. Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten tulee kuulua korvausrahastoon. Korvausrahasto turvaa selvien ja riidattomien saatavien maksun tapauksessa, jossa sijoituspalveluyritys tai luottolaitos on asetettu konkurssiin, yrityssaneeraukseen tai on muutoin kuin tilapäisesti kykenemätön vastaamaan maksuvelvoitteistaan määrätyn ajanjakson aikana. Korvausrahaston pätevien saatavien perusteella maksama korvauksen määrä on 90 prosenttia sijoittajan kultakin sijoituspalveluyritykseltä tai luottolaitokselta olevasta saatavan määrästä, kuitenkin enintään 20.000 euroa. Rahastosta ei korvata osakkeenarvonalentumisesta johtuvia tappioita tai virheellisiksi osoittautuneista sijoituspäätöksistä syntyneitä tappioita. Sijoittajat ovat siten edelleen vastuussa sijoituspäätöksiensä seurauksista. Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014, muutoksineen) mukaan talletuspankkien on kuuluttava talletussuojarahastoon, jonka tarkoituksena on turvata talletuspankissa tilillä olevien tai tilille vielä kirjaamattomien maksunvälityksessä olevien saatavien maksu, jos talletuspankki on muutoin kuin tilapäisesti maksukyvytön. Talletuspankin asiakkaille voidaan korvata saatavat talletussuojarahastosta 100.000 euroon asti. Sijoittajan varat voidaan turvata joko talletussuojarahastolla tai korvausrahastolla. Sijoittajan varat eivät kuitenkaan ole korvattavissa kummastakin rahastosta yhtä aikaa.

VEROTUS SUOMESSA

Alla oleva yhteenveto perustuu Esitteen päivämääränä Suomessa voimassa olevaan verolainsäädäntöön ja vallitsevaan oikeus- ja verotuskäytäntöön. Muutokset verolainsäädännössä ja sen tulkinnassa saattavat vaikuttaa verotukseen ja näillä muutoksissa voi olla myös takautuva vaikutus. Alla oleva yhteenveto ei ole tyhjentävä eikä siinä oteta huomioon minkään muun maan kuin Suomen verolainsäädäntöä. Osakkeiden hankkimista harkitsevien sijoittajien tulee kääntyä veroasiantuntijan puoleen saadakseen tietoja Osakkeiden hankkimiseen, omistamiseen ja luovuttamiseen liittyvistä veroseuraamuksista Suomessa. Sijoittajien, joiden verotukseen saattaa vaikuttaa myös muiden maiden kuin Suomen lainsäädäntö, tulee kääntyä veroasiantuntijan puoleen heidän yksilöllisiin olosuhteisiinsa soveltuvien veroseuraamusten osalta.

Yhteenvedossa käsitellään vain olennaisimpia Osakkeiden merkitsemiseen, ostamiseen, omistamiseen ja luovuttamiseen liittyviä Suomen tulovero- ja varainsiirtoveroseuraamuksia. Yhteenvedossa ei käsitellä veroseuraamuksia, jotka kohdistuvat vain sellaisiin Yhtiön osakkeiden omistajiin, joihin sovelletaan erityisiä säännöksiä (esimerkiksi tuloverosta vapaat yhteisöt, avoimet ja kommandiittiyhtiöt, ulkomaiset väliyhteisöt ja niiden Suomessa yleisesti verovelvolliset osakkaat). Yhteenvedossa ei myöskään käsitellä Suomen perintö- ja lahjaveroseuraamuksia. Osinkoja koskevien tuloverovaikutusten osalta yhteenvedossa käsitellään vain osingonjakoja, kun osingosta on päätetty Osakkeiden tultua kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälistalle.

Yleistä

Suomessa yleisesti verovelvollisia ja rajoitetusti verovelvollisia kohdellaan Suomen verotuksessa eri tavoin. Yleisesti verovelvolliset ovat Suomessa verovelvollisia maailmanlaajuisista tuloistaan. Rajoitetusti verovelvollisia verotetaan vain Suomesta saaduista tuloista sekä rajoitetusti verovelvollisen Suomessa sijaitsevaan kiinteään toimipaikkaan liittyvistä tuloista. Verosopimukset voivat kuitenkin rajoittaa Suomen sisäisen verolainsäädännön soveltamista ja rajoitetusti verovelvollisen saaman tulon verottamista Suomessa.

Luonnollisen henkilön katsotaan olevan Suomessa yleisesti verovelvollinen silloin, kun hän jatkuvasti oleskelee täällä yli kuuden (6) kuukauden ajan tai hänellä on täällä vakituinen asunto ja koti. Myös ulkomaille muuttanutta Suomen kansalaista pidetään Suomessa yleisesti verovelvollisena muuttovuoden ja kolmen (3) seuraavan vuoden ajan, ellei hän näytä, ettei hänellä ole verovuonna ollut olennaisia siteitä Suomeen. Suomen lain mukaisesti perustetut yhtiöt ovat Suomessa yleisesti verovelvollisia.

Luonnollisten henkilöiden ansiotuloa verotetaan progressiivisen verokannan mukaan. Verovuona enintään 30 000 euron suuruista pääomatuloa puolestaan verotetaan 30 prosentin verokannan mukaan ja yli 30 000 euron suuruista pääomatuloa verotetaan 34 prosentin verokannan mukaan.

Yhteisöverokanta on Suomessa 20 prosenttia. Suomalaisen yhteisön verotettava tulo määritetään erikseen elinkeinotoiminnan, muun toiminnan ja maatalouden tulolähteiden osalta (joista viimeisintä ei käsitellä lainkaan tässä yhteenvedossa). Rajanvetoa omaisuuden ja tulon kuulumiselle elinkeinotoiminnan tai muun toiminnan tulolähteisiin ei käsitellä tässä yhteydessä. Elinkeinotoiminnan ja muun toiminnan tulo verotetaan kumpikin yhteisöverokannan mukaan.

Suomalaisten yhteisöjen verotus

Luovutusvoitot ja -tappiot

Osakkeista saatava luovutusvoitto on pääsääntöisesti osakeyhtiön verotettavaa tuloa ja se lasketaan pääsääntöisesti osaksi yhtiön liiketoiminnan tuloa. Osakeyhtiön osakkeet voivat olla käyttö-, vaihto-, sijoitus- tai rahoitusomaisuutta. Osakkeiden luovutusten ja arvonalentumisten verotuskohtelu vaihtelee osakkeiden omaisuuslajista riippuen. Osakkeet voivat olla myös osakeyhtiön muun toiminnan tulolähteen omaisuutta.

Muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvien osakkeiden luovutuksesta saadun voiton (tai tappion) määrä lasketaan siten, että luovutushinnasta vähennetään omaisuuden hankintamenon poistamatta olevan osan ja voiton hankkimisesta kertyneiden menojen yhteismäärä. Muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvat luovutustappiot ovat vähennettävissä vain samaan tulolähteeseen kuuluvista luovutusvoitoista tappiovuonna tai sitä seuraavien viiden vuoden aikana.

Elinkeinotoimintaan kuuluvien osakkeiden myyntihinta lasketaan lähtökohtaisesti osaksi elinkeinotoiminnan tuloa. Vastaavasti osakkeiden poistamaton hankintahinta sekä muut luovutukseen liittyvät vähennyskelpoiset menot ovat lähtökohtaisesti elinkeinotoiminnan tuloista vähennyskelpoista menoa luovutuksen yhteydessä. Elinkeinotoiminnan tulolähteen vahvistetut tappiot voidaan vähentää tappiovuotta seuraavien kymmenen vuoden aikana elinkeinotoiminnan tulolähteen verotettavasta tulosta.

Yllä mainitusta poiketen yhteisön saamat luovutushinnat sellaisista elinkeinotoimintaan kuuluvista käyttöomaisuusosakkeista, jotka yhteisö on omistanut vähintään vuoden ajan ja jotka oikeuttavat vähintään 10 prosenttiin yhtiön osakepääomasta, voivat tietyillä edellytyksillä olla verovapaita. Luovutustappiot tällaisista osakkeista ovat vastaavasti verotuksessa vähennyskelvottomia. Käyttöomaisuuteen kuuluvien muiden kuin verovapaasti luovutettavien osakkeiden luovutuksesta syntynyt tappio on vähennyskelpoinen vain käyttöomaisuuteen kuuluvien osakkeiden luovutuksista saaduista veronalaisista voitoista verovuonna ja viitenä seuraavana vuonna.

Osingot

Helsingin Pörssin päälistalla noteerattu yhtiö katsotaan Suomen osinkoverotuksen kannalta julkisesti noteeratuksi yhtiöksi.

Julkisesti noteeratun yhtiön saamat osingot toisesta julkisesti noteeratusta yhtiöstä ovat pääsääntöisesti verovapaita. Jos kyse on kuitenkin osingonsaajan sijoitusomaisuuteen kuuluvista suomalaisen yhtiön osakkeista, saadusta osingosta 75 prosenttia on (yhteisöverokannan mukaan) veronalaista tuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. Sijoitusomaisuutta voi olla vain raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksilla.

Jos osingonsaaja on muu kuin julkisesti noteerattu yhtiö, sen julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamat osingot ovat veronalaista tuloa, jos osingonsaaja ei omista suoraan vähintään 10 prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta. Jos suora omistus on osinkoa jaettaessa vähintään 10 prosenttia, osinko on verovapaata tuloa. Mikäli kuitenkin kyse on osingonsaajan sijoitusomaisuuteen kuuluvista suomalaisen yhtiön osakkeista, saadusta osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa omistusosuudesta riippumatta.

Suomessa yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden verotus

Luovutusvoitot ja -tappiot

Muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvien osakkeiden myynnistä saatua luovutusvoittoa verotetaan lähtökohtaisesti henkilön pääomatulona. Luovutuksesta aiheutuneet voitot eivät ole kuitenkaan veronalaisia, mikäli henkilön omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat verovuonna enintään 1 000 euroa. Henkilöiden elinkeinotoimintaan kuulumattomien osakkeiden myynnistä aiheutuvat luovutustappiot voidaan vähentää ensisijaisesti omaisuuden luovutusvoitoista ja toissijaisesti muusta pääomatulosta samana ja viitenä luovutusta seuraavana vuotena. Luovutustappioita ei oteta huomioon pääomatulojen alijäämää vahvistettaessa eikä niitä voida siten vähentää alijäämähyvityksen piiriin kuuluvan veron määrästä. Luovutuksesta aiheutuneet tappiot eivät ole kuitenkaan vähennyskelpoisia, mikäli henkilön myymän omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat verovuonna enintään 1 000 euroa ja kyseisenä vuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat verovuonna enintään 1 000 euroa.

Luovutusvoitto ja -tappio lasketaan vähentämällä luovutushinnasta hankintahinnan ja voiton hankkimisesta aiheutuneiden menojen (esimerkiksi myyntikustannusten) yhteismäärä. Vaihtoehtoisesti luonnolliset henkilöt voivat käyttää muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvien osakkeiden osalta todellisen hankintamenon sijasta ns. hankintameno-olettamaa. Hankintameno-olettamaa käytettäessä luovutusvoitto lasketaan siten, että luovutushinnasta vähennetään 20 prosenttia (tai 40 prosenttia, mikäli henkilö on omistanut osakkeet vähintään kymmenen vuoden ajan). Hankintameno-olettamaa sovellettaessa voiton hankkimisesta aiheutuneiden kustannusten katsotaan sisältyvän hankintameno-olettamaan, eikä niitä voi vähentää erikseen.

Elinkeinotoimintaan kuuluvien osakkeiden myynnistä saatu luovutushinta katsotaan myyjän elinkeinotuloksi ja vastaavasti poistamaton hankintahinta sekä luovutukseen liittyvät vähennyskelpoiset menot ovat lähtökohtaisesti elinkeinotoiminnan tuloista vähennyskelpoista menoa luovutuksen yhteydessä. Luonnollisen henkilön elinkeinotoiminnan tulo jaetaan tuloverolain (1535/1992) mukaisesti pääomatuloksi ja ansiotuloksi. Elinkeinotoiminnan tulolähteen vahvistetut tappiot voidaan vähentää tappiovuotta seuraavien kymmenen vuoden aikana elinkeinotoiminnan tulolähteen verotettavasta tulosta.

Suomessa yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden on ilmoitettava veroilmoituksellaan tiedot muun muassa verovuonna tapahtuneista osakkeiden luovutuksista.

Osingot

Suomessa yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamista muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvista osingoista 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia on verovapaata tuloa.

Elinkeinotoimintaan kuuluvista osingoista 85 prosenttia on veronalaista tuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Luonnollisen henkilön elinkeinotoiminnan tulo jaetaan tuloverolain mukaisesti pääomatuloksi ja ansiotuloksi.

Kun julkisesti noteerattu yhtiö jakaa osinkoa luonnolliselle henkilölle, sen on tehtävä jakamastaan osingosta ennakonpidätys (tällä hetkellä määrältään 25,5 prosenttia). Yhtiön pidättämä vero luetaan osingonsaajan hyväksi verovuoden lopullisessa verotuksessa. Henkilöiden on tarkistettava esitäytetystä veroilmoituksesta verovuonna saamansa osinkotulot ja tarvittaessa korjattava osinkotulojen ja ennakonpidätysten oikeat määrät veroviranomaiselle. Osingon ollessa enintään 20 euroa ei suoriteta ennakonpidätystä. Jos ennakonpidätys ei kata osingosta suoritettavan veron määrää, luonnollinen henkilö voi välttyä jäännösveron korolta maksamalla ennakon täydennysmaksua osingon maksuvuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Rajoitetusti verovelvollisten sijoittajien verotus

Luovutusvoitot ja -tappiot

Rajoitetusti verovelvolliset sijoittajat eivät ole Suomessa verovelvollisia osakkeiden luovutuksesta saadusta luovutusvoitosta, jos osakkeiden luovutus ei liity elinkeinotoiminnan harjoittamiseen Suomessa olevan kiinteän toimipaikan kautta eikä luovutuksen kohteena olevan yhtiön kokonaisvaroista enemmän kuin 50 prosenttia muodostu yhdestä tai useammasta Suomessa sijaitsevasta kiinteistöstä.

Osingot

Suomalaisen yhtiön rajoitetusti verovelvolliselle sijoittajalle maksamasta osingosta on suomalainen osingonmaksaja velvollinen perimään soveltuvan lähdeveron osingon maksamisen yhteydessä. Osingosta ei tällöin tarvitse maksaa muita veroja Suomessa. Suomessa rajoitetusti verovelvollisille luonnollisille henkilöille maksettujen osinkojen lähdeveroprosentti on tällä hetkellä 30 prosenttia ja Suomessa rajoitetusti verovelvollisille yhteisöille maksettujen osinkojen lähdeveroprosentti on 20 prosenttia alla kuvatuin poikkeuksin.

Lähdevero voi alentua tai poistua verosopimuksen nojalla. Soveltuvan verosopimuksen mukaista alennettua lähdeveroprosenttia voidaan käyttää, jos osingonsaaja on toimittanut osinkoa maksavalle yhtiölle voimassaolevan lähdeverokortin tai osingonsaajan kansallisuutta ja henkilöllisyyttä koskevat vaadittavat tiedot.

Lähdeveroa ei peritä lainkaan osingoista, joiden saaja on niin sanotun emo-tytäryhtiödirektiivin (2011/96/EU, muutettuna direktiivillä 2013/13/EU) 2 artiklassa tarkoitettu EU:n jäsenvaltiossa asuva yhteisö, joka välittömästi omistaa vähintään 10 prosenttia osinkoa jakavan suomalaisen yhtiön pääomasta.

Lähdeveroa ei myöskään peritä osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja että ns. virka-apudirektiivi (2011/16/EU, muutettuna direktiivillä 2014/107/EU) tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiassa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä tehdyn verosopimuksen perusteella.

Edellä mainitun rajoittamatta osingosta peritään lähdeveroa tällä hetkellä 15 prosenttia, jos osinkoa jakavan yhteisön osakkeet kuuluvat Euroopan talousalueella sijaitsevan osingonsaajan sijoitusomaisuuteen eikä osingonsaaja ole emo- ja tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettu yhtiö, joka omistaa osinkoa jaettaessa välittömästi vähintään 10 prosenttia osinkoa maksavan yhteisön osakepääomasta, ja ns. virka-apudirektiivi (2011/16/EU) tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota.

Hallintarekisteröidylle osakkeelle maksetusta osingosta peritään kuitenkin lähdeveroa aina vähintään 15 prosenttia tai kussakin tilanteessa verosopimuksen edellyttämä tätä suurempi määrä, edellyttäen muun muassa, että maksajan laissa määritellyllä tavalla riittävän huolellisesti varmistaman tiedon mukaan osingon saajaan voidaan soveltaa verosopimuksen osinkoa koskevia määräyksiä. Osingonsaaja voi myös ennen suorituksen maksamista esittää maksajalle laissa määritellyn selvityksen kotipaikastaan ja muista verosopimuksen soveltamisen edellytyksistä, jolloin hän voi saada osingon sovellettavan verosopimuksen mukaisella (hallintarekisteröityä osaketta alhaisemmalla) lähdeveroprosentilla.

Mikäli osingonsaajana on Euroopan talousalueella asuva rajoitetusti verovelvollinen luonnollinen henkilö, hän voi tietyin edellytyksin vaatia, että suomalaisen yhteisön maksamien osinkojen verotus toimitetaan lähdeverotuksen sijasta verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995 muutoksineen) mukaisessa järjestyksessä. Edellytyksenä on, että virka-apudirektiivi tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota ja että lähdeveroa ei tosiasiassa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä tehdyn verosopimuksen perusteella.

Varainsiirtovero

Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta ja merkitsemisestä ei makseta varainsiirtoveroa.

Yleisölle avoimilla ja säännöllisesti toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettujen Helsingin Pörssissä noteerattujen osakkeiden luovutuksista ei peritä Suomessa varainsiirtoveroa. Verovapaus edellyttää, että osakkeet vaihdetaan kiinteää rahavastiketta vastaan, ja että välittäjä tai muu kaupan osapuoli on sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys tai muu sijoituspalvelun tarjoaja tai että luovutuksensaaja on hyväksytty kaupan osapuoleksi markkinalla, jossa kauppa toteutetaan. Jos välittäjä tai muu kaupan osapuoli ei ole varainsiirtoverolaissa (931/1996 muutoksineen) määritelty arvopaperikauppias (toisin sanoen välittäjä on ulkomainen arvopaperikauppias, jolla ei ole sivuliikettä tai -konttoria Suomessa), verottomuuden edellytyksenä on, että luovutuksensaaja ilmoittaa luovutuksesta Suomen veroviranomaisille kahden kuukauden kuluessa luovutuksesta tai että välittäjä tekee vuosi-ilmoituksen veroviranomaisille verotusmenettelyä koskevan lain mukaisesti.

Luovutusten edellä kuvatusta verovapaudesta on kuitenkin poikkeuksia, kuten luovutus, jossa vastike muodostuu kokonaan tai osittain työpanoksesta. Verovapaus ei koske myöskään luovutusta, joka perustuu tarjoukseen, joka on tehty ennen kuin julkinen kaupankäynti osakkeilla on alkanut, paitsi kun kyse on listautumisen yhteydessä toteutettavaan osakeantiin välittömästi liittyvästä, yhdistettyyn osto- ja merkintätarjoukseen perustuvasta yhtiön osakkeiden myynnistä, jossa luovutuksen kohteena olevat osakkeet yksilöidään vasta kaupankäynnin alkamisen jälkeen ja kauppahinta vastaa uusista osakkeista suoritettavaa hintaa.

Mikäli osakkeiden luovutus tehdään muulla tavalla kuin varainsiirtoverovapauden piirissä olevana kauppana ja joko myyjä tai ostaja tai molemmat ovat Suomessa yleisesti verovelvollisia, ostajan on maksettava varainsiirtoveroa 1,6 prosenttia luovutushinnasta. Alle 10 euron suuruista varainsiirtoveroa ei kuitenkaan ole suoritettava. Jos ostaja ei ole Suomessa yleisesti verovelvollinen tai ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tai rahastoyhtiön suomalainen sivuliike tai -konttori, on myyjän perittävä vero ostajalta.

Mikäli kumpikaan kaupan osapuolista ei ole Suomessa yleisesti verovelvollinen taikka ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tai rahastoyhtiön Suomessa oleva sivuliike tai -konttori, ei luovutuksesta pääsääntöisesti peritä varainsiirtoveroa.

Mikäli kaupan osapuolena tai välittäjänä on suomalainen sijoituspalveluyritys tai luottolaitos tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike tai -konttori, se on velvollinen perimään luovutussopimuksen yhteydessä varainsiirtoveron ostajalta ja tilittämään sen valtiolle.

NÄHTÄVILLÄ PIDETTÄVÄT ASIAKIRJAT

Seuraavien asiakirjojen jäljennökset ovat nähtävillä Esitteen voimassaoloaikana Yhtiön internetsivuilla www.robit.fi/fi/sijoittajille/listanvaihto-2017/ sekä työaikana 9.00–16.00 Yhtiön toimipisteessä osoitteessa Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä.

- Yhtiöjärjestys
- Yhtiön tilintarkastetut tilinpäätökset 31.12.2014, 31.12.2015 ja 31.12.2016 päättyneitä tilikausilta sisältäen tilintarkastuskertomukset
- Esite
- Finanssivalvonnan päätös koskien Esitettä

ESITTEESEEN VIITTAAMALLA SISÄLLYTETYT ASIAKIRJAT

Yhtiön taloudelliset tiedot 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta on sisällytetty tähän Esitteeseen viittaamalla. Viittauksitta jätetyt tiedot eivät ole keskeisiä sijoittajille tai ne ovat löydettävissä muualta Esitteestä. Yhtiön yhtiöjärjestys sekä viittaamalla sisällytetyt asiakirjat pidetään nähtävillä Esitteen voimassaoloajan Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.robit.fi/fi/sijoittajille/listanvaihto-2017/ ja kopiot ovat saatavilla Yhtiön toimipisteessä osoitteessa Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä, kuten myös Helsingin Pörssin palvelupisteessä osoitteessa Fabianinkatu 14, 00100 Helsinki.

Viitatut asiakirjat	Viitatut tiedot
Robit Oyj tilinpäätös 2016 (IFRS)	Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta (IFRS)
Robit Oyj vuosikertomus 2015, sivut 37-53	Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta sisältäen emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS)
Robit Oyj tilinpäätös 2014	Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta sisältäen emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS)

Tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu IFRS:n mukaisesti. Konsernitilinpäätös 31.12.2016 sisältää IFRS:n mukaisesti laaditut tilintarkastamattomat vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta. Yhtiön tilintarkastetut konsernitilinpäätökset 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta on laadittu FAS:n mukaan.

LIITE 1 – ROBIT OYJ:N YHTIÖJÄRJESTYS

Robit Oyj:n yhtiöjärjestys

1 § Yhtiön toiminimi on Robit Oyj, englanniksi Robit Plc. Yhtiön kotipaikka on Lempäälä.

2 § Yhtiön toimialana on ensisijaisesti kaivosteollisuuden käyttämien koneiden ja laitteiden tuonti, vienti, valmistus ja markkinointi sekä metalli- ja sähköteollisuuden alaan liittyvän tuotanto-, kulutus- ja sijoitustuotteiden tuonti, vienti sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Lisäksi yhtiön toimialana on omistaa toisten osakeyhtiöiden osakkeita sekä muita arvopapereita ja kiinteistöjä sekä kaupankäynti arvopapereilla ja kiinteistöillä.

3 § Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu 3-6 varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

4 § Yhtiöllä on hallituksen valitsema toimitusjohtaja.

5 § Yhtiökokous valitsee yhtiön hallintoa ja tilejä tarkastamaan yhden tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

6 § Yhtiön tilikausi on 01.01. - 31.12. välinen aika.

7 § Yhtiötä edustavat hallituksen puheenjohtaja sekä toimitusjohtaja, molemmat yksin, sekä hallituksen jäsenet kaksi yhdessä tai hallituksen jäsen yhdessä muun hallituksen nimeämän henkilön kanssa. Hallitus voi antaa oikeuden yhtiön edustamiseen muille nimetyille henkilöille siten, että he edustavat yhtiötä kaksi yhdessä tai kukin erikseen yhdessä hallituksen jonkun jäsenen kanssa. Prokuroiden antamisesta päättää hallitus.

8 § Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan yhtiön verkkosivuilla aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 21 päivää ennen kokousta, kuitenkin aina vähintään yhdeksän (9) päivää ennen osakeyhtiölaissa tarkoitettua yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Osakkeenomistajan on voidakseen käyttää puhe- ja äänestysvaltaansa yhtiökokouksessa ilmoittauduttava kokouskutsussa ilmoitetulla tavalla ja viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta.

Yhtiökokoukset voidaan pitää yhtiön kotipaikan lisäksi Tampereella tai Helsingissä.

9 § Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kuuden (6) kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä lukien.

Yhtiökokouksessa on:

esitettävä
1. tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman ja taseen;
2. tilintarkastuskertomus;

päätettävä
3. tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta;
4. toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta;
5. vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
6. hallituksen jäsenten lukumäärästä ja palkkioista;
7. tilintarkastajien palkkioista;

valittava
8. hallituksen jäsenet;
9. tilintarkastaja.

10 § Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään hallituksen päättämän ilmoittautumisajan jälkeen.

Ernst & Young Oy
Alvar Aallon katu 5 C
00100 Helsinki
Finland

Puhelin 0207 280 190
www.ey.com/fi
Y-tunnus 2204039-6,
kotipaikka Helsinki

Building a better working world

Tilintarkastajan raportti esitteeseen sisältyvästä tulosennusteesta

Robit Oyj:n hallitukselle

Annamme komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 liitteen 1 kohdassa 13.2. tarkoitetun lausuntomme Robit Oyj:n 12.5.2017 päivätyn esitteen kohtaan "Tulevaisuuden näkymät ja tulosennuste" sisältyvästä tulosennusteesta. Esitteeseen sisältyy Robit Oyj:n hallituksen kokoama tulosennuste, jonka mukaan:

"Yhtiön liikevaihdon odotetaan jatkavan kasvuaan. Yhtiö uskoo, että heikko markkinatilanne alkaa elpyä useiden vuosien tasaisen jakson jälkeen ja Yhtiö pyrkii hyödyntämään tätä odotettua positiivista markkinamuutosta Yhtiön 21 myynti- ja palvelupisteen sekä kuuden tuotantolaitoksen voimin. Yhtiö uskoo, että uusi laajempi tuotevalikoima tarjoaa hyvät mahdollisuudet kasvattaa markkinaosuutta porauksessa käytettävien kulutusosien liiketoimintasegmentissä."

"Yhtiön vuoden 2016 FAS-tilinpäätöksessä kannattavuutta mittaava tunnusluku EBITA oli 10,6 % (raportoitu luku, johon ei ole tehty oikaisuja. FAS- ja IFRS-tilinpäätösten tunnusluvut eivät ole keskenään suoraan vertailukelpoisia).

Yhtiö on siirtynyt IFRS-tilinpäätöskäytäntöön vuonna 2017. Vuodelta 2016 laaditun IFRS-muotoisen tilinpäätöksen mukaisesti laskettu suhteellinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) oli 11,7 %. Yhtiön johto arvioi, että Yhtiön prosentuaalinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) säilyy vuonna 2017 vuoden 2016 tasolla, mikäli markkinakysyntä säilyy nykytasolla eikä markkinoilla esiinny muita häiriötekijöitä."

Hallituksen vastuu
Hallitus vastaa tulosennusteen kokoamisesta sekä niiden keskeisten oletuksen määrittelemisestä, joihin tulosennuste perustuu komission asetuksen (EY) N:o 809/20014 mukaisesti.

Tilintarkastajan velvollisuudet
Tilintarkastajan tulee antaa lausuntonsa siitä, että tulosennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella, ja että tulosennusteen kokoamisessa on noudatettu liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Olemme suorittaneet työmme KHT-yhdistyksen ohjeen "Tulosennuste ja –arvio – ohje tilintarkastajalle" mukaisesti. Emme ole suorittaneet esitteeseen sisältyvän tulosennusteen tain sen kokoamisen yhteydessä käytettyjen tietojen ja oletusten tilintarkastusta tai yleisluonteista tarkastusta.

Olemme suunnitelleet ja suorittaneet työmme siten, että olemme saaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä saadaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, että tulosennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella ja että kokoamisessa on noudatettu Robit Oyj:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Lausunto
Lausuntonamme esitämme, että käsityksemme mukaan tulosennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella, ja että tulosennusteen kokoamisessa on noudatettu liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Varaumat ja raportin luovuttamista koskeva rajoitus
Tulevaisuuden toteuma saattaa poiketa tulosennusteesta, koska tulevaisuutta koskevat oletukset eivät useinkaan toteudu odotetulla tavalla, ja poikkeamat saattavat olla olennaisia.

Tämä raportti on laadittu ainoastaan liitettäväksi komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 mukaiseen esitteeseen.

Helsingissä 12. toukokuuta 2017

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Järventausta
KHT

A member firm of Ernst & Young Global Limited

YHTIÖ
Robit Oyj
Vikkiniityntie 9
33880 Lempäälä

TALOUDELLINEN NEUVONANTAJA
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttori
Eteläesplanadi 18
00130 Helsinki

YHTIÖN OIKEUDELLINEN NEUVONANTAJA
Borenius Asianajotoimisto Oy
Eteläesplanadi 2
00130 Helsinki

TALOUDELLISEN NEUVONANTAJAN OIKEUDELLINEN NEUVONANTAJA
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy
Eteläesplanadi 20
00130 Helsinki

YHTIÖN TILINTARKASTAJA
Ernst & Young Oy
Alvar Aallon katu 5 C
00100 Helsinki